

เหตุจูงใจและทัศนคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดีเสพยาบ้า
ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์
เรือนจำกลางคลองเปรม

สารนิพนธ์
ของ
ปิงกรร ทานีอด

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
พฤษภาคม 2552

เหตุจูงใจและทัศนคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดีเสพยาบ้า
ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์
เรือนจำกลางคลองเปรม

สารนิพนธ์
ของ
ปิงกรร ทานีอด

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
พฤษภาคม 2552
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เหตุจูงใจและทัศนคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดีเสพยาบ้า
ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์
เรือนจำกลางคลองเปรม

บทคัดย่อ
ของ
ปิงกรร ทานีอด

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
พฤษภาคม 2552

ปิงกร ทานีอด. (2552). เหตุจูงใจและทัศนคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม.

สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผศ.ดร.ณัฏฐ์ กุลิสร.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเหตุจูงใจและทัศนคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม โดยศึกษาปัจจัยต่างๆ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านเหตุจูงใจและทัศนคติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม จำนวน 320 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าสถิติแบบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยสถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านประชากรศาสตร์ ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-25 ปี ภูมิลำเนาจากภาคกลาง สถานภาพโสด นับถือศาสนาพุทธ มีการศึกษาระดับไม่ได้ศึกษา-ประถมศึกษา อาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท อาศัยอยู่กับมารดา, ญาติ, คนเดียว, บิดา, บุตร, พี่น้อง และอื่นๆ เช่นนายจ้าง

2. ปัจจัยด้านเหตุจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เหตุจูงใจซึ่งเนื่องจากความคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ ถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน แก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต และต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง และเหตุจูงใจจากปัญหาครอบครัวอยู่ในระดับน้อย

3. ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการเสพยาบ้าโดยรวมอยู่ในระดับไม่ดี ซึ่งในด้านผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ การเสพยาบ้าทำให้ทำงานได้นานขึ้น การเสพยาบ้าทำให้สนุกสนานครื้นเครง การเสพยาบ้าทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก การเสพยาบ้าทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี และการเสพยาบ้าทำให้มีความสุข

ด้านผลเสียของการเสพยาบ้าต่อตนเองโดยรวมอยู่ในระดับไม่ดี คือ การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดความกล้าในการกระทำความผิด การเสพยาบ้าไม่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ การเสพยาบ้าไม่ทำให้

เกิดประสาทหลอน หวาดระแวง การเสพยาบ้าไม่ทำให้หัวใจเต้นเร็ว และการเสพยาบ้าไม่ทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคต

และทัศนคติในด้านผลกระทบจากการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/ สังคมโดยรวมอยู่ในระดับไม่ดี คือ การเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว อาทิเช่น ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท การลักขโมย การทำร้ายร่างกาย การเสพยาบ้าไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน การฆาตกรรม การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัดดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้า และการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ชาดพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ และเพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามดูแลรักษา

4. พฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม พบว่า ส่วนใหญ่เพื่อนติดต่อซื้อขายบ้าให้ สถานที่ที่ทำการซื้อขายบ้าซื้อจากบ้านผู้ขาย ราคายาบ้าต่อเม็ดประมาณ 183 บาท บรรจุใส่หลอดกาแฟ ความยากง่ายในการได้มาของยาบ้ามีความคิดเห็นปานกลาง คือ ไม่ยากนักในการหาซื้อขายบ้ามาเสพ ด้านนำเงินจากไหนมาหาซื้อขายบ้า พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานจากรายได้ของตัวเอง เสพยาบ้าวันละประมาณ 2 เม็ด ต่อวัน เสพยาบ้าโดยใช้ฟลอรนไฟแล้วเสพ ผู้ต้องขังมีความพึงพอใจในการเสพยาบ้าในระดับต่ำ คือ ไม่พอใจกับการเสพยาบ้า และในอนาคตหลังจากต้องขัง ผู้ต้องขังมีระดับแนวโน้มต่ำมากในการกลับมาเสพอีกครั้ง คือ ผู้ต้องขังมีระดับแนวโน้มจะไม่กลับมาเสพยาบ้าแน่นอน

5. เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากแก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก

เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากมีปัญหาครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องแนวโน้มในการกลับมาเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก

6. ปัจจัยทัศนคติโดยรวมต่อการเสพยาบ้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าและแนวโน้มในการกลับมาเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ

MOTIVE AND ATTITUDE AFFECTING BEHAVIOR OF TAKING AMPHETAMINE OF
PRISONERS PROSECUTED FOR AMPHETAMINE DRUG TAKING AT THE DETENTION AND
INVESTIGATION CENTER OF KLONGPREM PRISON

AN ABSTRACT
BY
PINGKAN TANOD

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Business Administration Degree in Management
at Srinakharinwirot University

May 2009

Pingkan Tanod. (2009). *Motive and Attitude affecting behavior of taking Amphetamine of prisoners prosecuted for Amphetamine drug taking at the Detention and Investigation Center of Klongprem Prison*. Master's Project, M.B.A.(Management). Bangkok: Graduate School. Srinakarinwirot University.

Project Advisor: Asst. Prof. Dr. Nak Gulid.

The objective of this research is to study Motive and Attitude affecting behavior of taking Amphetamine of prisoners prosecuted for Amphetamine drug taking at the Detention and Investigation Center of Klongprem Prison. Factors in this study are demographic factors, motive factors and attitude factors. The samples of this research are 320 prisoners. The questionnaire is a tool to collect data of this research. The research data are analyzed by statistical methods such as percentage, mean, standard deviation. Besides, the statistical methods to analyze mean difference of the factors are t-test and F-test (One way analysis of variance : One-way ANOVA). Pearson Product Moment Correlation Coefficient is used to find the relationship between two factors.

The results of this research are as follows:

1. An aspect of demographic factors, it can conclude that most of prisoners prosecuted for Amphetamine drug taking at the Detention and Investigation Center of Klongprem Prison are aging between 21-25 years old, from the middle region of Thailand, single status, level of study being between uneducated - primary school, blue-collar, averaged personal income between 5,001 - 10,000 baht a month and staying with their mother or father or relatives or child(ren) or others as their employers.

2. An aspect of the motive factors, the study showed that an overall of the motive factors is at moderate level. As the motive factors cause from impetuosity, to try, persuade from friends, want to accept from friends, solve a problem the loneliness, tension, individual problem, and want to have the energy to work are at moderate level and motive factor causes from family problem are at low levels.

3. An aspect of the attitude factors, the study showed that an overall of the attitude factors is at the lowest level. There are 3 aspects of the attitude factors. First, the overall of

Amphetamine drug taking usefulness for oneself is at moderate level such as able to work long period, amusing and hilarity, self-confidence, get along well with friends, and happiness.

Second, the overall of Amphetamine drug taking badness for oneself is also at the lowest level such as taking Amphetamine does not cause to dare make a mistake, have an accident, hallucination and be suspicious, heart failure, lose one's studying, task and future.

Third, the overall of Amphetamine drug taking effect for others/ family and social is at the lowest level such as taking Amphetamine does not cause to be the way for other narcotic spreads in the social and community, does not cause to have family problem ; the quarrel or stealing or battery. It does not cause a crime, the family responsibilities to take care and it does not cause to have social problem; for example, to be bad example for the youth, torn good citizen, enhance expenses in subduing.

4. The behavior of taking Amphetamine of prisoners prosecuted for Amphetamine drug taking at the Detention and Investigation Center of Klongprem Prison; the most of prisoners get drug from their friends and buying them from vendor house. For the price of drug is about 183 baht per a pill, packing in a drinking straw, they buy it from their personal income and taking Amphetamine 2 pills per a day. Their feeling to find or get a drug is moderate, taking Amphetamine's satisfaction is at low level and it is the high level tendency will not come back to taking drugs again certainly.

5. The motive factors caused to solve a problem on the loneliness, tension, individual problem have related with the behavior of taking Amphetamine's satisfaction of prisoners prosecuted for Amphetamine drug taking at the Detention and Investigation Center of Klongprem Prison at statistically significant levels of 0.05. The relationships are in the same direction at the lowest level.

Motive to taking Amphetamine due to family problem has related with the behavior of taking Amphetamine's tendency of prisoners prosecuted for Amphetamine drug taking at the Detention and Investigation Center of Klongprem Prison at statistically significant level of 0.05. The relationships are in the same direction at the lowest level.

6. An overall of the attitude factors have related with the behavior of taking Amphetamine's satisfaction and taking Amphetamine's tendency of prisoners prosecuted for Amphetamine drug taking at the Detention and Investigation Center of Klongprem Prison at statistically significant level of 0.01. The relationships are in the same direction at low level.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ เรื่อง เหตุจูงใจและทัศนคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดี
เสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ของ
ปิงกร ทาน้อย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหาร
ธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฏฐ์ กุลิษฐ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(รองศาสตราจารย์สุพาดา สิริกุตตา)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฏฐ์ กุลิษฐ์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์สุพาดา สิริกุตตา)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ศิริวรรณ เสรีรัตน์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2552

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.ณัฏฐ์ กุลิษฐ์ ที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ รศ.ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และ รศ.สุพาดา สิริกุตตา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของแบบสอบถามและคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ตลอดจนเป็นผู้ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง อันเป็นประโยชน์ต่อการทำงานวิจัยชิ้นนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย อีกทั้งให้ความเมตตาด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน ตลอดจนผู้มีส่วนในความสำเร็จต่องานวิจัยชิ้นนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการเรือนจำกลางคลองเปรม เจ้าหน้าที่ทุกท่านประจำเรือนจำกลางคลองเปรม และประจำสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ได้อนุเคราะห์และให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้ต้องขังคดีเสพยาบ้าทุกท่านประจำสถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ให้ความร่วมมือและสละเวลาตอบแบบสอบถามให้เสร็จตามกำหนดเวลาเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ได้เลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนผู้วิจัยให้เป็นคนดี ชยัน อดทน ซื่อสัตย์ มีคุณธรรม และมอบโอกาสการศึกษาเป็นวิชาความรู้ติดตัว เพื่อทดแทนคุณต่อสังคมและประเทศชาติ

สุดท้ายนี้ คุณประโยชน์และความดีอันพึงจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดามารดา ญาติ และบูรพคณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ชี้แนะแนวทางที่ดีและมีคุณค่า ตลอดจนมาจนสำเร็จการศึกษา

ปิงกรร ทานีอด

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
สมมติฐานในการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวความคิดและทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์.....	12
แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริโภค.....	15
แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ.....	23
แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเหตุจูงใจ.....	30
แนวความคิดเกี่ยวกับครอบครัว.....	43
แนวคิดการขัดเกลาทางสังคม.....	52
แนวคิดเกี่ยวกับยาบ้า.....	57
ประวัติเรือนจำกลางคลองเปรม.....	63
แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	71
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	76
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	76
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	77
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	85
การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	146
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	146
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	147
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	148
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	150
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	151
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	154
อภิปรายผลการศึกษา.....	175
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า.....	178
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	181
บรรณานุกรม.....	182
ภาคผนวก.....	188
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	198

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	93
2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละตามช่วงอายุ.....	96
3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของภูมิฐานะ.....	97
4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของสถานภาพสมรส.....	97
5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของศาสนา.....	98
6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของระดับการศึกษา.....	99
7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของอาชีพ.....	100
8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของระดับรายได้.....	100
9 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเป็นอยู่อาศัย.....	101
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุฉุกเฉินในการเสพยาบ้า.....	102
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อการเสพยาบ้า.....	103
12 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขัง.....	105
13 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละรายข้อด้านวิธีได้มาซึ่งยาบ้า.....	107
14 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละ ปัจจัยรายข้อด้านสถานที่ที่ทำการซื้อขายยาบ้า.....	107
15 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละ ปัจจัยรายข้อด้านนำเงินจากไหนมาหาซื้อยาบ้า.....	108
16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่ และค่าร้อยละของ พฤติกรรมการเสพยาบ้า.....	109
17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเสพยาบ้า.....	110
18 แสดงผลพฤติกรรมการเสพยาบ้าโดยรวมจำแนกตามอายุ.....	111
19 การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเสพยาบ้า จำแนกตามภูมิฐานะ.....	113
20 การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเสพยาบ้า จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	114
21 การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเสพยาบ้า จำแนกตามศาสนา.....	116
22 แสดงผลพฤติกรรมการเสพยาบ้าโดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	118
23 แสดงผลพฤติกรรมการเสพยาบ้าโดยรวม จำแนกตามอาชีพโดยใช้ สถิติ Brown-Forsythe.....	119
24 แสดงผลพฤติกรรมการเสพยาบ้าโดยรวม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	121

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
25 แสดงผลพฤติกรรมการเสพยาบ้าโดยรวม จำแนกตามความเป็นอยู่อาศัย.....	122
26 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เหตุสนใจในการเสพยาบ้ากับพฤติกรรม การเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า.....	124
27 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เหตุสนใจในการเสพยาบ้ากับพฤติกรรม การเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคต.....	126
28 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ทศนคติต่อการเสพยาบ้ากับพฤติกรรม การเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า.....	129
29 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ทศนคติต่อการเสพยาบ้ากับพฤติกรรม การเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคต.....	136
30 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	143

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบความคิด “เหตุฉุกเฉิน ทัศนคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสียบบ้า”	10
2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค.....	16
3 โมเดล 5 ขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจซื้อ.....	23
4 แสดงแบบจำลององค์ประกอบของทัศนคติ.....	26
5 องค์ประกอบทัศนคติ 3 ประการ.....	26
6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการ ERG ของแอดเลอร์.....	40
7 แผนที่ตั้งเรือนจำกลางคลองเปรม ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร.....	65
8 แผนผังโครงสร้างการบริหารเรือนจำกลางคลองเปรม.....	66

บัญชีข้อมูลประกอบ

ข้อมูลประกอบ	หน้า
1 พระราชกฤษฎีกาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเวนคืนที่ดิน เรือนจำกลางคลองเปรม..	63
2 ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรือนจำกลางคลองเปรม.....	64

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ยาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของชาติอยู่ในขณะนี้ มีประวัติความเป็นมาอย่างไรทำไมมนุษย์ถึงข้องเกี่ยวกับมันเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เพราะมนุษย์ได้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมาเป็นเวลาช้านาน บางชนิดก็ให้ทั้งคุณประโยชน์และโทษ บางชนิดก็มีแต่โทษภัยเท่านั้น ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ประสบกับปัญหายาเสพติดทั้งในด้านการเป็นพื้นที่ผลิต การเป็นพื้นที่การค้า การเป็นพื้นที่แพร่ระบาด และการเป็นทางผ่านยาเสพติด ซึ่งในปัจจุบันตัวยาที่แพร่ระบาดมาก และมีปัญหาในระดับรุนแรง คือ ยาบ้า ชื่อเป็นทางการว่า ยาแอมเฟตามีน ยาบ้าเริ่มเป็นที่รู้จักกันในปี พ.ศ.2514 และระบาดรุนแรงขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ขับรถบรรทุก รถแท็กซี่ และกลุ่มผู้ใช้แรงงาน พ.ศ.2515 เริ่มมีผู้ติดแอมเฟตามีนเข้ารับการบำบัดรักษาที่ โรงพยาบาลบาลัญญารักษ์ ปี พ.ศ.2518 จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.2524 การแพร่ระบาดยาบ้าได้เปลี่ยนตัวยาผสม ซึ่งมีทั้งแอมเฟตามีน กาเฟอีน และอีเฟรดิน จนในปี พ.ศ.2530 ได้มีการจับกุมทำลายแหล่งผลิตแอมเฟตามีนได้ถึง 11 แห่ง โดยส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมทั้งจำกัดอยู่ในกลุ่มผู้ผลิตเชื้อสายจีน หลังจากนั้นแอมเฟตามีนได้แพร่ระบาดไปทั่วประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด)

จากสถิติการจับกุมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในคดีความผิดเกี่ยวกับยาบ้าในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาในปี พ.ศ.2539 มีการจับกุมคดียาบ้าได้ 51,014 ราย คิดเป็นน้ำหนักยาบ้า 1,366.13 กิโลกรัม ปี พ.ศ.2540 จับกุมได้ 71,138 ราย คิดเป็นน้ำหนักยาบ้า 2,813.90 กิโลกรัม ปี พ.ศ.2541 จับกุมได้ 140,710 ราย และคิดเป็นน้ำหนักถึง 3,002.43 กิโลกรัม จนมาในปี 2545 สามารถจับกุมยาบ้าได้ถึง 177,502 ราย และคิดเป็นน้ำหนักยาบ้าถึง 8,632 กิโลกรัม ซึ่งเป็นจำนวนมากที่สุดในรอบ 10 ปี และเมื่อมาตรวจการปราบปรามยาเสพติดเข้มงวดมากขึ้นคดีการจับกุมยาบ้าก็ลดปริมาณน้อยลง สังเกตจากสถิติการจับกุมยาบ้าของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เมื่อปี พ.ศ. 2546 มีการจับกุมคดียาบ้าได้ 68,071 ราย คิดเป็นน้ำหนักยาบ้า 6,438.3 กิโลกรัม ปี พ.ศ.2547 จับกุมคดีได้ 38,736 ราย คิดเป็นน้ำหนัก 2,797 กิโลกรัม ปี พ.ศ.2548 จับกุมคดีได้ 55,789 ราย คิดเป็นน้ำหนัก 1,597.5 กิโลกรัม ในปี พ.ศ.2549 จับกุมคดีได้ 58,945 ราย คิดเป็นน้ำหนัก 1,213.41 กิโลกรัม (สถิติการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศของสำนักงาน ป.ป.ส. ประมวลผลเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2550)

ในปัจจุบันจากการที่มีการสกัดกั้นอย่างเข้มงวดในภาคเหนือ ทำให้กลุ่มนักค้าพยายามปรับเปลี่ยนเส้นทางเพื่อหลบเลี่ยงการจับกุมของเจ้าหน้าที่ โดยลักลอบลำเลียงเข้าทางภาคตะวันออกเฉียง

เหนือ ภาคตะวันออก และภาคตะวันตกเพิ่มขึ้น โดยปริมาณการลำเลียงเข้าทางภาคเหนือในปัจจุบันลดลง จะใช้วิธีลำเลียงครั้งละไม่มาก ประมาณ 1,000 – 10,000 เม็ด ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของยาบ้าในท้องตลาดยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง และยังขยายฐานกลุ่มผู้เสพรายใหม่ๆ เข้ามาอย่างกว้างขวาง การเสพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของกลุ่มผู้ใช้แรงงาน เสพเพื่อการบันเทิง สวรรค์ในกลุ่มเพื่อนของกลุ่มเด็กและเยาวชน นอกจากนี้การเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจของประเทศได้ส่งผลให้มีกลุ่มผู้ค้ารายใหม่ๆ เข้ามาในวงจรการค้ายานับตั้งแต่กลุ่มการค้าอิสระจนเป็นถึงองค์กรค้ายา การจับกุมของเจ้าหน้าที่ในแต่ละครั้งที่มีการรายงานข่าว จะพบว่ามีความหลากหลายอาชีพ หลายสถานภาพทางสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการค้ายา ด้วยผลตอบแทนของการค้ายาที่ทำให้ผู้คนยอมเสี่ยงต่อการถูกจับกุม

ยาบ้า เป็นชื่อที่ใช้เรียกยาเสพติดที่มีส่วนผสมของสารเคมี ประเภทแอมเฟตามีน (Amphetamine) สารประเภทนี้แพร่ระบาดอยู่ 3 รูปแบบด้วยกัน คือ แอมเฟตามีนซัลเฟต (Amphetamine Sulfate) เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) และเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ (Methamphetamine Hydrochloride) มีชื่อเรียกต่างๆ เช่น ยาม้า ยาขยัน ยาแก้ง่วง ยาได้ป ซึ่งจากการตรวจพิสูจน์ยาบ้าปัจจุบันที่พบอยู่ในประเทศไทยมักพบว่า เกือบทั้งหมดมีเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ผสมอยู่ ยาบ้าจัดอยู่ในกลุ่มยาเสพติดที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท มีลักษณะเป็นยาเม็ดกลมแบนขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 6-8 มิลลิเมตร ความหนาประมาณ 3 มิลลิเมตร น้ำหนักเม็ดยาประมาณ 80-100 มิลลิกรัม มีสีต่างๆ กัน เช่น สีส้ม สีน้ำตาล สีม่วง สีชมพู สีเทา สีเหลือง และสีเขียว มีสัญลักษณ์ที่ปรากฏบนเม็ดยา เช่น รูปอักษร พ, M, PG, WY สัญลักษณ์รูปดาว, รูปพระจันทร์เสี้ยว, 99, 44 หรืออาจเป็นลักษณะของเส้นแบ่งครึ่งเม็ด ซึ่งสัญลักษณ์เหล่านี้อาจปรากฏบนเม็ดยาด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้าน หรืออาจเป็นเม็ดเรียบทั้งสองด้านก็ได้ เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายในระยะแรกจะออกฤทธิ์ทำให้ร่างกายตื่นตัว หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ใจสั่น ประสาทตึงเครียด แต่เมื่อหมดฤทธิ์ยาจะรู้สึกอ่อนเพลียมากกว่าปกติ ประสาททำให้การตัดสินใจช้าและผิดพลาด เป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุร้ายแรงได้ ถ้าใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้สมองเสื่อม เกิดอาการประสาทหลอน เห็นภาพลวงตา หวาดระแวง คลุ้มคลั่ง เสียสติ เป็นบ้าอาจทำร้ายตนเองและผู้อื่นได้ หรือในกรณีที่ได้ รับยาในปริมาณมาก (Overdose) จะไปกดประสาทและระบบการหายใจทำให้หมดสติ และถึงแก่ความตายได้

ที่ผ่านมาแม้ภาครัฐจะได้ทุ่มเททรัพยากรเพื่อการป้องกันปราบปรามยาเสพติดมากเพียงใด แต่ดูเหมือนว่าไม่สามารถแก้ไข หยุดยั้งการขยายตัวของความรุนแรงของปัญหายาเสพติดได้ และผู้คนจำนวนมากต้องตกเป็นเหยื่อของการค้ายาเสพติด ซึ่งผู้ที่ติดยาม้าหรือยาบ้าส่วนใหญ่จะได้แก่ ผู้ที่ทำ

งานในเวลากลางคืน ผู้ใช้แรงงานหรือผู้ที่ต้องทำงานติดต่อกันเป็นเวลานาน เช่น พนักงานขับรถโดยสารหรือรถบรรทุก ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ผู้หญิงที่ทำงานกลางคืน ตลอดจนนักเรียน นักศึกษาที่หักโหมในการดูหนังสือ เหตุที่เป็นคนเหล่านี้เพราะ คนเหล่านี้มักเข้าใจผิดคิดว่าหากใช้ยาฆ่าหรือยาบ้าแล้วจะสามารถทำงานหรือดูหนังสือได้นานมากยิ่งขึ้น แต่ไม่ได้คำนึงถึงอันตรายและผลร้ายที่ตามมาภายหลัง ซึ่งได้แก่ สุขภาพจะทรุดโทรมทั้งร่างกายและจิตใจ เพราะสมองถูกกระตุ้นให้ทำงานหนักอยู่ตลอดเวลา เมื่อยามอดฤทธิ์จะอ่อนเพลีย เชื่องซึม เศร้าหมองและหลับนาน ถ้าใช้เกินขนาดจะเกิดอันตรายถึงแก่ชีวิตได้

ด้วยแนวโน้มและสถานการณ์ต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า มีผู้คนในสังคมที่จะต้องได้รับผลเสียจากยาเสพติดอีกเป็นจำนวนมาก ส่งผลต่อเศรษฐกิจและประเทศชาติได้ การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ทำไมผู้คนเหล่านั้นเข้ามาข้องเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อทำความเข้าใจผู้ติดยาเสพติดอย่างละเอียดลึกซึ้ง อันจะเป็นการเสริมให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบได้แนวทางในการดำเนินการจัดทำแนวทางการควบคุมป้องกัน และกำหนดแนวนโยบายที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นองค์ความรู้เพิ่มเติมในการพัฒนาองค์กรให้ปลอดจากยาเสพติด เพื่อปรับปรุงสังคมของเราให้น่าอยู่ และส่งผลต่อเศรษฐกิจของประเทศชาติเป็นที่น่าเชื่อถือเจริญรุ่งเรืองสืบต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ เพื่อวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ อันได้แก่ อายุ ภูมิลำเนา สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพก่อนถูกต้องขัง รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือนก่อนถูกต้องขัง และขนาดครอบครัว ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุจูงใจในการเสพยาบ้ากับพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้ากับพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษางานวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

1. ใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเสพยาเสพติดให้โทษ
2. ใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาแนวทางการวางแผน เพื่อป้องกันการข้องเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในกลุ่มบุคคลทั่วไป
3. ใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า
4. ใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยในหัวข้อเรื่องยาเสพติด ประเภทยาบ้าให้กว้างขวางสืบต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงปัจจัยในด้านต่างๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ซึ่งประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ดังนี้

1.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ เช่น อายุ ภูมิลำเนา สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพก่อนถูกต้องขัง รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือนก่อนถูกต้องขัง และขนาดครอบครัว

1.2 เหตุจูงใจในการเสพยาบ้า

1.3 ทัศนคติต่อการเสพยาบ้า อันได้แก่

ผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง

ผลเสียของการเสพยาบ้าต่อตนเอง

ผลกระทบของการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ สังคม/ ครอบครัว

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ทำในการศึกษาค้นคว้าสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม จำนวนทั้งสิ้น 1,064 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 23 ตุลาคม 2551)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม จำนวนทั้งสิ้น 1,064 คน เนื่องจากทราบจำนวนประชากรจึงทำการกำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 320 คน โดยใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1979: 1088)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างโดยต้องการให้เกิดความผิดพลาดจากความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 หรือ .05 กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (แทนค่าในสูตร)

$$n = \frac{1,064}{1 + 1,064 (0.05)^2}$$
$$= 291 \text{ คน}$$

จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 291 คน เพิ่มสำรองกรณีเก็บแบบสอบถามไม่ครบและแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 10% ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน โดยเลือกใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variable) แบ่งเป็นดังนี้

1.1. ลักษณะทางข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่

1.1.1. อายุ

1.1.1.1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี

- 1.1.1.2. 21 - 25 ปี
- 1.1.1.3. 26 - 30 ปี
- 1.1.1.4. 31 - 35 ปี
- 1.1.1.5. 36 - 40 ปี
- 1.1.1.6. 41 ปี ขึ้นไป

1.1.2. ภูมิลำเนา

- 1.1.2.1. ภาคเหนือ
- 1.1.2.2. ภาคใต้
- 1.1.2.3. ภาคตะวันออก
- 1.1.2.4. ภาคตะวันตก
- 1.1.2.5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 1.1.2.6. ภาคกลาง

1.1.3. สถานภาพสมรส

- 1.1.3.1. โสด
- 1.1.3.2. สมรส / อยู่ด้วยกัน
- 1.1.3.3. หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่

1.1.4. ศาสนา

- 1.1.4.1. พุทธ
- 1.1.4.2. คริสต์
- 1.1.4.3. อิสลาม
- 1.1.4.4. อื่นๆ โปรดระบุ

1.1.5. ระดับการศึกษา

- 1.1.5.1. ไม่ได้ศึกษา
- 1.1.5.2. ประถมศึกษา
- 1.1.5.3. มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า
- 1.1.5.4. มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่า
- 1.1.5.5. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- 1.1.5.6. สูงกว่าปริญญาตรี

1.1.6. อาชีพ (ก่อนถูกต้องขัง)

- 1.1.6.1. ไม่ได้ประกอบอาชีพ/ว่างงาน

1.1.6.2. เกษตรกรรม

1.1.6.3. ค้าขาย

1.1.6.4. รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

1.1.6.5. พนักงาน/ ลูกจ้างบริษัทเอกชน

1.1.6.6. รับจ้างทั่วไป

1.1.6.7. นักเรียน/ นักศึกษา

1.1.6.8. อื่นๆ โปรดระบุ

1.1.7. รายได้ต่อเดือน (ก่อนหักต้องจ่าย)

1.1.7.1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท

1.1.7.2. 5,001 – 10,000 บาท

1.1.7.3. 10,001 – 15,000 บาท

1.1.7.4. 15,000 – 20,000 บาท

1.1.7.5. 20,001 บาท ขึ้นไป

1.1.8. ท่านอาศัยอยู่กับใคร (ก่อนหักต้องจ่าย)

1.1.8.1. คนเดียว

1.1.8.2. บิดา - มารดา

1.1.8.3. บิดา

1.1.8.4. มารดา

1.1.8.5. คู่สมรส / คู่รัก

1.1.8.6. บุตร

1.1.8.7. พี่น้อง

1.1.8.8. ญาติ

1.1.8.9. เพื่อน

1.1.8.10. อื่นๆ โปรดระบุ

1.2. เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า

1.3. ทักษะที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า

1.3.1. ผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง

1.3.2. ผลเสียของการเสพยาบ้าต่อตนเอง

1.3.3. ผลกระทบของการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ สังคม/ ครอบครัว

2. ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ พฤติกรรมการเสพยาบ้า

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

1. ยาเสพติดให้โทษ หมายถึง ยาหรือสารเคมีหรือวัตถุใดๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าโดยวิธีรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีใดก็ตาม ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ ซึ่งสังเกตได้จากลักษณะสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1) มีความต้องการที่จะเสพยาวันนั้นตลอดเวลา โดยมีอาการแสดงออกมาทั้งทางร่างกายและจิตใจ

2) ต้องการเพิ่มปริมาณที่เสพมากขึ้น

3) แสดงอาการอยากหรือหิวยาเมื่อขาดยา

4) สุขภาพทั่วๆ ไปทรุดโทรม

2. ยาบ้า หมายถึง แอมเฟตามีน ซึ่งเป็นสารที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทและสมองของผู้ที่เสพเข้าไป โดยแต่เดิมรู้จักกันในชื่อ “ยาม้า”

3. เสพ หมายถึง การนำยาเสพติดเข้าสู่ร่างกายโดยการรับประทาน สูด ดม ฉีด หรือวิธีอื่นใดเพื่อให้ยาเสพติดเข้าสู่ร่างกาย

4. พฤติกรรมการเสพยาบ้า หมายถึง การกระทำซึ่งบุคคลทำการค้นหา การซื้อ การใช้ การประเมินผล และการใช้จ่ายในผลิตภัณฑ์และบริการ โดยคาดว่าจะตอบสนองความต้องการของเขา หรือหมายถึงการกระทำที่ตัดสินใจเกี่ยวกับการซื้อและการใช้สินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของเขา หรือหมายถึง กระบวนการตัดสินใจและลักษณะกิจกรรมของแต่ละบุคคลเมื่อทำการประเมินผล การได้รับ การใช้ และการดำเนินการภายหลังการบริโภคสินค้าและบริการ

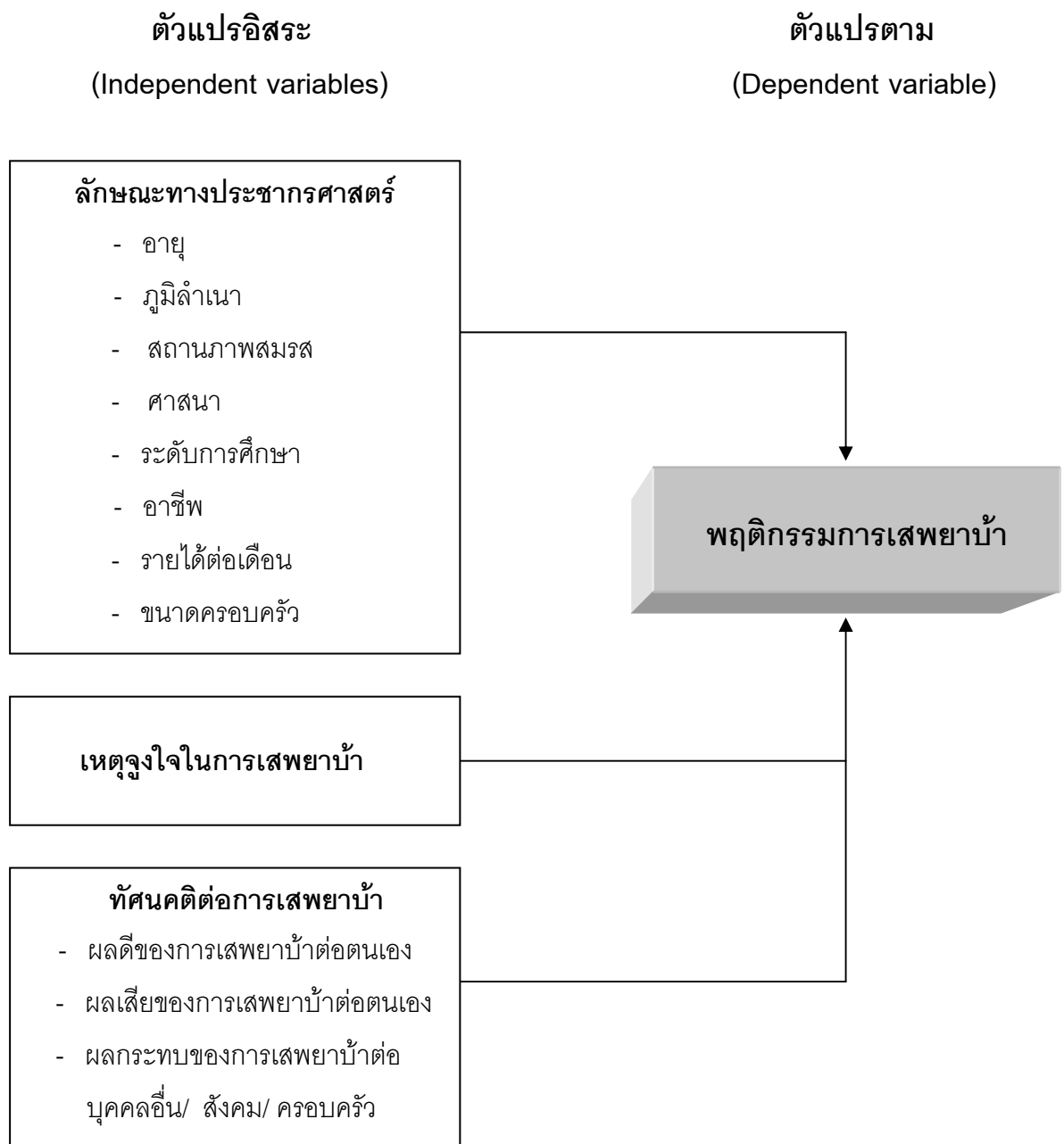
5. เหตุจูงใจในการเสพยาบ้า หมายถึง พลังสิ่งกระตุ้นจากภายในของแต่ละบุคคลซึ่งกระตุ้นให้บุคคลปฏิบัติ ดังนั้นการจูงใจจึงเป็นอิทธิพลภายในตัวบุคคลซึ่งจะผลักดันให้เขาเกิดพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ

6. ทักษะคติ หมายถึง ความโน้มเอียงที่เรียนรู้เพื่อให้มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรืออาจหมายถึง การแสดงความรู้สึกร่างกายในที่สะท้อนว่าบุคคลมีความโน้มเอียงพอใจหรือไม่พอใจต่อบางสิ่ง เนื่องจากเป็นผลของกระบวนการทางจิตวิทยา ทักษะคติไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรงแต่ต้องแสดงว่าบุคคลกล่าวถึงอะไรหรือทำอะไร

7. ครอบครัวย หมายถึง บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปซึ่งผูกพันกันทางสายเลือด การแต่งงาน หรือการยอมรับให้อยู่ร่วมกัน สมาชิกในครอบครัวยจะมีความสัมพันธ์กัน เช่น บิดา มารดา บุตร คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน คือ คำว่า “ครัวเรือน”

8. สังคม หมายถึง คนจำนวนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันตามระเบียบ กฎเกณฑ์ โดยมี
วัตถุประสงค์สำคัญร่วมกัน

9. สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม หมายถึง
เป็นหน่วยงานหนึ่งที่อยู่ในกรมราชทัณฑ์ เป็นสถานที่ควบคุมความประพฤติ อบรมฝึกวิชาชีพ และ
ให้การบำบัดรักษาผู้ต้องขังชายในคดีความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ตั้งอยู่เลขที่
33/2 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

ภาพประกอบ 1 กรอบความคิด “เหตุจูงใจ ทัศนคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า”

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม อันได้แก่ อายุ ภูมิฐานะ สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน และขนาดครอบครัวที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมแตกต่างกัน

2. เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

3. ทศนคติต่อการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม อันได้แก่ ผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง ผลเสียของการเสพยาบ้าต่อตนเอง ผลกระทบของการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ สังคม/ ครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิดและทฤษฎี รวมถึงผลงานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ประกอบการกำหนดสมมติฐาน การกำหนดตัวแปร การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง กรอบแนวความคิด และแนวทางในการดำเนินงานวิจัย โดยได้กำหนดประเด็นในการนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวความคิดและทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์
2. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริโภค
3. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ
4. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเหตุจูงใจ
5. แนวความคิดเกี่ยวกับครอบครัว
6. แนวคิดการขัดเกลาทางสังคม
7. แนวคิดเกี่ยวกับยาบ้า
8. ประวัติเรือนจำกลางคลองเปรม
9. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวความคิดและทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์

ประชากรศาสตร์ หรือ Demography มีรากศัพท์มาจากภาษากรีก Deme = people คือ ประชาชนหรือประชากร Graphy = writing up, description หรือ study คือ การศึกษาหรือศาสตร์

ประชากรศาสตร์ หมายถึง การวิเคราะห์ทางประชากรในเรื่องขนาดโครงสร้าง การกระจายตัว และการเปลี่ยนแปลงประชากร ในเชิงที่สัมพันธ์กับปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมอื่นๆ ปัจจัยทางประชากรอาจเป็นได้ทั้งสาเหตุและผลของปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

Hauser and Duncan ได้ให้คำนิยามประชากรศาสตร์ว่า หมายถึง การศึกษาขนาดโครงสร้างการกระจายตัวและส่วนประกอบของประชากร การเปลี่ยนแปลงประชากรที่เกิดขึ้น และองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงประชากร

อายุ หมายถึง อายุเต็มปี หรืออายุเมื่อวันเกิดครั้งสุดท้าย (ตามคำนิยามขององค์การสหประชาชาติ อ้างใน ประชากรศาสตร์และประชากรวิทยา. 2541: 131-132) โดยทั่วไปมักจะนำเสนอข้อมูลอายุของประชากรในรูปเป็นช่วงอายุหรือกลุ่มอายุ (age interval or age group) ซึ่งเป็นการรวม

กลุ่มอายุที่ใกล้เคียงกันเข้าด้วยกันตามแต่ช่วงหรือกลุ่มที่ต้องการจัด โดยปกติแล้วมักจะจัดเป็นกลุ่มอายุ 5 ปี สามารถให้ข้อมูลที่จะเฝ้าติดตามเพียงพอ อายุมีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกและพฤติกรรม การตัดสินใจซื้อ อายุเป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องความคิดและพฤติกรรม และเป็น สิ่งกำหนดความแตกต่างในเรื่องความยากง่ายในการชักจูงใจด้วย การวิจัยทางจิตวิทยาของ ปรมา สตะเวทิน (2538: 114-115) พบว่า เมื่อคนมีอายุมากขึ้นโอกาสในการถูกชักจูงจะลดน้อยลง นอกจากนี้ คนที่มีวัยต่างกันมักจะมีความต้องการในสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป ซึ่งรวมไปถึงความต้องการและ รสนิยมในสินค้าและบริการต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามวัฏจักรของชีวิต

สถานภาพสมรส หมายถึง ลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ การเข้าสู่ชีวิตสมรส (อายุแรก สมรส) การแตกแยกของชีวิตสมรส (อันเนื่องมาจากการตาย, การแยกกันอยู่, การหย่าร้าง) และการ สมรสใหม่ (ประชากรศาสตร์และประชากรวิทยา. 2541: 195) สถานภาพสมรสเป็นคุณลักษณะทาง ประชากรที่สำคัญที่เกี่ยวกับเรื่องทางเศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย ประเด็นสำคัญที่สุดในการศึกษาเกี่ยว กับองค์ประกอบเกี่ยวกับสถานภาพสมรสของประชากร คือ ประเภทของสถานภาพสมรส องค์การ สหประชาชาติได้รวบรวมและแบ่งแยกประเภทของสถานภาพสมรสดังนี้

- โสด
- สมรส
- หม้ายและไม่สมรสใหม่
- หย่าร้างและไม่สมรสใหม่
- สมรสแต่แยกกันอยู่โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

สถานภาพสมรส มีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจของบุคคล คนโสดจะมีอิสระทางความคิดมาก กว่าคนที่แต่งงานแล้ว การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ จะใช้เวลาน้อยกว่าคนที่แต่งงานแล้ว เนื่องจากไม่มี ภาระผูกพัน หรือคนที่ต้องอยู่ในความรับผิดชอบมากเท่ากับคนที่แต่งงานแล้ว

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับชั้นสูงสุดที่เรียนจบจากสถาบันการศึกษา ในการวัดถึง ระดับการ ศึกษาที่ได้รับมีได้นับจำนวนปีที่บุคคลศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาหากแต่ใช้ชั้นสูงสุดที่ บุคคลเรียนจบ ถ้าบุคคลใดได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียนของประเทศอื่นๆ ที่มีในประเทศไทยจำ เป็นที่จะต้องเทียบเคียงเปลี่ยนปรับให้เข้ากับระบบการศึกษาของประเทศไทย (ประชากรศาสตร์และ ประชากรวิทยา. 2541: 192) การศึกษาของบุคคลจะมีผลต่อพฤติกรรมตัดสินใจซื้อแตกต่างกันไป ตามระดับของความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ จากงานวิจัยของ ปรมา สตะเวทิน (2538: 114-115) พบว่า การศึกษาของผู้รับสารนั้นทำให้ผู้รับสารมีการเปิดรับสารแตกต่างกันไป เช่น บุคคลที่มีการ ศึกษาสูงจะมีความสนใจในข่าวสารกว้างขวาง แต่จะไม่ค่อยเชื่ออะไรง่ายๆ ซึ่งจะต้องมีหลักฐานหรือ เหตุผลสนับสนุนเพียงพอที่จะเชื่อ และโอกาสในการรับรู้ข้อมูลของผู้มีการศึกษาสูงจึงมีมากกว่าผู้ที่มี

การศึกษาต่ำ ทำให้ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีโลกทัศน์กว้างกว่า การตัดสินใจในเรื่องใดๆ จึงมีความละเอียดรอบคอบมากขึ้น นอกจากนี้การศึกษาหรือระดับความรู้ของผู้บริโภคยังมีความสำคัญในฐานะที่เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความคิดร่วม กันได้ระหว่างเจ้าของสินค้ากับผู้บริโภค

อาชีพ หมายถึง ชนิดของงานที่บุคคลทำอันนำมาซึ่งรายได้ที่เป็นค่าจ้างหรือค่าตอบแทนหรือผลกำไร เช่น ครู พนักงานขาย ชาวนา พนักงานขับรถ เป็นต้น ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพจึงหมายถึงชนิดของงานที่บุคคลทำระหว่างช่วงเวลาที่กำหนด อาชีพของเขาจะเป็นชนิดของงานที่เขาเคยทำมาก่อนหน้านั้น โดยไม่คำนึงถึงประเภทของงานหรือสถานภาพของบุคคลในงาน เนื่องจากอาชีพมีจำนวนมากมายหลายอาชีพจึงจำเป็นต้องมีการจัดกลุ่มอาชีพซึ่งมีหลักสำคัญ คือ อาชีพประเภทเดียวกันคล้ายๆ กัน (ประชากรศาสตร์และประชากรวิทยา. 2541: 173-174) คนที่มีอาชีพต่างกันย่อมมองโลก มีแนวคิด อุดมการณ์และค่านิยมต่อสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป ซึ่งรวมไปถึงทัศนคติและความคิดเห็นในการใช้สินค้าและบริการต่างๆ ด้วย กล่าวคือ พฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภคจะเป็นผลมาจากอาชีพด้วย

รายได้ เป็นดัชนีที่นิยมใช้กันมากที่สุดในการที่จะวัดฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือนและบุคคล รายได้จะผันแปรตามระดับการศึกษาและอาชีพ มักนิยมพิจารณาจากรายได้ของบุคคลหรือรายได้ของครัวเรือนต่อหน่วยเวลา (ประชากรศาสตร์และประชากรวิทยา. 2541: 180-181) อาจจำแนกได้ดังต่อไปนี้

- รายได้ที่แท้จริง (real income) คือ รายได้ทั้งหมด รวมถึงเงินออมเป็นรายได้ที่ยังไม่ได้หักค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น
- รายได้ที่หักภาษีแล้ว (disposable income) เป็นรายได้ที่หักภาษีทางตรงต่างๆ ที่ต้องจ่ายให้รัฐบาลเรียบร้อยแล้ว
- รายได้ที่หักค่าใช้จ่ายพื้นฐาน (discretionary income) เป็นรายได้ที่เหลือจากการหักภาษีนำมาหักค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสิ่งที่จำเป็นออก
- รายได้ที่มีใช้ตัวเงิน (imputed or non-money income) เป็นรายได้ทั้งหมดที่ได้รับเป็นสิ่งของ โดยนับรวมไปถึงบ้านอาหารที่ได้รับในฐานะเป็นการตอบแทนการจ้าง รวมไปถึงผลผลิต เช่น ข้าวของชาวนา

รายได้เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริโภค รายได้เป็นเครื่องมือกำหนดความต้องการของคน ตลอดจนกำหนดความคิดของคน กำกับสิ่งต่างๆ และพฤติกรรมต่างๆ รายได้เป็นสิ่งที่นักการตลาดและนักโฆษณาตระหนักถึงเสมอ ในการวางแผนการโฆษณา นอกจากนี้ การกำหนดนโยบายด้านราคาจะสัมพันธ์กับ รายได้ของผู้บริโภคด้วย (สุวัฒนา วงษ์กะพันธ์. 2531: 41) รายได้จึงเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญต่อทัศนคติ และพฤติกรรมการบริโภคด้วย

2. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริโภค

พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลทำการค้นหา การซื้อ การใช้ การประเมินผลและการใช้จ่ายในผลิตภัณฑ์และบริการ โดยคาดว่าจะตอบสนองต่อความต้องการของเขา (Schiffman; & Kanuk. 2007: G-3)

พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer behavior) หมายถึง พฤติกรรมการตัดสินใจและการกระทำของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องกับการซื้อและการใช้สินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของเขา (Solomon. 2002: 528)

พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer behavior) หมายถึง กระบวนการตัดสินใจ และกิจกรรมของแต่ละบุคคล เมื่อทำการประเมินผล การจัดหา การใช้ และการใช้จ่ายเกี่ยวกับสินค้าและบริการ (Engel, Blackwell; & Minard. 1993: 5)

พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer behavior) หมายถึง กระบวนการตัดสินใจและลักษณะกิจกรรมของแต่ละบุคคลเมื่อทำการประเมินผล (Evaluating) การจัดหา (Acquiring) การใช้ (using) และการใช้จ่าย (Disposing) เกี่ยวกับสินค้าและบริการ (Blackwell; & Miniard. 1993: 5)

พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer behavior) หมายถึง การศึกษาถึงพฤติกรรมการตัดสินใจ และการกระทำของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องกับการซื้อและการใช้สินค้า (ศิริวรรณ เสงี่ยม; และคนอื่นๆ. 2546: 192)

จากความหมายต่างๆ สรุปได้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำของผู้บริโภคหรือปฏิกิริยาของผู้บริโภคในการสรรหา คัดเลือก และตัดสินใจซื้อ เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการและตอบสนองความต้องการ ซึ่งเกิดจากทัศนคติ การรับรู้ การเรียนรู้ และเหตุผลส่วนบุคคล ซึ่งเป็นตัวกำหนดให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค เพื่อทราบถึงลักษณะความต้องการของผู้บริโภคทางด้านต่างๆ เมื่อผู้ซื้อได้รับสิ่งกระตุ้นผ่านเข้ามาในความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ ซึ่งเปรียบเสมือนกล่องดำที่ไม่สามารถคาดคะเนได้ ว่าลักษณะของผู้ซื้อและความรู้สึกนึกคิดได้รับอิทธิพลสิ่งใดบ้าง การศึกษาถึงลักษณะของผู้ซื้อที่เป็นเป้าหมายจะมีประโยชน์ คือ ทราบความต้องการและลักษณะของผู้บริโภค

วัฒนธรรม				
วัฒนธรรม (Culture) วัฒนธรรมย่อย (Subculture) ชนชั้นทางสังคม (Social Class)	สังคม			ผู้บริโภค
	กลุ่มอ้างอิง (Reference Group) ครอบครัว (Family) บทบาทและสถานะ (Roles & Statuses)	บุคคล	จิตวิทยา	
		อายุและวงจรชีวิต อาชีพ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ รูปแบบการดำเนิน ชีวิต บุคลิกภาพ การมองตนเอง	การจูงใจ การรับรู้ การเรียนรู้ ความเชื่อและ ทัศนคติ	

ภาพประกอบ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค

ที่มา : Kotler, Philip. (1997). *Marketing Management: analysis, planning, implementation and control*. 9th ed. New Jersey: A Simon and Schuster.)

จากภาพประกอบ 2 แสดงถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคของผู้บริโภค ซึ่งมี 4 ประการ ได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านจิตวิทยา โดยภาพรวมของปัจจัยทั้ง 4 ประการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม (Culture factor) เป็นสัญลักษณ์และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น โดยเป็นที่ยอมรับจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง โดยเป็นตัวกำหนดและควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมหนึ่ง (Stanton and Futrell. 1987: 664) ค่านิยมในวัฒนธรรมจะกำหนดลักษณะของสังคม และกำหนดความแตกต่างของสังคมหนึ่งจากสังคมอื่น วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่กำหนดความต้องการและพฤติกรรมของการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในสังคมไทย (1) สตรีมีบทบาทในสังคม เช่น บทบาททางการเมืองและทำงานมากขึ้น และมีอำนาจทางเศรษฐกิจมากขึ้น (2) มนุษย์คำนึงถึงคุณภาพชีวิต (3) บุคคลมีความห่วงใยในสุขภาพของตนเอง (4) มีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องที่อยู่อาศัย (5) ทัศนคติต่อเรื่องเพศเปลี่ยนแปลง (6) บุคคลต้องการความสะดวกสบายมากขึ้น (7) บุคคลต้องการความเพลิดเพลินและพักผ่อนเนื่องจากการทำงานหนัก ในปัจจัยด้านวัฒนธรรมนี้ ต้องศึกษาค่านิยมในวัฒนธรรม (Culture Value) ซึ่งหมายถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในสังคมประกอบด้วย (1) ค่านิยมของบุคคลที่มีต่อสังคม (People's views of themselves) (2) ค่านิยมของบุคคลที่มีต่อสังคมอื่น (People's views of others) (3) ค่านิยมของบุคคลที่มีต่อองค์กร (People's views of organization) (4) ค่านิยมของบุคคลต่อสังคม (People's views of society) (5) ค่านิยมของบุคคลต่อธรรมชาติ (People's views of nature) (6) ค่านิยมของบุคคลต่อมวลมนุษยชาติ (People's views universe)

วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น วัฒนธรรมพื้นฐาน วัฒนธรรมย่อย และชั้นของสังคม โดยมีรายละเอียดดังนี้

วัฒนธรรมพื้นฐาน (Culture) เป็นลักษณะพื้นฐานของบุคคลในสังคม เช่น ลักษณะนิสัยของคนไทยซึ่งเกิดจากการหล่อหลอมพฤติกรรมของสังคมไทย ทำให้มีลักษณะพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกัน

วัฒนธรรมกลุ่มย่อย (Subculture) หมายถึง วัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะและแตกต่างกันซึ่งมีอยู่ภายในสังคมขนาดใหญ่และสลับซับซ้อน วัฒนธรรมย่อยเกิดจากพื้นฐานทางภูมิศาสตร์ และลักษณะพื้นฐานของมนุษย์ ลักษณะวัฒนธรรมย่อยประกอบด้วย

กลุ่มเชื้อชาติ (Nationality groups) เชื้อชาติต่างๆ ได้แก่ ไทย จีน อังกฤษ อเมริกัน แต่ละเชื้อชาติมีการบริโภคสินค้าที่แตกต่างกัน

กลุ่มศาสนา (Religious groups) กลุ่มศาสนาต่างๆ ได้แก่ ชาวพุทธ ชาวคริสต์ ชาวมุสลิม ฯลฯ แต่ละกลุ่มมีประเพณีและข้อห้ามที่แตกต่างกัน จึงมีผลกระทบต่อพฤติกรรมการบริโภค

กลุ่มผิวสี (Racial groups) กลุ่มสีผิวต่างๆ ได้แก่ ผิวดำ ผิวขาว ผิวเหลือง แต่ละกลุ่มจะมีค่านิยมในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดทัศนคติที่แตกต่างกัน

พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ (Geographical areas) หรือท้องถิ่น (Region) พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ทำให้เกิดลักษณะการดำรงชีวิตที่แตกต่างกันและมีอิทธิพลต่อการบริโภคที่แตกต่างกันด้วย

กลุ่มอาชีพ (Occupational) เช่น กลุ่มการเกษตรกร กลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มพนักงานกลุ่มนักธุรกิจและเจ้าของกิจการ กลุ่มวิชาชีพอื่นๆ เช่น แพทย์ นักกฎหมาย ครู

กลุ่มย่อยด้วยอายุ (Age) เช่น ทารก เด็ก วัยรุ่น ผู้ใหญ่วัยทำงาน และผู้สูงอายุ

กลุ่มย่อยด้านเพศ (Sex) ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง

ชั้นทางสังคม (Social class) หมายถึง การแบ่งสมาชิกของสังคมออกเป็นระดับฐานะที่แตกต่างกัน โดยที่สมาชิกในแต่ละชั้นสังคมจะมีฐานะอย่างเดียวกัน และสมาชิกในชั้นสังคมที่แตกต่างกันจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน การแบ่งชั้นทางสังคมโดยทั่วไปถือเกณฑ์ รายได้ ทรัพย์สินหรืออาชีพ ชั้นทางสังคมเป็นอีกปัจจัยหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค แต่ละชั้นสังคมจะมีลักษณะค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคเฉพาะอย่าง ชั้นสังคมแบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ได้ 3 ระดับ และแบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ 6 ระดับ ลักษณะที่สำคัญของชั้นสังคมมีดังนี้ (1) บุคคลภายในชั้นสังคมเดียวกันมีแนวโน้มจะประพฤติเหมือนกันและบริโภคคล้ายคลึงกัน (2) บุคคลจะถูกจัดลำดับสูงหรือต่ำตามตำแหน่งที่ยอมรับในสังคมนั้น (3) ชั้นของสังคมแบ่งตามอาชีพ รายได้ ฐานะ ตระกูล ตำแหน่งหน้าที่ หรือบุคคลิกลักษณะ (4) ชั้นสังคมเป็นลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่องกัน และบุคคลสามารถเปลี่ยนชั้นของสังคมให้สูงขึ้น หรือต่ำลงได้ ลักษณะชั้นของสังคมแบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ได้ 3 ระดับ และเป็นกลุ่มย่อยได้ 6 ระดับ

2. ปัจจัยด้านสังคม (Social factor) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การซื้อ ลักษณะทางสังคมประกอบด้วยกลุ่มอ้างอิง ครอบครัว บทบาท และสถานะของผู้ซื้อ

2.1 กลุ่มอ้างอิง (Reference groups) เป็นกลุ่มที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับกลุ่มนี้จะมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความคิดเห็น และค่านิยมของบุคคลในกลุ่มอ้างอิง กลุ่มอ้างอิงแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

2.1.1 กลุ่มปฐมภูมิ (Primary groups) ได้แก่ ครอบครัว เพื่อนสนิท และเพื่อนบ้าน

2.1.2 กลุ่มทุติยภูมิ (Secondary groups) ได้แก่ กลุ่มบุคคลชั้นนำในสังคมเพื่อนร่วมอาชีพและร่วมสถาบัน บุคคลกลุ่มต่างๆ ในสังคม กลุ่มอ้างอิง จะมีอิทธิพลต่อบุคคลในกลุ่ม ทางด้านการเลือกพฤติกรรมและการดำรงชีวิต รวมทั้งทัศนคติ และแนวความคิดของบุคคลเนื่องจากบุคคลต้องการให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่ม จึงต้องปฏิบัติตาม และยอมรับความคิดเห็นต่างจากกลุ่มอิทธิพล เช่น การเผยแพร่ศาสนาคริสต์แก่กลุ่มวัยรุ่น จะใช้นักร้องชั้นนำของไทยที่วัยรุ่นโปรดปรานร้องเพลงเผยแพร่ศาสนา

2.2 ครอบครัว (Family) บุคคลในครอบครัวถือว่ามีอิทธิพลมากที่สุดต่อทัศนคติความคิดเห็นและค่านิยมของบุคคล

2.3 บทบาทและสถานะ (Roles and statuses) บุคคลจะเกี่ยวข้องกับหลายกลุ่ม เช่น ครอบครัว กลุ่มอ้างอิง องค์กร และสถาบันต่างๆ บุคคลจะมีบทบาทและสถานะที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม เช่น ในการเสนอขายวิดีโอของครอบครัวหนึ่ง จะต้องวิเคราะห์ว่าใครมีบทบาทเป็นผู้คิดริเริ่ม ผู้ตัดสินใจซื้อ ผู้มีอิทธิพล ผู้ซื้อ และผู้ใช้

3. ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factors) การตัดสินใจของผู้ซื้อ ได้รับอิทธิพลจากลักษณะส่วนบุคคลของคนทางด้านต่างๆ ได้แก่ อายุ ขั้นตอนวัฏจักรชีวิตครอบครัว อาชีพ โอกาสทางเศรษฐกิจ การศึกษา รูปแบบการดำรงชีวิต บุคลิกภาพ และแนวความคิดส่วนบุคคล ดังนี้

3.1 อายุ (Age) อายุที่แตกต่างกันจะมีความต้องการผลิตภัณฑ์ต่างกัน การแบ่งกลุ่มผู้บริโภคตามอายุประกอบด้วย ต่ำกว่า 6 ปี, 6-11 ปี, 15-19 ปี, 20-34 ปี, 35-49 ปี, 50-64 ปี และ 65 ปีขึ้นไป เช่น กลุ่มวัยรุ่นชอบทดลองสิ่งแปลกใหม่ และชอบสินค้าประเภทแฟชั่น และรายการพักผ่อนหย่อนใจ

3.2 วงจรชีวิตครอบครัว (Family life cycle stage) เป็นขั้นตอนการดำรงชีวิตบุคคลในลักษณะของการมีครอบครัว การดำรงชีวิตในแต่ละขั้นตอนเป็นสิ่งที่มามีอิทธิพลต่อความต้องการ ทัศนคติ และค่านิยมของบุคคลทำให้เกิดความต้องการในผลิตภัณฑ์และพฤติกรรม การซื้อที่แตกต่างกัน วัฏจักรชีวิตครอบครัวประกอบด้วยขั้นตอน แต่ละขั้นตอนจะมีลักษณะการบริโภคแตกต่างกัน

3.3 อาชีพ (Occupation) อาชีพของแต่ละบุคคลจะนำไปสู่ความจำเป็นและความต้องการสินค้าและบริการที่แตกต่างกัน เช่น ข้าราชการจะซื้อชุดทำงานและสินค้าที่จำเป็น ประธานกรรมการบริษัทและภรรยาจะซื้อเสื้อผ้าราคาสูง หรือตัวเครื่องบิน

3.4 โอกาสทางเศรษฐกิจ (Economic circumstances) หรือ รายได้ (Income) โอกาสทางเศรษฐกิจของบุคคลจะกระทบกระเทือนต่อสินค้าและบริการที่เขาตัดสินใจซื้อ โอกาสเหล่านี้ประกอบด้วยรายได้ การออมทรัพย์ อำนาจการซื้อและทัศนคติเกี่ยวกับการจ่ายเงิน

3.5 การศึกษา (Education) ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีแนวโน้มจะบริโภคผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดีมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย

3.6 ค่านิยมหรือคุณค่า (Value) และ รูปแบบการดำรงชีวิต (Lifestyle) ค่านิยมหรือคุณค่า (Value) หมายถึง ความนิยมในสิ่งของหรือบุคคล หรือความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หมายถึง อัตราส่วนของผลประโยชน์ที่รับรู้ต่อราคาสินค้า ส่วนรูปแบบการดำรงชีวิต (Lifestyle) หมายถึง รูปแบบของการดำรงชีวิตในโลกมนุษย์ โดยแสดงออกในรูป (1) กิจกรรม (Activities) (2) ความสนใจ (Interests) (3) ความคิดเห็น (Opinions) หรือ AIOs

4. ปัจจัยทางจิตวิทยา (Psychological factor) การเลือกซื้อของบุคคล ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านจิตวิทยา ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยภายในตัวผู้บริโภค ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อและการใช้สินค้า ปัจจัยภายในประกอบด้วย (1) การสนใจ (2) การรับรู้ (3) การเรียนรู้ (4) ความเชื่อถือ (5) ทัศนคติ (6) บุคลิกภาพ (7) แนวความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์.2541: 138 – 144)

4.1 การสนใจ (Motivation) หมายถึง พลังผลักดัน (Drive) ที่อยู่ภายในตัวบุคคลซึ่งกระตุ้นให้บุคคลปฏิบัติ (Stanton and Futrell. 1907: 649) การสนใจเกิดภายในตัวบุคคล แต่อาจจะถูกกระทบจากปัจจัยภายนอก เช่น วัฒนธรรม ชั้นทางสังคม หรือสิ่งกระตุ้นที่ใช้เป็นเครื่องมือการตลาดเพื่อกระตุ้นให้เกิดความต้องการ

4.2 การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการซึ่งแต่ละบุคคลได้รับการเลือกสรร จัดระเบียบ และตีความหมายข้อมูลเพื่อที่จะสร้างภาพที่มีความหมาย หรือหมายถึงกระบวนการความเข้าใจ (การเปิดรับ) ของบุคคลที่มีต่อโลกที่เขาอาศัยอยู่ จากความหมายนี้จะเห็นว่าการรับรู้ เป็นกระบวนการของแต่ละบุคคลซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยภายใน เช่น ความเชื่อ ประสบการณ์ ความต้องการ และอารมณ์ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายนอกคือ สิ่งกระตุ้น การรับรู้ จะพิจารณาเป็นกระบวนการ กลั่นกรอง การรับรู้จะแสดงถึงความรู้สึกจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ การได้เห็น ได้กลิ่น ได้ยิน ได้รสชาติ และได้รู้สึกลึกซึ้ง ขั้นตอนการรับรู้มี 4 ขั้นตอน คือ (1) การเปิดรับข้อมูลที่ได้เลือกสรร (Selective exposure) (2) การตั้งใจ

รับข้อมูลที่ได้เลือกสรร (Selective attention) (3) ความเข้าใจในข้อมูลที่ได้เลือกสรร (Selective comprehension) (4) การเก็บรักษาข้อมูลที่ได้เลือกสรร (Selective retention)

4.3 การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และ(หรือ) ความโน้มเอียงของพฤติกรรมจากประสบการณ์ที่ผ่านมา การเรียนรู้ของบุคคลเกิดขึ้นเมื่อ บุคคลได้รับสิ่งกระตุ้น (Stimulus) และจะเกิดการตอบสนอง (Response) ซึ่งก็คือ ทฤษฎี สิ่งกระตุ้น – การตอบสนอง (Stimulus-Response (SR) theory) การเรียนรู้เกิดจากอิทธิพลหลายอย่าง เช่น ทศนคติ ความเชื่อถือ และประสบการณ์ในอดีต อย่างไรก็ตามสิ่งกระตุ้นนั้น จะมีอิทธิพลที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ต้องมีคุณค่าในสายตาลูกค้า ตัวอย่างการจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดในรูปการแจกของตัวอย่าง จะมีอิทธิพลทำให้เกิดการเรียนรู้ คือ การทดลองใช้ได้ดีกว่าการจัดกิจกรรมการแถม เพราะการแถมนั้นลูกค้าต้องเสียเงินเพื่อซื้อสินค้า ถ้าลูกค้าไม่ซื้อสินค้า ก็จะไม่เกิดการทดลองใช้สินค้าที่แถม

4.4 ความเชื่อถือ (Beliefs) เป็นความคิดที่บุคคลยึดถือเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ในอดีต เช่น เอสโซ่สร้างให้เกิดความเชื่อถือว่าน้ำมันเอสโซ่ มีพลังสูง โดยใช้สโลแกนว่าจับเสือใส่ถังพลังสูง เป๊ปซี่สร้างให้เกิดความเชื่อถือว่า เป็นรสชาติของคนรุ่นใหม่ น้ำมันไร้สารตะกั่ว ในช่วงแรก ผู้บริโภคเกิดความเชื่อถือว่า การใช้ น้ำมันไร้สารตะกั่ว มีปัญหากับเครื่องยนต์ซึ่งเป็นความเชื่อในด้านลบที่นักการตลาดต้องรณรงค์ เพื่อแก้ไขความเชื่อที่ผิดพลาด

4.5 ทศนคติ (Attitudes) หมายถึง การประเมินความพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจของบุคคล ความรู้สึกด้านอารมณ์ และแนวโน้มการปฏิบัติที่มีผลต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Kotler. 1997: 188) หรือหมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคล ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Stanton and Futrell. 1987: 156) ทศนคติเป็นสิ่งที่มียิทธิพลต่อความเชื่อ ในขณะที่เดียวกันความเชื่อก็มีอิทธิพลต่อทศนคติจากการศึกษาพบว่าทศนคติของผู้บริโภคกับการตัดสินใจซื้อสินค้าจะมีความสัมพันธ์กัน การเกิดทศนคตินั้นเกิดจากข้อมูลที่แต่ละคนได้รับ กล่าวคือ เกิดจากประสบการณ์ที่เรียนรู้ในอดีตเกี่ยวกับสินค้า หรือความนึกคิดของบุคคล และเกิดจากความสัมพันธ์ที่มีต่อกลุ่มอ้างอิง เช่น พ่อ แม่ เพื่อน บุคคลชั้นนำในสังคม เป็นต้น มีทางเลือก คือ

4.5.1 สร้างทศนคติของผู้บริโภคให้สอดคล้องกับสินค้าของธุรกิจ

4.5.2 พิจารณาว่าทศนคติของผู้บริโภคเป็นอย่างไร แล้วจึงพัฒนาสินค้าให้สอดคล้องกับทศนคติของผู้บริโภค โดยทั่วไปการพัฒนาสินค้าให้สอดคล้องกับทศนคติ ทำได้ง่ายกว่าการเปลี่ยนแปลงทศนคติของผู้บริโภคให้เกิดความต้องการในสินค้า เพราะต้องใช้เวลาอันยาวนาน และใช้เครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร จึงจะสามารถเปลี่ยนแปลงทศนคติของบุคคลได้ โดยยึดหลักองค์ประกอบของการเกิดทศนคติ ซึ่งมี 3 ส่วน คือ

4.5.2.1 ส่วนของความเข้าใจ (Cognitive component) ประกอบด้วยความรู้ หรือความเชื่อเกี่ยวกับสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภค

4.5.2.2 ส่วนของความรู้สึก (Affective component) หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้อง อารมณ์ ซึ่งเป็นความพอใจและไม่พอใจเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

4.5.2.3 ส่วนของพฤติกรรม (Behavior component) หมายถึง แนวโน้มของ การกระทำที่เกิดจากทัศนคติ หรือเป็นการกำหนดพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์หรือ ตราสินค้า เช่น กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการแลกซื้อตามที่เสนอเงื่อนไข

4.6 บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง ลักษณะด้านจิตวิทยา ที่แตกต่างกันของบุคคล ซึ่ง นำไปสู่การตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมที่มีแนวโน้มเหมือนเดิม และสอดคล้องกับทฤษฎีการจูงใจของ ฟรอยด์ (Freud's theory of motivation) มีข้อสมมติว่า อิทธิพลด้านจิตวิทยา ซึ่งกำหนดพฤติกรรม มนุษย์ แรงจูงใจ (Motives) และบุคลิกภาพ (Personality) ส่วนใหญ่เป็นจิตใต้สำนึก (Unconscious) ซึ่งเป็นส่วนกำหนดบุคลิกภาพของมนุษย์ อันประกอบด้วย อิด (Id) อีโก้ (Ego) ซุปเปอร์อีโก้ (Superego) ทฤษฎีนี้ได้นำไปใช้ในการกำหนดบุคลิกภาพของผู้บริโภคด้วย ฟรอยด์ พบว่าบุคลิกภาพและพฤติกรรม ของมนุษย์ถูกควบคุมโดยความนึกคิดพื้นฐาน ทั้ง 3 ระดับนี้

4.7 แนวคิดของตนเอง (Self concept) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเองหรือ ความคิดที่บุคคลคิดว่าบุคคลอื่น (สังคม) มีความคิดเห็นต่อตนเองอย่างไร มี 4 กรณี ดังนี้

4.7.1 แนวคิดของตนเองที่แท้จริง (Real self) หมายถึง ความคิดที่บุคคลมองตนเองที่ แท้จริง

4.7.2 แนวคิดของตนเองในอุดมคติ (Ideal self) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลใฝ่ ฝันอยากให้เป็นเช่นนั้น บุคคลจึงมักทำให้พฤติกรรมของเขาสอดคล้องกับความคิดในอุดมคติ

4.7.3 แนวคิดของตนเองที่ต้องการให้บุคคลอื่น (สังคม) มองตนเองที่แท้จริง (Real other) หมายความว่า บุคคลนึกเห็นภาพลักษณ์ว่าบุคคลอื่น(สังคม) มองตนเองที่แท้จริงว่าเป็นอย่างไร

4.7.4 แนวคิดของตนเองที่ต้องการให้บุคคลอื่น (สังคม) คิดเกี่ยวกับตนเองในอุดมคติ (Ideal other) หมายถึง การที่บุคคลต้องการให้บุคคลอื่น (สังคม) คิดถึงเขาในแง่ใด

กระบวนการตัดสินใจในการซื้อ

พฤติกรรมผู้บริโภคมีลักษณะเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลา และความพยายาม ปัจจัยภายใน และภายนอกที่ได้กล่าวมาจะเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภค (Consumer decision – marketing process) ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2543: 85-86)

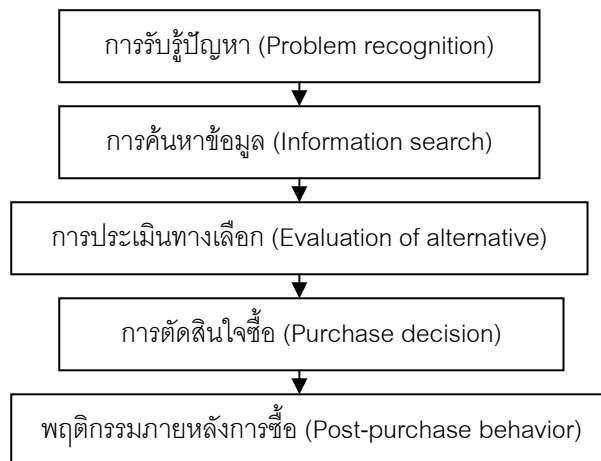
1. การตระหนักกับความต้องการ (Need recognition) กระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภคจะเริ่มขึ้นเมื่อบุคคลรู้สึกถึงความต้องการ ซึ่งอาจเป็นความต้องการที่เกิดขึ้นภายใน เช่น ความหิว หรืออาจเป็นความต้องการที่เกิดจากสิ่งกระตุ้นภายนอก ที่มากระตุ้นให้ตระหนักถึงความต้องการดังกล่าว เช่น ได้เห็นโฆษณา หรือเห็นตัวสินค้า แล้วเกิดความต้องการขึ้น แต่อาจเกิดความขัดแย้งขึ้นได้ภายในครอบครัว เนื่องจากเงินมีจำกัด เช่น ภรรยาต้องการใช้เงินเพื่อการอื่นแทนที่จะซื้อสินค้าที่สามีต้องการ หากไม่สามารถแก้ปัญหานี้ได้ กระบวนการตัดสินใจซื้อก็อาจต้องหยุดอยู่ ณ จุดนี้ หรือผู้บริหาร พนักงานขายหรือผู้ที่ต้องติดต่อสื่อสารกับลูกค้าเป็นประจำ แต่ไม่อยู่ที่ทำงาน อาจเกิดความจำเป็น ความจำเป็นที่จะต้องซื้อโทรศัพท์มือถือ เพื่อความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร เป็นต้น

2. การค้นหาข้อมูล (Search) เมื่อบุคคลได้ตระหนักถึงความต้องการแล้ว เขาจะค้นหาวิธีการที่จะทำให้ความต้องการดังกล่าวได้รับความพอใจ การค้นหาอาจกระทำขึ้นโดยสัญชาตญาณอย่างรวดเร็ว หรืออาจต้องมีการใช้ความพยายามและการวิเคราะห์ข้อมูล การที่บุคคลจะมีการค้นหาข้อมูลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ คือ (1) จำนวนของข้อมูลที่เขาได้ (2) ความพอใจที่ได้รับจากการค้นหาข้อมูล (3) ผลที่เกิดขึ้นในภายหลัง หากไม่ได้มีการค้นหาข้อมูล เช่น ผู้ที่ต้องการซื้อโทรศัพท์มือถือ ก็จะหาข้อมูลเกี่ยวกับรุ่น ราคา คุณภาพ ความคงทน และบริการหลังการขาย จากแหล่งต่างๆ เช่น เพื่อน บริษัท ตัวแทนจำหน่าย หรือพนักงานขาย ตามนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์ที่ลงโฆษณาไว้ เป็นต้น

3. การประเมินผลทางเลือกต่างๆ (Evaluation of alternatives) หลังจากขั้นตอนของการค้นหาข้อมูลแล้ว ผู้บริโภคต้องทำการประเมินผลทางเลือกต่างๆ ที่เป็นไปได้ก่อนทำการตัดสินใจ ในขั้นตอนนี้ผู้บริโภคต้องกำหนดเกณฑ์การพิจารณาที่จะใช้สำหรับการประเมินผล ซึ่งเกณฑ์การพิจารณาเป็นเรื่องของเหตุผลที่มองเห็น เช่น ราคา ความคงทน หรือคุณสมบัติของสินค้า เป็นต้น หรือเป็นเรื่องราวของความพอใจส่วนบุคคล จากเกณฑ์ที่กำหนดจะทำให้ผู้บริโภคทราบถึงทางเลือกที่เป็นไปได้ ถ้าทางเลือกที่ได้มีเพียงทางเลือกเดียว การประเมินผลก็ทำได้ง่ายแต่บางครั้งทางเลือกที่ได้มีหลายแบบ ฉะนั้น ผู้บริโภคต้องพิจารณาเลือกทางเลือกที่ก่อให้เกิดความพอใจมากที่สุด

4. การซื้อ (Purchase) หลังจากพิจารณาทุกสิ่งทุกอย่างแล้ว ก็มาถึงขั้นที่จะต้องตัดสินใจว่าจะซื้อหรือไม่ ถ้าการประเมินผลทางเลือกเป็นที่พอใจ การซื้อก็จะเกิดขึ้น ในการตัดสินใจซื้อก็ต้องพิจารณาต่อไปถึงเรื่องตรายี่ห้อ ร้านที่จะซื้อ ราคา สีสนั เป็นต้น

5. การประเมินผลหลังการซื้อ (Post-purchase evaluation) เมื่อมีการซื้อและใช้สินค้าแล้ว การประเมินผลที่ได้รับจากการซื้อและใช้สินค้าก็จะเกิดขึ้น ความรู้สึกของผู้บริโภคที่มีต่อสินค้าที่เขาซื้อไปนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งนี้เพราะว่ามันมีผลต่อการซื้อซ้ำในครั้งต่อไป และมีผลต่อการแนะนำเพื่อนฝูงด้วย

ภาพประกอบ 3 โมเดล 5 ขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจซื้อ

(Five-stage model of the consumer buying process)

ที่มา : Kotler, Philip. (2000). *Marketing Management*. The Millennium Edition. New Jersey: Prentice-Hall. p.179)

จากแนวคิดและทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค การที่ผู้บริโภคจะตัดสินใจบริโภคสินค้าชนิดใดนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม และก่อนการตัดสินใจซื้อ ผู้บริโภคมีกระบวนการตัดสินใจซื้อ 5 ขั้นตอน คือ การรับรู้ปัญหา การค้นหาข้อมูล การประเมินทางเลือก การตัดสินใจซื้อ และพฤติกรรมภายหลังการซื้อ

3. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) ซึ่งบางตำราใช้คำว่า “เจตคติ” หมายถึง ท่าที หรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เจตคติถือเป็นกิริยาท่าที ความรู้สึกรวม ๆ ของบุคคลที่เกิดจากความพร้อมหรือความโน้มเอียงของจิตใจหรือประสาท ซึ่งแสดงออกเพื่อโต้ตอบต่อสิ่งเร้าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยจะแสดงออกในทางสนับสนุนเห็นดีเห็นชอบด้วยหรือต่อต้าน ไม่เห็นดีเห็นชอบด้วยก็ได้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2540: 11-12)

ยังมีนักวิชาการอีกหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า “ทัศนคติ” ไว้ เช่น

ทัศนคติ (Attitude) เป็นความรู้สึก และความคิดโดยรวมของบุคคล ซึ่งอาจเป็นทางบวกหรือทางลบ เช่น ความชอบ ความมีอคติ ข้อคิดเห็น ความกลัว ความเชื่ออย่างมั่นคง ที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยทัศนคติจะแสดงออกมาทางความคิดเห็น (Opinion) ดังนั้นจึงถือได้ว่าความคิดเห็นของบุคคลเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงทัศนคติของบุคคลนั่นเอง (L.L Thurstone and E.J. Chave. 1966: 6-7)

ทัศนคติ คือ ความรู้สึก และความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล สถานการณ์ สถาบัน และข้อเสนอใดๆ ในทางที่จะยอมรับหรือปฏิเสธ ซึ่งมีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองด้านพฤติกรรมอย่างเดียวกันตลอด (L. Mun. 1971: 77)

ทัศนคติ เป็นความเชื่อและความรู้สึกที่ทนทาน และได้รับการจัดระเบียบ ซึ่งมักเป็นตัวผลักดันให้เรากระทำไปในทิศทางนั้น ๆ ทัศนคติจึงมีองค์ประกอบทั้งด้านความคิด อารมณ์ และการกระทำ (ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์. 2531: 179)

ทัศนคติของผู้บริโภค (Consumer Attitudes) เป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อนักการตลาด เพราะทัศนคติจะมีผลโดยตรงต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า และในทางกลับกัน ประสบการณ์จากการใช้สินค้านั้นก็จะมีผลต่อทัศนคติของผู้บริโภคเช่นกัน

ทัศนคติเป็นความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ การกระทำ สภาพการณ์ และอื่นๆ รวมทั้งท่าทีที่แสดงออกที่บ่งถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลายสิ่งที่มีผลให้เกิดการกระทบหรือแสดงออกเกิดเป็นพฤติกรรม

ทัศนคติ เป็นตัวการสำคัญอันหนึ่งที่เป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งส่วนใหญ่จะแสดงออกมาในลักษณะของความรู้สึก (ถวิล ธาราโกชน. 2532: 45) จากการค้นคว้าของนักจิตวิทยาหลายท่านได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคติดังต่อไปนี้

อลลพอท (Allport. 1967) ได้ให้ความหมายว่า ทัศนคติ หมายถึง สภาวะของความพร้อมทางจิต ซึ่งเกิดขึ้นโดยอาศัยประสบการณ์และสภาวะความพร้อมจะเป็นตัวกำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่มีต่อบุคคล วัตถุสิ่งของ หรือสภาวะการณ์ต่างๆ (อ้างอิงจาก ถวิล ธาราโกชน. 2532: 45)

กู๊ด (Good. 1959: 48) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า หมายถึง ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้ต่อสถานการณ์บางอย่างต่อบุคคลหรือสิ่งของ เช่น ความพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจ

อลลพอท (Allport. 1968: 17) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า หมายถึง สภาวะความพร้อมทางจิตและประสาทที่จะได้ตอบโต้ เกิดจากประสบการณ์ซึ่งจะเป็นแรงที่จะกำหนดทิศทาง หรือมีผลในการเปลี่ยนแปลงของการสนองตอบของบุคคลต่อสิ่งต่างๆ บุคคล หรือสถานการณ์

นพมาศ ธีรเวคิน (2535: 126) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า หมายถึง การรวบรวมเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด ความเห็น ความเชื่อ และความจริง ซึ่งอาจจะเป็นการประเมินที่เกี่ยวข้องกัน และมีแนวโน้มจะก่อให้เกิดพฤติกรรมชนิดใดชนิดหนึ่งในขั้นต่อไป

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520: 3) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า หมายถึง ความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และพร้อมจะมีปฏิกิริยาเฉพาะต่อสถานการณ์ภายนอก

สงวน สุทธิอรุณ และคณะ (2520: 3) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า หมายถึง สภาพจิตใจ หรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคล หรือความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยแสดงพฤติกรรม อย่างหนึ่งออกมาเป็นที่ปรากฏต่อบุคคลหรือสาธารณชนก็ตาม ล้วนเป็นการกระทำอันเกิดจากทัศนคติ ที่มีอยู่ทั้งสิ้น

กึ่งแก้ว อินทวาท (2520: 3) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า หมายถึง ความคิดและความเห็น ของบุคคล หรือท่าทีที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้ทราบหรือได้เห็น ก่อให้เกิดความรู้สึกทางอารมณ์ว่าชอบ หรือไม่ชอบ และมีแนวโน้มที่จะทำการตอบสนองต่อสิ่งนั้น ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งในทางสนับสนุนหรือต่อต้าน

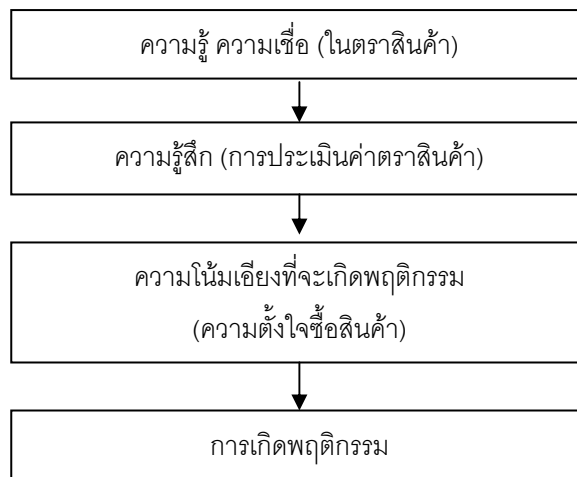
ธงชัย สันติวงษ์ (2520: 160) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า หมายถึง สิ่งซึ่งเราทำการอธิบายด้วยวิธีการอ้างอิงถึงสิ่งที่อยู่ในความนึกคิดของผู้บริโภคที่เป็นเหตุทำให้มีผลกระทบต่อแบบของ พฤติกรรมที่แสดงออก

จากความหมายของทัศนคติที่กล่าวมาทั้งหมด พอที่จะสรุปความหมายของทัศนคติได้ดังนี้
ทัศนคติ หมายถึง เรื่องราวที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลเป็นการจัดระเบียบแนวความคิด ความเชื่อ อุปนิสัย และสิ่งจูงใจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเสมอ ทัศนคติมิใช่สิ่งที่มีมาแต่กำเนิดตรงกันข้าม ทัศนคติจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ที่ตนได้เกี่ยวข้องอยู่ด้วยในภายนอก ทัศนคติจะมี ลักษณะมั่นคงและถาวร ภายหลังจากที่ทัศนคติได้ก่อตัวขึ้นมาแล้วจะไม่เป็นภาวะที่เกิดขึ้นเป็นการชั่วคราว และจะไม่เปลี่ยนแปลงในทันทีทันใดที่ได้รับตัวกระตุ้นที่แตกต่างกันไป เพราะทัศนคติที่ก่อตัวขึ้น นั้นจะมีกระบวนการคิด วิเคราะห์ ประเมิน และสรุปจัดระเบียบเป็นความเชื่อ หากจะเปลี่ยนแปลงจึง ต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก

องค์ประกอบของทัศนคติ

เฮนรี (Henry. 1995: 267) ได้เสนอแนวคิดว่าองค์ประกอบของทัศนคติประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบทางความคิด หรือการรับรู้ เป็นความเชื่อ ความรู้หรือความเข้าใจ เกี่ยวกับสิ่งใด เช่น ตราสินค้า ซึ่งความเชื่อในวัตถุเดียวกันอาจจะแตกต่างกันได้ในแต่ละบุคคล
2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก คือ ความรู้สึกโดยรวมในเรื่องของความชอบและอารมณ์ที่มีต่อวัตถุนั้นๆ เช่น อาจเกิดจากผลของการประเมินในคุณสมบัติหลายๆ คุณสมบัติของสินค้าก็ได้ เรื่องของความรูสึกนั้นขึ้นอยู่กับบุคคลและสถานการณ์ด้วย
3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม คือ แนวโน้มในการกระทำหรือการแสดงออก ความโน้มเอียงที่จะซื้อผลิตภัณฑ์

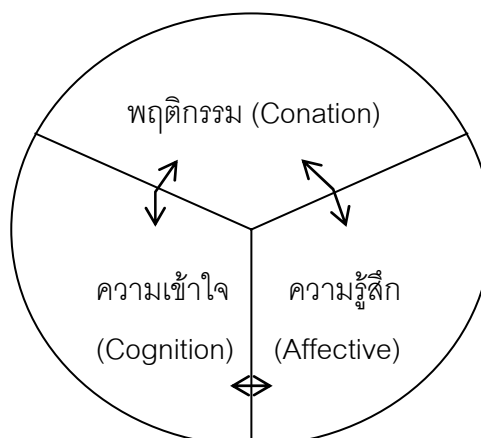

ภาพประกอบ 4 แสดงแบบจำลององค์ประกอบของทัศนคติ

ที่มา : Assael, Henry : (1995). *Consumer Behavior and Marketing Action*. P.267. 5th ed. The United of America : International Thomson Publishing.

จากภาพประกอบ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้หรือความเชื่อนั้นมีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อตราสินค้าและส่งผลต่อพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้น เพราะจะเป็นสิ่งที่ช่วยบ่งชี้ในความสำเร็จของกลยุทธ์การตลาด สามารถแสดงด้วยทฤษฎีหลายคุณสมบัติของพีชเบียน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้หรือความเชื่อกับทัศนคติ

Schiffman and Kanuk (2000: 200) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่าเป็นความโน้มเอียงที่เกิดจากการเรียนรู้ ทำให้มีพฤติกรรมลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบที่มีต่อสิ่งหนึ่ง และได้กำหนดองค์ประกอบทัศนคติไว้ 3 ส่วน ดังนี้

ภาพประกอบ 5 องค์ประกอบทัศนคติ 3 ประการ

ที่มา : Schiffman, Leon G. and Kanuk, Leslie Lazar. (2000). *Consumer Behavior* : 203

จากภาพประกอบ 5 แสดงถึงองค์ประกอบของทัศนคติ 3 ส่วน ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. ส่วนของความเข้าใจ (Cognitive component) คือ ความรู้ (Knowledge) การรับรู้ (Perception) ความเชื่อ (Beliefs) อาจแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ซึ่งในส่วนของความเชื่อและการรับรู้จะได้รับจากประสบการณ์และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลายแหล่งข้อมูล และความรู้ี้จะมีผลกระทบต่อความเชื่อ (Beliefs)
2. ส่วนของความรู้สึก (Affective component) จะสะท้อนอารมณ์ (Emotion) หรือความรู้สึก (Feeling) ของผู้บริโภคมที่มีต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ในเรื่องความชอบและอารมณ์ที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ
3. ส่วนของพฤติกรรม (Conative component หรือ Behavior หรือ Doing) จะสะท้อนถึงแนวโน้มจะมีพฤติกรรมของผู้บริโภค หรือแนวโน้มการกระทำที่แสดงออกหรือความโน้มเอียงที่จะซื้อสินค้า

จากทัศนคติที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของทัศนคติสรุปได้ว่า ทัศนคตินั้นมีองค์ประกอบต่างๆ ที่จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการซื้ออย่างต่อเนื่องนั้น ผู้บริโภคจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีการรับรู้และมีความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับสินค้า ซึ่งจะทำให้เกิดความชอบตามมาและจะมีแนวโน้มที่เป็นไปได้ในการที่จะตัดสินใจซื้อสินค้านั้นๆ

คุณลักษณะของทัศนคติ

Schiffman and Kanuk (1994) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับลักษณะของทัศนคติ (Attitude) หมายถึง ความโน้มเอียงที่เรียนรู้เพื่อให้มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรืออาจหมายถึง การแสดงความรู้สึกภายในที่สะท้อนว่าบุคคลมีความโน้มเอียงพอใจหรือไม่พอใจบางสิ่งบางอย่าง เช่น ตราสินค้า บริการ ร้านค้าปลีก เนื่องจากเป็นผลของกระบวนการทางจิตวิทยา ทัศนคติไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรงแต่ต้องแสดงว่าบุคคลกลัวถึงอะไรหรือทำอะไร

ธงชัย สันติวงษ์ (2539) ได้สรุปคุณลักษณะของทัศนคติไว้ดังนี้

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่มิได้อยู่ภายใน กล่าวคือ เป็นเรื่องของระเบียบความนึกคิดที่เกิดขึ้นภายในของแต่ละบุคคล
2. ทัศนคติจะมีใช้สิ่งที่มีมาแต่กำเนิด แต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ที่ตนได้เกี่ยวข้องอยู่ด้วยในภายนอก และทัศนคติจะก่อตัวจากการประเมินหลังจากที่ได้เกี่ยวข้องด้วยสิ่งภายนอกดังกล่าว แสดงว่า ทัศนคติที่มีอยู่จะเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้
3. ทัศนคติจะมีลักษณะมั่นคงถาวร กล่าวคือ ภายหลังจากที่ทัศนคติได้ก่อตัวขึ้นมาแล้ว

ทัศนคตินั้นจะมีความมั่นคงถาวรตามสมควร และไม่เปลี่ยนแปลงทันทีที่ได้รับตัวกระตุ้นที่แตกต่างไป ทั้งนี้เพราะทัศนคติที่ก่อตัวขึ้นนั้น จะมีกระบวนการคิด วิเคราะห์ ประเมิน และสรุปจัดระเบียบเป็น ความเชื่อ การเปลี่ยนแปลงย่อมต้องใช้เวลาเพื่อกระบวนการดังกล่าวด้วย

4. ทัศนคติจะมีความหมายอ้างอิงถึงตัวบุคคลและสิ่งของเสมอ ทัศนคติไม่ได้เกิดขึ้นมาจาก ภายในแต่เป็นสิ่งที่ก่อตัว หรือเรียนรู้จากสิ่งที่มีตัวตนที่อ้างอิงได้ สิ่งที่ใช้อ้างอิงเพื่อการสร้างทัศนคติอาจ จะเป็นตัวบุคคล กลุ่มคน สถาบัน สิ่งของ ค่านิยม เรื่องราวทางสังคม หรือแม้แต่ความนึกคิดต่างๆ

การก่อตัวของทัศนคติ

ทัศนคติจะก่อตัวขึ้นมาและเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากปัจจัยหลายประการ คือ

1. การจูงใจทางร่างกาย (Biological Motivations) ทัศนคติจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลใดบุคคล หนึ่งกำลังดำเนินการตอบสนองตามความต้องการ หรือแรงผลักดันพื้นฐานทางร่างกายอยู่ ตัวบุคคลจะ สร้างทัศนคติที่ดีต่อบุคคลหรือสิ่งของที่สามารถช่วยให้เขามีโอกาสตอบสนองความต้องการของตนได้ และในทางตรงกันข้ามจะสร้างทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งของหรือบุคคลที่ขัดขวางมิให้เขาตอบสนองความ ต้องการได้

2. ข่าวสารข้อมูล (Information) ทัศนคติจะมีพื้นฐานมาจากชนิด และขนาดของข่าวสาร ข้อมูลที่แต่ละคนได้รับมา รวมทั้งขึ้นอยู่กับลักษณะของแหล่งที่มาของข่าวสารข้อมูลอีกด้วย ด้วยกลไก ของการเลือกเฟ้นในการมองเห็น และเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ข่าวสารข้อมูลบางส่วนที่เข้ามาสู่ตัวบุคคลนั้น จะทำให้บุคคลนั้นเก็บไปคิดและสร้างเป็นทัศนคติขึ้นมาได้

3. การเกี่ยวข้องกับกลุ่ม (Group Affiliation) ทัศนคติบางอย่างอาจจะมาจากกลุ่มต่าง ๆ ที่ เขาเกี่ยวข้องกับอยู่ด้วย เช่น ครอบครัว วัดที่ไปประกอบศาสนกิจ กลุ่มเพื่อนร่วมงาน กลุ่มกีฬา และกลุ่ม สังคมต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มของครอบครัวและกลุ่มเพื่อนร่วมงาน เป็น กลุ่มที่สำคัญที่สุดที่จะเป็นแหล่งสร้างทัศนคติให้แก่บุคคลที่อยู่ในกลุ่มดังกล่าวได้

4. ประสบการณ์ (Experience) ประสบการณ์ของคนที่มีต่อวัตถุสิ่งของย่อมเป็นส่วนสำคัญที่ จะทำให้บุคคลต่างๆ ตีค่าสิ่งที่เขาได้มีประสบการณ์มานั้นจะกลายเป็นทัศนคติได้ เช่น หากคนใดคน หนึ่งติดใจในรสชาติอาหารที่ภัตตาคารแห่งหนึ่ง เขาอาจมีทัศนคติที่ดีต่อร้านนั้นและจะกลับไปกินอีกเสมอ แต่ถ้าวินเกิดความรู้สึกไม่พอใจ หรือผิดหวังครั้งใดครั้งหนึ่ง ก็อาจทำให้ทัศนคติเปลี่ยนไปในทางที่ไม่ดีจน ทำให้ไม่กลับไปกินอีกเลย

5. ลักษณะท่าทาง (Personality) มีส่วนทางอ้อมที่สำคัญในการสร้างทัศนคติให้กับตัวบุคคล ถึงแม้ว่าลักษณะท่าทางจะเป็นเรื่องที่มีความหมายกว้างที่สุด ตามที่กล่าวมาแล้วก็ตาม แต่ลักษณะท่า ทางหลายประการต่างก็มีส่วนทางอ้อมที่สำคัญในการสร้างทัศนคติให้กับตัวบุคคลได้ด้วย

ความมั่นคงของทัศนคติของผู้บริโภค (Consumer attitude Stability)

ผู้บริโภคมิได้มีทัศนคติติดตัวมาแต่กำเนิด ทัศนคติก่อตัวขึ้นในภายหลังโดยกระบวนการเรียนรู้ เมื่อทัศนคติก่อตัวขึ้นแล้ว ทัศนคติมีแนวโน้มที่จะมีความมั่นคง พฤติกรรมผู้บริโภคสอดคล้องกับทัศนคติ (Consumer Behavior Conforms to Attitude) พฤติกรรมผู้บริโภคส่วนใหญ่สอดคล้องกับทัศนคติส่วนบุคคล โดยทั่วไปผู้บริโภคมีการปฏิบัติต่างๆ ตามความโน้มเอียงของเขา ทัศนคติเหล่านี้ได้ให้แนวทางแก่การตัดสินใจประเภทต่างๆ ซึ่งผู้บริโภคจะต้องกระทำและดำเนินวิธีการตามประเภทของการตัดสินใจนี้ ผู้บริโภคซึ่งมีทัศนคติของความตระหนี่ยอมจะใช้จ่ายน้อย และประหยัดมากกว่าคนที่ชอบแสวงหาความสนุกสนาน ผู้บริโภคจะชอบพ้อคำที่เสนอสิ่งจูงใจให้ซื้อที่สอดคล้องกับทัศนคติหลักส่วนตัวของเขา แม้ความจริงจะเป็นเช่นนั้นก็ตาม มิได้หมายความว่า จะเป็นเครื่องชี้พฤติกรรมของผู้บริโภคโดยไม่ผิดเลย บางโอกาสผู้บริโภคอาจตัดสินใจซื้อโดยขัดกับทัศนคติที่เคยมีมาก็ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีสิ่งจูงใจที่จะก่อให้เกิดความแตกต่างดังกล่าว เช่น ราคา พนักงานขาย สินค้าที่มีมาก ความปรารถนาที่จะลองสิ่งใหม่ เป็นต้น

ปัจจัยที่กระทบต่อความมั่นคงของทัศนคติ (Factors Affecting Attitude Stability)

ทัศนคติซึ่งเปรียบเสมือนเครื่องชี้ทางแก่กิจกรรมต่างๆ ของผู้บริโภคมักจะแสดงความมั่นคงออกมาให้เห็นอย่างน้อยก็ในระยะสั้น โดยแท้จริงแล้วทัศนคติมีแนวโน้มที่จะสร้างความมั่นคงในระยะยาว และจะแข็งแกร่งยิ่งขึ้นถ้าระยะเวลาที่ยาวนานออกไป ปัจจัยต่างๆ ต่อไปนี้เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการสำรวจหาความมั่นคงของทัศนคติของผู้บริโภค

1. โครงสร้างของทัศนคติทำให้เกิดความมั่นคง (Structure of Attitude Provides Stability)

ผู้บริโภคมีทัศนคติต่อผลิตภัณฑ์ หรือสถานการณ์ทางการตลาดที่เขาพิจารณาว่าอยู่ในขั้นเดียวกันกับพวกเขา ในเรื่องการยอมรับผลิตภัณฑ์ใหม่นั้นผู้บริโภคมักจะเปรียบเทียบกับโครงสร้างของทัศนคติของเขาที่มีผลิตภัณฑ์ขั้นใดขั้นหนึ่ง มากกว่ากับตัวผลิตภัณฑ์ใหม่ ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะหาความสมดุลในความเชื่อเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ต่างๆ เมื่อทัศนคติต่างๆ ของผู้บริโภคอยู่ในภาวะสมดุลแล้ว ทัศนคติเหล่านั้นจะมีแนวโน้มที่จะมั่นคงเปลี่ยนแปลงได้ยาก ทัศนคติมีแนวโน้มที่จะเสริมและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ในระหว่างทัศนคติทั้งหลาย และก็มีแนวโน้มที่จะต่อต้านการเปลี่ยนแปลง นอกจากนั้นผู้บริโภคจะรู้สึกเสี่ยงมากขึ้นถ้าสิ่งต่างๆ หลายสิ่งนั้นเขามีความเชื่อว่าจะเสี่ยงไปเสียทุกสิ่ง ซึ่งจะทำให้ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะป้องกันตนเองโดยยึดถือทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์หรือร้านค้าในขั้นเดียวกัน จะกระทบกระเทือนซึ่งกันและกัน ถ้าทัศนคตินั้นมีความเข้มข้นหรืออ่อนตัวลง

2. ต้นเหตุของทัศนคติกระทบต่อความมั่นคง (Causality of Attitude Affects Stability) ถ้า

ผู้บริโภคคิดว่ามีบางสิ่งบางอย่างเป็นต้นเหตุทำให้เกิดสิ่งอื่นๆ เขาจะเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลโดยใช้ทัศนคติ ผลของทัศนคติที่ไม่ดีอาจนำไปสู่ทัศนคติที่ไม่ดีต่อเทคนิคของการขายสินค้าอื่นๆ

นอกจากนั้นทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อวิถีทางใดจะเป็นไปในทำนองเดียวกันกับทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อจุดหมายปลายทางของวิถีทางที่กำลังดำเนินอยู่นั้น ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลมีแนวโน้มที่จะเข้มข้นยิ่งขึ้นและจะทำให้ทัศนคติเกิดความมั่นคงเพราะเราสามารถสังเกตความสัมพันธ์ได้โดยตรง

3. ความสอดคล้องของทัศนคติระหว่างบุคคลทำให้เกิดความมั่นคงแก่ทัศนคติ (Congruence Conditions Attitude Stability) ความสอดคล้อง หมายถึง การที่ผู้บริโภคแต่ละคนมีทัศนคติที่สอดคล้องกับทัศนคติของผู้อื่น ผู้บริโภคเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อผลิตภัณฑ์อย่างเดียวกันหรือสถานการณ์ทางการตลาดที่เหมือนกัน ในทำนองเดียวกันกับที่เขาทำการเปรียบเทียบในสิ่งอื่นๆ เมื่อผู้บริโภคทุกคนอ้างเหตุผลสนับสนุนทัศนคติของเขาเองดังนี้แล้วจะเป็นการช่วยเร่งให้เขาพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริโภคอื่นๆ เพื่อหาความสอดคล้องซึ่งจะเป็นผลทำให้ทัศนคติมีแนวโน้มไปสู่ความมั่นคง

4. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเหตุจูงใจ

ความหมายของเหตุจูงใจ

การที่บุคคลจะตัดสินใจแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง สิ่งที่ต้องพิจารณาคือ อะไรเป็นต้นเหตุหรือเป็นตัวผลักดันให้เกิดการตัดสินใจแสดงพฤติกรรมเช่นนั้น ซึ่งต้นเหตุที่เป็นตัวผลักดันดังกล่าวอาจเรียกได้ว่าเป็นเหตุจูงใจ การศึกษาเรื่องเหตุจูงใจจึงเป็นการศึกษาถึงเหตุที่กระตุ้นให้อิทธิพลเกิดพฤติกรรม (สุชา จันทรโสม. 2531: 104) ซึ่ง กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์ (2528: 227) ได้แบ่งเหตุที่กระตุ้นหรือก่อให้เกิดพฤติกรรมออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. แรงขับ (Motive) ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ทัศนคติ ลักษณะนิสัย เป็นต้น
2. สิ่งจูงใจหรือเครื่องล่อ (Incentive) ได้แก่ สิ่งเร้าต่างๆ ที่อยู่ภายนอกร่างกาย ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางของพฤติกรรม

การจูงใจ จะมีพลังมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับส่วนสำคัญสองส่วนนี้ และเพื่อให้เข้าใจว่า เหตุจูงใจมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมหรือการตัดสินใจของบุคคลมากน้อยเพียงไร ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมแนวคิดของนักการศึกษา และนักจิตวิทยา ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับเหตุจูงใจไว้ ดังนี้

สุภัทรา ปิณฑะแพทย์ (2532: 62-63) กล่าวว่าเหตุจูงใจหมายถึงแรงผลักดันที่ทำให้บุคคลมุ่งที่จะแสดงพฤติกรรมเกิดการเคลื่อนไหวของร่างกายให้ทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการนั้น และได้จำแนกการเกิดของเหตุจูงใจไว้ 5 ประการคือ

1. เกิดจากความต้องการความสุขส่วนตัว พยายามหลีกเลี่ยงความไม่พึงพอใจ ดังนั้นเหตุจูงใจเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมเพื่อแสวงหาความสุข ไม่ว่าจะเป็นด้านความสุขหรือด้านความเจ็บปวด ซึ่งขึ้นอยู่กับความพอใจของตนเอง

2. เกิดจากการตอบสนองสัญชาตญาณโดยไม่ต้องมีการเรียนรู้ เช่น การตอบสนองต่ออาหารตอบสนองต่อสิ่งเร้าทางเพศ และความเจ็บปวดต่างๆ

3. เกิดขึ้นตามหลักเหตุและผล คนเรามีอิสระที่จะเลือกกระทำหรือตัดสินใจสิ่งต่างๆ โดยมีเหตุผลและรู้ว่าตนเองต้องการอะไร ดังนั้น การตัดสินใจเลือกดังกล่าวจึงเป็นเหตุจูงใจตามหลักเหตุและผล

4. เกิดจากแรงขับ ซึ่งการที่มนุษย์จะเลือกกระทำเพียงไร ขึ้นอยู่กับความมากน้อยของแรงขับที่ตัดสินใจให้เกิดการกระทำนั้นๆ

5. เกิดจากการกระตุ้นของอารมณ์ ในบางครั้งบุคคลจะแสดงพฤติกรรมตามพลังของอารมณ์
กิลฟอร์ด และเกรย์ (Guilford and Gray) 1970: 189) กล่าวว่าเหตุจูงใจ หมายถึง สิ่งเร้าที่นำช่องทางและเสริมสร้างความปรารถนา ในการประกอบกิจกรรมของมนุษย์ ส่วน คิตต์ (สวัณน์ วัฒนวงศ์. 2533: 120 อ้างอิงจาก Kidd. 1973: 101) กล่าวว่าเหตุจูงใจ (Motivation) มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า “Movere” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “To Move” มีความหมายว่า “เป็นสิ่งที่โน้มน้าว หรือมักจะชักนำให้บุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการ” (To Move a Person to a Course of Action) แรงจูงใจจึงได้รับความสนใจมากในหลายๆ โครงการสำหรับการศึกษาผู้ใหญ่ เพราะมีความเชื่อว่าจะทำให้การเรียนรู้ได้ผลดียิ่งขึ้น

แรงจูงใจ (Motives) หมายถึง สิ่งทีกระตุ้นให้อินทรีย์กระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งอย่างมีจุดหมายปลายทาง ซึ่งอาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือภายนอกก็ได้ (ปราณี รามสูตร. 2527: 121) สอดคล้องกับกมลรัตน์ หล้าสุขงษ์ (2528: 227) ได้กล่าวถึง แรงจูงใจ ว่าเป็นการกระตุ้นหรือล่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ขึ้นด้วยสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง เช่น การใช้แมวกดคันเปิดประตูออกมาจากกรงเพื่อกินอาหาร เป็นต้น ทั้งนี้ ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. แรงจูงใจ (Motive) ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ทศนคติ ลักษณะนิสัย ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในร่างกาย

2. สิ่งจูงใจหรือเครื่องล่อ (Incentive) ได้แก่ สิ่งเร้าต่างๆ ที่อยู่ภายนอกในร่างกาย ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางของพฤติกรรม

กฤษณา ศักดิ์ศรี (2530: 123) ให้ความหมายเกี่ยวกับแรงจูงใจว่าเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้อินทรีย์กระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง อย่างมีจุดหมายปลายทาง ซึ่งอาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือภายนอกก็ได้ คือ แรงดันที่ทำให้บุคคลกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จหรือพูดว่าเป็นแรงชักนำจากสิ่งที่มาเร้าให้เกิด Need เกิด Drive ขึ้นมาให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในแนวใดแนวหนึ่ง Motive เป็นกำลังที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมโดยการเร้าภายในตัวบุคคลสอดคล้องกัน กิติ ตยัคคานนท์ (2532: 120) ที่ได้ให้คำนิยามของแรงจูงใจว่า หมายถึง พลังจิตที่อยู่ในตัวบุคคลแต่ละคน ซึ่งทำหน้าที่เร้าให้บุคคลนั้นๆ กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกมา พลังจิตนี้เกิดจากการกระตุ้นหรือสิ่งเร้าต่างๆ ภายในร่างกายหรือภายนอก

ร่างกาย ซึ่งจากคำจำกัดความ ทำให้แบ่งแรงจูงใจได้ออกเป็น 2 ประเภท คือ

แรงจูงใจที่เกิดจากสิ่งเร้าภายในร่างกาย คือแรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลเอง เช่น ความหิว กระหาย ความรัก ความใคร่ ฯลฯ

แรงจูงใจที่เกิดจากสิ่งเร้าภายนอกในร่างกาย เช่น การได้รับรางวัลค่าตอบแทน เงินเดือน ยศฐาบรรดาศักดิ์ การยอมรับหรือการยกย่องนับถือจากบุคคลอื่นๆ เป็นต้น

สิ่งเร้าทั้งสองประเภทคือ ตัณหา หรือความอยาก ตามหลักพระพุทธศาสนานั่นเอง หรือจะพูดอีกอย่างหนึ่งก็ได้ว่า “แรงจูงใจเกิดจากตัณหาของมนุษย์”

นอกจากนี้ ไครเดอร์ และคณะ (ถวิล ธาระโกชน์ และศรีธัญย์ ดำริสุข. 2545: 155; อ้างอิงจาก Crider and Other. 1983: 118) ได้ให้ความหมายว่า การจูงใจก็คือความปรารถนา ความต้องการ และความสนใจที่มากระตุ้นอินทรีย์ให้แสดงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมายปลายทาง

จันทร ชุ่มเมืองปัก (2546: 15) กล่าวว่า ความหมายของแรงจูงใจ (Motive) ในพจนานุกรมทางการศึกษาฉบับภาษาอังกฤษ จะให้ความหมายไว้ใกล้เคียงกันในหลายๆ ฉบับว่า “แรงจูงใจ หมายถึง ประสพการณ์จากจิตสำนึก หรือสภาวะจากจิตใต้สำนึก ที่จะเป็นปัจจัยหรือสาเหตุมากระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม หรือให้สิ่งใดเกิดการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดไว้”

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง สภาวะที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าทั้งภายในและภายนอกเป็นเหตุให้บุคคลตัดสินใจทำพฤติกรรมหรือการกระทำเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง

ประเภทของแรงจูงใจ

ได้มีนักวิชาการหลายท่านแบ่งประเภทของแรงจูงใจออกเป็นลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

อารี พันธมณี (2542: 181-182) แบ่งประเภทของแรงจูงใจ ตามลักษณะของการแสดงออกทางพฤติกรรม ได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. การจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นสภาวะที่บุคคลต้องการที่จะทำหรือเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างด้วยตนเอง ไม่ต้องอาศัยการชักจูงจากสิ่งเร้าภายนอก เช่น ความต้องการเรียนเพื่อต้องการความรู้ ทำงานเพราะต้องการความสนุกและความชำนาญ ซึ่งความต้องการหรือความสนใจพิเศษ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของแต่ละบุคคล จะผลักดันให้บุคคลสร้างพฤติกรรมขึ้นซึ่งได้แก่ ความอยากรู้ อยากเห็น ความสนใจ ความรัก ความศรัทธา เป็นต้น

2. การจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เป็นสภาวะที่บุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอก เช่น สิ่งของหรือเกียรติยศ เงินเดือน ปริญญาบัตร ความก้าวหน้า รางวัล คำชมเชย การแข่งขัน การติเตียน ทำให้บุคคลมองเห็นเป้าหมาย จึงเร้าให้บุคคลเกิดความต้องการและแสดงพฤติกรรมสู่เป้าหมายนั้น

ทฤษฎี วิเศษสาธร และ มุกดา ศรีรงค์ (2537: 182) กล่าวว่า แรงจูงใจแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1. แรงจูงใจทางสรีระวิทยา (Physiological Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของร่างกายทั้งหมด ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลมีชีวิตรอด เป็นความจำเป็นตามธรรมชาติของมนุษย์ ได้แก่ ความหิว ความกระหาย การนอนหลับ การหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด ความเหนื่อยล้า เป็นต้น

2. แรงจูงใจทางจิตวิทยา (Psychological Motives) เป็นแรงจูงใจที่ช่วยทำให้คนมีสุขภาพจิตดี ได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็น ความต้องการความรัก ความเอาใจใส่ใกล้ชิดจากผู้อื่น

3. แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ แรงจูงใจชนิดนี้มักเกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้ของบุคคล และเป้าหมายของแรงจูงใจชนิดนี้ มีความสัมพันธ์กับการแสดงปฏิกิริยาของบุคคลอื่น ที่มีต่อบุคคลนั้น แรงจูงใจทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนเรา ได้แก่

3.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motives) เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะทำกิจกรรมต่างๆ ให้ดีและประสบความสำเร็จ

3.2 แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (Affiliative Motives) เป็นแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ต้องการความเอาใจใส่ ความรักจากบุคคลอื่นและต้องการมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคนอื่นๆ

3.3 แรงจูงใจต่อความนับถือตนเอง (Self-Esteem) เป็นแรงจูงใจที่บุคคลปรารถนาเป็นที่ยอมรับ ยกย่อง มีชื่อเสียงเกียรติยศในสังคม ซึ่งจะนำมาซึ่งความนับถือสอดคล้องกับ

จันทร์ ชุ่มเมืองปัก (2546: 85-92) ที่ได้แบ่งประเภทของแรงจูงใจไว้ 2 ประเภทใหญ่ คือ ประเภทที่ดูจากการแสดงออกทางพฤติกรรมและประเภทที่ดูตามลักษณะที่มาของแรงจูงใจ

1. แรงจูงใจประเภทดูตามลักษณะการแสดงออกทางพฤติกรรม คือเป็นแรงจูงใจที่จะสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกมาให้เห็นทางสายตาได้ชัดเจน เช่น พฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นว่าสงสาร พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่ามีความรัก ซึ่งแรงจูงใจประเภทนี้ ยังแบ่งออกไปอีกเป็น 2 ประเภทย่อย คือ ประเภทการแสดงออกภายในกับประเภทการแสดงออกภายนอก

1.1 แรงจูงใจประเภทที่เป็นการแสดงออกทางการจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) ได้แก่ จำพวกประสบการณ์ที่เป็นแรงจูงใจ อันเกิดจากความรู้สึกของบุคคลนั้น เช่น ความรัก ความเมตตา ความเชื่อถือหรือความยอมรับ หรือในทางตรงกันข้าม เกิดความรู้สึกเกลียดหรือโกรธก็จะแสดงให้เห็นสีหน้าท่าทาง แรงจูงใจภายในนี้ไม่ต้องอาศัยความต้องการหรือสิ่งเร้าจากภายนอกเลย

1.2 แรงจูงใจที่เป็นการแสดงออกทางการจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) ได้แก่ จำพวกประสบการณ์ที่เป็นแรงจูงใจ อันเกิดจากความต้องการของนอกกาย เช่น อยากได้บ้านใหม่ สู้

ชุดใหม่ อยากได้ปริญญาโท-เอก นี่คือแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการผลตอบแทนเป็นวัตถุ หรือเป็น
ข้าวของ เงินทอง แรงจูงใจที่เป็นการจูงใจภายนอก จึงเป็นสภาวะที่บุคคลหรือใครก็ตามได้รับการ
กระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอก จึงเกิดพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตนต้องการ เช่น อยากได้ปริญญาที่
สูงขึ้น ก็ตั้งใจศึกษาเพิ่มเติม เป็นต้น

2. แรงจูงใจประเภทดูตามลักษณะที่มาของแรงจูงใจ คือเป็นแรงจูงใจทำจากทั้งภายในและ
ภายนอก คือทั้ง Intrinsic และ Extrinsic แต่พฤติกรรมที่แสดงออกจะเกิดจากสิ่งแวดล้อมและสังคม
รอบกาย เช่น ความอุ่น ความหนาว ความเย็น ความอึด ความดี ความเก่ง เป็นต้น ซึ่งแรงจูงใจประเภท
นี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภทย่อย ได้แก่

2.1 แรงจูงใจที่มาจากการจูงใจทางสรีรวิทยา (Physical Motivation) ได้แก่ จำพวก
ประสบการณ์ที่เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมสนองความต้องการทางกายทั้งหลายทั้งปวง เช่น
ความหิว ทำให้เกิดพฤติกรรมการรับประทานอาหาร ปวดท้องทำให้เป็นแรงจูงใจในการพบแพทย์ อากาศร้อน
ก็เป็นแรงจูงใจที่จะแสวงหาเครื่องปรับอากาศ หรือเดินทางมาเหนือยก็จะเป็นแรงจูงใจให้เราต้องการ
พักผ่อน เป็นต้น แรงจูงใจประเภทนี้โดยทั่วไป ก็คือ ประสบการณ์ประจำวันของทุกคนที่ยังมีชีวิตและจะ
มีพฤติกรรม เพื่อสนองตอบความต้องการที่มาจากแรงจูงใจนั้นๆ อย่างหลากหลายนั่นเอง เรียกว่า สิ่ง
แวดล้อมและสิ่งเร้าทำให้เกิดความร้อน ความหนาว ความกระหายและความรู้สึกต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะ
เป็นไปตามธรรมชาติและพฤติกรรมในแต่ละครั้งที่เกิดขึ้น เช่น คนที่หิวมากก็รับประทานมาก คนที่
กระหายมากก็ดื่มมาก คนที่ปวดมากก็ร้องครวญครางเสียงดังกว่า หรือโกรธมากก็ตอบโต้รุนแรง เป็น
ต้น

2.2 แรงจูงใจที่มาจากการจูงใจทางจิตวิทยา (Psychological Motivation) แรงจูงใจ
ประเภทนี้ไม่มีความจำเป็นโดยตรงต่อการดำเนินชีวิต เหมือนแรงจูงใจทางสรีรวิทยา แต่มีความ สำคัญ
ต่อสุขภาพจิตโดยเฉพาะ คือ ก่อให้มีสุขภาพจิตดีสม่ำเสมอ มีความสดชื่นไม่เศร้าสร้อย มีความ
ครื้นเครง เบิกบานอยู่เป็นนิจ ยิ้มแย้มแจ่มใสจนเกิดเป็นนิสัย เป็นแรงจูงใจที่ทำให้เกิดพฤติกรรมทาง
ความรู้สึก ประเภทการจูงใจภายใน ตัวอย่างเช่น การแอบมองที่เรียกว่า “ถ้ามอง” เพื่อสนองตอบความ
ต้องการอยากรู้ อยากเห็นที่เป็นการจูงใจภายในของเขา

2.3 แรงจูงใจที่มาจากการจูงใจทางสังคม (Social Motivation) ประสบการณ์ที่เป็น
แรงจูงใจประเภทนี้ คือ ตัวอย่างที่เคยมีผู้ประสบความสำเร็จจากการยกย่องจากสังคมแล้ว เช่น การ
สรรหาครูผู้มีผลงานดีเด่นของคุรุสภาที่ดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ.2525 จนถึงปัจจุบัน (2545) ที่คณะ
กรรมการสามารถสรรหาครูผู้มีผลงานดีเด่น ได้ติดต่อกันทุกๆ ปี เพราะมีตัวอย่างจากครูที่ได้รับรางวัล
ครูดีเด่นรุ่นก่อนๆ กระตุ้นให้ครูรุ่นหลังๆ ประพฤติปฏิบัติในทางที่ดี ตามกฎกติกาที่คณะกรรมการ

ครูสุภาได้ตั้งไว้ เพื่อหวังว่าจะได้รับการสรรหาให้เป็นครูดีเด่น แรงจูงใจประเภทนี้มีคุณค่ามีจะส่งเสริมให้สังคมประพฤติปฏิบัติแต่ในสิ่งที่ดีงาม

คำว่า ทางสังคมออกจะเป็นคำที่มีความหมายและตีความได้กว้างขวางมาก ดังนั้นจึงมีผู้แบ่งแรงจูงใจที่มาจากการจูงใจทางสังคมนี้ออกไปอีกเป็น 3 ประเภทย่อย ดังต่อไปนี้

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) ได้แก่ แรงจูงใจที่นำประสบการณ์แห่งความสำเร็จทางสังคมมากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม เพื่อความสำเร็จอีกครั้งหนึ่ง นักจิตวิทยาบางท่านจึงเรียกแรงจูงใจประเภทนี้ว่า ความต้องการผลสัมฤทธิ์ (Need For Achievement) ซึ่งใช้ตัวย่อเป็นที่เข้าใจในหมู่นักจิตวิทยาว่า n Ach ลักษณะของพฤติกรรมที่เกิดจากแรงจูงใจประเภทนี้ จะมีลักษณะตามที่เมอร์เรย์ ได้สรุปไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว โดยความตั้งใจจะทำให้ได้ผลดีที่สุด
2. มีการจัดการและควบคุมคน ความคิดและวัสดุสิ่งของได้รวดเร็ว และด้วยความอิสระ
3. สามารถเอาชนะสิ่งต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคได้ด้วยมาตรฐานที่ดีเลิศ (Excellent)
4. ตั้งใจทำงานเพื่อจะแข่งขันเอาชนะผู้อื่นให้จงได้
5. มักจะเพิ่มความนับถือตนเองด้วยประสบการณ์แห่งความสำเร็จของตน

แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (Affiliative Motives) ได้แก่ แรงจูงใจที่เป็นประสบการณ์ที่เคยประสบความสำเร็จทางสังคมมาแล้ว โดยเฉพาะในด้านความสัมพันธ์ ซึ่งคนที่มีแรงจูงใจประเภทนี้มักจะเป็นผู้ที่เข้าสังคมได้ดีหรือจะทำงานเป็นคณะหรือเป็นทีมได้ดีมาก

แรงจูงใจต่อความนับถือตนเอง (Self-Esteem Motive) ได้แก่ พวกที่เป็นประสบการณ์ที่เป็นแรงจูงใจให้บุคคลที่เคยประพฤติปฏิบัติอย่างนั้นๆ จนมีผู้คนให้ความเคารพนับถือมาแล้ว เขาจึงประพฤติเช่นนั้นอยู่เป็นนิจ และการกระทำเช่นนั้นนั้นก็ถูกนำไปเป็นตัวอย่างของคนรุ่นหลังด้วยความยอมรับและศรัทธา นับเป็นแรงจูงใจที่เป็นประโยชน์มากต่อสังคม

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ และแรงจูงใจต่อความนับถือตนเอง เป็นประเภทย่อยของประเภทแรงจูงใจแต่ยังมีนักจิตวิทยาบางคน เช่น B.Halmer Gliner แห่งมหาวิทยาลัย Carnegie Mellon ได้พูดถึงแรงจูงใจตามลักษณะของแรงจูงใจด้านสังคมโดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทย่อยเหมือนกัน คือแรงจูงใจใฝ่ก้าวร้าว แรงจูงใจใฝ่อำนาจ และแรงจูงใจใฝ่อิสระและพึงพา ดังนี้

1. แรงจูงใจใฝ่ก้าวร้าว (Aggressive Motive) ได้แก่ แรงจูงใจที่เป็นประสบการณ์กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมทางลบ ที่เรียกว่า ความก้าวร้าว เช่น เมื่อตอนเด็กๆ เวลาร้องไห้ พ่อแม่หรือพี่เลี้ยงจะหยิบไม้เรียวมาตีจนเราหยุดร้องไห้ พอเรามีลูกก็ปฏิบัติเช่นนั้นกับลูกบ้าง หรือนักการเมืองบางคนเวลาอภิปรายในสภาใช้คำก้าวร้าวแสดงให้เห็นว่าตนมีความกล้า ซึ่งบางทีก็หยุดทำที่ของฝ่ายตรงข้ามได้ เลยกระทำเช่นนั้นในเวลาต่อมา แรงจูงใจใฝ่ก้าวร้าวนี้เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงเป็นดีที่สุด

2. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) นักเลงที่เคยแสดงตนว่ามีอำนาจเหนือผู้อื่นมักจะแสดงพฤติกรรมออกมาให้เห็น เพื่อให้คนอื่นเกรงอิทธิพลของตน เช่น นักเลง คุมหัวคิวต่างๆ แรงจูงใจของเขาก็คือเห็นท่าทีของผู้อื่นยอมอยู่ในอำนาจ ก็คิดว่าที่ตนทำไปนั้นถูกต้องแล้ว ความจริงเรื่องอำนาจนี้ถ้าผู้ครองอำนาจเป็นผู้มีความยุติธรรมจริง ก็จะมีแต่ความปรารถนาดีต่อสังคม การแสดงอำนาจแต่ละครั้ง ถ้าเพื่อความสงบสุขของสังคม เพื่อความเรียบร้อยยุติธรรมในสังคมก็ย่อมจะได้รับการยอมรับ ตัวอย่างจริง คือสมัยรัฐบาลหนึ่งได้ใช้ความเด็ดขาดในการปกครองบ้านเมือง ซึ่งก็เหมาะกับเหตุการณ์ในยุคสมัยๆ แต่ถ้าเป็นการใฝ่อำนาจเพื่อผลประโยชน์ของตนหรือของพรรคพวกของตน การแสดงอำนาจประเภทนี้ก็ย่อมไม่ถูกต้องและคงไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมทั่วไป ในทางธรรมะ หากถือธรรมะเป็นอำนาจและถืออำนาจเป็นธรรม ธรรมะก็จะเป็นแรงบันดาลใจให้แสดงพฤติกรรมต่างๆ เช่น การลุยโคลนบุกน้ำเพื่อช่วยคนกำลังจะจมน้ำ โดยมีแรงจูงใจอยู่ที่ธรรมะหรือความดีงาม เพื่อต้องการช่วยเหลือผู้อื่น และเมื่อช่วยเขาแล้วก็มีความสุข แรงจูงใจใฝ่อำนาจเช่นนี้เป็นสิ่งที่ดีงามและมีคุณค่า

3. แรงจูงใจใฝ่อิสระและพึ่งพา (Independence-Dependence Motive) ได้แก่ แรงจูงใจที่เป็นประสบการณ์ของบุคคล 2 พวก ที่เห็นตรงข้าม พวกหนึ่งเห็นว่า ถ้าอยู่อย่างอิสระไม่สนใจใคร จะทำให้ชีวิตเป็นสุข บุคคลจำพวกนี้ จึงใฝ่ในทางเป็นตัวของตัวเอง จะมีนิสัยเย็บๆ ไม่ชอบสูงส่งใคร บางทีก็จะแยกตัวเองออกจากสังคม เช่น ไปเป็นนักบวช โดยที่มองเห็นตัวอย่างพระหรือนักบวชที่ออกไปหาวิเวกแล้วเป็นสุข ตรงข้ามอีกพวกหนึ่ง ที่ใฝ่พึ่งพา พวกนี้เป็นประเภท Dependence Motive เป็นแรงจูงใจที่มีประสบการณ์จากการเคยพึ่งพาอาศัยผู้ใหญ่แล้วมีความสุข เช่น ลูกบางคนเลี้ยงไม่โต บางคนแต่งงานแล้วยังอาศัยพ่อแม่ ไม่กล้าแยกห่างเพราะกลัวจะลำบาก บางคนไม่กล้าแม้จะแต่งงานมีคู่ เพราะกลัวจะต้องแยกไปอยู่ที่อื่นจะขาดที่พึ่งที่เคยอบอุ่น แรงจูงใจประเภทนี้ในส่วนตัวก็มียู่มาก เช่น นิสัยพึ่งพาและช่วยเหลือกันในสังคม เอื้อเฟื้อกัน เห็นใจกัน เข้าใจกัน รักกันสามัคคีกัน มีการให้กันและกัน แม้ไม่มีอะไรจะให้ก็เป็นความรัก ให้ด้วยการอภัย เรื่องนี้ Gilmer ได้กล่าวถึง ลักษณะของคนที่มีแรงจูงใจใฝ่พึ่งพาว่า คนที่หวังพึ่งพาผู้อื่นมักจะพอใจต่อการไม่มีปากไม่มีเสียงกับใครและไม่ชอบต่อล้อต่อเถียงและจะมีแรงขับในเรื่องสอดรู้สอดเห็นต่ำ (A Low Curiously Drive) ซึ่งนับเป็นแนวทางที่จะทำให้สังคมอยู่กันอย่างสันติสุข

ถวิล เกื้อกูลวงศ์ (2528: 94) กล่าวว่าแรงจูงใจประกอบด้วย

1. แรงจูงใจด้านความมั่นคง มักอยู่ในรูปของจิตสำนึก เห็นได้จากการที่มนุษย์ต้องการความปลอดภัย จึงต้องมีแรงจูงใจในรูปสวัสดิการต่างๆ เพื่อให้บุคคลเกิดความรู้สึกมั่นคง ส่วนความมั่นคงในรูปของจิตใต้สำนึกนั้นได้พัฒนามาตั้งแต่วัยเด็ก โดยการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิดที่จะทำให้เป็นคนที่มีความมั่นใจหรืออ่อนแอ บุคคลเกือบทุกคนมีแรงจูงใจในด้านความมั่นคงทั้งในรูปของจิตสำนึกและจิตใต้สำนึก

2. แรงจูงใจด้านสังคม โดยเหตุที่มนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงต้องมีการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นเพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและได้รับการยกย่อง การที่บุคคลติดต่อสัมพันธ์กันนั้นมีใช้เพื่อมิตรภาพเสมอไป มีบุคคลเป็นจำนวนมากที่ติดต่อสัมพันธ์กันเพราะต้องการให้บุคคลอื่นยอมรับและศรัทธาเชื่อถือ

3. แรงจูงใจด้านชื่อเสียง แรงจูงใจด้านชื่อเสียงมีมากขึ้นทุกทีในสังคมไทยโดยเฉพาะในสังคมระดับกลางชื่อเสียงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถสัมผัสได้ ความต้องการด้านชื่อเสียงเป็นการกำหนดขีดจำกัดของบุคคล บุคคลบางคนพึงพอใจกับชื่อเสียงในระดับเพื่อนและชุมชนเท่านั้น แต่บางคนก็แสวงหาชื่อเสียงในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ

4. แรงจูงใจด้านอำนาจ อำนาจเป็นศักยภาพแห่งอิทธิพลของบุคคลแยกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ อำนาจตามตำแหน่งและอำนาจส่วนตัว ซึ่งสามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามเพราะตำแหน่งในหน้าที่นั้นและแสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจตามตำแหน่ง ส่วนบุคคลซึ่งมีอิทธิพลโดยบุคลิกภาพและพฤติกรรมแสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจส่วนตัว แต่บุคคลบางประเภทเป็นเจ้าของอำนาจทั้งสองประเภท คือ อำนาจทั้งตามตำแหน่งและอำนาจส่วนตัว

5. แรงจูงใจด้านความสามารถ หมายถึงความสามารถในการควบคุมองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและสังคม ความรู้สึกด้านความสามารถนี้เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับมโนทัศน์ด้านความคาดหวัง บุคคลจะมีความสามารถหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสำเร็จหรือความล้มเหลวในอดีต ถ้าความสำเร็จหรือความล้มเหลวแล้วความรู้สึกด้านความสามารถจะมีแนวโน้มสูงทำให้เป็นบุคคลที่มองโลกในทางบวกมองสถานการณ์ต่างๆ ว่าเป็นการทำนายที่น่าสนใจและสามารถเอาชนะได้ แต่ถ้าความล้มเหลวอยู่เหนือกว่าแล้ว จะทำให้มองโลกในทางลบบุคคลที่มีความรู้สึกด้านความสามารถต่ำจะไม่มีแรงจูงใจที่จะแสวงหาการทำนายใหม่ๆ หรือทำการเสี่ยง บุคคลพวกนี้จะปล่อยให้สิ่งแวดล้อมบังคับควบคุมมากกว่าที่จะพยายามควบคุมสิ่งแวดล้อม

6. แรงจูงใจด้านความสำเร็จ เป็นแรงจูงใจที่เด่นชัดของมนุษย์ ที่สามารถแยกออกจากความต้องการด้านอื่นๆ ลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคลที่มีแรงจูงใจด้านความสำเร็จ คือ จะสนใจในความสำเร็จส่วนตัวมากกว่ารางวัลของความสำเร็จ ความสำเร็จที่ได้รับมีค่ามากกว่าเงินทองและคำยกย่องสรรเสริญบุคคลที่มีแรงจูงใจด้านความสำเร็จจะมีความก้าวหน้าในการทำงานเพราะว่าจะเป็นผู้สรรเสริญให้งานสำเร็จ

7. แรงจูงใจด้านการเงิน เป็นแรงจูงใจที่สลับซับซ้อน และมีความสัมพันธ์กับความต้องการทุกประเภททุกระดับ คุณลักษณะที่เด่นและสำคัญที่สุดของเงินก็คือ เป็นตัวแทนในการแลกเปลี่ยน

ดังนั้น สามารถสรุปประเภทของแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภทได้ ดังนี้

1. แรงจูงใจภายใน เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านชีวิตของร่างกายเพื่อให้บุคคลสามารถที่จะมีชีวิตอยู่ได้ เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ และอากาศ

2. แรงจูงใจภายนอก เป็นแรงจูงใจที่บุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอกทำให้บุคคลเกิดความต้องการและแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมา เพื่อให้ตอบสนองในสิ่งที่ตนต้องการได้ เช่น ความต้องการมีเกียรติยศชื่อเสียง

ความสำคัญของแรงจูงใจ

จันทร ชุ่มเมืองปัก (2546: 35) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจว่าทำให้เกิดพฤติกรรมตอบสนองขึ้นมาตามที่เรากำลังต้องการ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจะเข้มข้นมีประสิทธิภาพหรือมีศักยภาพเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับความเข้มหรือความน่าสนใจของแรงจูงใจหรือการสร้างแรงจูงใจนั่นเอง และพฤติกรรมบางอย่างถ้าไม่มีแรงจูงใจเลยพฤติกรรมอาจจะไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุชา จันทรเอน (2536: 71-72) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นสิ่งที่สำคัญที่ทำให้บุคคลเกิดพลังที่จะแสดงพฤติกรรมต่างๆ อันจะทำให้เกิดการที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และทำให้เกิดความพร้อมในการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แรงจูงใจยังทำให้บุคคลหรือผู้เรียนสามารถไปสู่จุดหมายปลายทางที่เขาคาดหวังไว้ กล่าวได้ว่าแรงจูงใจเป็นสิ่งที่มียุทธผลการเรียนและการทำงานของบุคคลอย่างมาก หากผู้เรียนหรือผู้ทำงานได้รับแรงจูงใจในระดับสูงย่อมทำให้พวกเขาตั้งใจเรียนหรือตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยไม่ย่อท้อและทำให้ประสบความสำเร็จทั้งในการเรียนและการงาน

ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

ในการที่จะศึกษาเรื่องของแรงจูงใจ มีผู้อธิบายทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจไว้หลายทฤษฎีในงานวิจัยฉบับนี้จะศึกษาทฤษฎีที่สำคัญเกี่ยวกับงานวิจัย ดังนี้

เบย์ตอน (กิติ ตยัคคานนท์. 2532: 128; อ้างอิงจาก Bayton: unpagged) ได้สรุปความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ว่ามี 3 ประการ ได้แก่

1. ความต้องการมีความรักและมีพวก เป็นความต้องการทางจิตขั้นต้น เนื่องจากเราอยู่ในสังคมมนุษย์ ถ้าเขาไม่ยอมรับเราเข้าเป็นพรรคพวก เราก็ออยู่คนเดียวไม่ได้ การที่จะให้กลุ่มยอมรับเข้าเป็นพวกนั้นขึ้นอยู่กับตัวเรา โดยต้องยึดหลักที่ว่า “ถ้าต้องการจากเขา เราต้องให้เขาก่อน” หรือ “ถ้าต้องการให้เขารักเรา เราต้องรักเขาก่อน”

2. ความต้องการมีชื่อเสียงเกียรติยศและความเด่น เมื่อเรามีพรรคมีพวก และทำให้ใครๆ รักใคร่เราแล้ว เราก็มีความต้องการหรืออยากได้สิ่งอื่นต่อไปอีก เนื่องจากความต้องการหรือตัณหาของมนุษย์นั้นไม่มีที่สิ้นสุด สิ่งที่เราต้องการต่อไปอีกก็คือเกียรติยศชื่อเสียง ซึ่งจะ使人อื่นยอมรับนับถือและยกย่องเราและก็จะมียุทธพลเหนือผู้อื่นได้

3. ความต้องการที่รักษาเกียรติยศชื่อเสียงและความเด่นนั้นให้คงตลอดไป เมื่อสามารถกระทำตัวให้มีเกียรติยศชื่อเสียงและความเด่นแล้ว ทุกคนก็ต้องการจะรักษาสภาพนั้นไว้ให้อยู่กับตนตลอดกาล นับว่าเป็นความสำเร็จสมหวังในห้วงในชีวิต

มาสโลว์ (สุวัณณ์ วัฒนวงศ์. 2533: 103; อ้างอิงจาก Maslow. 1973: unpagged) ได้เสนอทฤษฎีแรงจูงใจของมนุษย์ในลักษณะของลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of Needs) โดยแยกออกเป็นลำดับขั้นที่สำคัญ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ความต้องการด้านร่างกายหรือทางสรีรวิทยา (Bodily Needs or Physiological) เป็นความต้องการที่มาสโลว์ และนักจิตวิทยาเห็นว่าเป็นความต้องการระดับแรกสุด ได้แก่ อาหาร น้ำ เพื่อบรรเทาความหิว ความต้องการทางเพศ การพักผ่อนนอนหลับ การได้หย่อนใจ

ขั้นตอนที่ 2 ความต้องการได้รับความปลอดภัย (Safety Needs) จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการขั้นที่ 1 ได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์ก็จะแสวงหาความมั่นคง การป้องกันภัยอันตรายต่างๆ ถ้าหากไม่ได้รับการตอบสนอง คนเราอาจหาทางหลบหนีจากสภาพนั้นๆ ก็ได้

ขั้นตอนที่ 3 ความต้องการความรักและการเข้าเป็นสมาชิกในกลุ่ม (Love and Belonging Needs) เพราะว่า ต้องการได้รับความอบอุ่น การยอมรับจากสมาชิก หรือเพื่อนๆ ในกลุ่ม ต้องการทราบว่าตนเองมีฐานะอย่างไรในกลุ่มนั้น

ขั้นตอนที่ 4 ความต้องการได้รับการยกย่องในด้านความมีชื่อเสียงและเกียรติยศ (Self-Esteem Needs) ซึ่งหมายถึง ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการได้รับความเคารพ ความเชื่อมั่นอื่นๆ ในกลุ่มทำให้เกิดอิสระมีเสรีภาพ และความมีชื่อเสียงในด้านต่างๆ

ขั้นตอนที่ 5 ความต้องการได้กระทำตนตามความสามารถที่เป็นจริง (Self-Actualization) เป็นขั้นสุดท้ายของความต้องการและเป็นความต้องการสูงสุดของบุคคล เพื่อแสดงถึงสิ่งที่เขามีความสามารถและศักยภาพที่จะกระทำได้

มาสโลว์ เชื่อว่า โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์จะมีแต่สิ่งที่ตั้งตามอยู่ในตนเอง แต่ที่บุคคลต้องปราศจากความสุขหรือเป็นโรคประสาทนั้น ก็เนื่องมาจากสิ่งแวดล้อมเป็นผู้บงการหรือเพราะบุคคลนั้นมีความคิดบิดเบือนไปจากสภาพที่เป็นจริงตามธรรมชาติ กล่าวคือ บุคคลจะมีความต้องการ 2 ประเภท คือ ความต้องการพื้นฐาน (Basic Need) ซึ่งจะตั้งมาก่อนความต้องการประเภทที่สองคือความต้องการขั้นสูง (High Need) ซึ่งได้แก่ ความยุติธรรม ความดีงาม ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การมีลำดับขั้นตอนเหล่านี้ เป็นต้น เมื่อบุคคลบรรลุสภาพความต้องการที่สอดคล้องกับความเป็นจริงแล้ว มาสโลว์ เชื่อว่าบุคคลนั้นจะมีความสุขและมีความเป็นอยู่อย่างดี โดยถือว่าเขาเหล่านั้นตระหนักในความสามารถของตนเองหรือมี Self-Actualization แล้วนั่นเอง เขาพบว่าบุคคลที่ตระหนักในความสามารถแห่งตนมีแนวโน้มที่จะได้รับประสบการณ์ช่วงเวลาเรียกว่า Peak Experience ค่อนข้างบ่อยครั้งมาก

และประสบการณ์ช่วงเวลาของความสุขและความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ในชีวิต การตระหนักในความสามารถแห่งตน (Self-Actualization) ตามทฤษฎีของมาสโลว์ ยึดหลักการว่าเกิดจากความต้องการที่เป็นไปตามลำดับขั้นจากขั้นต่ำไปสู่ขั้นสูง จากความต้องการเบื้องต้นทางร่างกาย ซึ่งจะต้องได้รับการตอบสนองอย่างดีจะนำไปสู่การต้องการความปลอดภัย การเป็นเจ้าของ จนถึงขั้นตระหนักในความสามารถแห่งตน ซึ่งจะถึงขั้นสูงสุดนี้ได้ก็ต่อเมื่อความต้องการในขั้นต่ำรองๆ ลงมาได้รับการตอบสนองอย่างเป็นที่พอใจแล้ว (บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ. 2526: 41-43)

แอดเลอร์ (ชนิสฐา วิเศษสาธิต และมุกดา ศรียงค์. 2537: 212; อ้างอิงจาก Adler. 1930: unpagged) กล่าวว่า ทฤษฎี ERG เป็นทฤษฎีการจูงใจอีกทฤษฎีหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญกับความต้องการแอดเลอร์ เป็นผู้ตั้งทฤษฎีนี้ขึ้นมา โดย E มาจาก Existence R มาจาก Relatedness และ G มาจาก Growth เขาแบ่งความต้องการของมนุษย์เป็น 3 ประเภท คือ

1. ความต้องการเกี่ยวกับการดำรงชีวิต (Existence Need) เป็นความต้องการทางวัตถุและสามารถตอบสนองให้เพียงพอได้ โดยปัจจัยจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น อาหาร น้ำ เงินเดือน รายได้อื่นๆ นอกเหนือจากค่าจ้างและสภาพการทำงาน
2. ความต้องการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Relatedness Need) เป็นความต้องการมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นๆ ที่สำคัญต่อตัวเขา ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนฝูง
3. ความต้องการพัฒนา (Growth Need) ความต้องการนี้เกี่ยวข้องกับความปรารถนาที่จะพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง ความต้องการดังกล่าวจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาความสามารถ ความเฉลียวฉลาด ความมีอำนาจที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมีความสำคัญต่อบุคคล

ความต้องการดำรงชีวิตอยู่	ความต้องการเกี่ยวข้องสัมพันธ์	ความต้องการการพัฒนา
(Existence needs)	(Relatedness needs)	(Growth needs)
ส่วนใหญ่เป็นรูปธรรม		เป็นรูปธรรมน้อยที่สุด

ภาพประกอบ 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการ ERG ของ แอดเลอร์

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์และแอดเลอร์แตกต่างกันที่การจูงใจเพื่อตอบสนองความต้องการ มาสโลว์ มีความเห็นว่า ถ้าความต้องการทางสังคมไม่ได้รับการตอบสนองเท่าไร ก็ยังมีความ

ปรารถนามากขึ้นเท่านั้น ส่วนแอดเลอร์กลับเห็นว่า ยิ่งความต้องการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อื่นไม่ได้รับการตอบสนองมากขึ้นเท่าไร บุคคลยิ่งหันกลับไปปรารถนาในความต้องการดำรงชีวิตทางวัตถุมากขึ้น เช่นเดียวกับความต้องการการพัฒนาถ้าไม่ได้รับการตอบสนองเพียงพอก็หันกลับไปปรารถนาในความต้องการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อื่นมากขึ้น นั่นคือ บุคคลจะปรารถนาในความต้องการเป็นรูปธรรมมากขึ้น ถ้าความต้องการที่เป็นนามธรรมไม่ได้รับการตอบสนองอย่างพอเพียง

โนลล์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์: 2533: 104-105; อ้างอิงจาก Knowles: 1970: unpagged) นักการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีชื่อเสียงชาวอเมริกัน กล่าวเกี่ยวกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์แยกออก เป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความต้องการทางกายภาพ (Physical Need) เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย ส่วนมากมนุษย์เรามีความต้องการทางด้านนี้เพื่อความคงอยู่ของร่างกาย ในทางการศึกษา คือ ความต้องการแลเห็น ได้ยินเสียง ความสุขสบาย การพักผ่อน หมายความว่า ถ้าหากตัวหนังสือเล็กเกินไป เสียงพูดเบาเกินไป แก้วน้ำแข็งเกินไป สิ่งเหล่านี้อาจจะทำให้ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จได้

2. ความต้องการในการเจริญงอกงาม (Growth Needs) นักจิตวิทยาส่วนมากเห็นตรงกันว่า ความต้องการด้านนี้เป็นสิ่งที่สำคัญที่จะพาไปสู่ส่วนอื่นๆ ของความต้องการ ซึ่งตรงกับความต้องการกระทำตนตามความสามารถ (Self-Actualization) ทางทฤษฎีของมาสโลว์นั่นเอง ผู้ใหญ่ที่มองไม่เห็นอนาคตของตนเองนั้นน่าสงสารมาก เพราะว่าการมองไม่เห็นความก้าวหน้าในอนาคตของตัวเองทำให้คุณค่าอื่นๆ ลดลงอย่างมาก จากการศึกษาพบว่า คนที่เกษียณอายุแล้วสามารถทำงานให้เป็นประโยชน์ได้ จะมีการปรับตัวได้ดีกว่าคนที่ไม่สามารถหาแนวทางอื่นๆ ได้

3. ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย (The Need for Security) เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้ว สัตว์โลกมีสัญชาตญาณสำหรับการป้องกันตัวเอง ความต้องการด้านความปลอดภัยทางร่างกาย ถ้าหากต้องการความมั่นคงไม่ได้รับการสนองตอบเลย จะเกิดอาการทางพฤติกรรมตามมาด้วย คือเกิดความรู้สึกไม่มั่นคง โดยการถอนตัวออกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลาย

4. การต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ (The Need for New Security) เมื่อคนแสวงหาความมั่นคง เขาต้องผจญภัยและการเสี่ยง คนเราจึงอาจจะเบื่อหน่ายต่องานประจำที่ซ้ำซาก (Routine) ดังนั้นเมื่อความต้องการด้านนี้เกิดสับสนขึ้น บุคคลจะเกิดความว้าวุ่นใจจนเกิดอาการทางพฤติกรรมเหนื่อยอ่อน ต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ รวมทั้งแนวคิดใหม่ๆ

5. ความต้องการทางด้านจิตใจและอารมณ์ (The Need for Affection) คนทุกคนต้องการได้รับความรัก รวมทั้งการที่ประสบผลสำเร็จในบางครั้งก็เป็นสาเหตุจากความต้องการด้านนี้ อาจจะเรียกได้ว่าเป็นความต้องการทางสังคม มีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ ความร่าเริง ความ

โคกเศร้า ถ้าหากความต้องการด้านนี้ไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเกิดอาการ 2 ด้าน คือ การถอนตัวออกจากกลุ่ม หรือมีลักษณะก้าวร้าว แสดงอาการเป็นศัตรู

6. ความต้องการได้รับการยอมรับ (The Need for Recognition) มนุษย์ส่วนมากต้องการได้รับความรู้สึกว่ามีคุณค่า ได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่น ๆ ในบางด้านของเขา ความต้องการด้านนี้ทำให้เขามีการรวมกลุ่มทางสังคม เป็นชุมชน สถาบันต่างๆ ทำให้เขาสามารถแสวงหาสถานภาพและความสนใจจากสมาชิกในกลุ่มได้ด้วย

อัล (ถวิล ธาวาโกชนี และศรีธัญย์ ดำริสุข. 2543: 155; อ้างอิงจาก Hull: unpaged) ได้เสนอแนวทฤษฎีการจูงใจที่เกิดจากการลดแรงขับเป็นครั้งแรก โดยเขาได้อธิบายว่า เมื่อคนเราอยู่ในภาวะขาดแคลนความต้องการพื้นฐานทางด้านชีววิทยา เช่น น้ำ ก็เกิดแรงขับเพื่อจะได้รับความต้องการน้ำ (ในกรณีนี้ก็จะเกิดแรงขับที่เรียกว่า ความกระหาย) เกิดขึ้น ซึ่งการที่คนเรามีความต้องการน้ำเกิดแรงขับที่เรียกว่า ความกระหาย แล้วมีพฤติกรรมมุ่งไปสู่การแสวงหาน้ำมาดื่ม เพื่อทำให้แรงขับลดลงสภาวะดังกล่าวเรียกว่า เกิดการจูงใจ

แรงขับ (Drive) หมายถึง ความเครียด หรือการกระตุ้นการเร่งเร้าที่เพิ่มพลังผลักดันพฤติกรรมที่จะแสวงหาสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อสนองตอบความต้องการ (Need) แรงขับที่เป็นพื้นฐาน เช่น ความหิว ความกระหาย แรงขับทางเพศ สัมพันธ์กับความต้องการทางชีววิทยาที่เกี่ยวข้องกับร่างกายโดยส่วนรวมเราจึงเรียกแรงขับชนิดนี้ว่า เป็นแรงขับปฐมภูมิ (Primary drive) แรงขับทุติยภูมิมีความแตกต่างจากแรงขับปฐมภูมิ (Secondary drive) ตรงที่แรงขับทุติยภูมิไม่ได้เกิดจากความต้องการที่จำเป็นทางชีววิทยา แต่เกิดจากความต้องการที่จำเป็น โดยอาศัยประสบการณ์ที่มาก่อนและการเรียนรู้ เช่น บางคนอาจมีความต้องการอย่างจำเป็นทางด้านความสำเร็จทางวิชาการ บางคนมีความต้องการความสำเร็จใน ทางอาชีพ เราสามารถกล่าวได้ว่า ความต้องการสำเร็จก็คือ แรงขับทุติยภูมิที่จูงใจพฤติกรรม

ทฤษฎีการรู้คิด (Cognitive theory) (ถวิล ธาวาโกชนี และศรีธัญย์ ดำริสุข. 2543: 161) เป็นผลให้เกิดแรงจูงใจมุ่งประเด็นไปสู่บทบาทของการคิด ความคาดหวัง และความเข้าใจต่อโลก ตามทฤษฎีความคาดหวัง-คุณค่า (Expectancy – Value theory) ซึ่งเป็นทฤษฎีย่อยทฤษฎีหนึ่งของทฤษฎีการจูงใจการรู้คิด

ทฤษฎีความคาดหวัง-คุณค่า กล่าวว่า ปัจจัยในการกำหนดพฤติกรรม (พฤติกรรมที่ถูกจูงใจ) มีอยู่ 2 ปัจจัย ปัจจัยแรก ได้แก่ ความคาดหวัง (Expectation) ความคาดหวังว่าพฤติกรรมนั้นจะเป็นสาเหตุให้ไปถึงเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ และปัจจัยที่ 2 ก็คือ ความเข้าใจของบุคคลที่ว่าเป้าหมายที่เราต้องการให้ไปถึงนั้นมีคุณค่า (Value) เพียงใด ตัวอย่างเช่น นักเรียนจะมีแรงจูงใจที่มุ่งมั่นศึกษาเพื่อการสอบขึ้นอยู่กัปัจจัย 2 ประการ คือ เขามีความคาดหวังว่า เมื่อเขาตั้งใจศึกษาเล่าเรียนแล้ว เขาจะได้คะแนนสูงอย่างไรและเขาคิดคะแนนที่เขาจะได้รับมีคุณค่าต่อเขาเพียงใด ถ้าทั้งความคาดหวังและคุณ

ค่าอยู่ในระดับสูงนักเรียนก็จะมีแรงจูงใจที่จะศึกษาอย่างขยันขันแข็ง ถ้าปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งต่ำการจูงใจของเขาที่จะมุ่งมั่นขยันหมั่นเพียรในการเล่าเรียนจะต่ำกว่า

ทฤษฎีการรู้คิดก่อให้เกิดความชัดเจนที่สำคัญระหว่างการจูงใจภายใน(Intrinsic Motivation) และการจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) การจูงใจภายในเป็นสาเหตุให้บุคคลมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เพื่อความสุขและความพอใจด้วยตัวเขาเอง ไม่ใช่ตัวรางวัลภายนอกจะดึงดูดบุคคลไปสู่กิจกรรมนั้น ในทางตรงกันข้าม การจูงใจภายนอกจะเป็นสาเหตุให้บุคคลทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อรางวัล

จากการวิจัย การจูงใจของทั้ง 2 ชนิด พบว่าบุคคลจะใช้ความพยายามมากกว่า และผลิตผลงานที่มีคุณภาพสูงกว่า เมื่อจูงใจบุคคลด้วยแรงจูงใจภายในดีกว่าจูงใจบุคคลด้วยแรงจูงใจภายนอก ยิ่งกว่านั้นนักจิตวิทยายังให้ข้อเสนอแนะว่า การให้รางวัลสำหรับพฤติกรรมที่พึงปรารถนานั้นอาจจะเป็นสาเหตุให้แรงจูงใจภายในต่ำลงและแรงจูงใจภายนอกจะเพิ่มสูงขึ้น

5. แนวความคิดเกี่ยวกับครอบครัว

คำว่า ครอบครัว สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (2541: 6) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คือ กลุ่มบุคคลที่มีความผูกพันกันทางอารมณ์และจิตใจ ในการดำเนินชีวิตร่วมกัน รวมทั้งการพึ่งพิงกันทางสังคมเศรษฐกิจ และมีความสัมพันธ์กันทางกฎหมาย หรือทางสายโลหิต ครอบครัวบางครอบครัวอาจมีลักษณะช้อยกเว้นบางประการจากดังกล่าวก็ย่อมได้

ช้อยกเว้น อาจหมายรวมถึงครอบครัวที่มีสมาชิกข้ามช่วงอายุอาศัยอยู่ด้วยกัน เช่น ปู่ย่าตายายอาศัยอยู่กับหลาน เป็นต้น

ครอบครัว คือ ระบบของการปฏิสัมพันธ์ที่มีการจัดระเบียบซึ่งประกอบด้วยสมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยปกติประกอบด้วย พ่อ แม่ และลูกอย่างน้อย 1 คน อาศัยอยู่ร่วมกันเป็นระยะเวลาานพอสมควรและมีการสร้างความคิดผืนต่างๆ ร่วมกัน โดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันเป็นระยะเวลาาน (นิสาร์ตน์ ทองอุปการ. 2538: 9)

นอกจากนี้ บุญลือ วันทายนต์ (2520: 13-18) ยังให้ความหมายของครอบครัวว่า ครอบครัวคือกลุ่มๆ หนึ่งที่ได้นิยามว่า มีเพศสัมพันธ์มั่นคงและถาวร เพียงพอที่จะเลี้ยงดูกันเพื่อการสร้างสรรค์และให้การอบรมแก่เด็กๆ ได้ ตามความหมายนี้ถือว่า ครอบครัวเป็นการรวมกลุ่มทางเพศที่มั่นคงอย่างหนึ่ง นอกจากจะให้กำเนิดบุตรแล้ว ยังมีหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อเด็กที่ถือกำเนิดมาให้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ นอกจากนี้ยังมีลักษณะที่เป็นเงื่อนไขโดยเฉพาะในทุกแห่งหนในสังคมมนุษย์ อันมีความสำคัญ 5 ประการด้วยกัน คือ

1. แสดงถึงความสัมพันธ์ในการเลือกคู่ครอง
2. มีรูปแบบการแต่งงานหรือการจัดการที่จะมาอยู่ร่วมกัน ซึ่งถือเป็นสถาบันอย่างอื่นตามควร

แก่ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นโดยการเลือกคู่ครองที่มีการกำหนดไว้ และต้องรักษาระบบนั้นไว้ให้คงรูปแบบด้วย

3. ระบบการขนานนามหรือคำกล่าวขานตามสถานะของสมาชิก อันแสดงนัยถึงแบบแห่งการผูกพันทางสายเลือดด้วย

4. การจัดการด้านเศรษฐกิจโดยให้สมาชิกของกลุ่มมีส่วนร่วมด้วยแต่ต้องมีการรับรองกันไว้ด้วย โดยเฉพาะด้านความต้องการทางเศรษฐกิจที่ผนวกเอาการให้กำเนิดบุตร และการเลี้ยงดูบุตรเป็นต้น เข้าไว้ด้วย

5. การอยู่ร่วมกันตามปกติที่ดี บ้านหรือเรือนก็ดี ซึ่งอาจจะไม่นับรวมเอากลุ่มครอบครัวเข้าไว้ด้วยก็ได้เงื่อนไขทั้ง 5 ประการนี้ ส่วนใหญ่ถือว่าเป็นหลักการสากล และถือว่ามีความจำเป็นต่อทุกสภาวะครอบครัว ซึ่งเงื่อนไขต่างๆ เหล่านี้เรามักจะพบเสมอโดยวิธีการต่างๆ กันอีกด้วย

ในทางเทคนิค ถือว่าครอบครัวนั้นเกิดจากความผูกพันของบุคคลที่ยินดีมาอยู่ร่วมกัน สร้างสภาพครอบครัวและฐานะของสมาชิกครอบครัวที่อยู่ในสังคมขึ้น ดังนั้น ครอบครัวจึงมีนิยามทางเทคนิคว่า เป็นกลุ่มของบุคคลต่างๆ ที่รวมกันขึ้นโดยการผูกพันทางด้านการแต่งงาน การสืบสายโลหิต หรือการรับบุตรบุญธรรม ซึ่งล้วนก่อให้เกิดการอยู่รวมในบ้านเรือนเดียวกันทั้งนั้น การเกี่ยวข้องกับคนอื่น ๆ แต่ละคนตามควรแก่ฐานะทางสังคม ที่อยู่ในระดับเดียวกันของคนเหล่านั้น โดยมีฐานะเป็นสามี ภรรยา มารดา บิดา บุตรชาย บุตรสาว พี่ชาย น้องสาว ซึ่งต่างก็มีส่วนร่วมกันสร้างสรรค์ และรักษาวัฒนธรรมร่วมกัน กลุ่มครอบครัวมักจะผูกพันอยู่กับการครองเรือน เนื่องจากก่อให้เกิดการอยู่ครองเรือนร่วมกัน แต่กว้างขวางและมั่นคงกว่ากัน ว่าที่จริงแล้วบางคนที่มีส่วนอยู่ร่วมกันนั้น อาจจะรวมกันอยู่ในบ้าน เรือนเดียวกันก็ได้

ครอบครัว จัดเป็นสถาบันมูลฐาน และสากลเนื่องจากขึ้นอยู่กับความอยู่รอดของทุกสังคม ไม่ว่าที่ใดก็ตาม ครอบครัวจะสร้างสมาชิกใหม่ให้กับสังคมในรูปร่างของเด็กเกิดใหม่ และอบรมให้เด็กเหล่านั้นเข้ากับสังคมได้ (Socialize) อย่างดีพอ เนื่องจากเด็กเหล่านี้อาจจะดำเนินบทบาทต่างๆ แทนผู้ใหญ่ (Adult) ต่อไปอีกตามสถาบันอื่นๆ ของสังคมและในทางตรงกันข้ามก็จะก่อตั้งครอบครัวของพวกเขาตนขึ้น

ความสำคัญของครอบครัว

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (2541: 6-7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของครอบครัวไว้ดังนี้

1. ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานแรกที่สุดของมนุษย์ และเป็นสถาบันที่เก่าแก่ที่สุดในโลก ทำหน้าที่ในการหล่อหลอมความเป็นมนุษย์ของสมาชิกเกิดใหม่ในครอบครัว อันได้แก่ ทารกและเด็ก

2. การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวและการให้การศึกษาในครอบครัว มีอิทธิพลต่อระดับ

คุณภาพของคนและบุคลิกภาพ ซึ่งรวมทั้ง ค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน วิถีชีวิตของสมาชิกในครอบครัวมีอิทธิพลต่อกันและกัน

3. ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมพื้นฐานที่ประกอบด้วยวิถีชีวิตของสมาชิกของครอบครัวทุกคน วิถีชีวิตนี้ รวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และจริยธรรม ซึ่งมีผลต่อคุณภาพของสังคม

4. ครอบครัวเป็นหน่วยเศรษฐกิจที่เล็กที่สุดและเป็นพื้นฐานของสังคม ครอบครัว บางครอบครัวมีบทบาทเป็นหน่วยการผลิตทางเศรษฐกิจโดยตรง

5. ครอบครัว ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม มีผลกระทบต่อกันและกัน ต่างมีกระบวนการวิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงโดยไม่มีการหยุดนิ่ง ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล

6. ปัญหาสังคมหลายประการจะป้องกันได้โดยสถาบันครอบครัว สถาบันครอบครัวที่รวมตัวกันได้จะเป็นพลังกลุ่ม / ชุมชน ที่สามารถพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของตนเองได้

ประเภทของครอบครัว

สนธิ สมัครงการ (2535: 4-7) ได้กล่าวถึงประเภทของครอบครัวไว้ว่านักมนุษยวิทยา วัฒนธรรมและสังคมได้ทำการศึกษาโดยการสำรวจ พบว่าครอบครัวของมนุษย์สามารถแบ่งเป็น 4 ประการด้วย กันคือ

1. ครอบครัวเนื้อแท้หรือครอบครัวพื้นฐาน (Nuclear or Elementary Family) โดยทั่วไปครอบครัวประเภทนี้ประกอบด้วยพ่อ แม่ ลูก เท่านั้น แต่ในสังคมไทยจะพบว่าบางครอบครัว จะต้องเลี้ยงดูบิดามารดาของฝ่ายสามีหรือภรรยาด้วย นอกจากนั้นอาจจะต้องเลี้ยงพี่หรือน้องของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ยังโสดอีกด้วย ครอบครัวเนื้อแท้นี้มีอายุอยู่ไม่นานนัก เพราะเมื่อลูกๆ เติบโตและแต่งงาน แยกครอบครัวไปแล้ว ก็จะเหลือบิดามารดาหรือญาติซึ่งมีอายุมากขึ้นเรื่อยๆ และถึงแก่กรรมทีละคนๆ ก็ถือว่าครอบครัวเนื้อแท้ได้สลายตัวไปแล้ว บางครั้งเราอาจเรียกครอบครัวแบบนี้ว่า ครอบครัวเดี่ยว ก็ได้

2. ครอบครัวขยายหรือครอบครัวร่วม (Extended or Joint Family) ครอบครัวประเภทนี้คือครอบครัวเนื้อแท้ตั้งแต่สองครอบครัวขึ้นไปมารวมกัน กลายเป็นครอบครัวขนาดใหญ่ ครอบครัวขยายหรือครอบครัวร่วมมักจะอยู่ในสังคมที่มีระบบญาติสายเดียว (Unilinear Kinship) ลักษณะที่สำคัญที่ทำให้ครอบครัวขยายแตกต่างจากครอบครัวเนื้อแท้คือ อำนาจในการวินิจฉัยหรือตัดสินปัญหาต่างๆ ของครอบครัวไม่ได้อยู่ที่บิดาหรือมารดา แต่จะเป็นญาติผู้ใหญ่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่มีอาวุโสสูงสุดในครอบครัว

3. ครอบครัวซ้อน (Composite or Compound Family) ครอบครัวประเภทนี้มีขึ้นในสังคมที่อนุญาตให้ชายหรือหญิงมีภรรยาหรือสามีมากกว่าหนึ่งคนในขณะเดียวกันได้

4. ครอบครัวสาระ (Essential Family) ครอบครัวประเภทนี้เป็นครอบครัวที่ขาดภาพของพ่อ ในฐานะที่เป็นหัวหน้าครอบครัวที่มีอำนาจ และในฐานะที่เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการเลี้ยงดูครอบครัว ครอบครัวประเภทนี้จึงมีแม่เป็นหลักของครอบครัว (Matricentric)

นอกจากนี้ สถาบันครอบครัวยังสามารถแบ่งได้เป็นประเภทใหญ่ๆ 2 ประเภท คือ (นพพร พานิชสุข. 2523: 19)

1. ครอบครัวขนาดเล็ก (Nuclear Family) เป็นครอบครัวที่ประกอบด้วยสามีภรรยา บุตร รวมไปถึงบุตรบุญธรรมด้วย ลักษณะภายในครอบครัวจึงประกอบด้วย สมาชิกที่มีความผูกพัน สัมพันธ์ ใกล้ชิดกันมาก ทั้งนี้เพราะมีสมาชิกจำนวนไม่มากนัก ปัจจุบันครอบครัวในประเภทนี้มีแนวโน้มเพิ่ม มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะสภาพเศรษฐกิจมีแนวโน้มสูงขึ้น ทำให้การเป็นครอบครัวขนาดใหญ่มีการลื่น เปลี่ยนมากยิ่งขึ้น ทำให้สังคมปัจจุบันครอบครัวขนาดเล็กเพิ่มมากยิ่งขึ้น และจะมีข้อดีในการที่ทำให้ เกิดความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเองมาก แต่บางครั้งอาจทำให้เกิดความรู้สึกว่าเหวเป็นห่วงญาติที่ นอนไปบ้าง หรืออาจเกิดความรู้สึกขาดความอบอุ่น

2. ครอบครัวขนาดใหญ่ (Extended Family) เป็นครอบครัวที่เกิดจากการขยายของ ครอบครัวขนาดเล็ก โดยรวมเอาญาติพี่น้องเข้าร่วมอยู่ในบ้านเดียวกันหรือคนละบ้าน หากแต่อยู่ภาย ในรั้วเดียวกัน ทำให้กลายเป็นครอบครัวขนาดใหญ่ แต่ทว่าปัจจุบันแนวโน้มของครอบครัวขนาดใหญ่ มักมีจำนวนลดน้อยลง เนื่องจากต้องการอิสรภาพและภาวะเศรษฐกิจมีแนวโน้มสูงมากยิ่งขึ้น ทำให้ สังคมมักนิยมแยกออกไปตั้งครอบครัวใหม่ต่างหาก ทำให้กลายเป็นครอบครัวขนาดเล็กเพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้อิทธิพลของสื่อมวลชนและการรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาโดยขาดการเลือก สรรค์ดกรอง รวมทั้งค่านิยมในการใช้ชีวิตแบบรักความสุข สะดวกสบาย ซึ่งมีผลต่อสถาบันครอบครัว อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และที่เห็นเด่นชัดก็คือ จริยธรรมและการปฏิบัติตามหลักศาสนาลดน้อยลง ส่งผล ให้ครอบครัวไทยมีแนวโน้มเป็นครอบครัวเดี่ยว (Nuclear Family) มากขึ้น (ศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์. 2538: 2)

หน้าที่ของครอบครัว

สุพัตรา สุภาพ (2525: 71-72) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของครอบครัวไว้ดังนี้

1. สร้างสรรค์สมาชิกใหม่ (Reproduction) หน้าที่นี้มีความสำคัญมาก ถ้าไม่มีการสร้าง สมาชิกใหม่สังคมนั้นๆ จะสูญหายไป การสร้างสมาชิกใหม่ทำให้สังคมดำรงอยู่ได้
2. การบำบัดความต้องการทางเพศ (Sexual Gratification) ซึ่งออกมาในรูปของการสมรส เพราะการสมรสคือวิธีการหนึ่งที่สังคมเข้ามาควบคุมความสัมพันธ์ทางเพศให้อยู่ในขอบเขตแต่ก็ไม่ได้ หมายความว่า ความต้องการมีความสัมพันธ์ทางเพศแต่เพียงอย่างเดียว จะต้องทำให้มนุษย์ต้องมี

ครอบครัวเสมอไป เพราะมนุษย์มีทางระบายทางอื่นๆ โดยไม่ต้องมีครอบครัวก็ได้ การควบคุมทางเพศ จึงเป็นส่วนหนึ่งของการสืบพันธุ์

3. การเลี้ยงดูผู้เยาว์ให้เจริญเติบโตในสังคม (Maintenance of Immature Children or Raising the Young) เนื่องจากมนุษย์มีระยะเวลาความเป็นเด็กยาวนานกว่าสัตว์อื่น และต้องได้รับการเลี้ยงดูและเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ และไม่มีสถาบันใดจะทำหน้าที่ได้ดีกว่าสถาบันนี้ เพราะบิดามารดาส่วนใหญ่จะรักและเลี้ยงดูบุตรของตนเป็นอย่างดี ตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโต ไม่ว่าจะมีพี่น้องหรือยากจนเพียงไร ครอบครัวจึงเป็นสถาบันสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการพัฒนาทางร่างกายและจิตใจของเด็ก

4. ให้การขัดเกลาหรือการอบรมสั่งสอน (Socialization) ครอบครัวเป็นแหล่งการอบรมเบื้องต้นที่มีอิทธิพลต่อเด็กเป็นอย่างยิ่ง เป็นสถาบันที่เตรียมตัวเด็กให้ออกไปเผชิญกับสิ่งแวดล้อมที่พ้นไปจากบ้าน ครอบครัวจะช่วยอบรมเด็กให้รู้จักกฎเกณฑ์คุณค่า แบบของความประพฤติและอื่นๆ เพื่อให้เด็กปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าขาดกระบวนการนี้ คนเราจะไม่เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

การขัดเกลาหรือการอบรมสั่งสอนตามวิถีชีวิตไทยนั้นมีหลายลักษณะ ทิศนา ขัมมณี และคณะ (2535: 6-12) ได้กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย พบว่า จัดแบ่งได้เป็น 10 ลักษณะในเชิงมนุษยวิทยา คือ

4.1 การให้อิสระเชิงควบคุม โดยเมื่ออยู่ในบ้านเด็กจะได้รับอิสระในการดูแลตนเองพอสมควร โดยผู้ใหญ่จะติดตามดูและอยู่ห่างๆ แต่ความเป็นอิสระจะลดลงเมื่อเด็กต้องเข้าไปอยู่ในศูนย์เด็กเพราะต้องทำกิจกรรมต่างๆ ตามกำหนดเวลา จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับวิถีชีวิตที่ต่างไปจากในบ้าน

4.2 การควบคุมเชิงละเลย ผู้ใหญ่จะควบคุมดูแลเด็ก แต่ถ้าพฤติกรรมใดที่ห้ามเด็กแล้วเด็กยังเฉยอยู่ ผู้ใหญ่บางครั้งก็เฉยปล่อยเด็กไป บางครั้งก็เข้มงวดขึ้นกับอารมณ์ ทำให้เด็กสับสน แต่เมื่อเด็กเข้าโรงเรียนเด็กจะได้รับการควบคุมตลอดกระบวนการมากกว่าอยู่ที่บ้าน

4.3 การยอมรับแบบไม่แสดงออก ผู้ใหญ่ให้การยอมรับเด็กโดยไม่แสดงออกอย่างชัดเจนทางพฤติกรรม เมื่อเด็กเล็กถึงอายุ 3 ขวบ ผู้ใหญ่จะแสดงความรักด้วยการกอดรัดจับ แต่เมื่อโตขึ้นการสัมผัสทางกายลดลง การแสดงความรักและการยอมรับจะเปลี่ยนจากการสัมผัสและสัมผัสทางกายเป็นการแสดงออกทางวาจาและการกระทำ เช่น เมื่อเด็กทำได้ดีเป็นที่พอใจ ผู้ใหญ่ก็ให้คำชมเชย บางทีการนิ่งเฉยของผู้ใหญ่ก็ถือเป็นการยอมรับด้วย แต่ถ้าทำอะไรที่ไม่พอใจผู้ใหญ่ก็จะดักเตือน ดูว่า หรือสั่งสอน โดยเฉพาะยิ่งเมื่อเข้าโรงเรียน สภาพเช่นนี้จะปรากฏมากยิ่งขึ้น

4.4 การเป็นแบบอย่าง เด็กเรียนรู้จากการลอกเลียนแบบผู้ใหญ่ซึ่งมีทั้งพฤติกรรมทางบวก เช่น การแสดงคารวะผู้ใหญ่และพระสงฆ์ การช่วยเหลือกันในหมู่เพื่อนและยังมีพฤติกรรม

ทางลบ เช่น การพูดไม่จริง หลอกกัน โดยเห็นเป็นเรื่องสนุก ด่าทอทะเลาะวิวาท และยังมีพฤติกรรมที่ตัดสินใจไม่ได้ว่าเด็กเลียนแบบแล้วจะให้คุณหรือโทษอย่างไร เช่น การบนบานศาลกล่าว เชื่อถือโชคกลาง เป็นต้น

4.5 การให้เด็กสัมผัสกับสภาพแวดล้อม พาเด็กไปร่วมกิจกรรมต่างๆ เกิดการเรียนรู้ตามธรรมชาติ เด็กเรียนรู้จากการสัมผัสและสัมผัสกับบุคคล ธรรมชาติ วัตถุ จิตวิญญาณ ได้สั่งสมประสบการณ์จากการทำกิจกรรม การสังเกตและเรียนรู้บทบาทของตนในครอบครัว เรียนรู้โดยมีส่วนร่วมในพิธีกรรมทางศาสนา และการทำมาหากิน ฯลฯ

4.6 การใช้พฤติกรรมทางวาจาอย่างมาก และแสดงเหตุผลน้อย ผู้ใหญ่มักใช้พฤติกรรมวาจาโดยการบอก ออกคำสั่ง ห้าม ตักเตือน หลอก ชูและดุด่า บิดามารดาผู้ดูแลเด็กและครูก็ใช้พฤติกรรมทางวาจามากเหมือนกัน อีกทั้งวิธีการพูดก็มีการชี้แจงเหตุผลน้อย

4.7 การใช้อำนาจในการเลี้ยงดู ผู้ใหญ่ใช้อำนาจทั้งทางวาจาและท่าทางเมื่อเด็กทำสิ่งที่ผู้ใหญ่พอใจ ดุด่า ลงโทษด้วยการตี หรือให้รางวัล ก็แล้วแต่อารมณ์ของผู้ใหญ่ เด็กเล็กจะได้รับโทษน้อยและรุนแรงน้อยกว่าเด็กโต

4.8 การไม่คงเส้นคงวาของผู้ใหญ่ทั้งทางวาจาและการกระทำ ขึ้นกับอารมณ์ผู้ใหญ่ ถ้าอารมณ์ดีก็ทำอย่าง อารมณ์ไม่ดีก็ทำอีกอย่าง บิดามารดาอบรมสั่งสอนเด็กโดยใช้อารมณ์ค่อนข้างมาก ไม่ค่อยสนใจสาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

4.9 การมีผู้ดูแลเด็กหลายคน เนื่องจากครอบครัวบางส่วนยังเป็นครอบครัวขยาย ทั้งปู่ตายาย พี่ป้า น้าอา ญาติ บางครั้งก็มีเพื่อนบ้านมาช่วยเหลือในการเลี้ยงดูเด็กด้วย

4.10 การเลี้ยงดูเด็กแบบสนองความต้องการของเด็กตามวัย วุฒิภาวะ ลำดับที่ของบุตร และเพศของเด็ก บิดามารดาจะเลี้ยงดูเด็กไม่เหมือนกันเด็กชายเน้นปลูกฝังให้เข้มแข็งอดทนเป็นพี่ต้องดูแลน้องๆ ส่วนเด็กหญิงเน้นที่กริยามารยาท สอนให้ทำงานบ้าน รับผิดชอบหรือลูกคนสุดท้ายก็ต้องเลี้ยงแบบตามใจมาก เป็นต้น

5. กำหนดสถานภาพ (Placement) ครอบครัวจะกำหนดชื่อและสกุลของเด็กสถานภาพที่ครอบครัวให้มานี้ทำให้เรารู้ว่า เราเป็นใคร อยู่กับคนกลุ่มไหน อยู่ในระดับใด เป็นต้น

นอกจากนี้ สถานภาพเป็นสิ่งติดตัวมาแต่เกิด เช่น เป็นลูกคนจน คนรวย เป็นลูกเชื้อพระวงศ์ ลูกรัฐมนตรี ลูกชาวนา ลูกพ่อค้า เป็นต้น ซึ่งสถานภาพอาจเปลี่ยนแปลงได้ ขึ้นอยู่กับสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกอยู่ถ้าเป็นสังคมเปิดจะเปลี่ยนได้ง่าย สังคมปิดเปลี่ยนยากหรือเปลี่ยนไม่ได้เลย อย่างไรก็ตาม คนร่ำรวยย่อมมีโอกาสดีกว่าคนที่ยากจน เช่น ได้รับการศึกษาดีกว่าหรือได้สถานภาพสูงกว่า เป็นต้น สถานภาพแรกเกิดจึงมีส่วนสร้างความเจริญ หรือความล้าหลังแก่บุคคลไม่น้อย

6. การให้ความรักความอบอุ่น (Affection) เป็นแหล่งที่เด็กจะได้รับความรักอย่างบริสุทธิ์ใจ เช่น ความรักระหว่างบิดามารดาบุตร หรือระหว่างสามีภรรยา เป็นต้น เป็นแหล่งที่นอกจากจะให้ความรักและความอบอุ่นแล้ว ยังเป็นแหล่งให้ความคุ้มครองและความมั่นคงทางด้านจิตใจแก่สมาชิก ทำให้สมาชิกมีกำลังใจในการฝ่าฟันอุปสรรคให้ลุล่วงไปได้

คุณสมบัติของครอบครัวที่มีคุณภาพ

คุณสมบัติของครอบครัวที่มีคุณภาพ 6 ประการ ได้แก่ (โสภา ชูพิกุลชัย ชปิลมันน์. 2534: 24-26)

1. การชื่นชมคุณค่าของคนในครอบครัว

คุณสมบัติประการแรกนี้ มีความสำคัญมากที่สุดและเป็นการค้นพบจากการวิจัยอย่างคาดไม่ถึง เป็นสิ่งที่กระทำได้ง่ายที่สุด แต่หลายคนมักจะมองข้ามไปได้ง่ายๆ เช่นกัน ความพึงพอใจ ชื่นชม และเห็นคุณค่าของกันและกันในครอบครัว ควรจะได้มีการแสดงออกอย่างชัดแจ้ง พอเห็นคุณค่าของแม่และของลูก แสดงความชื่นชมพอใจในตัวเองและลูก ขณะเดียวกันลูกก็แสดงความรู้สึกที่ดีต่อบิดามารดาเช่นกัน โดยปกติคนทุกคนมีส่วนดีอยู่ในตัวมากมาย เมื่อคนในครอบครัวแสดงความรู้สึกแสดงการกระทำว่าพึงพอใจในคนอื่น ๆ ที่อยู่ร่วมครอบครัวด้วยกัน ตระหนักในคุณค่าซึ่งกันและกัน คุณสมบัติประการนี้จึงเปรียบเสมือนพื้นฐานของความอบอุ่นและความมั่นคงในครอบครัว ยิ่งไปกว่านั้น ยังเป็นการหล่อหลอมสมาชิกของสังคมให้มีทัศนคติของสังคมส่วนรวมในแง่ดีด้วย

2. การมีเวลาอยู่ร่วมกัน

พบในครอบครัวที่มีคุณภาพ ได้แก่การที่ทุกคนในครอบครัวได้ร่วมทำกิจกรรมหลายอย่างร่วมกัน และเป็นกิจกรรมที่ทุกคนพอใจจะทำร่วมกัน มิใช่เพราะการบังคับหรือโดยบังเอิญ กิจกรรมที่พบ เช่น การรับประทานอาหารโดยพร้อมหน้ากัน การสนุกสนานรื่นเริงร่วมกันและการทำงานร่วมกัน บางครอบครัวอาจจะมีกิจกรรมกลางแจ้งร่วมกัน เช่น เดิน หรือ วิ่งออกกำลังกายร่วมกัน ทัศนาวจรร่วมกันไปค่ายพักแรมด้วยกัน หรือเล่นเกมกลางแจ้งด้วยกัน เป็นต้น

3. การมีพันธะต่อความสุขและสวัสดิภาพของครอบครัวร่วมกัน

ครอบครัวที่มีคุณภาพจะมีพันธะดังกล่าวนี้อยู่ในระดับสูงกล่าวคือ คนในครอบครัวรู้สึกเป็นพันธะที่ต้องส่งเสริมให้สมาชิกคนอื่นในครอบครัวได้มีความสุขและมีสวัสดิภาพที่ดี เป็นการห่วงใยกันและกันอย่างแท้จริง ปัจจุบันเรามักไม่มีเวลาร่วมกัน ทุกคนยุ่งวุ่นวายกับการทำงานหรือการเรียนของแต่ละคน ครอบครัวที่มีคุณภาพที่เฝ้าพบก็ประสบปัญหานี้ด้วย แต่คนในครอบครัวเหล่านี้ จะมานั่งลงพร้อมหน้ากันและเล่าให้คนทั้งครอบครัวฟังว่า กิจกรรมที่วุ่นวายของแต่ละคนนั้นมิอะไรบ้าง และเป็นอย่างไรบ้าง ด้วยวิธีนี้แสดงให้เห็นว่า โดยแท้จริงแล้วเวลาไม่ได้เป็นอุปสรรคของการห่วงใยสวัสดิภาพของกันและกันในครอบครัว

4. การติดต่อสื่อสารระหว่างกันเป็นอย่างดี

ครอบครัวที่มีคุณภาพจะมีวิธีการติดต่อสื่อสารที่ดีมาก ครอบครัวทั่วๆ ไปมักมีปัญหาคือ ไม่มีเวลาพูดคุยกัน บางครอบครัวพอรู้เรื่องราวของลูกตนโดยผ่านบุคคลที่ 3 หรือบุคคลภายนอกครอบครัวด้วยซ้ำ แต่สำหรับครอบครัวที่มีคุณภาพจะติดต่อกันโดยตรง มีเวลาสำหรับการพูดคุยกันเสมอ ประการสำคัญที่พบคือ สมาชิกในครอบครัวมักเป็นผู้ฟังที่ดีและมีความไว้วางใจต่อกัน และเรื่องที่จะละเว้นการกล่าวถึงไม่ได้ ก็คือครอบครัวทุกครอบครัวย่อมมีเรื่องขัดแย้งทะเลาะกัน ครอบครัวที่มีคุณภาพก็เช่นกัน แต่สำหรับครอบครัวเหล่านี้ คนในครอบครัวจะนำความขัดแย้งออกมาพูดคุยกัน ไม่ปกปิด ไม่เก็บไว้ในใจ แต่พยายามที่จะร่วมรับรู้ความรู้สึกของกันและกัน และพยายามหาทางเลือก ทางแก้ไขที่จะดีที่สุดสำหรับทุกคน เราอาจเรียกวิธีการนี้ว่าใช้ความขัดแย้งไปในทางสร้างสรรค์ก็ว่าได้

5. การมีศรัทธาต่อศาสนาอย่างแรงกล้า

พบว่าครอบครัวที่มีคุณภาพ ไม่ว่าจะนับถือศาสนาใด คนในครอบครัวจะมีความศรัทธาต่อศาสนานั้นในระดับสูง มักจะมีกิจกรรมทางศาสนาร่วมกัน เช่น ไปเข้าโบสถ์ทุกวันอาทิตย์พร้อมกัน หรือเข้าวัดฟังพระเทศน์ร่วมกัน ในหลายครอบครัวที่พบอาจมีส่วนจัดตั้งองค์การศาสนา เช่น สร้างวัด หรือเป็นธุระให้กับกิจกรรมของศาสนา เป็นต้น การที่คนในครอบครัวมีศรัทธาต่อศาสนานี้ทำให้มีสติ มีความอดทนต่อกัน มีการให้อภัยต่อผู้อื่นสูง ระวังความโกรธได้เร็ว และรู้จักที่จะช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม ซึ่งเป็นพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมด้วย

6. การมีสมรรถนะจัดการกับวิกฤตการณ์ในครอบครัวได้ดี

คุณสมบัติข้อนี้ เป็นการสกัดกั้นและป้องกันปัญหาสังคมได้อย่างดี กล่าวคือครอบครัวที่มีคุณภาพมักจะมีวิธีการที่ดีในการแก้ไขปัญหา หรือกู้สถานการณ์ที่วิกฤติให้กลับคืนสู่สภาพที่ดีเช่นเดิมได้ แม้ว่าการประสบปัญหาความทุกข์ยากจะเป็นธรรมชาติของมนุษย์ แต่ครอบครัวที่มีคุณภาพจะจัดการได้ดี แม้ในความยากลำบากอย่างที่สุดก็ตาม คนในครอบครัวจะมีความมั่นใจและไว้วางใจต่อกัน คนในครอบครัวจะร่วมกันต่อสู้กับปัญหาแทนที่จะทอดทิ้งหรือแตกแยกกันไปคนละทิศคนละทาง พวกเขาจะให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และร่วมกันคลี่คลายปัญหาได้ในที่สุด

คุณสมบัติของครอบครัวที่มีคุณภาพทั้ง 6 ประการนี้ สามารถป้องกันปัญหาสังคมที่จะเกิดขึ้นได้ จะเห็นได้ว่าไม่มีข้อใดเลยที่ระบุถึงฐานะทางเศรษฐกิจ ดังนั้นความยากจนความร่ำรวยจึงไม่ใช่ปัจจัยชี้ขาดว่า ครอบครัวนั้นจะดีหรือมีปัญหา อย่างไรก็ตาม ปัจจัยทางเศรษฐกิจย่อมมีผลกระทบต่อครอบครัวบ้างไม่มากนักน้อย ปัญหาเดียวกันที่พบในครอบครัวยากจน อาจมีความรุนแรงมากกว่าในครอบครัวที่ร่ำรวย แต่ในที่สุด หากครอบครัวยากจนนั้นได้พัฒนาความเข้าใจกัน เห็นคุณค่าของกันและกัน มีเวลาให้แกกัน เอาธุระเป็นพันธะต่อสุขทุกข์ของกันและกัน มีการติดต่อสื่อสารกันอย่างดี

มีศรัทธาต่อศาสนาและพัฒนาความสามารถในการเผชิญหน้ากับสถานการณ์วิกฤติต่างๆ ได้ดี ทั้งหมดนี้ จะทำให้ครอบครัวยากจนด้านทานปัญหาและเอาชนะปัญหาได้ดีขึ้นเป็นลำดับ

แนวทางการสร้างพลังให้ครอบครัว

ศรีสวंग พัววงศ์แพทย์ (2538: 65-66) กล่าวถึง แนวทางการสร้างพลังให้ครอบครัว ไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. ควรสร้างความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย สุขภาพ อนามัย จิตใจ อายุ ระดับความรู้เพียงพอที่จะประกอบอาชีพ มีวุฒิภาวะ มีความรู้ในการเลี้ยงดูอบรมเด็กให้มีพัฒนาการรอบด้านเหมาะสมตามวัย ถ้าไม่พร้อมอย่าแต่งงาน ถ้าแต่งงานไม่พร้อมอย่ามีลูก

2. มีความเป็นหนึ่งเดียวในความสัมพันธ์ทั้งทางร่างกาย ความคิด จิตวิญญาณ ให้มีดวงใจที่หลอมเป็นดวงเดียวกันภายใต้หลังคาบ้าน

3. ต้องมีธรรมาธรรม 4 หรือธรรมของผู้ครองเรือน คือ

- สัจจะ ต้องซื่อสัตย์ ไม่นอกใจ เพื่อป้องกันการแตกแยกร้างฉาน
- ทมะ บังคับตนให้ประพฤติปฏิบัติหน้าที่ของตน และปรับปรุงตนอยู่เสมอ
- ขันติ อุดหนุน อดกลั้น
- จาคะ มีใจเอื้ออาทร อกภัยต่อกัน

4. ต้องใช้เวลาอย่างมีคุณภาพ มีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจและความผูกพันระหว่างกัน ตลอดจนเป็นวิถีทางที่จะเรียนรู้ศักยภาพ ความสนใจ ความคิด ตลอดจนจุดอ่อนของแต่ละคนที่จะช่วยเสริมสร้างหรือแก้ไขให้เหมาะสมต่อไปได้ อีกทั้งต้องชื่นชมความสามารถของกันและกัน

5. ต้องสื่อสารกันด้วยเหตุผล ร่วมกันแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ แม้เด็กก็ต้องหัดให้มีส่วนร่วมโดยดูให้เหมาะสมตามวัย (การโกรธแล้วไม่พูดจากัน ไม่แก้ไขเหตุการณ์ก็เป็นความรุนแรงอีกรูปแบบหนึ่งด้วย) การเคารพในเหตุผลซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่จำเป็น

6. ต้องปรับบทบาทผู้นำผู้ตามระหว่างชายหญิงให้เป็นเพื่อนคู่คิดร่วมตัดสินใจ เพื่อให้โอกาสสตรี ที่จะมีส่วนร่วม มีความรู้ มีทักษะ มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น ซึ่งเป็นการเพิ่มพลังสตรีให้สามารถเพิ่มพลังครอบครัวโดยส่วนรวมได้ยิ่งขึ้น

7. ต้องปรับบทบาทค่านิยมต่างๆ โดยเฉพาะในการเลี้ยงดูอบรมเด็ก เช่น ให้ความสำคัญแก่บทบาทพ่อเพิ่มมากขึ้น การเลิกคิดว่าครอบครัวที่มีความสุขต้องเป็นครอบครัวที่มีความร่ำรวยมั่งคั่ง เป็นต้น

นอกจากนี้การที่ครอบครัวจะมีคุณภาพได้ ต้องได้รับการช่วยเหลือจากสังคม ดังนั้นรัฐและสังคมต้องช่วยกันสร้างเสริมสนับสนุนสถาบันครอบครัวด้วยแนวทาง ดังนี้ ศรีสวंग พัววงศ์แพทย์ (2538: 66-67)

1. ปรับแนวทางจัดสรรทรัพยากรให้ไปสู่การพัฒนาคนมากกว่าการพัฒนาวัตถุ และให้ความสำคัญแก่การปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการจัดระบบการศึกษาให้ทั่วถึงและเป็นธรรมมากขึ้น และให้ความสำคัญกับการศึกษานอกระบบด้วย

2. เร่งรัดดำเนินการใช้นโยบายและมาตรการมีผลให้เกิดการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมอย่างทั่วถึง ทั้งนี้เพื่อให้กลุ่มด้อยโอกาสสามารถหาเลี้ยงชีพ โดยได้รับสิ่งอันเป็นความจำเป็นพื้นฐานเพียงพอ

3. พัฒนารูปแบบสวัสดิการครอบครัวและเด็ก ให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และวิถีทางดำเนินชีวิตของครอบครัวในปัจจุบัน เช่นการให้ความรู้และข้อมูลอย่างทันการณ์ การจัดตั้งศูนย์เลี้ยงดูเด็ก บริการโภชนาการ ให้เงินอุดหนุนหรือให้ยืมจากกองทุนต่างๆ การให้บริการที่ปรึกษา แนะนำ การให้ความรู้เตรียมการก่อนแต่งงาน ก่อนจะเป็นพ่อแม่ เป็นต้น

4. จัดระบบประสานงานด้านสวัสดิการสังคม ระหว่าง ภาครัฐและเอกชน อย่างมีวัตถุประสงค์เป้าหมายและวิธีการที่ชัดเจน เพื่อเสริมพลังให้กระบวนการช่วยเหลือครอบครัว การครบขั้นตอนเป็นรูปธรรมบังเกิดผลมากขึ้นรัฐจะต้องให้ความสนใจกับระบบสวัสดิการสังคมให้จริงจัง เพราะการช่วยเหลือในรูปแบบการกุศลนั้นไม่เป็นการเพียงพอแล้ว

5. เผยแพร่รณรงค์การให้ความรู้ครอบครัวการศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียนสื่อมวลชนควรมีบทบาทด้านนี้อย่างจริงจังต่อเนื่อง การปรับปรุงคุณภาพการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ให้มีความเหมาะสมตามวัยของเด็กให้มากขึ้น นอกจากนี้ยังต้องเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก รวมทั้งการเตรียมตัวที่จะมีครอบครัว

6. เร่งขจัด ละ ลด เลิก สถานะจรรยา สืบแวดล้อมมอมเมา สื่อลามก ฯลฯ ทั้งหลาย ในเวลาเดียวกันส่งเสริมให้มีกิจกรรมนันทนาการต่างๆ เพื่อให้เด็กและประชาชนทั่วไปมีโอกาสใช้เวลาให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ให้ครอบครัวได้มีกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น

หากภาครัฐและเอกชนได้ระดมพลังดำเนินการตามแนวทางหลักทั้ง 6 ประการนี้แล้วจะเป็นการเพิ่มพลังครอบครัวให้เป็นสถาบันสังคมที่เข้มแข็งในสังคมไทยต่อไป

6. แนวคิดการขัดเกลาทงสังคม (Socialization)

การขัดเกลาทงสังคมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ทุกคน เมื่อแรกเกิดนั้นมนุษย์มีเพียงสัญชาตญาณเท่านั้น แต่เมื่อมนุษย์อยู่ในสังคม มนุษย์จึงจำเป็นต้องผ่านการขัดเกลาทงสังคมให้รู้จักกฎระเบียบ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม เป็นต้น โดยมนุษย์จะผ่านการขัดเกลามาจากตัวแทนหรือสถาบันต่างๆ ทงสังคม เพื่อว่ามนุษย์จะสามารถที่จะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมและสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้

ความหมายของการขัดเกลาทงสังคม ได้มีผู้ให้นิยามไว้ต่าง ๆ ดังนี้

จำเริญ ฐวระสุวรรณ (2522: 39) ให้ความหมายของการขัดเกลาทงสังคม (Socialization) คือ กระบวนการที่สังคมหรือกลุ่มสังคมสอนสมาชิกกลุ่ม โดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ได้เรียนรู้ และรับเอาระเบียบ วิถีกฎเกณฑ์ ความประพฤติและคุณค่าต่างๆ ที่กลุ่มสังคมนั้นได้กำหนดไว้เป็นระเบียบของความประพฤติและความสัมพันธ์ของสมาชิกของสังคม

ปฟานิ ธิตินา (2523: 27) ให้ความหมายของการขัดเกลาทงสังคม (Socialization) ว่าเป็นกระบวนการ (Process) ที่สังคมและกลุ่มสังคมสอนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้ผู้ที่จะเป็นสมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้และรับเอาระเบียบวิถีเกณฑ์ความประพฤติและคุณค่าต่างๆ ที่กลุ่มสังคมได้กำหนดไว้เป็นระเบียบของความประพฤติและความสัมพันธ์ของสมาชิกของสังคมนั้น

ระพีพรรณ สุวรรณรัฐโชติ (2530: 46) ให้ความหมายของการขัดเกลาทงสังคม (Socialization) หมายถึง การอบรมให้เรียนรู้ระเบียบของสังคมเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลมีการเรียนรู้และรับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี บรรทัดฐานทางสังคม อุปนิสัย คุณค่าของระบบสังคมที่ตนอยู่ไว้เป็นของตนเอง และยอมทำตามกฎเกณฑ์ของสังคมในชีวิตประจำวันจนกลายเป็นนิสัย

เบรมเบค (Brembeck อ้างถึงใน วราคม ที่สุกะ. 2537: 73) กล่าวว่า การขัดเกลาทงสังคม (Socialization) เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้วิถีทางแห่งสังคมที่เขาอาศัยอยู่และกระบวนการนี้จะไปได้โดยการที่คนในสังคมมีการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันโดยการที่มนุษย์มีการปะทะสังสรรค์ต่อกันอย่างไม่ขาดสาย

สรุป การขัดเกลาทงสังคม (Socialization) หมายถึง

1. การอบรมให้สมาชิกในสังคมได้รู้จักกฎระเบียบของสังคม ค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ให้เป็นไปตามที่สังคมต้องการ
2. ผ่านการอบรมหรือขัดเกลากจากกลุ่มตัวแทนทางสังคมต่าง ๆ
3. มีลักษณะเป็นกระบวนการเรียนรู้วิถีชีวิตในสังคม การถ่ายทอดวัฒนธรรม จนสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้

วิธีการขัดเกลาทงสังคม (สุพัตรา สุภาพ. 2535: 50)

การขัดเกลาทงสังคมแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. การขัดเกลาโดยตรง
2. การขัดเกลาโดยอ้อม

1. การขัดเกลาโดยตรง เป็นการขัดเกลาที่ต้องการให้บุคคลปฏิบัติให้ถูกต้อง

ตามระเบียบแบบแผนที่กลุ่มสังคมนั้นกำหนดไว้ เป็นการบอกว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควรกระทำ อะไรผิด อะไรถูก ฯลฯ ซึ่งนับว่ามีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพมาก เป็นการชี้ทางและแนะแนวทางในการปฏิบัติ ต่อบุคคลอย่างจริงจังและเจตนาเพื่อให้บุคคลสามารถวางตัวได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์หนึ่งๆ

2. การขัดเกลาโดยอ้อม เป็นการอบรมที่ไม่ได้บอกกันโดยตรง บุคคลจะได้รับประสบการณ์หรือประโยชน์จากการสังเกต หรือการเรียนรู้จากการกระทำของผู้อื่น เช่น ถ้าเราไปงานเลี้ยงที่มีอุปกรณ์การกินมากมายและเราไม่คุ้นเคย และเราไม่ทราบว่าจะใช้อะไรก่อนหลัง เราก็เรียนรู้ได้จากการดูบุคคลอื่นว่าเขาหยิบอะไรก่อนหลัง ไม่ว่าจะได้ในด้านการใช้แก้ว มีด ช้อน ฯลฯ แล้วพยายามเลียนแบบคนที่ทำถูกต้องเราก็จะทำไม่ผิดพลาด

เมื่อกล่าวถึงสถาบันของครอบครัวจะต้องเกี่ยวข้องกับการขัดเกลาทางสังคมมากที่สุดเพราะเป็นหน้าที่หลักของครอบครัวในสังคมส่วนใหญ่ การขัดเกลาทางสังคมของสถาบันครอบครัวเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมยุคหนึ่งไปยังสังคมอีกยุคหนึ่งอย่างเป็นกระบวนการเพื่อให้เรียนรู้บทบาททางสังคม (Social Roles) รวมตลอดถึงทักษะ (Skills) ที่จำเป็นต่อการดำรงอยู่ (สุพัตรา สุภาพ. 2535: 39)

กระบวนการขัดเกลาทางสังคม

สุพัตรา สุภาพ ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการขัดเกลาทางสังคม แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ (สุพัตรา สุภาพ. 2535: 49)

1. การตอบสนองในระยะเริ่มแรก (Response) เป็นกระบวนการที่บุคคลจะแสดงความต้องการออกมาและคนอื่นๆ ในสังคมที่ทำหน้าที่นี้จะตอบสนองความต้องการนั้นเป็นการสนองตอบตามระเบียบแบบแผนที่สังคมนั้นๆ กำหนดไว้ เช่น เมื่อทารกหิว (ต้องการ) จะร้อง (แสดงออก) มารดาหรือผู้ที่เลี้ยงดูจะให้นมเด็ก แตกต่างกันไปตามสภาพของสังคมที่ตนเป็นสมาชิก เช่น บางครอบครัวให้เด็กดื่มนมทุกครั้งที่ได้กร้อง แต่บางครอบครัวก็ให้ตามกำหนดเวลาเป็นการตอบสนองในรูปของการให้ เรียนรู้ระเบียบที่สังคมนิยมปฏิบัติ จนกระทั่งโตและแม้แต่การไม่ตอบสนอง ก็เป็นการขัดเกลาทางสังคมเช่นกัน เช่น เด็กเล็กๆ ชอบเล่นอุจจาระ ปัสสาวะ ของตน บิดามารดาจะห้ามและไม่ยอมให้ทำเช่นนั้น การไม่ยอมให้ทำตามที่เด็กต้องการ จึงเท่ากับสอนเด็กให้รู้จักปฏิบัติในสิ่งที่สังคมยอมรับหรือใช้มาตรฐาน ไม่ใช่ทำตามใจต้องการเสมอ

2. การรู้จักปรับความต้องการและความสามารถของตนให้เข้ากับกฎเกณฑ์ของสังคม (Adaptation) เราต้องยอมรับว่ามนุษย์แต่ละคนมีความสามารถในการรู้ระเบียบกฎเกณฑ์ไม่เท่ากัน บางคนรับได้ง่าย บางคนรับได้ยาก แม้จะได้รับการอบรมเท่าเทียมกัน เช่น เด็กบางคนสอนไม่นานก็จำได้ แต่เด็กบางคนสอนเท่าไรก็ไม่อาจปฏิบัติได้ ผู้ใหญ่จึงต้องยอมรับว่าคนแต่ละคนนั้นต่างกันจะให้เหมือนกันย่อมจะไม่ได้ จะต้องรู้จักดัดแปลงการอบรมต่างๆ ให้สอดคล้องหรือเข้ากับความสามารถของ

แต่ละคน ซึ่งถ้าเป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เช่น มารยาทสังคมก็คงทำได้ไม่ยาก เช่น การไหว้ ขอบคุณ การรู้จักนั่ง ยืน เดิน ฯลฯ แต่ในบางเรื่องซึ่งเป็นเรื่องที่ใหญ่ออกไปหรือที่ขัดเกลาของสังคมจึงไม่บังเกิดผล เช่น ชาวเขาบางกลุ่มนิยมสมุนไพรรักษาโรค หากเรานำยาสมัยใหม่ไปรักษามักจะไม่ยอมรับประทาน เป็นต้น

3. การยึดถือสิ่งที่คล้ายกับตนเอง (Identification) ความหมายของ การยึดถือสิ่งที่คล้ายกับตนเอง (Identification) ได้มีนักวิชาการต่างๆ ให้ความหมายไว้ดังนี้ (ปฐมมาดี ปัทมโรจน์. 2542: 30-31)

ปฟ้าณี ฐิตวัฒนา (2523: 89) กล่าวถึง การยึดถือสิ่งที่คล้ายกับตนเอง (Identification) ว่าเป็นกระบวนการติดต่อกับคนอื่น อาจเป็นคนเดียวหรือหลายๆ คนก็ได้ หรืออาจจะเป็นสถาบันซึ่งเรายึดถือเอาเป็นแบบอย่าง ดังนั้นเราจะเลียนแบบทัศนคติ คุณค่าและพฤติกรรมอื่นๆ ของกลุ่มนั้น กระบวนการดังกล่าวนี้จะเริ่มต้นแต่เด็กจากกลุ่มปฐมภูมิ ซึ่งได้แก่บิดามารดา เป็นอันดับแรก และคนอื่นๆ คือ พี่ ป้า น้า อา ครู เพื่อน ฯลฯ เป็นต้น

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2524) ได้นิยามศัพท์ Identification เอาไว้ว่าเป็นการกำหนดเอกลักษณ์ กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งนิยามตนเองหรือเอกลักษณ์ของตนเอง โดยยึดถือบุคคลอื่นหรือสิ่งอื่น นอกเหนือจากตัวเองเป็นหลัก

ปาริชาติ สุขุม (2529: 89) กล่าวว่า การยึดถือสิ่งที่คล้ายกับตนเอง (Identification) เป็นกระบวนการที่เด็กหรือบุคคลของตนเองว่าเหมือนบุคคลใดแล้วแสดงพฤติกรรมตามนั้น

สรุป การยึดถือสิ่งที่คล้ายกับตนเอง (Identification) หมายถึง การที่บุคคลของตนเองว่าเหมือนบุคคลใดแล้วจะกระทำตามหรือเลียนแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้น รวมทั้งมีความรู้สึกร่วมกับบุคคล/กลุ่มที่ถือว่าเป็นพวกเดียวกันและยึดถือหลักและอุดมคติบางอย่างร่วมกัน

สุพัทธรา สุภาพ (2535: 49) ได้แบ่ง การยึดถือสิ่งที่คล้ายกับตนเอง (Identification) ออกมาเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. ความต้องการที่จะทำตัวให้เหมือนกับบุคคลที่ตนต้องการยึดถือเป็นแบบฉบับ เช่น เด็กชายต้องการเลียนแบบพ่อ เหมือนพ่อ เด็กผู้หญิงต้องการเลียนแบบแม่ ดีเหมือนแม่ เป็นต้น
2. ความรู้สึกร่วมกับบุคคลหรือกลุ่มที่ถือว่าเป็นพวกเดียวกันกับตน เช่น ความรู้สึกเจ็บร้อนแทนเห็นอกเห็นใจ เป็นต้น เช่น ความรักระหว่างสามีภรรยา ใครว่าสามีหรือภรรยาอีกฝ่ายหนึ่งจะโกรธแทน หรือใครมาว่าพี่น้องของตนต่างก็เจ็บร้อนแทนกัน หรือบางคนรักเพื่อนยิ่งกว่าตัวเองหรือเหมือนตัวเอง ฉะนั้นหากเพื่อนได้รับความทุกข์ร้อนอะไร ตัวเองก็จะพลอยทุกข์ร้อนไปด้วยเช่นกัน
3. การยึดมั่นหลักการหรืออุดมคติบางอย่างอย่างแน่นแฟ้น เช่น คนที่รักชาติจนยอมสละชีวิตเพื่อชาติ เห็นได้ชัดในสงครามโลกครั้งที่สองที่ชายญี่ปุ่นยอมทำ “อามิกาเซ่” คือ ยอมตกเครื่องบิน

เพื่อไปทิ้งระเบิดที่เพิร์ลฮาร์เบอร์ หรือบางคนยอมตายดีกว่ายอมเสียเกียรติ ยอมอดดีกว่ายอมโก่ง เป็นต้น

กลุ่มที่ทำหน้าที่ในการขัดเกลาทงสังคม (Agencies of Socialization)

ในชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย จะต้องได้รับการขัดเลาทงสังคมอย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นการขัดเลาทงที่ได้รับจากทางตรง หรือการขัดเลาทงที่ได้รับจากทางอ้อม การขัดเลาทงนี้จะได้มาจากการที่มีกลุ่มหรือสถาบันทางสังคมเข้ามาขัดเลาทง เพื่อที่ว่ามนุษย์ในสังคมจะรับรู้คุณค่า ภาษา วัฒนธรรมและพฤติกรรมต่างๆ ตามที่สังคมต้องการโดยมีการขัดเลาทงทางสังคม ผ่านกลุ่มหรือสถาบันดังต่อไปนี้ (ปฐมวาทิต ปัทมโรจน์. 2542: 31)

1. ครอบครัว ถือเป็นสถาบันที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นสถาบันแรกที่มีมนุษย์เราพบปะอาศัยอยู่ด้วยตั้งแต่เกิดและเป็นสถาบันแรกที่ทำให้การอบรม การขัดเลาทงทางสังคมกับเรา การขัดเลาทงที่เกิดขึ้นจะเป็นการขัดเลาทงที่เกิดขึ้นทางตรง เช่น การอบรมสั่งสอนโดยใช้คำพูดและจากทางอ้อม เช่น บุคลิกลักษณะนิสัยของบุคคลในครอบครัว อาจจะทำให้เกิดการเลียนแบบจากสมาชิกภายในครอบครัวได้ จนกลายเป็นบุคลิกลักษณะของสมาชิกในครอบครัวไปในที่สุด

2. กลุ่มเพื่อน Riesman (อ้างถึงใน สุพัตรา สุภาพ. 2535: 60) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญมาก โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันที่บุคคลชอบยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อให้เพื่อนยอมรับและเป็นการแสดงความเป็นพวกเดียวกัน มนุษย์เราเมื่อออกมาสู่โลกภายนอกแล้วก็มักจะต้องมีเพื่อน ซึ่งกลุ่มเพื่อนก็จะเป็นอีกกลุ่มที่จะทำหน้าที่ในการขัดเลาทงให้กับเรา กลุ่มเพื่อนจะมีลักษณะที่เป็นไปตามวัย ในวัยเด็กก็จะมีลักษณะของกลุ่มเพื่อนเล่น วัยรุ่นก็มีกลุ่มเพื่อนเรียน กลุ่มเพื่อนเที่ยว ในวัยผู้ใหญ่ก็จะมีกลุ่มเพื่อนที่อยู่ในวัยทำงานเช่นกัน

3. โรงเรียน เป็นสถานการศึกษา ที่มีลักษณะของการเป็นทางการ (Formal Education) เด็กจะได้รับการอบรม เรียนรู้วิชาการต่างๆ รวมทั้งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และแนว คิดของแต่ละบุคคลด้วย โรงเรียนจึงมีผลอย่างมากต่อบุคลิกภาพของเด็ก

4. กลุ่มอาชีพ เมื่อผ่านพ้นวัยของการศึกษา บุคคลก็จะเข้าสู่วัยของการทำงาน การประกอบอาชีพเพื่อนำรายได้มาหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว เขาไปประกอบอาชีพใดก็จะต้องยึดตามกฎเกณฑ์ตามระเบียบของอาชีพนั้นๆ ซึ่งบุคคลจะต้องกระทำตามถ้าอยากจะต้องการยอมรับของกลุ่มนั้นๆ เช่น อาชีพนักสังคมสงเคราะห์ อาชีพแพทย์ ทหาร พยาบาล เป็นต้น

5. ตัวแทนทางศาสนา ได้แก่ พระ นักบวช ผู้สอนศาสนา ผู้เผยแพร่ศาสนา การขัดเลาทงที่เกิดขึ้นคือ การขัดเลาทงทางด้านศีลธรรมจรรยา จริยธรรม ความประพฤติที่ถูกต้องเหมาะสม ทำให้บุคคลมีจุดยึดถือร่วมกัน เช่น ศาสนาพุทธสอนในเรื่องของการให้อภัย บุคคลที่ถูกอบรมขัดเลาทงในศาสนาพุทธก็จะยึดถือในเรื่องของการให้อภัยกันไม่จองเวรกัน สิ่งเหล่านี้ก็ถือเป็นการขัดเลาทงทางหนึ่งที่จะทำให้

บุคคลรับหรือไม่รับกับสิ่งที่ผ่านเข้ามา บุคคลที่ใกล้ชิดศาสนามากเท่าไรก็จะรับแนวคิดและทัศนคติทางศาสนาเข้ามาเท่านั้น จนอาจกลายเป็นบุคลิกภาพได้ในที่สุด

6. สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หนังสือ เป็นต้น ในปัจจุบัน สื่อมวลชนนับว่ามีความสำคัญอย่างมากในการอบรม ชัดเกลือบุคคลในสังคม ไม่มีบุคคลใดจะรอดพ้นจากสิ่งเร้าในด้านความคิดหรือพฤติกรรมจากสื่อมวลชน (สุพัตรา สุภาพ. 2535: 61) ความสำคัญส่วนมากของสื่อมวลชนจะอยู่ที่การให้ข่าวสาร จะเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่เป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้ ทำให้สมาชิกในสังคมเกิดการเรียนรู้มากขึ้นทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ สิ่งเหล่านั้นย่อมมีผลในการอบรมชัดเจนให้สมาชิกรับเอาค่านิยมทางสังคมเข้ามา ค่านิยมจะเข้ามาอย่างน้อยเพียงใดก็ขึ้นกับอิทธิพลของสื่อว่ามีแค่ไหน สื่อมวลชนก็เป็นแหล่งหนึ่งในการชัดเจนทางสังคมที่มีการถ่ายทอดวัฒนธรรม ค่านิยมและทัศนคติสู่สมาชิกในสังคม

ดังนั้นกระบวนการชัดเจนทางสังคมจึงมีความสำคัญกับสถาบันครอบครัวมาก เพราะหากครอบครัวมีความเข้มแข็ง ให้ความรัก ความอบอุ่นกับสมาชิกทุกคนในครอบครัวเท่าที่ควร ปัญหายาเสพติดในปัจจุบันโดยเฉพาะยาบ้าที่จะเกิดแก่สมาชิกครอบครัว ดังกล่าวก็มีโอกาสเป็นไปได้น้อย เมื่อครอบครัวเข้มแข็งแล้วปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมก็จะลดน้อยลงไปด้วย

7. แนวคิดเกี่ยวกับยาบ้า

ประวัติความเป็นมาของยาบ้า

ทิพย์อร ไชยณรงค์ (2535: 5-8) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของยาเสพติดในประเทศไทยไว้ว่า ในสมัยก่อนคนไทยยังไม่ทราบว่ายาเสพติดคืออะไร และยังไม่ทราบด้วยว่าพืชชนิดใดเป็นยาเสพติด ยาเสพติดชนิดแรกที่รู้จัก คือ ฝิ่น ดังนั้นฝิ่นจึงเป็นยาเสพติดที่คนไทยรู้จักมาก่อนยาเสพติดชนิดอื่น โดยจะเริ่มรู้จักฝิ่นเมื่อใดนั้นไม่มีหลักฐานยืนยันแน่ชัด แต่อย่างช้าที่สุดก็เมื่อครั้งสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 หรือพระเจ้าอู่ทอง ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา เพราะปรากฏจากหลักฐานว่า พระองค์ทรงพิจารณาเห็นว่า การเสพยาฝิ่นเป็นภัยอย่างร้ายแรง ราษฎรที่ติดฝิ่นแล้วไม่เป็นอันทำมาหากิน เหล่าทหารที่ติดฝิ่น เมื่อไม่มีฝิ่นสูบในเวลาออกรบก็ไม่มีกำลังใจรบ ทำให้พ่ายแพ้แก่ข้าศึก ดังนั้น พระองค์จึงตรากฎหมายลักษณะโจรขึ้นมา เมื่อ พ.ศ. 1903 (ค.ศ. 1360) คือเมื่อประมาณ 600 ปี ล่วงมาแล้ว ตามกฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติการห้ามซื้อ ขาย เสพ และกินฝิ่นไว้ว่า “ผู้สูบฝิ่น กินฝิ่น ขายฝิ่นนั้น ให้ลงพระราชอาญาจงหนักหนา ธิราชบาทให้ลิ้นเชิง ทเวนบกสามวัน ทเวนเรือสามวัน ให้จำใส่คุกไว้กว่าจะอดได้ ถ้าอดได้แล้วให้เรียกเอาทานบนแถม ญาติพี่น้องไว้แล้วจึงให้ปล่อยผู้สูบ ขาย กินฝิ่นออกจากโทษ”

การค้าขายและเสพยาฝิ่นดำเนินเรื่อยมา จนกระทั่งปี พ.ศ. 2498 รัฐบาลพิจารณาเห็นว่าการเสพยาฝิ่นเป็นอันตรายร้ายแรงต่อชีวิตและสังคม คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้เลิกการเสพและการจำหน่ายฝิ่น

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2499 แต่กระทรวงการคลังเสนอขอเลื่อนกำหนดไปเป็นสิ้นปี พ.ศ. 2499 ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบด้วย

เมื่อรัฐบาลไทยได้มีนโยบายที่จะเลิกการเสฟและจำหน่ายฝิ่นแล้ว ผู้เชี่ยวชาญจากองค์การสหประชาชาติจึงได้ร่วมพิจารณาสถานการณ์ในประเทศไทย และให้คำแนะนำว่าควรจะได้ดำเนินการเป็นขั้นๆ ดังต่อไปนี้ คือ ลดจำนวนฝิ่นที่ใช้เสฟให้น้อยลง เพิ่มราคาฝิ่นที่จำหน่ายให้สูงขึ้น ลดจำนวนร้านค้าจำหน่ายให้น้อยลง และยกเลิกการประมูลการจัดตั้งร้านฝิ่น นอกจากนี้ก่อนที่จะยกเลิกการจำหน่ายฝิ่นนั้น ควรจะได้มีการจดทะเบียนคนเสฟฝิ่นเสียใหม่เพราะจะเป็นทางให้การควบคุมผู้เสฟฝิ่นภายหลังการยกเลิกการเสฟและจำหน่ายฝิ่นแล้วดีขึ้นอย่างไรก็ตาม ก็ยังไม่มีมีการยกเลิกการจำหน่ายฝิ่นได้ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติไว้นั้น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2501 คณะปฏิวัติภายใต้การนำของจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้พิจารณาเห็นว่า การเสฟฝิ่นเป็นที่รังเกียจของสังคม และเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยอย่างร้ายแรง ประเทศอื่นก็ได้พยายามยกเลิกการเสฟฝิ่นโดยเด็ดขาดแล้ว จึงเห็นสมควรให้เลิกการเสฟและจำหน่ายฝิ่นในประเทศไทยเสีย และได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 37 ลงวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2501 ให้เลิกการเสฟและจำหน่ายฝิ่นโดยเด็ดขาดทั่วราชอาณาจักร ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2502 เวลา 01.00 น. เป็นต้นไป และกระทรวงมหาดไทยได้เผาศรีอัฐในการเสฟฝิ่นที่ท้องสนามหลวง โดยมีจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ หัวหน้าคณะปฏิวัติเป็นประธานและควบคุมการเผาท้ายเอง ในคืนวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2502

นอกจากการบำบัดรักษาและฟื้นฟูแล้ว รัฐบาลเร่งรัดการปราบปรามให้เข้มงวดเด็ดขาดยิ่งขึ้น มีการประหารชีวิตผู้ผลิตและผู้ค้ายาเสพติด แต่ปัญหาเสพติดไม่ได้ลดลงเพียงแต่การซื้อขายมีการดำเนินการซ่อนเร้นและมีวิธีการที่ลึกลับยิ่งขึ้น ทั้งทางด้านตัวยาสเสพติดได้เปลี่ยนรูปไปเป็นเฮโรอีน ซึ่งมีฤทธิ์ร้ายแรงกว่าฝิ่นหลายสิบเท่าเฮโรอีนนี้พบครั้งแรกราวเดือนกันยายน พ.ศ. 2502 ซึ่งระบาดในหมู่ผู้ติดฝิ่นอยู่เดิม เพราะสูบง่ายไม่ต้องมีบ้องฝิ่นและไม่มีการกินเวลาสูบ

รัฐบาลในสมัยนั้นได้ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด พยายามเร่งให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดตั้ง “คณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ” (กปส.) ขึ้นในปี พ.ศ. 2504 สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีอธิบดีกรมตำรวจเป็นประธาน และมีผู้แทนทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการมีหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานแต่ กปส. เป็นคณะกรรมการซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีมิได้มีพระราชบัญญัติรองรับและให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล คณะกรรมการนี้ก็หมดสภาพลง และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ขึ้น เป็นเหตุให้การทำงานมิได้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับมีปัญหาการขาดกำลัง

เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน หรือติดตามประสานงาน ตามมติคณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ (กปส.)

ครั้นต่อมาในสมัยที่นายธานินทร์ กรัยวิเชียร เป็นนายกรัฐมนตรี รัฐบาลได้เล็งเห็นว่าการปราบปรามยาเสพติดจะดำเนินงานเฉพาะทางด้านกรมตำรวจฝ่ายเดียว จะไม่สามารถแก้ไขปัญหาเสพติดให้หมดไปได้ จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ต่อสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของสภาฯ ประกาศใช้กฎหมายตั้งแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2519 โดยเฉพาะพระราชบัญญัตินี้ได้กล่าวให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ขึ้น มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดีกรมอัยการ เป็นกรรมการโดยตำแหน่งและคณะกรรมการอื่น ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกิน 6 คน โดยมีเลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นกรรมการและเลขานุการ พร้อมกันนี้ได้กำหนดให้มี “สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด” เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ส.” สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของประเทศ ทำหน้าที่ประสานและดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และปฏิบัติงานธุรกิจอื่นๆ

จิตรา ลั่นหลาม (2541: 12) ได้กล่าวถึงประวัติของยาบ้าไว้ว่า ยาบ้าถูกคิดค้นขึ้นในปี พ.ศ. 2470 โดย การ์ดอน เอ ออลลีส์ (Gardon A. Alles) ต่อมาวงการแพทย์ พบว่า ยาบ้าทำให้หลอดลมขยาย กระตุ้นการหายใจ และกระตุ้นสมอง จึงนำมาใช้ในการรักษาโรคหอบหืดและมีบางคนใช้เป็นยาลดความอ้วน ใ้ในผู้ป่วยที่มีอาการอ่อนเพลีย ผู้ป่วยโรคจิตที่มีอาการซึมเศร้า และในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้นำมาใช้ในสงคราม โดยแจกให้ทหารที่อยู่เวรยาม หลังจากสงครามเลิก จึงมีการนำยานี้มาใช้กันอย่างกว้างขวาง เช่น ในด้านการกีฬา การขับรถทางไกล การดูหนังสื่อ การลดน้ำหนัก เป็นต้น

ในช่วงปี พ.ศ. 2510 ยาบ้าได้แพร่ระบาดเข้ามาเมืองไทย โดยบริษัทโบโรเวลคัม จำกัด จากประเทศเกาหลี ยาบ้าที่ส่งเข้ามาขายตอนแรกนั้นมีเครื่องหมายการค้าเป็นรูปหัวม้า และมีคำว่า London คนจึงเรียกชื่อตามสัญลักษณ์ที่ติดบนเม็ดยาเรื่อยมาว่า “ยาม้า” ซึ่งต่อมา กระทรวงสาธารณสุขได้เปลี่ยนชื่อเป็น “ยาบ้า” และเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

สารประกอบที่มีอยู่ในเม็ดยาบ้า (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กองฝึกอบรม 2537: 14)

เมื่อทำการพิสูจน์หาสารประกอบที่มีอยู่ในยาบ้า พบว่า มีสารออกฤทธิ์ผสมอยู่ด้วย โดยที่เม็ดยาต่างๆ ที่แพร่หลายอยู่มีทั้งพบในรูปยาเดี่ยวหรือยาผสมก็ได้ ดังนี้

ยาเดี่ยว – ในเม็ดยามีสารออกฤทธิ์เพียงชนิดเดียว ได้แก่ แอมเฟตามีน (Amphetamine) เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) อีเฟดรีน (Ephedrine) เฟนโพรพอเรกซ์ (Fenproporex) และคาเฟอีน (Caffeine) เป็นต้น

ยาผสม – ในเม็ดยามีสารออกฤทธิ์ตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป เช่น เมทแอมเฟตามีน (หรือแอมเฟตามีน) ผสม คาเฟอีน (Methamphetamine or Amphetamine and Caffeine)

- เมทแอมเฟตามีน (หรือแอมเฟตามีน) ผสม อีเฟดรีน (Methamphetamine or Amphetamine and Ephedrine)
- อีเฟดรีน ผสม คาเฟอีน (Ephedrine and Caffeine)
- เพมอลีน ผสม คาเฟอีน (Pemoline and Caffeine)
- เมทแอมเฟตามีนผสมอีเฟดรีนและคาเฟอีน (Methamphetamine or Amphetamine and Caffeine)
- เพมอลีน ผสมกับ อีเฟดรีน และคาเฟอีน (Pemoline, Ephedrine and Caffeine)
- ฟีนาโซนผสมกับ อีเฟดรีนและคาเฟอีน (Penazone, Ephedrine and Caffeine)
- เดกซ์โตรเมโทรแฟนผสมกับ อีเฟดรีน และคาเฟอีน (Dextromethorphan, Ephedrine and Caffeine)
- แอมเฟตามีน ผสมกับ เมทแอมเฟตามีน อีเฟดรีน และคาเฟอีน (Amphetamine Methamphetamine, Ephedrine and Caffeine)
- เฟเนทิลลีน ผสมกับอีเฟดรีน คาเฟอีน และเบนโซเคน (Fenethylamine, Ephedrine, Caffeine and Benzocaine)
- เฟเนทิลลีน ผสมกับ เฟนฟลูรามีน อีเฟดรีน และคาเฟอีน (Fenethylamine, Fenfluramine, Ephedrine and Caffeine)

โดยทั่วไปเรามักจะคิดว่าใน “ยาบ้า” มี “แอมเฟตามีน” เป็นสารประกอบอยู่เท่านั้นทั้งนี้ เนื่องจากในอดีตจะพบสารแอมเฟตามีนในเม็ดยา แต่ปัจจุบันนี้พบว่า 99% ของยาบ้าจริงจะตรวจพบสารแอมเฟตามีนในเม็ดยา โดยที่เม็ดยา 1 เม็ด จะมีน้ำหนักสุทธิประมาณ 60-120 มิลลิกรัม (0.06-0.12กรัม) และมีสารออกฤทธิ์ หรือเมทแอมเฟตามีนอยู่ประมาณ 30-40% หรือประมาณ 18-48 มิลลิกรัม (0.018-0.048 กรัม) นอกจากแอมเฟตามีนแล้ว พบว่า ปัจจุบันมีการนำเอาสารอื่นที่มีฤทธิ์ในการกระตุ้นการทำงานของระบบประสาทได้ทำนองเดียวกับแอมเฟตามีน หรืออนุพันธ์ของแอมเฟตามีน แต่ความรุนแรงของการกระตุ้นประสาท และอาการข้างเคียงที่เกิดขึ้นจากฤทธิ์ของแต่ละตัวจะมีความแตกต่างกัน เช่น อีเฟดรีน(Ephedrine) คาเฟอีน(Caffeine) เฟเนทิลลีน (Fenethylamine) ฟีนาโซน

(Phenazone) เฟนฟลูรามีน (Fenfluramine) เพโมลีน (Pemoline) เดกซ์โตเมโทรแฟน (Dextromethorphan) และเบนโซเคน (Benzocain) เป็นต้น (จิตรา ล้นหลาม. 2541: 14)

การออกฤทธิ์ของยาบ้า

สารประกอบส่วนใหญ่ที่พบในยาบ้า คือ แอมเฟตามีน/ เมทแอมเฟตามีน (Amphetamine/ Methamphetamine) เป็นยาที่กระตุ้นประสาทส่วนกลาง (CNS – Central Nervous System) เมื่อเสพจะทำให้มีอาการเคลิบเคลิ้ม (Euphoria) และเพิ่มปฏิกิริยาการพูด การเคลื่อนไหว สมรรถนะตัว ทำให้เกิดภาวะที่สามารถทำงานได้นานหรือดีกว่าปกติ (Hyperactive) เป็นเวลานานหลาย ๆ ชั่วโมงโดยไม่มีอาการเมื่อย สำหรับผู้เสพติดแล้วพบว่าจะมีอาการหงุดหงิด กระวนกระวาย คลุ้มคลั่ง ประสาทแข็ง การตัดสินใจผิดพลาดหรืออาจมองเห็นภาพรบกวน นอกจากนี้ยังอาจตื่นเต้น ตกใจง่าย จิตสับสน หวาดระแวง และมีอาการประสาทหลอน และจากผลของยาที่มีต่อระบบอื่นของร่างกาย ก็อาจทำให้ผู้เสพติดป่วย หรือมีอาการผิดปกติบางอย่างเกิดขึ้นได้ เช่น หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ม่านตาขยาย มือสั่น ใจสั่น เหงื่อออก ปากแห้ง ฯลฯ เมื่อร่างกายขาดยาผู้เสพติดจะอ่อนเพลียมาก เนื่องจากร่างกายถูกฝืนให้ทำงานหนักตลอดเวลา การใช้ยาเกินขนาดอาจทำให้เกิดอันตรายถึงชีวิตได้ การออกฤทธิ์ของยานั้นจะขึ้นอยู่กับขนาดที่ใช้ ระยะเวลาที่ออกฤทธิ์ของยา ระยะเวลาของการใช้สุขภาพและจิตใจของผู้ใช้ยา (จิตรา ล้นหลาม. 2541: 14)

สำหรับเมทแอมเฟตามีน เมื่อเสพเข้าร่างกาย จะอยู่ในร่างกายประมาณ 12-34 ชั่วโมง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดของร่างกาย และสภาวะความเป็นกรด/ ด่างของปัสสาวะ เมื่อเสพสารเมทแอมเฟตามีนเข้าไป เมทแอมเฟตามีนบางส่วนจะถูกเปลี่ยนไปเป็นแอมเฟตามีน ซึ่งจากการตรวจหาปริมาณเมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะของผู้เสพภายหลังจากการเสพ 24 ชั่วโมง จะพบว่า (จิตรา ล้นหลาม. 2541: 15)

- ในสภาวะปกติ จะตรวจพบเมทแอมเฟตามีน 43% และพบแอมเฟตามีน 4-7% ของปริมาณเมทแอมเฟตามีนที่เสพ
- ในสภาวะที่ปัสสาวะเป็นกรดจะตรวจพบเมทแอมเฟตามีน 76% และพบแอมเฟตามีน 7% ของปริมาณเมทแอมเฟตามีนที่เสพ
- ในสภาวะที่ปัสสาวะเป็นด่าง จะตรวจพบเมทแอมเฟตามีน 2% และพบแอมเฟตามีนน้อยกว่า 0.1%

วิธีการเสพยาบ้า

ยาบ้าอาจทำการเสพได้ใน 3 ลักษณะ ดังนี้คือ (ธนพัฒน์ หาพิพัฒน์. 2539: 7-8)

1. เสพโดยวิธีการกิน วิธีการนี้เป็นวิธีการเดียวกันกับที่เรากินยารักษาโรคประเภทอื่นๆ ซึ่ง

ขนาดและปริมาณที่กินมักขึ้นอยู่กับระยะที่กิน คือ ในช่วงเริ่มต้นกินใหม่ๆ อาจกินทีละครึ่งเม็ด แต่เมื่อกินไปนานๆ อาจต้องเพิ่มปริมาณการกินขึ้น นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความแรงของตัวยาที่กินเพราะยาบ้าที่ขายอยู่ในท้องตลาดปัจจุบันมีหลายชนิด แต่ละชนิดก็มีความรุนแรงและราคาที่แตกต่างกัน

2. เสพโดยวิธีการสูดควัน การเสพโดยวิธีนี้ผู้เสพจะใช้ไฟลนยาบ้า ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้กระดาษที่มีคุณสมบัติคล้ายกระดาษฟอยรองอยู่ เช่น กระดาษห่อมวนบุหรี เมื่อเกิดควันลอยขึ้นก็จะใช้หลอดขนาดเล็กสูดควันเข้าทางปาก แล้วสูดเข้าไปในปอดในลักษณะเดียวกับการสูบบุหรี่ แต่มักจะไม่มีกระบวนการควันออกมาเหมือนการสูบบุหรี่

3. การเสพด้วยวิธีการฉีด การเสพด้วยวิธีนี้เหมือนกับวิธีการเสพยาเสพติดชนิดอื่นที่ใช้วิธีการฉีด โดยอาศัยเข็มฉีดยาที่หาซื้อได้ทั่วไป และโดยทั่วไปแล้วผู้ที่เสพยาบ้าโดยวิธีนี้มักเสพโดยผสมยาเสพติดชนิดอื่นๆ ด้วย

โทษของการใช้ยาบ้า

ผลของการใช้ยาบ้าทำให้เกิดโทษต่อผู้ใช้ คือ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2537: 13-14)

1. โทษเฉียบพลัน ที่เกิดขึ้นทันทีทันใด ซึ่งจะมีอาการทางสมองปรากฏให้เห็นได้แก่ เวียนศีรษะ นอนไม่หลับ ตัวสั่น ตกใจง่าย ช่างพูด ประสาทตึงเครียด โกรธง่าย อ่อนเพลีย เป็นไข้ จิตใจสับสน บางครั้งมีอาการมึนงง บางครั้งกระวนกระวาย เพ้อคลั่ง ประสาทหลอน ถ้าเป็นผู้ป่วยโรคจิตอาจ จะมีความรู้สึกอยากฆ่าตัวตายหรือฆ่าผู้อื่น ส่วนอาการที่เกี่ยวกับการไหลเวียนของโลหิตที่ปรากฏให้เห็นได้แก่ปวดศีรษะ หนาวสั่น หน้าซีดหรือหน้าแดง หัวใจเต้นแรง และจังหวะการเต้นผิดปกติ ความดันโลหิตสูงหรือต่ำ ปวดหน้าอกด้านซ้าย เหงื่อออกมาก หรือความรู้สึกในรสอาหารผิดไป เบื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเดิน และปวดท้องอย่างรุนแรง ถ้าอาการรุนแรงมาก ก่อนตายจะมีอาการชัก หดสติ

2. โทษจากการใช้เป็นระยะเวลานาน การใช้กลุ่มยาแอมเฟตามีนนี้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานานจะทำให้สมองและร่างกายถูกกระตุ้นอยู่เสมอ โดยไม่ได้รับการพักผ่อน ร่างกายจะต้องถูกฝืนให้ทำงานหนักอยู่ตลอดเวลา ในที่สุดก็จะทำให้สุขภาพทรุดโทรมลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทำให้เกิดอาการต่างๆ เช่นเดียวกันกับการเกิดโทษเฉียบพลัน และทำให้ร่างกายเกิดโรคติดเชื้อได้ง่าย โรคที่พบบ่อยๆ ได้แก่ โรคตับอักเสบ ไตไม่ทำงาน โรคเกี่ยวกับปอด นอกจากนี้แล้วการใช้กลุ่มยาแอมเฟตามีนเป็นระยะเวลานานจะทำให้สมองเสื่อม ตื่นเต้นตกใจได้ง่าย ทำอย่างไรก็นอนไม่หลับ ประสาทแข็ง น้ำหนักตัวลด การตัดสินใจผิดพลาด ประสาทอ่อน เป็นโรคจิตชนิดหวาดระแวงสับสน (Paranoid psychosis) หรือ Amphetamine psychosis อาจมองเห็นภาพรบกวน (Illusion) ทำให้เกิดอาการประสาทหลอนถึงกับเป็นอันตรายต่อชีวิตได้

8. ประวัติเรือนจำกลางคลองเปรม

เมื่อปี พ.ศ.2478 ขุนศรีสรากร อธิบดีกรมราชทัณฑ์ ได้มองเห็นว่าสภาพเรือนจำกลางเขตคลองเปรม (เรือนจำคลองลพบุรี) ซึ่งตั้งอยู่ระหว่างถนนมหาชัย กับวัดสุทัศน์ กรุงเทพฯ มีสภาพเก่าแก่ทรุดโทรมรวมทั้งตั้งอยู่กลางพระนคร จึงได้ทำการตกลงกับกระทรวงการคลังว่าจะเอาที่ดินให้เทศบาลนครกรุงเทพเช่าในอัตราปีละ 16,000 บาท หรือจะขายในราคา 300,000 บาท และได้นำเสนอให้ย้ายเรือนจำลพบุรีไปอยู่ที่แหล่งใหม่ นายกรัฐมนตรีจอมพลแปลก พิบูลสงคราม ได้ให้ความเห็นชอบและเลือกสถานที่ตั้งเรือนจำใหม่ ณ ที่ดินตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน กรุงเทพฯ ซึ่งอยู่ตรงข้ามฟากคลองเปรมและถนนหน้าสถานีเกษตรกลางจึงได้ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเวนคืนที่ดินจำนวน 150 ไร่ 2 งาน 29 ตารางวา เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2486

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน

ในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร

พุทธศักราช 2486

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ 4 สิงหาคม

พุทธศักราช 2480 และวันที่ 16 ธันวาคม พุทธศักราช 2486)

อาทิตยพิพาท

ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ 14 กันยายน พุทธศักราช 2486

โดยที่สมควรถูกกำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจ เพื่อเวนคืนในท้องที่ ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร เพื่อประโยชน์แก่กรมราชทัณฑ์คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พุทธศักราช 2477 จึงได้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่ ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช 2486

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 พระราชกฤษฎีกานี้ ให้ใช้ได้กำหนดห้าปี

มาตรา 4 ให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์เป็นเจ้าหน้าที่จัดการเพื่อดำเนินการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา 5 บริเวณที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อเวนคืน ตามพระราชกฤษฎีกานี้อยู่ในท้องที่ ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชกฤษฎีกา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
(ลงชื่อ) จอมพล ป. พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

ข้อมูลประกอบ 1 พระราชกฤษฎีกาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเวนคืนที่ดินจำนวน 150 ไร่ 2 งาน 29 ตารางวา เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2486 (ที่มา: ศูนย์บริหารยุทธศาสตร์ เรือนจำกลางคลองเปรม)

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง ตั้งกรรมการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช 2486

อาศัยอำนาจตามในมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2480 ให้ผู้มีชื่อต่อไปนี้เป็นกรรมการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช 2486 คือ

1. หัวหน้ากองทัณฑวิทยากรมราชทัณฑ์ พนักงานเจ้าหน้าที่
2. นายอำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พนักงานกระทรวงมหาดไทย
3. นายช่วง อุณหิวัทย์ แผนกช่าง กองรักษาสีหลวง กรมคลัง พนักงานกระทรวงการคลัง

ประกาศ ณ วันที่ 23 ธันวาคม 2486
จอมพล ป. พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

ข้อมูลประกอบ 2 ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี วันที่ 23 ธันวาคม 2486 (ที่มา: ศูนย์บริหาร ยุทธศาสตร์ เรือนจำกลางคลองเปรม)

เมื่อการเวนคืนที่ดิน 150 ไร่ 2 งาน 29 ตารางวา กรมราชทัณฑ์ได้ซื้อเป็นกรรมสิทธิ์ในราคาเฉลี่ยไร่ละ 325 บาท และได้มีคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 233/ 2487 ลงวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2487 มอบหมายให้พันตำรวจเอก พระกลัฏกลางสมร อธิบดีกรมราชทัณฑ์ จัดตั้งเรือนจำใหม่เรียกว่า “เรือนจำชั่วคราวตำบลลาดยาว” โดยเริ่มทำการก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2496 แล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2513 และกำหนดอาณาเขตเป็นเรือนจำคลองเปรม ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 453/ 2516 ลงวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2515 สิ้นเงินค่าก่อสร้าง 86,133,000 บาท และต่อมาได้มีการเวนคืนที่ดินเพิ่มเติม

จำนวน 872 ไร่ 2 งาน 10 ตารางวา เพื่อสร้างสถานอบรม และฝึกอาชีพบุคคลที่มีนิสัยประพฤติเป็น
อันธพาล เรือนจำหญิงและบ้านพักอาศัยของเจ้าหน้าที่เรือนจำ

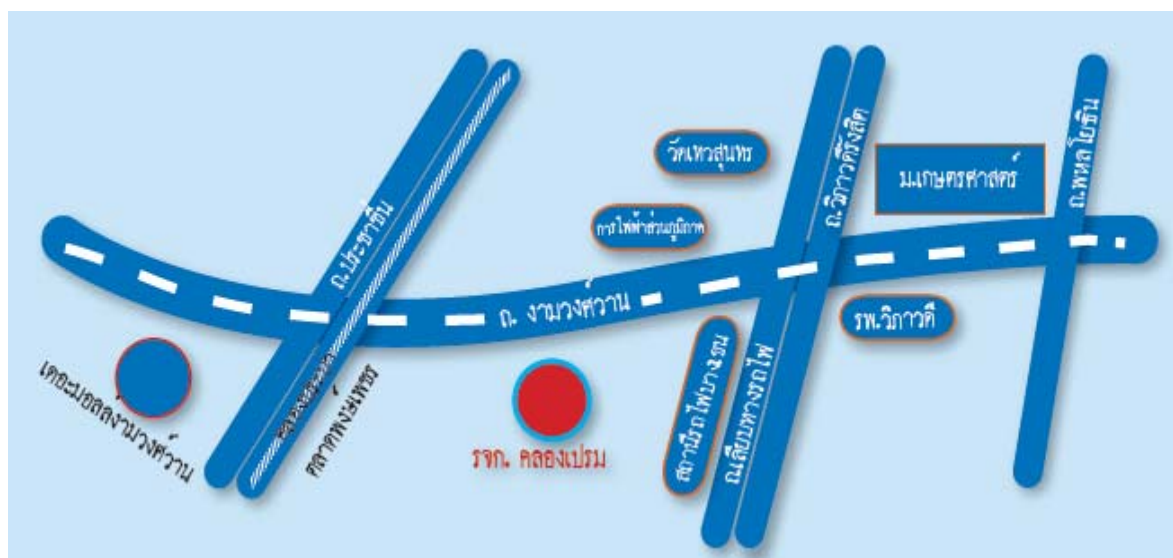
ที่ตั้ง พื้นที่ และอาณาเขต

ที่ตั้ง เรือนจำกลางคลองเปรม ตั้งอยู่เลขที่ 33/ 2 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร 10900

พื้นที่ ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ ได้แบ่งพื้นที่ให้เรือนจำกลางคลองเปรมรับผิดชอบ จำนวน 496 ไร่ 3
งาน 27 ตารางวา

- พื้นที่ภายนอกกำแพงเรือนจำ 371 ไร่ – งาน 315 ตารางวา
- พื้นที่ภายในกำแพงเรือนจำ 124 ไร่ 3 งาน 85 ตารางวา

อาณาเขต	ทิศเหนือ	บริเวณด้านเหนือเรือนจำ จรดถนนงามวงศ์วานและสำนักงานใหญ่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) และวัดเทวสุนทร
	ทิศใต้	บริเวณด้านหลังเรือนจำ จรดหมู่บ้านจัดสรร สถานีตำรวจนครบาล ประชาชื่น ถนนแยกประชาชื่น วัดเสมียนนารี และสำนักงาน หนังสือพิมพ์มติชน
	ทิศตะวันตก	บริเวณด้านซ้ายเรือนจำ จรดตลาดพงษ์เพชร คลองประปา ถนน ประชาชื่น และศูนย์การค้าเดอะมอลล์งามวงศ์วาน
	ทิศตะวันออก	บริเวณด้านขวาเรือนจำ จรดคลองเปรมประชากร สถานีรถไฟ บางเขน ถนนวิภาวดีรังสิต และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาพประกอบ 7 แผนที่ตั้งเรือนจำกลางคลองเปรม ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร

สภาพลักษณะ

- อาคารที่ทำการ ด้านหน้าเป็นตึกอำนวยการ 2 ชั้น และมีทางเดินเชื่อมต่อไปยังอาคารด้านหลัง ที่มีอาคารสูง 7 ชั้น
- อาคารภายใน
- เรือนนอนผู้ต้องขังมีลักษณะเป็นตึกนอน 2 ชั้น รูปตัวที โดยมีท้ายที่ แดน 1 ถึงแดน 6 มารวมอยู่ที่เดียวกัน เป็นลักษณะวงกลม และตรงกลางวงกลมเป็นอาคารที่ทำการของฝ่ายควบคุมกลาง
 - เรือนนอนผู้ต้องขัง มีลักษณะเป็นตึกนอน 2 ชั้น เป็นอิสระต่อกัน คือ แดน 7, 8, 9 และสถานควบคุมตัวเพื่อรอการตรวจพิสูจน์ (แดน 10)

แผนผังโครงสร้างการบริหารเรือนจำกลางคลองเปรม

ภาพประกอบ 8 แผนผังโครงสร้างการบริหารเรือนจำกลางคลองเปรม

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. ส่วนบริหารทั่วไป รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินการด้านอัตรากำลัง การบริหารงานบุคคล การพัสดุอาคารสถานที่ การเงินและบัญชีของเรือนจำ แบ่งการบริหารออกเป็น 4 ฝ่าย คือ

- 1.1 ฝ่ายบริหารทั่วไป 1 ดำเนินการเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการเงิน / บัญชี

สารบรรณการประชุม การบริหารงานบุคคล การวางแผนอัตรากำลัง การรับเรื่องร้องทุกข์ การเจ้าหน้าที่และสวัสดิการข้าราชการ รวมทั้งงานที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดโดยเฉพาะ

1.2 ฝ่ายพัสดุ ดำเนินการเกี่ยวกับพัสดุ อาคารสถานที่ ยานพาหนะ และการจัดซื้อจัดจ้าง

1.3 ฝ่ายเลขานุการ ดำเนินการเกี่ยวกับราชการทั่วไปของนักบริหาร (ผู้บัญชาการเรือนจำฯ) กรองงาน ตรวจสอบ ติดตาม เฝ้าระวังข้อราชการตามนโยบาย ประสานราชการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ / เอกชน และประชาชนทั่วไป

1.4 ศูนย์บริหารยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา ดำเนินการเกี่ยวกับแผนงาน/ โครงการการประชาสัมพันธ์ การรวบรวมสถิติข้อมูลของหน่วยงาน การติดตามประเมินผลของเรือนจำ

2. ส่วนควบคุมผู้ต้องขัง รับผิดชอบเกี่ยวกับวางแผนและดำเนินการด้านการควบคุมผู้ต้องขัง การรักษาการณ์บริเวณเรือนจำ การป้องกันการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้า – ออกเรือนจำ แบ่งการบริหารออกเป็น 12 ฝ่าย คือ

2.1 ฝ่ายรักษาการณ์ ดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนและดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาการณ์เรือนจำ การป้องกันการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้า – ออกเรือนจำ ควบคุมผู้ต้องขังจ่ายออกทำงานนอกเรือนจำ ตลอดจนการควบคุมดูแลเก็บรักษาและการใช้อาวุธปืนของเรือนจำ รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.2 ฝ่ายควบคุมกลาง ดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนและดำเนินการควบคุมผู้ต้องขังให้อยู่ในกฎระเบียบของเรือนจำ ตลอดจนแนะนำอบรมเกี่ยวกับระเบียบวินัยและการปฏิบัติตนในเรือนจำแก่ผู้ต้องขัง การพิจารณาเสนอความดีความชอบและความเห็นเกี่ยวกับการเลื่อน – ลดชั้นการลงโทษทางวินัยร่วมพิจารณาคัดเลือกผู้ต้องขังออกทำงานนอกเรือนจำ ควบคุมผู้ต้องขังจ่ายนอกย้ายเรือนจำหรือรักษาตัวนอกเรือนจำ ควบคุมดูแลระบบน้ำและไฟฟ้าของเรือนจำ

2.3 หัวหน้าฝ่ายควบคุม แดน 1-10 ดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนและดำเนินการควบคุมผู้ต้องขังให้อยู่ในกฎระเบียบของเรือนจำตลอดจนแนะนำอบรมเกี่ยวกับระเบียบวินัย การส่งเสริมการให้ได้รับการศึกษา การฝึกวิชาชีพ การใช้แรงงานและการปฏิบัติตนในเรือนจำแก่ผู้ต้องขัง โดยมีอำนาจการควบคุมผู้ต้องขังของแดนต่างๆ ดังนี้

ฝ่ายควบคุมแดน 1 กำหนดโทษให้รับรู้ต้องขังโทษไม่เกิน 20 ปี และผู้ต้องขังเบี่ยงเบนทางเพศ (กะเทย)

ฝ่ายควบคุมแดน 2 กำหนดให้เป็นเขตควบคุมพิเศษรับผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมไม่น่าไว้วางใจ มีพฤติกรรมที่จะหลบหนีหรือมีปัญหาในการควบคุม

ฝ่ายควบคุมแดน 3 กำหนดให้รับผู้ต้องขังโทษไม่เกิน 50 ปี
ฝ่ายควบคุมแดน 4 กำหนดให้รับผู้ต้องขังโทษไม่เกิน 50 ปี
ฝ่ายควบคุมแดน 5 กำหนดให้เป็นแดนความมั่นคงสูงรับผู้ต้องขังโทษ ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป
จนประหารชีวิตผู้ต้องขังรายสำคัญ คดีอุจฉกรรจ์

ฝ่ายควบคุมแดน 6 กำหนดให้รับผู้ต้องขังโทษไม่เกิน 50 ปี
ฝ่ายควบคุมแดน 7 กำหนดให้เป็นแดนรับรู้ต้องขังเข้าใหม่ (แดนแรกรับ) โดยกำหนดโทษ
ไม่เกิน 30 ปี เพื่อรอการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังต่อไป

ฝ่ายควบคุมแดน 8 ด้านบริเวณตึกนอน 1 กำหนดให้รับผู้ต้องขังอายุเกิน 60 ปี พิการ
หรือทุพพลภาพ ส่วนบริเวณตึกนอน 2 คุมขังเฉพาะผู้ต้องขังประกอบอาหารเท่านั้น กำหนดโทษ
ผู้ต้องขังโทษไม่เกิน 10 ปี

ฝ่ายควบคุมแดน 9 กำหนดให้รับผู้ต้องขังโทษไม่เกิน 10 ปี ผู้ต้องขังจ่ายออกทำงาน
เรือนจำงานสาธารณะและผู้ต้องขังที่เป็นนักศึกษากำหนดโทษ ไม่เกิน 10 ปี เมื่อจบการศึกษาหรือ
ความประพฤติไม่ดีให้ส่งกลับแดนภายใน

ฝ่ายควบคุมแดน 10 (สถานควบคุมตัวเพื่อรอการตรวจพิสูจน์) ดำเนินการควบคุมผู้
เข้ารับการตรวจพิสูจน์หรือฟื้นฟูสมรรถภาพ ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.
2545

ทั้งนี้ ในกรณีมีเหตุอื่นใด นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ข้างต้น ให้ผู้อำนวยการส่วน
ควบคุมผู้ต้องขังหรือฝ่ายควบคุมกลาง เป็นผู้พิจารณาเป็นกรณีไป

3. ส่วนพัฒนาผู้ต้องขัง รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการให้การศึกษาก ทั้งวิชา
สามัญและวิชาชีพการฝึกวิชาชีพ การใช้แรงงานผู้ต้องขัง การอบรมและพัฒนาจิตใจรวมทั้งการบริหาร
เงินทุนผลประโยชน์ แบ่งการบริหารออกเป็น 2 ฝ่าย คือ

3.1 ฝ่ายฝึกวิชาชีพ วางแผนและดำเนินการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับ
วัตถุดิบที่มีอยู่ในพื้นที่ ความต้องการของตลาดและความถนัดของผู้ต้องขัง พัฒนาทักษะของผู้ต้องขัง
ด้านการฝึกวิชาชีพตลอดจนทดสอบฝีมือแรงงานผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ด้านการฝึกวิชาชีพ การใช้แรง
งานผู้ต้องขัง เตรียมความพร้อมด้านวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังใกล้พ้นโทษ (เหลือโทษไม่เกิน 6 เดือน) จัด
หาวัตถุดิบ เผยแพร่ผลิตภัณฑ์ การบริหารเงินทุนผลพลอยได้ ควบคุมการใช้ยานพาหนะที่จัดซื้อด้วย
เงินทุนผลพลอยได้ ร่วมพิจารณาคัดเลือกและควบคุมผู้ต้องขังออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ

3.2 ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ วางแผนและดำเนินการเกี่ยวกับการฟื้นฟูพัฒนา
แก้ไขผู้ต้องขัง เช่น ให้การศึกษากทั้งวิชาสามัญสายวิชาชีพ การจัดอบรมหลักสูตรการเตรียมเข้าทำงาน
การอบรมและพัฒนาจิตใจ การจัดกิจกรรมเพื่อสับสนุน ส่งเสริม ปลูกฝัง ปรับเปลี่ยนทัศนคติ จิต

สำนึก ค่านิยม และพฤติกรรมผู้ต้องขังให้เป็นไปในทางที่เหมาะสม จัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษา เช่น ห้องสมุด การจัดทำโฮตัทศานุพรรณ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นต้น

4. ส่วนพัฒนาปฏิบัติ รับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุม ตรวจสอบ การดำเนินงานด้านทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง การดำเนินงานด้านทัณฑปฏิบัติ การดำเนินงานด้านการวิเทศน์สัมพันธ์ผู้ต้องขังต่างประเทศ แบ่งการบริหารออกเป็น 3 ฝ่าย คือ

4.1 ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ ดำเนินการเกี่ยวกับการรับตัวผู้ต้องขัง การตรวจสอบหมายศาล การจัดทำทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง การดำเนินการด้านศูนย์ข้อมูลทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง การเลื่อน – ลดชั้น การย้าย การลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ การคัดเลือกผู้ต้องขังออกทำงานภายนอกเรือนจำ การคัดเลือกผู้ต้องขังลงหุงต้มอาหาร การขอพระราชทานอภัยโทษ การดำเนินการเกี่ยวกับผู้ต้องขังป่วยและถึงแก่กรรม การปล่อยตัว ดำเนินการเกี่ยวกับคำร้องของผู้ต้องขังที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี และการอายัดตัวผู้ต้องขัง รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนการดำเนินการเกี่ยวกับคดีทางปกครองในส่วนที่เกี่ยวข้อง

4.2 ฝ่ายวิเทศน์สัมพันธ์ ดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลประวัติผู้ต้องขังต่างประเทศ การคำนวณวันพ้นโทษ การให้คำปรึกษาและให้ความรู้ในส่วนงานที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการเกี่ยวกับการเยี่ยม การตรวจสอบและจัดส่งจดหมาย การรับของฝาก การต้อนรับและประสานงานกับสถานทูต/สถานกงสุล หน่วยงาน / องค์การระหว่างประเทศ องค์การศาสนาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการดำเนินการเกี่ยวกับการโอนตัว และการปล่อยตัวผู้ต้องขังต่างประเทศ

4.3 ฝ่ายจำแนกลักษณะผู้ต้องขังดำเนินการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังให้เป็นไปตามหลัก ทัณฑวิทยา เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล ตั้งแต่การแยกประเภท การสัมภาษณ์ ประวัติ การเสนอข้อมูลให้คณะกรรมการจำแนกพิจารณาและปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ ตลอดจนการติดตามประเมินผล รวมทั้งการจำแนกซ้ำ และการดำเนินการด้านการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

5. ส่วนสวัสดิการผู้ต้องขัง รับผิดชอบเกี่ยวกับวางแผนและดำเนินการจัดสวัสดิการและการให้การสงเคราะห์ผู้ต้องขังในเรือนจำ แบ่งการบริหารออกเป็น 4 ฝ่าย คือ

5.1 ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง ดำเนินการเกี่ยวกับการรับฝาก – ถอนเงินผู้ต้องขัง การให้ผู้ต้องขังได้รับการเยี่ยมญาติ การปรับปรุงระบบการเยี่ยมญาติ ตลอดจนการตรวจค้นของฝากจากญาติผู้ต้องขัง การรับ – จ่ายพัสดุไปรษณีย์ ธนาณัติของผู้ต้องขัง

5.2 ฝ่ายสงเคราะห์ผู้ต้องขัง ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดจำหน่ายเครื่องอุปโภค บริโภค ที่จำเป็นแก่ผู้ต้องขัง ญาติผู้ต้องขังและบุคคลภายนอกผู้เยี่ยมเยียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำและมาตรฐานเรือนจำ 5 ด้าน

5.3 ฝ่ายนันทนาการและสังคมสงเคราะห์ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการด้านนันทนาการ การส่งเสริมการจัดกิจกรรมออกกำลังกาย การเล่นกีฬาและกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ที่เหมาะสมให้แก่ผู้ต้องขังได้ออกกำลังกาย พักผ่อนหย่อนใจ การรับ – จ่ายพัสดุ ไปรษณีย์ ธนาณัติของผู้ต้องขัง การจัดหาอุปกรณ์ดนตรี กีฬาเพิ่มเติมและดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการด้านสังคมสงเคราะห์ให้ผู้ต้องขังภายในเรือนจำ การให้คำปรึกษาแนะนำ การสงเคราะห์ผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติมาเยี่ยม ผู้ต้องขังที่มีปัญหาด้านสุขภาพจิต ผู้ต้องขังพิการ ผู้ต้องสูงอายุ การขอทุนการศึกษาบุตรผู้ต้องขัง ทุนประกอบอาชีพผู้พ้นโทษ การสงเคราะห์เด็กติดผู้ต้องขัง โทรศัพท์สาธารณะ บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า กำกับดูแลเงินกองทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้ต้องขัง การขอค่าพาหนะ ตลอดจนขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนในการสงเคราะห์ผู้ต้องขัง

5.4 ฝ่ายสุทธารกรรม ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการด้านอาหาร การจัดเลี้ยงผู้ต้องขัง ตามหลักโภชนาการ ตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข และหลักเกณฑ์วิธีการที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่

จำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด 8,080 คน

จำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 308 คน

อัตราส่วนเจ้าหน้าที่ต่อผู้ต้องขังแต่ละแดน (โดยประมาณ) ข้อมูล ณ วันที่ 21 สิงหาคม 2551

แดน	จำนวนเจ้าหน้าที่ (คน)	จำนวนผู้ต้องขัง (คน)	อัตราส่วนการ ควบคุม
แดน 1	17	875	46
แดน 2	17	753	44
แดน 3	13	862	66
แดน 4	14	858	61
แดน 5	15	911	60
แดน 6	13	1,043	80
แดน 7	8	155	19
แดน 8	10	212	21
แดน 9	14	250 (5,919)	50
แดน 10	35	2,161	66
รวม	147	8,080	-

ตารางกิจวัตรประจำวัน

เวลา	กิจวัตรประจำวัน
05.30 น.	เป่านกหวีดสวดมนต์เช้า
06.00 – 06.30 น.	ลงจากเรือนนอน – ออกกำลังกายฝึกกายบริหาร
06.30 – 07.45 น.	อาบน้ำ รับประทานอาหารเช้า – พักผ่อน
07.45 – 08.00 น.	เตรียมตัวเข้าแถวเคารพธงชาติ สวดมนต์เช้า
08.00 – 12.00 น.	เข้าโรงงานฝึกวิชาชีพ
12.00 – 13.00 น.	หยุดพักรับประทานอาหารกลางวัน พักผ่อนดูโทรทัศน์
13.00 – 15.00 น.	เข้าโรงงานฝึกวิชาชีพ
15.00 – 15.45 น.	อาบน้ำ พักผ่อน รับประทานอาหารเย็น
15.45 – 16.00 น.	เข้าแถวตรวจนับขึ้นเรือนนอน พักผ่อนตามอัธยาศัย
19.30 – 20.00 น.	สวดมนต์เย็น ฝึกจิตตภาวนา
20.00 – 22.30 น.	พักผ่อนดูโทรทัศน์ เข้านอน

9. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จรัส สุวรรณเวลา และคณะ (2522) ได้ศึกษา “ปัญหาการติดยาเสพติดในประเทศไทย” พบว่า การระบาดของยาเสพติดในปัจจุบันทุกกลุ่มที่ศึกษามีแนวโน้มที่จะลงยาเมื่ออายุระหว่าง 15-20 ปี จึงกล่าวได้ว่า เยาวชนเป็นประชากรกลุ่มใหม่ของการระบาด และสภาพแวดล้อมที่ผลักดันเยาวชนไปสู่ยาเสพติด คือ ความกดดันที่เกิดจากครอบครัวส่วนหนึ่ง การขาดที่ปรึกษาและช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา

ณัฐญา ลิปิพันธ์ (2522) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “สำนักสงฆ์ถ้ากระบอกกับการช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดในทัศนะของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์” พบว่าผู้เข้ารับการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งหมดมีอายุอยู่ในวัยรุ่น คือ 16-25 ปี ซึ่งตรงกับความเห็นของผู้ปฏิบัติงานในวงการยาเสพติดที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการติดตามผลการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดให้โทษในโรงพยาบาลตำรวจ

นพพร พานิชสุข (2523) ทำการศึกษา “อิทธิพลของครอบครัวที่มีผลต่อการใช้ยากระตุ้นประสาทประเภทแอมเฟตามีนของเด็กวัยรุ่น” พบว่า อิทธิพลของครอบครัวมีผลมากที่สุดที่จะทำให้เด็กวัยรุ่นมีแนวโน้มในการใช้ยากระตุ้นประสาทประเภทแอมเฟตามีน แต่อาชีพและฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาไม่ได้มีผลต่อการใช้ หรือติดยากระตุ้นประสาทประเภทแอมเฟตามีน และพบว่าสภาพครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ โดยเฉพาะกรณีที่เป็นบิดามารดาแยกกันอยู่หรือหย่าร้าง ทำให้วัยรุ่นขาดความรัก ความอบอุ่น ขาดความใกล้ชิด ขาดที่ปรึกษาที่ดี

ลาดทองใบ ภูอภิมรณ (2530) ได้ศึกษา “บทบาทของครอบครัวในการป้องกันการติดยาเสพติด” พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และแบบรักสนับสนุน และทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภูมิด้านทานการเสพติดของเด็ก 3 ด้านคือ จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่า ปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่า และเด็กประเภทนี้ จะมีความใกล้ชิดกับยาเสพติดน้อยกว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และแบบรักสนับสนุนน้อย

โสภา ชูพิกุลชัย ชปิลมันน์ และคณะ (2533) ได้ศึกษา “การแพร่ระบาดของสารเสพติดในเด็กและเยาวชนย่านชุมชนแออัด: ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตกรุงเทพมหานคร” พบว่า สถานภาพทางครอบครัวของเด็กและเยาวชนที่ติดสารเสพติด ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาทะเลาะวิวาทกันแยกกันอยู่ หย่าร้าง พ่อเสียชีวิต แม่เสียชีวิต และ/หรือทั้งพ่อทั้งแม่เสียชีวิต เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของครอบครัว ระหว่างบิดามารดาและเด็กพบว่า เด็กและเยาวชนจำนวนถึงร้อยละ 47.6 ยอมรับว่า มาจากครอบครัวที่ห่างเหินจากบิดามารดา ต่างคนต่างอยู่เข้ากับบิดามารดาไม่ได้ บิดามารดาอยู่ด้วยกันแต่ทะเลาะกันแทบทุกวัน แสดงให้เห็นถึงความทุกข์ใจความขัดแย้งในใจ ความคับข้องใจที่เด็กจะต้องเผชิญภายในครอบครัว ในขณะที่อยู่ในวัยที่เด็กต้องการความใกล้ชิด ความรักความอบอุ่น และต้องการผู้ที่เด็กรักและไว้วางใจมากเพื่อเป็นที่รับระบายความทุกข์และปัญหาที่เด็กต้องเผชิญ อันเกิดจากปัญหาด้านพัฒนาการตามวัยของเด็กเองอยู่แล้ว ผลจากการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่เด็กเผชิญเป็นปัญหาด้านครอบครัวและปัญหาส่วนตัวของเด็กเอง เมื่อเด็กและเยาวชนไม่สามารถปรึกษาผู้ใดได้ จะเกิดความรู้สึกอึดอัด ว้าวุ่น อยากทำลายทุกสิ่งที่มาขวางหน้า มีความรู้สึกอยากหนีไปให้พ้นๆ และ/หรือ มีความรู้สึกปนๆ กัน คือน้อยใจ กลุ้มใจ และอยากตาย ฉะนั้น เมื่อมีเพื่อนหรือผู้ใกล้ชิดแนะนำชักชวนให้ลองใช้สารเสพติดเพื่อคลายความรู้สึกดังกล่าว การชักชวนจึงเป็นตัวกระตุ้น ทำให้เด็กเกิดความอยากลองชิมนั่นเอง

ประภาส สุขทรศณีย์ (2536) ทำการศึกษา “ลักษณะการใช้และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น” พบว่า ความผูกพันต่อบิดามารดาเป็นตัวต่อต้านการกระทำผิดของวัยรุ่น การคบเพื่อนที่ใช้สารเสพติดนั้นเกิดจากทัศนคติที่มีต่อตนเอง และองค์ประกอบทางด้านความผูกพันทางสังคม ซึ่งได้แก่ความผูกพันกับบิดามารดา ความผูกพันกับโรงเรียน ความยึดมั่นต่อการกระทำที่สังคมยอมรับ และความเชื่อถือในบรรทัดฐาน น่าจะเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ยาบ้า

นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว และคณะ (2517) ศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3, 4, 5 และนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคชั้นปีที่ 1 ถึง 4 ในจังหวัดเชียงใหม่และนครราชสีมา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ถึง 5 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,506 คน อายุระหว่าง 13-23 ปี พบว่าในจำนวนนักเรียนทั้งหมด ร้อยละ 23 เคยใช้ยาเสพติด และร้อยละ 6 ที่ยังใช้ยาเสพติดอยู่ จำนวนหนึ่งในสี่ของนัก

เรียนที่ติดยา เริ่มใช้ยาด้วยตนเองประมาณครึ่งหนึ่งที่เพื่อนเป็นผู้ชักจูงให้ใช้ยา และนักเรียนที่ติดยาส่วนใหญ่ได้ยาจากเพื่อนมากกว่าที่จะซื้อด้วยตนเอง

คณะอนุกรรมการทำงานฝ่ายวิจัย ป.ป.ส.ศร. (2524) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาการใช้ยาเสพติดของนักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการจำนวน 6,988 คน ที่มาขอรับการบำบัดรักษาที่สถานพยาบาลทั้งของรัฐและเอกชน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าภายหลังจากที่ทดลองเสพยาเสพติดแล้วจะสามารถเลิกยาเสพติดได้มากกว่าเลิกไม่ได้

รัชชัย ไชยเขียว (2526) ศึกษาถึงสาเหตุของการเสพยาเสพติด ในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมตัวอยู่ที่กองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนและสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง จำนวน 116 คน ก็ได้แสดงให้เห็นว่า ผู้สูดดมสารระเหยส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวที่แตกแยก คือ บิดามารดาแยกกันอยู่หรือบิดามารดาเสียชีวิต มีพี่น้องร่วมบิดามารดามากกว่า 4 คนขึ้นไป ซึ่งจากสภาพที่เด็กหรือเยาวชนต้องเผชิญกับเหตุการณ์วิกฤตในชีวิตทางด้านครอบครัวอันได้แก่ เหตุการณ์ที่บิดามารดาทะเลาะวิวาทกัน บิดามารดาเมาสุราหรือเล่นการพนัน บิดามารดาเลิกร้างกัน ทำให้เด็กเยาวชนเกิดความเครียดมาก และในขณะที่เกิดความเครียด เด็กและเยาวชนก็ขาดแรงสนับสนุนทางสังคม ขาดผู้ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหา จึงทำให้เด็กและเยาวชนหันไปใช้ยาเสพติดในการแก้ปัญหาแทน

สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2530) ได้ทำการศึกษาวิจัยพฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของคนหนุ่มสาวไทย ในผู้ติดยาเสพติดจากทัณฑสถานบำบัดพิเศษและสถานบำบัดรักษายาเสพติดที่มีอายุระหว่าง 15-40 ปี จำนวน 1,033 ราย พบว่า ผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่อายุอยู่ระหว่าง 20-24 ปี ได้รับการศึกษาค่อนข้างต่ำ คือจบการศึกษาระดับประถมหรือมัธยมศึกษาเกือบทั้งหมด โดยจะประกอบอาชีพอิสระ บริการ และรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ ส่วนทางด้านฐานะครอบครัวพบว่า ส่วนใหญ่มีฐานะปานกลางและยากจน และสถานภาพของครอบครัวเกือบครึ่งหนึ่งของผู้ติดยาจะมาจากครอบครัวที่พ่อแม่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน และพบว่าเหตุจูงใจที่ทำให้เสพยาเสพติดครั้งแรกส่วนใหญ่เนื่องมาจากความอยากรลอง รองลงมาคือเพื่อนหรือญาติเป็นผู้ชักชวน และมีเรื่องกลุ่มใจในปัญหาชีวิต โดยเฉพาะปัญหาครอบครัว จากเหตุจูงใจดังกล่าว เมื่อพิจารณาไปถึงสาเหตุจะพบว่ามาจากสาเหตุ 2 ประการ คือ สาเหตุด้านบุคลิกภาพ ซึ่งเป็นความอ่อนแอ อ่อนไหวทางด้านจิตใจและอารมณ์ของผู้ติดยาเสพติด และสาเหตุทางด้านสังคม โดยเฉพาะจากความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ไม่ราบรื่น ซึ่งสาเหตุหลังจะพบมากในเพศหญิง

กิ่งแก้ว เกษโกวิท และคณะ (2531) พบว่า ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวของผู้ต้องโทษชายที่มีประวัติเสพยาเสพติดจากทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น จำนวน 160 คน ผู้วิจัยรายงานว่า ผู้ต้องโทษที่ศึกษาเกือบทุกรายตอบว่ามีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่ดี เช่น บิดามารดาทะเลาะกัน

เป็นประจําจําต้องแยกทางกัน มโนภาพแห่งตนของวัยรุ่นที่ไม่ติดยาที่ศึกษาในโรงเรียน 2 แห่งในกรุงเทพฯ จำนวน 120 คน และวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดจากคลินิกบำบัดการติดยาเสพติด ซึ่งเป็นโรงพยาบาลของรัฐ 3 แห่ง และศูนย์สาธารณสุข 1 แห่ง จำนวน 120 คน ผู้วิจัยศึกษามโนภาพแห่งตน 10 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสังคม ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง ด้านความเป็นเอกลักษณ์ ด้านความพึงพอใจในตนเอง ด้านพฤติกรรมที่แสดงออก ด้านศีลธรรมจรรยา และด้านรวม ผู้วิจัยพบว่าวัยรุ่นที่ไม่ติดยามีมโนภาพแห่งตนทั้ง 10 ด้าน ดีกว่าวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด

ธนพัฒน์ หาพิพัฒน์ (2539) ศึกษา พฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักศึกษา วิทยาลัยเกษตรกรรมและวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคกลาง จำนวน 47 แห่ง จากกลุ่มตัวอย่าง 1,824 คน พบว่านักศึกษาร้อยละ 12.7 มีพฤติกรรมการเสพยาบ้า โดยวิธีการเสฟได้แก่ การสูดไอรยะเหยจากการใช้เสฟและการกิน เหตุผลที่ใช้ยาบ้าส่วนใหญ่ตอบว่าเพื่อแสวงหาประสบการณ์แปลกใหม่ และเพื่อนชวน ส่วนแหล่งซื้อขายยาบ้า พบว่า สถานศึกษาเป็นแหล่งสำคัญรองลงมาได้แก่สถานเริงรมย์ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ยาบ้า ได้แก่กลุ่มเพื่อน ความผูกพันกับบิดามารดา ครู และความเชื่อในกฎเกณฑ์ของสังคม

สรุป แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับเหตุจูงใจ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของกมลรัตน์ หล้าสูงรัง (2528: 227) ได้กล่าวว่าแรงจูงใจเป็นการกระตุ้นหรือล่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ขึ้นด้วยสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง ซึ่งได้แบ่งเหตุที่กระตุ้นหรือล่อให้เกิดพฤติกรรมออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. แรงขับ (Motive) ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ทศนคติ ลักษณะนิสัย เป็นต้น
2. สิ่งจูงใจหรือเครื่องล่อ (Incentive) ได้แก่ สิ่งเร้าต่างๆ ที่อยู่ภายนอกร่างกาย ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางของพฤติกรรม

การจูงใจ จะมีพลังมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับส่วนสำคัญสองส่วนนี้ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้ทราบถึง เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม โดยนำมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบสอบถาม

แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาอ้างอิงในเรื่องของทศนคติ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Schiffman and Kanuk (2000: 200) ศึกษาความโน้มเอียงที่เกิดจากการเรียนรู้ ทำให้มีพฤติกรรมลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบที่มีต่อสิ่งหนึ่ง และได้กำหนดองค์ประกอบทศนคติไว้ 3 ส่วน ส่วนของความเข้าใจ (Cognitive component) ส่วนของความรู้สึก (Affective component) ส่วนของพฤติกรรม (Conative component หรือ Behavior หรือ Doing) เป็นแนวทางที่จะช่วยให้ทราบถึงทศนคติของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่เป็นสาเหตุพฤติกรรมในการเสพยาบ้า

แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาอ้างอิงในเรื่องของพฤติกรรมผู้บริโภค ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ (2546: 192) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อและการบริโภคของผู้บริโภคเพื่อทราบถึงลักษณะความต้องการและพฤติกรรมการซื้อและการบริโภคของผู้บริโภค โดยเฉพาะพฤติกรรมภายหลังการซื้อ ซึ่งเป็นความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ หลังจากได้เสพยาบ้าแล้ว ความรู้สึกนี้ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของตัวยาบ้าและความคาดหวังของผู้เสพ ถ้ายาบ้ามีคุณสมบัติตามที่ผู้เสพยาคาดหวัง ก็จะเกิดผลในทางบวก คือ ผู้เสพมีความพึงพอใจ มีแนวโน้มที่จะเสพยาซ้ำ และบอกต่อเกี่ยวกับตัวยาบ้าในแง่บวกแก่ผู้อื่น แต่ถ้ายาบ้าไม่ตรงตามความต้องการ หรือต่ำกว่าที่ผู้เสพยาคาดหวัง ย่อมเกิดผลในทางลบ คือผู้เสพไม่พอใจ มีแนวโน้มที่จะไม่เสพยาซ้ำสูง และบอกต่อเกี่ยวกับยาบ้าในแง่ลบแก่ผู้อื่น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ทำในการศึกษาค้นคว้าสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม จำนวนทั้งสิ้น 1,064 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 23 ตุลาคม 2551)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม จำนวนทั้งสิ้น 1,064 คน เนื่องจากทราบจำนวนประชากรจึงทำการกำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 320 คน โดยใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1979: 1088)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างโดยต้องการให้เกิดความผิดพลาดจากความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 หรือ .05 กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (แทนค่าในสูตร)

$$n = \frac{1,064}{1 + 1,064 (0.05)^2}$$
$$= 291 \text{ คน}$$

จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 291 คน เพิ่มสำรองกรณีเก็บแบบสอบถามไม่ครบและแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 10% ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน โดยเลือกใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling)

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แหล่งที่มาของข้อมูลประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงต่างๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อมาสร้างแบบสอบถาม
2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามซึ่งมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือตามลำดับต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารวิชาการ ตำรา งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเสพติดยา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาออกแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้
 - ส่วนที่ 1 ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ส่วนที่ 2 เหตุจูงใจในการเสพติดยา
 - ส่วนที่ 3 ทศนคติต่อยา
 - ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการเสพติดยา
 - ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น
3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและรับ

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งให้สมบูรณ์ก่อนนำทดลอง (Try out)

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546: 49)

$$\text{Cronbach's Alpha} = \frac{\overline{k \text{ covariance} / \text{variance}}}{1 + (k - 1) \overline{\text{covariance} / \text{variance}}}$$

เมื่อ α = สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k = จำนวนข้อคำถาม

$\overline{\text{covariance}}$ = ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนร่วมระหว่างคำถามต่างๆ

$\overline{\text{variance}}$ = ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนของคำถาม

พบว่า เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าโดยรวมผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.536

ทัศนคติต่อยาบ้าโดยรวมผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.770 โดยแบ่งออกเป็นรายด้าน ได้แก่ ผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง ผลเสียจากการเสพยาบ้าต่อตนเอง และผลกระทบจากการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/สังคม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.792, 0.770 และ 0.848 ตามลำดับ ซึ่งค่าแอลฟาที่ได้จะแสดงระดับของความคงที่ของแบบสอบถามโดยจะมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ค่าที่ใกล้เคียง 1 มาก แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งเนื้อหาของแบบสอบถามเป็น 4 ตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะส่วนบุคคลของผู้ต้องขัง ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ได้แก่ อายุ ภูมิลำเนา สถานภาพสมรส ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และการเป็นอยู่อาศัย จำนวน 8 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-end response questions) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อที่ 1 อายุ ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal scale) (ปฐมพงษ์ บำเรบ. 2550) โดยแบ่งออกเป็น 6 ช่วง ดังนี้

1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี
2. 21 - 25 ปี
3. 26 - 30 ปี
4. 31 - 35 ปี
5. 36 - 40 ปี
6. 41 ปี ขึ้นไป

ข้อที่ 2 ภูมิภาค ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) โดยแบ่งเป็น 6 ประเภท คือ

1. ภาคเหนือ
2. ภาคใต้
3. ภาคตะวันออก
4. ภาคตะวันตก
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
6. ภาคกลาง

ข้อที่ 3 สถานภาพสมรส ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1. โสด
2. สมรส / อยู่ด้วยกัน
3. หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่

ข้อที่ 4 ศาสนา ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) โดยแบ่งเป็น 4 ประเภท คือ

1. พุทธ
2. คริสต์
3. อิสลาม
4. อื่นๆ โปรดระบุ

ข้อที่ 5 ระดับการศึกษา ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) โดยแบ่งเป็น 6 ช่วง คือ

1. ไม่ได้ศึกษา
2. ประถมศึกษา
3. มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า
4. มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่า
5. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
6. สูงกว่าปริญญาตรี

ข้อที่ 6 อาชีพ (ก่อนถูกต้องขัง) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) โดยแบ่งเป็น 8 ประเภท คือ

1. ไม่ได้ประกอบอาชีพ/ว่างงาน
2. เกษตรกรรม
3. ค้าขาย
4. รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
5. พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน
6. รับจ้างทั่วไป
7. นักเรียน/นักศึกษา
8. อื่นๆ โปรดระบุ

ข้อที่ 7 รายได้ต่อเดือน (ก่อนถูกต้องขัง) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) (วสุ สุวรรณวงศ์. 2547) โดยแบ่งเป็น 5 ช่วง ดังนี้

1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท
2. 5,001 – 10,000 บาท
3. 10,001 – 15,000 บาท
4. 15,000 – 20,000 บาท
5. 20,001 บาท ขึ้นไป

ข้อที่ 8. ท่านอาศัยอยู่กับใคร (ก่อนถูกต้องขัง) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) โดยแบ่งเป็น 10 ประเภท คือ

1. คนเดียว
2. บิดา - มารดา
3. บิดา
4. มารดา
5. คู่สมรส / คู่รัก

6. บุตร
7. พี่น้อง
8. ญาติ
9. เพื่อน
10. อื่น ๆ โปรดระบุ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการเสพยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขัง ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มี 5 ข้อ เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด แบบ Likert scale และใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval scale) มี 5 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ระดับแรงจูงใจเชิงบวก	ระดับแรงจูงใจเชิงลบ
5	มากที่สุด	น้อยที่สุด
4	มาก	น้อย
3	ปานกลาง	ปานกลาง
2	น้อย	มาก
1	น้อยที่สุด	มากที่สุด

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำคะแนนจากการกำหนดดังกล่าวมาประเมินค่า เพื่อแปลความหมายหาค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2544: 29)

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{(5 - 1)}{5} = 0.8
 \end{aligned}$$

จากนั้นกำหนดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยการประเมินผลแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเสพยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับแรงจูงใจ
4.21 – 5.00	มีระดับแรงจูงใจในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	มีระดับแรงจูงใจในระดับมาก
2.61 – 3.40	มีระดับแรงจูงใจในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	มีระดับแรงจูงใจในระดับน้อย
1.00 – 1.80	มีระดับแรงจูงใจในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขัง ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มี 3 ด้าน จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด แบบ Likert scale และใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval scale) มี 5 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ระดับทัศนคติเชิงบวก	ระดับทัศนคติเชิงลบ
5	มากที่สุด	น้อยที่สุด
4	มาก	น้อย
3	ปานกลาง	ปานกลาง
2	น้อย	มาก
1	น้อยที่สุด	มากที่สุด

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำคะแนนจากการกำหนดดังกล่าวมาประเมินค่า เพื่อแปลความหมายหาค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2544 : 29)

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{(5 - 1)}{5} = 0.8
 \end{aligned}$$

จากนั้นกำหนดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยการประเมินผลแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับทัศนคติ
4.21 – 5.00	มีระดับทัศนคติในระดับดีมาก
3.41 – 4.20	มีระดับทัศนคติในระดับดี
2.61 – 3.40	มีระดับทัศนคติในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	มีระดับทัศนคติในระดับไม่ดี
1.00 – 1.80	มีระดับทัศนคติในระดับไม่ดีย่างมาก

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเสพยาบ้า ของผู้ต้องขัง ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ซึ่งเป็นแบบปลายปิด (Close-end) แบบมีให้เลือกหลายคำตอบ (Multiple Choices) มีจำนวน 6 ข้อ แบบปลายเปิด (Open-end) มีจำนวน 2 ข้อ และแบบ Semantic Differential Scales และใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval scale) มีจำนวน 2 ข้อ ซึ่งข้อคำถามแต่ละข้อมีลักษณะข้อมูล ดังต่อไปนี้

- ข้อที่ 1 ท่านได้ยาบ้ามาโดยวิธีใด โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
- ข้อที่ 2 สถานที่ที่ท่านทำการซื้อขายยาบ้า โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
- ข้อที่ 3 ราคาต่อเม็ดที่ท่านซื้อ แบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอัตราส่วน (Ratio Scale)
- ข้อที่ 4 ลักษณะบรรจุภัณฑ์ของยาบ้า โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
- ข้อที่ 5 ท่านคิดว่าการแสวงหายาบ้ามาเสพยาหรือไม่ โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
- ข้อที่ 6 ท่านนำเงินจากไหนมาหาซื้อยาบ้า โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
- ข้อที่ 7 ท่านเสพยาบ้าวันละ แบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอัตราส่วน (Ratio Scale)
- ข้อที่ 8 ท่านเสพยาบ้าโดยวิธีใด โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
- ข้อที่ 9 ท่านมีความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่กับการเสพยาบ้า โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

คะแนน	ระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า
5	มีความพอใจสูงสุด
4	มีความพอใจสูง
3	มีความพอใจปานกลาง
2	มีความไม่พอใจสูง
1	มีความไม่พอใจสูงสุด

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำคะแนนจากการกำหนดดังกล่าวมาประเมินค่า เพื่อแปลความหมายหาค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2544: 29)

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{(5 - 1)}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

จากนั้นกำหนดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยการประเมินผลแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกพึงพอใจกับการเสพยาบ้า ดังนี้

<u>คะแนนเฉลี่ย</u>	<u>ระดับความพึงพอใจกับการเสพยาบ้า</u>
4.21 – 5.00	ผู้เสพมีความพอใจมากกับการเสพยาบ้า
3.41 – 4.20	ผู้เสพมีความพอใจกับการเสพยาบ้า
2.61 – 3.40	ผู้เสพมีความพอใจปานกลางกับการเสพยาบ้า
1.81 – 2.60	ผู้เสพมีความไม่พอใจกับการเสพยาบ้า
1.00 – 1.80	ผู้เสพมีความไม่พอใจอย่างมากกับการเสพยาบ้า

ข้อที่ 10. ในอนาคตข้างหน้าหลังจากที่ท่านได้ออกจากการต้องขัง ท่านจะกลับไปเสพยาบ้าอีกหรือไม่ โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

<u>คะแนน</u>	<u>ระดับแนวโน้มในการกลับมาเสพยาบ้าหลังต้องขัง</u>
5	กลับมาเสพแน่นอน
4	กลับมาเสพ
3	ไม่แน่ใจในการกลับมาเสพ
2	ไม่กลับมาเสพ
1	เลิกเสพแน่นอน

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำคะแนนจากการกำหนดดังกล่าวมาประเมินค่า เพื่อแปลความหมายหาค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2544 : 29)

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{(5 - 1)}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

จากนั้นกำหนดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยการประเมินผลแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรม การกลับมาเสพยาบ้าของผู้ต้องขัง ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ดังนี้

<u>คะแนนเฉลี่ย</u>	<u>ระดับแนวโน้มในการกลับมาเสพยาบ้าหลังต้องขัง</u>
4.21 – 5.00	ผู้เสพยาบ้ามีระดับแนวโน้มกลับมาเสพแน่นอน
3.41 – 4.20	ผู้เสพยาบ้ามีระดับแนวโน้มจะกลับมาเสพ
2.61 – 3.40	ผู้เสพยาบ้ามีระดับแนวโน้มไม่แน่ใจในการกลับมาเสพ

1.81 – 2.60

ผู้เสียหายมีระดับแนวโน้มจะไม่กลับมาเสพ

1.00 – 1.80

ผู้เสียหายมีระดับแนวโน้มเลิกเสพนั่นเอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ต้องขัง ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ โดยดำเนินงานตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

2. ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนผู้ต้องขัง ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ในการแจกแบบสอบถามให้กับผู้ต้องขังทั้งหมดตามจำนวนตัวอย่างที่กำหนด จำนวน 320 คน

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม โดยเจ้าหน้าที่ได้ทำการแจกแบบสอบถามที่ได้เตรียมไว้แก่ผู้ต้องขังคดียาบ้า ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน

4. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามทุกฉบับ

5. คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

4. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามคืนแล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม แยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2. การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้วมาลงรหัสตามกำหนดไว้ล่วงหน้า

3. การประมวลผลข้อมูลที่ลงรหัสแล้ว นำมาบันทึกโดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์เพื่อการประมวลผลข้อมูลซึ่งใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for the Social Sciences หรือ SPSS)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ดังนี้

1.1 หาค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ ภูมิภาค สถานภาพสมรส ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และขนาดครอบครัว และส่วนที่ 4 ข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 8 ได้แก่ ได้ยาบ้ามาโดยวิธีใด สถานที่ที่ทานทำการซื้อขายบ้า ราคาต่อเม็ดที่ทานซื้อ ลักษณะบรรจุกัณฑ์ของยาบ้า การแสวงหายาบ้ามาเสพ หายากหรือไม่ นำเงินจากไหนมาหาซื้อขายบ้า ทานเสพยาบ้าวันละกี่เม็ด และเสพยาบ้าโดยวิธีใด มีความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่กับการเสพยาบ้า และแนวโน้มในกลับไปเสพยาบ้าหลังจากการต้องขัง

1.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า ส่วนที่ 3 ทศนคติต่อยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรม การเสพยาบ้า และส่วนที่ 4 พฤติกรรมการเสพยาบ้า ของผู้ต้องขัง ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและ สถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ข้อที่ 9 ความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่กับการเสพยา บ้า และข้อที่ 10 แนวโน้มในกลับไปเสพยาบ้าหลังจากการต้องขัง

1.3 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถามส่วนที่ 2 เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า ส่วนที่ 3 ทศนคติต่อยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า และส่วนที่ 4 พฤติกรรมการเสพยาบ้า ของผู้ต้องขัง ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ในข้อที่ 9 ความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่กับการเสพยาบ้า และข้อที่ 10 แนวโน้มในกลับไปเสพยาบ้าหลังจากการต้อง ขัง

2. วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) สถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมุติฐานดังนี้

2.1 สถิติวิเคราะห์แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of variance) ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1 ด้านอายุ ภูมิภาค สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน และ ขนาดครอบครัว

2.2 สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวที่เป็นอิสระต่อกัน เพื่อใช้ทดสอบ สมมุติฐานข้อที่ 2 และ 3

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) พื้นฐานประกอบด้วย

ค่าร้อยละ (Percentage) (อภินันท์ จันตะนี. 2538: 75)

$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละหรือ % (Percentage)
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมดหรือจำนวนประชากร

ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544: 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลต่างๆ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544: 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพแบบสอบถาม หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (แอลฟา-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (กัลยา วานิชย์ บัญชา. 2546: 449)

$$\alpha = \frac{\overline{k \text{ covariance} / \text{variance}}}{1 + (k - 1) \overline{\text{covariance} / \text{variance}}}$$

เมื่อ	k	แทน จำนวนคำถาม
$\overline{\text{covariance}}$		แทน ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนร่วมระหว่างคำถามต่างๆ
$\overline{\text{variance}}$		แทน ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนของคำถาม
α		แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) โดยใช้

3.1 สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) แบบการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2545: 293)

3.1.1 ใช้ค่า F-test กรณีค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มเท่ากัน มีสูตรดังนี้

ตารางแสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

แหล่งของการแปรปรวน	ผลรวมกำลังสอง SS	df	ค่าประมาณของความแปรปรวน MS	F
ระหว่างกลุ่ม	SS _b	k-1	MS _b	MS _b /MS _w
ภายในกลุ่ม	SS _w	n-k	MS _w	
ทั้งหมด	SS _t	n-1		

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

โดยที่ k-1 แทน Degree of Freedom สำหรับการผันแปรระหว่างกลุ่ม df_b

n-k แทน Degree of Freedom สำหรับการผันแปรระหว่างกลุ่ม df_w

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F- distribution

MS_b แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

SS_b แทน ผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม

SS_w แทน ผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

K	แทน	จำนวนกลุ่มของกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
df _b	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
df _w	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระของความแปรปรวนภายในกลุ่ม

กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ที่ระดับนัยสำคัญ แอลฟา = 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% จะใช้วิธี Fisher's Least – Significant Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูว่าคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้สูตรดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546: 258)

$$\begin{array}{lll} \text{เมื่อ } n_i \neq n_j & \text{LSD} & = t_{1-\frac{\alpha}{2}; n-k} \sqrt{MSE \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)} \\ \text{ถ้า } n_i = n_j & \text{LSD} & = t_{1-\frac{\alpha}{2}; n-k} \sqrt{\frac{2MSE}{n_i}} \end{array}$$

โดยที่ df_w = n-k
LSD แทน ค่าผลต่างนัยสำคัญที่คำนวณได้สำหรับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ i และ j

MSE	แทน	ค่า Mean square error (MS _w)
K	แทน	จำนวนกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดสอบ
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
α	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อน
n _i	แทน	จำนวนตัวอย่างในกลุ่มที่ i
n _j	แทน	จำนวนตัวอย่างในกลุ่มที่ j

3.1.2 สูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว Brown – Forsythe (B) ใช้ในกรณีที่ความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน (Hartung. 2001: 300) สามารถเขียนได้ดังนี้

$$B = \frac{MSB}{MSW'}$$

$$\text{โดยค่า } MSW' = \sum_{i=1}^k \left(1 - \frac{n_i}{N} \right) S_i^2$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน Brown-Forsythe
	MSB	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MSW'	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่มสำหรับสถิติ Brown-forsythe
	K	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดประชากร
	S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง

กรณีผลการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบเป็นรายคู่เพื่อดูว่ามีคู่ใดที่แตกต่างกันโดยใช้วิธี Dunnett's T3 (วิเชียร เกศสิงห์.2543: 116) มีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_i - \bar{X}_j}{MS_{(w)} \left(\frac{1}{N_i} + \frac{1}{N_j} \right)}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
	MS(W)	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม(Mean Square within group) สำหรับ Brown-Forsythe
	$\bar{X}_i$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ i
	$\bar{X}_j$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ j
	N_i	แทน	จำนวนตัวอย่างของกลุ่มที่ i
	N_j	แทน	จำนวนตัวอย่างของกลุ่มที่ j

3.2 สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) ใช้หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน

$$r_{xy} = \frac{n \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[n \sum X^2 - (\sum X)^2][n \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนน Y

$$\begin{aligned} \sum X^2 & \text{ แทน ผลรวมคะแนนชุด X แต่ละตัวยกกำลังสอง} \\ \sum Y^2 & \text{ แทน ผลรวมคะแนนชุด Y แต่ละตัวยกกำลังสอง} \\ \sum XY & \text{ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่าง X และ Y} \\ n & \text{ แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง} \end{aligned}$$

โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าระหว่าง $-1 \leq r \leq 1$ ดังนี้

1. ค่า r เป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม คือ ถ้า X เพิ่มขึ้น Y จะลด ถ้า X ลด Y จะเพิ่ม
2. ค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้า X เพิ่มขึ้น Y จะเพิ่มด้วย ถ้า X ลด Y จะลดลงด้วย
3. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก
4. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ -1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม และมีความสัมพันธ์กันมาก
5. ถ้า $r = 0$ แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย
6. ถ้า r เข้าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย

เกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

<u>ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์</u>	<u>ความหมาย</u>
0.81 – 1.00	มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
0.61 – 0.80	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
0.41 – 0.60	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
0.21 – 0.40	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
0.01 – 0.20	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำมาก
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เรื่อง “เหตุจูงใจและทัศนคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรม การเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดีเสพยาบ้า ณ สถานที่ เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม” โดยในการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา (t – distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา (F – distribution)
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
Sig	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
H_0	แทน	สมมติฐานหลัก (Null Hypothesis)
H_1	แทน	สมมติฐานรอง (Alternative Hypothesis)
df	แทน	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย โดยเรียงลำดับหัวข้อเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ ภูมิภาค สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพก่อนถูกต้องขัง รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือนก่อนถูกต้องขัง และขนาดครอบครัว

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ เหตุสนใจในการเสพยาบ้า ทศนคติต่อการเสพยาบ้า และพฤติกรรม การเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เวือนจำกลางคลองเปรม

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลประชากรศาสตร์ของผู้บริโภคที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ ภูมิภาค สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพก่อนถูกต้องขัง รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือนก่อนถูกต้องขัง และขนาดครอบครัว

ตาราง 1 แสดงค่าความถี่ และร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1.อายุ		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	52	16.3
21 - 25 ปี	117	36.6
26 - 30 ปี	81	25.3
31 - 35 ปี	44	13.7
36 - 40 ปี	22	6.9
41 ปี ขึ้นไป	4	1.2
รวม	320	100.0
2. ภูมิภาค		
ภาคเหนือ	15	4.7
ภาคใต้	9	2.8
ภาคตะวันออก	8	2.5
ภาคตะวันตก	1	0.3
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	56	17.5
ภาคกลาง	231	72.2
รวม	320	100.0

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
3. สถานภาพสมรส		
โสด	216	67.5
สมรส / อยู่ด้วยกัน	74	23.1
หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่	30	9.4
รวม	320	100.0
4. ศาสนา		
พุทธ	268	83.8
คริสต์	1	0.3
อิสลาม	49	15.3
อื่น ๆ เช่น ไม่นับถือศาสนา	2	0.6
รวม	320	100.0
5. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้ศึกษา	17	5.3
ประถมศึกษา	120	37.5
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า	126	39.4
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่า	49	15.3
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	8	2.5
รวม	320	100.0
6. อาชีพก่อนถูกต้องขัง		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ/ว่างงาน	23	7.2
เกษตรกรรวม	2	0.6
ค้าขาย	47	14.7
รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	7	2.2
พนักงาน/ ลูกจ้างบริษัทเอกชน	52	16.3
รับจ้างทั่วไป	166	51.9
นักเรียน/ นักศึกษา	12	3.7
อื่น ๆ เช่น เปิดร้านขายของ ช่วยพ่อแม่ขายของ เปิดร้านขายกล้วยเดี่ยว ช่วยงานที่บ้าน	11	3.4
รวม	320	100.0

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
7. รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือนก่อนถูกต้องขัง		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	111	34.7
5,001 – 10,000 บาท	155	48.4
10,001 – 15,000 บาท	37	11.6
15,000 – 20,000 บาท	10	3.1
20,001 บาท ขึ้นไป	7	2.2
รวม	320	100.0
8. ขนาดครอบครัว		
คนเดียว	28	8.7
บิดา – มารดา	61	19.1
บิดา	21	6.6
มารดา	38	11.9
คู่สมรส / คู่รัก	63	19.7
บุตร	3	0.9
พี่น้อง	14	4.4
ญาติ	32	10.0
เพื่อน	48	15.0
อื่น ๆ เช่น นายจ้าง	12	3.7
รวม	320	100.0

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 320 คน จำแนกตามตัวแปร ได้ดังนี้

อายุ พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุ 21-25 ปี มีจำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 รองลงมา คือ ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีอายุ 26-30 ปี มีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีอายุ 31-35 ปี มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7 ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีอายุ 36-40 ปี มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 และผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ตามลำดับ และเนื่องจากมีผู้ต้องขังคดียาบ้า อายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป ที่ตอบแบบ

สอบถามมีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีอายุ 36-40 ปี มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 ผู้ทำวิจัยจึงนำไปรวมกับช่วงอายุ 31-35 ปี ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละตามช่วงอายุ

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1.อายุ		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	52	16.3
21 - 25 ปี	117	36.6
26 - 30 ปี	81	25.3
31 ปี ขึ้นไป	70	21.8
รวม	320	100.0

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุ 21-25 ปี มีจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 รองลงมา คือ ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีอายุ 26-30 ปี มีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 ผู้ต้องขังคดียาบ้า 31 ปีขึ้นไป มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 และผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3

ภูมิลำเนา พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีภูมิลำเนาจากภาคกลาง มีจำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 72.2 รองลงมา คือ ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีภูมิลำเนาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีภูมิลำเนาจากภาคเหนือ มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีภูมิลำเนาจากภาคใต้ มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีภูมิลำเนาจากภาคตะวันออก มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีภูมิลำเนาจากภาคตะวันตก มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ และเนื่องจากมีผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีภูมิลำเนาจากภาคเหนือ มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีภูมิลำเนาจากภาคใต้ มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีภูมิลำเนาจากภาคตะวันออก มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีภูมิลำเนาจากภาคตะวันตก มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ผู้ทำวิจัยจึงนำไปรวมกับผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีภูมิลำเนาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของภูมิลำเนา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
2. ภูมิลำเนา		
ภาคเหนือ/ภาคใต้/ภาคตะวันออก/ ภาคตะวันตก/ตะวันออกเฉียงเหนือ	89	27.8
ภาคกลาง	231	72.2
รวม	320	100.0

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีภูมิลำเนาจากภาคกลาง มีจำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 72.2 รองลงมา คือ ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีภูมิลำเนาจากภาคเหนือ/ ภาคใต้/ ภาคตะวันออก/ ภาคตะวันตก/ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8

สถานภาพสมรส พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมาก สถานภาพโสดมีจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5 รองลงมาคือ สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 ตามลำดับ และเนื่องจากมีผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 ผู้ทำวิจัยจึงนำไปรวมกับผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของสถานภาพสมรส

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
3. สถานภาพสมรส		
โสด	216	67.5
สมรส / อยู่ด้วยกัน / หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่	104	32.5
รวม	320	100.0

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมาก สถานภาพโสดมีจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5 รองลงมาคือ สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน/ หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่ มีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5

ศาสนา พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ มีจำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 83.8 รองลงมาคือ ศาสนาอิสลาม มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 ศาสนาอื่นๆ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 และศาสนาคริสต์ มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ และเนื่องจากมีผู้ต้องขังคดียาบับนับถือศาสนาอื่นๆ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 และศาสนาคริสต์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ผู้ทำวิจัยจึงนำไปรวมกับผู้นับถือศาสนาอิสลาม ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของศาสนา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
4. ศาสนา		
พุทธ	268	83.8
อิสลาม/ คริสต์และศาสนาอื่น ๆ เช่น ไม่นับถือศาสนา	52	16.2
รวม	320	100.0

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ มีจำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 83.8 รองลงมาคือ ศาสนาอิสลาม/ คริสต์และศาสนาอื่นๆ เช่น ไม่นับถือศาสนา มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 รองลงมามีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่า มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 ไม่ได้ศึกษามีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 และระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ตามลำดับ และเนื่องจากมีผู้ต้องขังคดียาบ้าไม่ได้ศึกษามีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 ผู้ทำวิจัยจึงนำไปรวมกับผู้มีระดับการศึกษาประถมศึกษา และผู้ต้องขังคดียาบับระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ผู้ทำวิจัยจึงนำไปรวมกับผู้ต้องขังที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่า ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของระดับการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
5. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้ศึกษา-ประถมศึกษา	137	42.8
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า	126	39.4
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)หรือเทียบเท่าขึ้นไป	57	17.8
รวม	320	100.0

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระดับการศึกษาไม่ได้ศึกษา-ประถมศึกษา มีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 42.8 รองลงมามีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่าประถมศึกษา มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 และระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่าขึ้นไป มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8

อาชีพ พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอาชีพรับจ้างทั่วไปจำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 รองลงมามีอาชีพพนักงาน/ ลูกจ้างบริษัทเอกชนจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2 อาชีพค้าขายจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ไม่ได้ประกอบอาชีพ/ว่างงานมีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 นักเรียน/ นักศึกษา มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 อาชีพอื่นๆ มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 อาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจมีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 และอาชีพเกษตรกรมีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ตามลำดับ และเนื่องจากมีผู้ต้องขังคดียาบ้าไม่ได้ประกอบอาชีพ/ว่างงานมีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 นักเรียน/ นักศึกษา มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 อาชีพอื่นๆ มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจมีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 และอาชีพเกษตรกรมีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ผู้ทำวิจัยจึงนำไปรวมกับอาชีพค้าขาย ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของอาชีพ

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
6. อาชีพก่อนถูกต้องขัง		
พนักงาน/ ลูกจ้างบริษัทเอกชน	52	16.2
รับจ้างทั่วไป	166	51.9
ค้าขาย, ไม่ได้ประกอบอาชีพ/ว่างงาน, นักเรียน/นักศึกษา, เกษตรกรรม , รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และอาชีพ อื่นๆ	102	31.9
รวม	320	100.0

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 รองลงมามีอาชีพค้าขาย, ไม่ได้ประกอบอาชีพ/ว่างงาน,นักเรียน/นักศึกษา, เกษตรกรรม,รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และอาชีพ อื่นๆ จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9 และอาชีพพนักงาน/ ลูกจ้างบริษัทเอกชนจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2

รายได้ พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีรายได้ก่อนถูกต้องขัง 5,001-10,000 บาท จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 รองลงมารายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 ระดับรายได้ 10,001-15,000 บาท จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 ระดับรายได้ 15,001-20,000 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 ระดับรายได้ตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 ตามลำดับ และเนื่องจากมีผู้ต้องขังคดียาบ้ามีระดับรายได้ 15,001-20,000 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 ระดับรายได้ตั้งแต่ 20,001บาทขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 ผู้ทำวิจัยจึงนำไปรวมกับระดับรายได้ 10,001-15,000 บาท ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของระดับรายได้

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
7. รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือนก่อนถูกต้องขัง		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	111	34.7
5,001 – 10,000 บาท	155	48.4
10,001 บาทขึ้นไป	54	16.9
รวม	320	100.0

จากตาราง 8 พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีรายได้ก่อนถูกต้องขัง 5,001-10,000 บาท จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 รองลงมารายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 และระดับรายได้ 10,001 บาทขึ้นไป จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9

การเป็นอยู่อาศัย พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากอาศัยอยู่กับคู่สมรส/ คู่รัก จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 รองลงมาอาศัยอยู่กับบิดา-มารดา มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 อาศัยอยู่กับเพื่อน มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 อาศัยอยู่กับมารดา มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 อาศัยอยู่กับญาติ มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 อาศัยอยู่คนเดียว มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 อาศัยอยู่กับบิดามีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 อาศัยอยู่กับพี่น้อง มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 อาศัยอยู่กับผู้อื่น มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 และอาศัยอยู่กับบุตร มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 ตามลำดับ และเนื่องจากมีผู้ต้องขังคดียาบ้าอาศัยอยู่กับญาติ มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 อาศัยอยู่คนเดียว มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 อาศัยอยู่กับบิดามีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 อาศัยอยู่กับพี่น้อง มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 อาศัยอยู่กับผู้อื่น มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 และอาศัยอยู่กับบุตร มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 ผู้ทวิวิจัยจึงนำไปรวมกับผู้ต้องขังอาศัยอยู่กับมารดา ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเป็นอยู่อาศัย

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
8. การเป็นอยู่อาศัย		
บิดาและมารดา	61	19.1
คู่สมรส / คู่รัก	63	19.7
เพื่อน	48	15.0
มารดา, ญาติ, คนเดียว, บิดา, บุตร, พี่น้อง และ อื่นๆ เช่นนายจ้าง	148	46.2
รวม	320	100.0

จากตาราง 9 พบว่าผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากอาศัยอยู่กับมารดา,ญาติ, คนเดียว,บิดา,บุตร,พี่น้อง และ อื่นๆ เช่นนายจ้าง จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมาอาศัยอยู่กับคู่สมรส/ คู่รัก จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 อาศัยอยู่กับบิดา-มารดา มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 และอาศัยอยู่กับเพื่อน มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ เหตุฉุกเฉินในการเสพติด ทักษะคิดต่อการเสพติด และพฤติกรรมเสพติดของผู้ต้องขังคดียา ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

การวิเคราะห์เหตุฉุกเฉินในการเสพติด ทักษะคิดต่อการเสพติดในด้านต่างๆ ได้แก่ ผลดีของการเสพติดต่อตนเอง ผลเสียของการเสพติดต่อตนเอง ผลกระทบของการเสพติดต่อบุคคลอื่น/สังคม/ครอบครัว และพฤติกรรมเสพติดของผู้ต้องขังคดียา ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานดังตาราง

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุฉุกเฉินในการเสพติด

เหตุฉุกเฉินในการเสพติด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับเหตุฉุกเฉิน
1. เนื่องจากคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่	3.05	1.141	ปานกลาง
2. มีปัญหาครอบครัว	2.33	1.293	น้อย
3. ถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน	2.90	1.232	ปานกลาง
4. แก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต	2.98	1.266	ปานกลาง
5. ต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้น	3.00	1.321	ปานกลาง
ผลรวมเหตุฉุกเฉินในการเสพติด	2.86	0.810	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงภาพรวมเหตุฉุกเฉินในการเสพติด พบว่า ผู้ต้องขังคดียา ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มีระดับเหตุฉุกเฉินโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ต้องขังคดียามีระดับเหตุฉุกเฉินในการเสพติดในระดับปานกลาง คือ เนื่องจากความคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ ถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน แก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต และต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05, 2.90, 2.98, และ 3.00 ตามลำดับ

ผู้ต้องขังคดียามีระดับเหตุฉุกเฉินในการเสพติดในระดับน้อย คือ มีปัญหาครอบครัว โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อการเสพยาบ้า

ทัศนคติต่อการเสพยาบ้า	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง			
1.1 การเสพยาบ้าทำให้ทำงานได้นานขึ้น	3.15	1.170	ปานกลาง
1.2 การเสพยาบ้าทำให้สนุกสนานครั้นเครง	3.11	1.060	ปานกลาง
1.3 การเสพยาบ้าทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี	2.54	1.067	ปานกลาง
1.4 การเสพยาบ้าทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก	2.73	1.130	ปานกลาง
1.5 การเสพยาบ้าทำให้มีความสุข	2.64	1.145	ปานกลาง
รวม	2.83	0.842	ปานกลาง
2. ผลเสียจากการเสพยาบ้าต่อตนเอง			
2.1 การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดประสาทหลอน หวาดระแวง *	2.09	1.128	ไม่ดี
2.2 การเสพยาบ้าไม่ทำให้หัวใจเต้นเร็ว *	1.95	0.829	ไม่ดี
2.3 การเสพยาบ้าไม่ทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคต *	1.93	1.069	ไม่ดี
2.4 การเสพยาบ้าไม่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ *	2.38	1.049	ไม่ดี
2.5 การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดความกล้าในการกระทำความผิด *	2.48	1.150	ไม่ดี
รวม	2.17	0.764	ไม่ดี
3. ผลกระทบจากการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/สังคม			
3.1 การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว อาทิเช่น ไม่ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท ไม่เกิดการลักขโมย ไม่ทำร้ายร่างกาย *	2.10	1.049	ไม่ดี
3.2 การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้า *	2.01	1.107	ไม่ดี
3.3 การเสพยาบ้าไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน การฆาตกรรม *	2.10	1.100	ไม่ดี
3.4 การเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ขาดพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามดูแลรักษา *	1.93	1.024	ไม่ดี
3.5 การเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน *	2.12	1.079	ไม่ดี
รวม	2.05	0.871	ไม่ดี
ผลรวมทัศนคติต่อการเสพยาบ้า	2.35	0.527	ไม่ดี

* เป็นคำถามเชิงลบที่ผู้วิจัยได้ปรับเกณฑ์และแบบสอบถามเป็นเชิงบวกแล้ว

จากตาราง 11 แสดงภาพรวมทัศนคติต่อการเสพยาบ้า พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มีทัศนคติต่อการเสพยาบ้าโดยรวมอยู่ในระดับไม่ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.35

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้ามีทัศนคติด้านผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเองของการเสพยาบ้าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นในระดับปานกลางทุกข้อ คือ การเสพยาบ้าทำให้ทำงานได้นานขึ้น การเสพยาบ้าทำให้สนุกสนานครื้นเครง การเสพยาบ้าทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก การเสพยาบ้าทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี และการเสพยาบ้าทำให้มีความสุข โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15, 3.11, 2.73, 2.54 และ 2.64 ตามลำดับ

ผู้ต้องขังคดียาบ้ามีทัศนคติด้านผลเสียของการเสพยาบ้าต่อตนเองของการเสพยาบ้าโดยรวมอยู่ในระดับไม่ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.17 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นในระดับไม่ดีทุกข้อ คือ การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดความกล้าในการกระทำความผิด การเสพยาบ้าไม่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดประสาทหลอน หวาดระแวง การเสพยาบ้าไม่ทำให้หัวใจเต้นเร็ว และการเสพยาบ้าไม่ทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคต โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48, 2.38, 2.09, 1.95 และ 1.93 ตามลำดับ

ผู้ต้องขังคดียาบ้ามีทัศนคติด้านผลกระทบจากการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/ สังคมโดยรวมอยู่ในระดับไม่ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.05 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นในระดับไม่ดีทุกข้อ คือ การเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว อาทิเช่น ไม่ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท ไม่ลักขโมย ไม่ทำร้ายร่างกาย การเสพยาบ้าไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน การฆาตกรรม การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้า และการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ขาดพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามดูแลรักษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.12, 2.10, 2.10, 2.01 และ 1.93 ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขัง

ปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านได้ยาบ้ามาโดยวิธีใด		
เพื่อนติดต่อซื้อให้	202	63.1
ติดต่อด้วยตนเอง	95	29.7
มีนายหน้ามาติดต่อ	14	4.4
อื่นๆ เช่น พี่น้อง/ญาติ หามาให้ ไม่ได้ซื้อได้เหลือจากเพื่อน	9	2.8
รวม	320	100.0
2. สถานที่ทำการซื้อขาย		
ปั้มน้ำมัน	29	9.1
โรงเรียน/ สถานศึกษา	4	1.3
ร้านค้า	18	5.6
วัด	11	3.4
สวนสาธารณะ	25	7.8
บ้านผู้ขาย	153	47.8
บ้านตนเอง	14	4.4
ที่ทำงาน	14	4.4
สถานเริงรมย์	24	7.5
อื่นๆ เช่น ชุมชนแออัด	28	8.7
รวม	320	100.0
4. ลักษณะบรรจุภัณฑ์ของยาบ้า		
ห่อด้วยกระดาษฟลอย	108	33.8
ใส่หลอดกาแฟ	174	54.4
อื่นๆ เช่น ถุงพลาสติก ไม่บรรจุใส่อะไรเลย	38	11.8
รวม	320	100.0
5. ท่านคิดว่าการแสวงหายาบ้ามาเสพหายากหรือไม่		
หาง่าย	103	32.2
ปานกลาง	192	60.0
ยาก	25	7.8
รวม	320	100.0

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
6. ท่านนำเงินจากไหนมาหาซื้อยาบ้า		
ทำงาน/ จากรายได้ของตัวเอง	261	81.6
ขอบิดา-มารดา / ผู้ปกครอง	13	4.1
ค้ายาบ้า	11	3.4
ขโมยเงินจากบิดา-มารดา / ผู้ปกครอง	1	0.3
เพื่อน	23	7.2
ลักขโมย/ ปล้น	7	2.2
อื่นๆ เช่น ภรรยา	4	1.2
รวม	320	100.0
8. ท่านเสพยาบ้าโดยวิธีใด		
รับประทานเหมือนยา	27	8.4
ผสมกับเครื่องดื่ม / อาหาร	31	9.7
อัดใส่ในบุหรี่	29	9.1
อื่นๆ เช่น ใส่ฟลอยบนแล้วเสฟ ใส่ซองบุหรี่ดูด	233	72.8
รวม	320	100.0

จากตาราง 12 พบว่า พฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ปัจจัยรายชื่อด้านวิธีได้มาซึ่งยาบ้า พบว่า ส่วนใหญ่เพื่อนติดต่อซื้อยาบ้าให้มีจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 63.1 รองลงมา คือ ติดต่อด้วยตนเอง มีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 มีนายหน้ามาติดต่อ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 และอื่นๆ อาทิเช่น น้องหรือพี่ ญาติ ชื่อมาให้ มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ และเนื่องจากวิธีอื่นๆ ในการได้ยาบ้า อาทิเช่น น้องหรือพี่ ญาติ ชื่อมาให้ มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ผู้ทำวิจัยจึงนำไปรวมกับมีนายหน้ามาติดต่อ ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละรายข้อด้านวิธีได้มาซึ่งยาบ้า

ปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านได้ยาบ้ามาโดยวิธีใด		
เพื่อนติดต่อซื้อให้	202	63.1
ติดต่อด้วยตนเอง	95	29.7
มีนายหน้ามาติดต่อและอื่นๆ เช่น พี่น้อง/ญาติ หามาให้	23	7.2
รวม	320	100.0

จากตาราง 13 พบว่า ส่วนใหญ่เพื่อนติดต่อซื้อยาบ้าให้มีจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 63.1 รองลงมา คือ ติดต่อด้วยตนเอง มีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 มีนายหน้ามาติดต่อและอื่นๆ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ตามลำดับ

ปัจจัยรายข้อด้าน**สถานที่ที่ทำการซื้อขายยาบ้า** พบว่า ส่วนใหญ่จะทำการซื้อขายยาบ้าที่บ้านผู้ขาย มีจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมา คือ ปั้มน้ำมันมีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 สถานที่อื่นๆ อาทิเช่น ชุมชนแออัด มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 สวนสาธารณะมีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 สถานเริงรมย์ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ร้านค้ามีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6บ้านตนเอง และที่ทำงาน แต่ละที่มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 วัด 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4โรงเรียน มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ตามลำดับ และเนื่องจากสถานที่ที่ทำการซื้อขายยาบ้าซื้อที่บ้านของตนเองและที่ทำงาน แต่ละที่มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 วัด 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 โรงเรียน มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ผู้ทำวิจัยจึงนำไปรวมกับซื้อที่ร้านค้า ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละ ปัจจัยรายข้อด้านสถานที่ที่ทำการซื้อขายยาบ้า

ปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
2. สถานที่ทำการซื้อขายยาบ้า		
ปั้มน้ำมัน	29	9.1
ร้านค้า/ โรงเรียน/ สถานศึกษา/ วัด/ บ้านตนเอง/ ที่ทำงาน	61	19.1
สวนสาธารณะ	25	7.8
บ้านผู้ขาย	153	47.8
สถานเริงรมย์	24	7.5
อื่นๆ เช่น ชุมชนแออัด	28	8.7
รวม	320	100.0

จากตาราง 14 พบว่า ส่วนใหญ่จะทำการซื้อขายที่บ้านผู้ขายมีจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมา คือ ร้านค้า บ้านตนเอง ที่ทำงาน วัด และโรงเรียน/ สถานศึกษา มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 ปั่นน้ำมันมีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 สถานที่อื่นๆ อาทิเช่น ชุมชนแออัด มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 สวนสาธารณะมีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 และสถานเริงรมย์ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ตามลำดับ

ปัจจัยรายข้อด้าน**ลักษณะบรรจุภัณฑ์ของยาบ้า** พบว่า ส่วนใหญ่ยาบ้าบรรจุใส่หลอดกาแฟ มีจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 รองลงมา คือ ห่อด้วยกระดาษฟลอย มีจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 และอื่นๆ อาทิเช่น ไม่ห่อด้วยอะไรเลย ใส่ถุงพลาสติก เป็นต้น มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 ตามลำดับ

ปัจจัยรายข้อด้านการ**แสวงหายาบ้ามาเสพยาหรือไม่** พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นปานกลางในการแสวงหายาบ้า มีจำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมา คือ ง่ายต่อการหายาบ้ามาเสพมีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2 และ ยาก มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 ตามลำดับ

ปัจจัยรายข้อด้าน**นำเงินจากไหนมาหาซื้อยาบ้า** พบว่า ส่วนใหญ่ทำงาน/ จากรายได้ของตัวเองมีจำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 81.6 รองลงมา คือ เพื่อนมีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ขอบิตา-มารดา/ ผู้ปกครองมีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 ค้ายาบ้ามีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 ลักขโมย/ ปล้นมีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 อื่นๆ เช่นพี่ น้อง เป็นต้น มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 และขโมยเงินจากบิดา-มารดา/ ผู้ปกครองมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ และเนื่องจากค้ายาบ้ามีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 ลักขโมย/ ปล้นมีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 อื่นๆ เช่นพี่ น้อง เป็นต้น มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 และขโมยเงินจากบิดา-มารดา/ ผู้ปกครองมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ผู้ทำวิจัยจึงนำไปรวมกับขอบิตา-มารดา/ ผู้ปกครอง ดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละ ปัจจัยรายข้อด้านนำเงินจากไหนมาหาซื้อยาบ้า

ปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
6. ท่านนำเงินจากไหนมาหาซื้อยาบ้า		
ทำงาน/ จากรายได้ของตัวเอง	261	81.6
ขอบิตา-มารดา / ผู้ปกครอง, ค้ายาบ้า ,	36	11.2
ขโมยเงินจากบิดา-มารดา/ ผู้ปกครอง, ลักขโมย/ ปล้นและ อื่นๆ		
เพื่อน	23	7.2
รวม	320	100.0

จากตาราง 15 พบว่า ส่วนใหญ่นำเงินจากการทำงาน/ จากรายได้ของตัวเองมีจำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 81.6 รองลงมา คือ ขอบิดา-มารดา/ ผู้ปกครอง, ค่ายาบำ, ขโมยเงินจากบิดา-มารดา/ ผู้ปกครอง, ลักขโมย/ ปล้นและอื่นๆ เช่น ฟี น่อง มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 และเพื่อนมีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ตามลำดับ

ปัจจัยรายข้อด้าน**เสพยาบ้าโดยวิธีใด** พบว่า ส่วนใหญ่เสพยาบ้าโดยใส่ฟลอยรอนไฟแล้วเสพใส่ซองบุหรี่ยี่เสพ ฉีดเข้าตัว มีจำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 72.8 รองลงมา คือ ผสมกับเครื่องดื่ม/อาหารมีจำนวน 31 คิดเป็นร้อยละ 9.7 อัดใส่ในบุหรี่มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 และรับประทานเหมือนยามีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4 ตามลำดับ

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่ และค่าร้อยละของพฤติกรรมการเสพยาบ้า

ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D.	Max	Min	จำนวน	ร้อยละ
3. ราคาต่อเม็ดที่ท่านซื้อ	182.93	0.861	6	1		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 100 บาท					6	1.9
101 – 150 บาท					18	5.6
151 – 200 บาท					169	52.8
201 – 250 บาท					88	27.5
251 – 300 บาท					37	11.6
301 บาทขึ้นไป					2	0.6
รวม					320	100.0
7. ท่านเสพยาบ้าวันละกี่เม็ด	1.72	0.925	5	1		
½ - 1 เม็ด					154	48.1
2 – 3 เม็ด					132	41.3
4 – 5 เม็ด					17	5.3
6 – 7 เม็ด					5	1.6
8 เม็ด ขึ้นไป					12	3.7
รวม					320	100.0

จากตาราง 16 พบว่า ความถี่ปัจจัยรายข้อด้าน**ราคาต่อเม็ดที่ท่านซื้อยาบ้า**ของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มีค่าเฉลี่ยประมาณ 183 บาทต่อเม็ด โดยราคายาบ้าต่ำสุดที่ท่านซื้อคือ ราคาต่ำกว่าหรือเท่ากับ 100 บาทต่อเม็ด และราคาสูงสุด คือ ราคา 301 บาทขึ้นไปต่อเม็ด

ปัจจัยรายข้อด้าน**เสพยาบ้าวันละกี่เม็ด**ของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มีค่าเฉลี่ยเสพยาบ้าประมาณ 2 เม็ดต่อวัน

โดยจำนวนที่เสพยาบ้าต่อวันต่ำสุด อยู่ที่จำนวน $\frac{1}{2}$ - 1 เม็ดต่อวัน และจำนวนสูงสุดในการเสพยาบ้าต่อวัน คือ 8 เม็ด ขึ้นไป

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเสพยาบ้า

พฤติกรรมการเสพยาบ้า	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9. ท่านมีความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่กับการเสพยาบ้า	2.60	1.223	ไม่พอใจ
10. ในอนาคตข้างหน้าหลังจากที่ท่านได้ออกจากการต้องขัง ท่านจะกลับไปเสพยาบ้าอีกหรือไม่	1.64	1.059	เลิกเสพยา แน่นอน

จากตาราง 17 ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้ต้องขังมีความพึงพอใจในการเสพยาบ้าในระดับต่ำ คือ ผู้เสพยามีความไม่พอใจกับการเสพยาบ้า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60

และในอนาคตหลังจากต้องขัง ผู้ต้องขังมีระดับแนวโน้มต่ำมากในการกลับมาเสพยาอีก ครั้ง คือ ผู้ต้องขังมีระดับแนวโน้มจะไม่กลับมาเสพยาบ้าอีก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.64

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม อันได้แก่ อายุ ภูมิภาค สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน และขนาดครอบครัว ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม แตกต่างกัน

อายุ

ปัจจัยด้านอายุของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าต่อการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม แตกต่างกัน

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าต่อการเสพยาบ้าด้าน ความพึงพอใจในการเสพยาบ้า หลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพยาหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าต่อการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า หลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกัน

สถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ในการทดสอบสมมติฐาน จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าน้อยกว่า 0.05 โดยจะทำการทดสอบความแปรปรวนจากตาราง Homogeneity of Variances

ถ้าพบความแปรปรวนเท่ากันทุกกลุ่มจะทดสอบความแตกต่างด้วย F-test และถ้าความแปรปรวนไม่เท่ากันทุกกลุ่มจะทดสอบความแตกต่างด้วย Brown-Forsythe ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อ Sig.(2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 และถ้าสมมติฐานใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน จะต้องนำไปทดสอบด้วยวิธีเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least – Significant Different (LSD) หรือ Dunnett's T3 เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่

ซึ่งผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความแปรปรวนของอายุ โดยใช้ Levene test พบว่าค่า Sig. ด้าน ความพึงพอใจในการเสพยาบ้า หลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ มีค่าเท่ากับ 0.303 และ 0.165 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นกลุ่มอายุมีความแปรปรวนเท่ากันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test ดังตาราง 18

ตาราง 18 แสดงผลพฤติกรรมการเสพยาบ้าโดยรวมจำแนกตามอายุ

พฤติกรรมกา รเสพยาบ้า	Homogeneity of Variances		อายุ (ความ แปรปรวน)	SS	df	MS	F	Sig.
	Levene Statistic	Sig.						
ความพึงพอใจในการเสพยาบ้า	1.218	0.303	ระหว่างกลุ่ม	5.081	3	1.694	1.134	0.335
			ภายในกลุ่ม	471.916	316	1.493		
			รวม	476.997	319			
หลังถูกต้องขังจะกลับมา เสพหรือไม่	1.711	0.165	ระหว่างกลุ่ม	4.371	3	1.457	1.303	0.273
			ภายในกลุ่ม	353.301	316	1.118		
			รวม	357.672	319			

จากตาราง 18 แสดงผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานจากการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำ

กลางคลองเปรม จำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : One-Way ANOVA) ในการทดสอบพบว่า สมมติฐานรายข้อด้าน ความพึงพอใจในการเสพยาบ้า หลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาหรือไม่ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.335 และ 0.273 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้าและหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ฎมิลำเนา

ปัจจัยด้านฎมิลำเนาของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม แตกต่างกัน

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีฎมิลำเนาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า หลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีฎมิลำเนาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า หลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาหรือไม่ แตกต่างกัน

สถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม โดยที่สุ่มตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มอย่างเป็นอิสระจากกัน (Independent Sample t – test) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อ P หรือ Sig.(2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05

จากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า Levene's Test for Equality of Variances ค่า Sig. สมมติฐานรายข้อด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้าและหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาหรือไม่ เท่ากับ 0.560 และ 0.675 ตามลำดับ ดังนั้นจะใช้ค่า Equal Variances assumed สำหรับค่า t-test for Equality of Means ซึ่งสามารถแสดงผลการทดสอบสมมติฐานดังตาราง 19

ตาราง 19 การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเสพยาบ้า จำแนกตามภูมิภาค

พฤติกรรมการเสพยาบ้า	Homogeneity of Variances		ภูมิภาค	$\bar{X}$	S.D.	t	df	Sig. (2-tailed)
	Levene Statistic	Sig.						
ความพึงพอใจในการเสพยาบ้า	0.340	0.560	ทุกภาคยกเว้นภาคกลาง	2.58	1.269	-0.114	318	0.909
Equal Variances assumed			ภาคกลาง	2.60	1.208			
หลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาหรือนิ	0.176	0.675	ทุกภาคยกเว้นภาคกลาง	1.71	1.130	0.705	318	0.482
Equal Variances assumed			ภาคกลาง	1.61	1.031			

จากตาราง 19 แสดงการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม จำแนกตามภูมิภาค โดยใช้สถิติ Independent Sample t – test ในการทดสอบพบว่า พฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.909 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) ซึ่งหมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีภูมิภาคแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาบ้าอีกหรือนิ มีค่าSig.(2-tailed) เท่ากับ 0.482 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) ซึ่งหมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีภูมิภาคแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาบ้าอีกหรือนิ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สถานภาพสมรส

ปัจจัยด้านสถานภาพสมรสของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม แตกต่างกัน

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า หลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาหรือนิ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า หลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกัน

สถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม โดยที่สุ่มตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มอย่างเป็นอิสระจากกัน (Independent Sample t – test) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อ Sig.(2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05

จากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า Levene's Test for Equality of Variances ค่า Sig. สมมติฐานด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า มีค่าเท่ากับ 0.950 ดังนั้นจะใช้ค่า Equal Variances assumed สำหรับค่า t-test for Equality of Means ส่วนด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.020 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจะใช้ค่า Equal Variances not assumed สำหรับค่า t-test for Equality of Means ซึ่งสามารถแสดงผลการทดสอบสมมติฐานดังตาราง 20

ตาราง 20 การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเสพยาบ้า จำแนกตามสถานภาพสมรส

พฤติกรรมการเสพยาบ้า	Levene's Test for Equality of Variances		สถานภาพสมรส	$\bar{X}$	S.D.	t	df	Sig. (2-tailed)
	F	Sig.						
ความพึงพอใจในการเสพยาบ้า Equal Variances assumed	0.004	0.950	โสด	2.71	1.225	2.367*	318	0.019
			สมรส / อยู่ด้วยกัน / หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่	2.37	1.191			
หลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ Equal Variances not assumed	5.472*	0.020	โสด	1.72	1.116	2.017*	243.874	0.045
			สมรส / อยู่ด้วยกัน / หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่	1.48	0.914			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 20 แสดงการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยใช้สถิติ Independent Sample t – test ในการทดสอบพบว่า สมมติฐานย่อยความพึงพอใจในการเสพยาบ้า มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.019 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ซึ่งหมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ผู้ต้องขังที่มีสถานภาพโสดมี

พฤติกรรมการเสพยาบ้าในด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้ามากกว่าสถานภาพสมรส/ อยู่ด้วยกัน/ หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่

พฤติกรรมการเสพยาบ้า ด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาบ้าอีกหรือไม่ มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.045 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ซึ่งหมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ผู้ต้องขังที่มีสถานภาพโสดมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าในด้านการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องซึ่งมากกว่าสถานภาพสมรส/ อยู่ด้วยกัน/ หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่

ศาสนา

ปัจจัยด้านศาสนาของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม แตกต่างกัน

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีศาสนาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้าและด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาบ้าหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีศาสนาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้าและด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาบ้าหรือไม่ แตกต่างกัน

สถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม โดยที่สุ่มตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มอย่างเป็นอิสระจากกัน (Independent Sample t – test) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อ Sig.(2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05

จากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า Levene's Test for Equality of Variances ค่า Sig. สมมติฐานด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า มีค่าเท่ากับ 0.411 ดังนั้นจะใช้ค่า Equal Variances assumed สำหรับค่า t-test for Equality of Means ส่วนด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาบ้าหรือไม่ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.021 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 ดังนั้นจะใช้ค่า Equal Variances not assumed สำหรับค่า t-test for Equality of Means ซึ่งสามารถแสดงผลการทดสอบสมมติฐานดังตาราง 21

ตาราง 21 การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเสพยาบ้า จำแนกตามศาสนา

พฤติกรรมการเสพยาบ้า	Levene's Test for Equality of Variances		ศาสนา	$\bar{X}$	S.D.	t	df	Sig. (2-tailed)
	F	Sig.						
ความพึงพอใจในการเสพยาบ้า	0.679	0.411	พุทธ	2.64	1.212	1.370	318	0.172
Equal Variances assumed			อิสลาม, คริสต์ และศาสนาอื่นๆ	2.38	1.270			
หลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาหรือไม่	5.371*	0.021	พุทธ	1.67	1.097	1.436	89.623	0.155
Equal Variances not assumed			อิสลาม, คริสต์ และศาสนาอื่นๆ	1.48	0.828			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 21 แสดงการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม จำแนกตามศาสนา โดยใช้สถิติ Independent Sample t – test ในการทดสอบพบว่า สมมติฐานย่อยด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.172 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) ซึ่งหมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีศาสนาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พฤติกรรมการเสพยาบ้า ด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาบ้าอีกหรือไม่ มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.155 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) ซึ่งหมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีศาสนาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาบ้าอีกหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับการศึกษา

ปัจจัยด้านระดับการศึกษาของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม แตกต่างกัน

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้าและด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้าและด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกัน

สถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ในการทดสอบสมมติฐาน จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าน้อยกว่า 0.05 โดยจะทำการทดสอบความแปรปรวนจากตาราง Homogeneity of Variances

ถ้าพบความแปรปรวนเท่ากันทุกกลุ่มจะทดสอบความแตกต่างด้วย F-test และถ้าความแปรปรวนไม่เท่ากันทุกกลุ่มจะทดสอบความแตกต่างด้วย Brown-Forsythe ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อ Sig.(2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 และถ้าสมมติฐานใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน จะต้องนำไปทดสอบด้วยวิธีเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least – Significant Different (LSD) หรือ Dunnett's T3 เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่

ซึ่งผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความแปรปรวนของระดับการศึกษา โดยใช้ Levene test พบว่า ค่า Sig. ด้าน ความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพหรือไม่ มีค่าเท่ากับ 0.363 และ 0.546 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า.05 ดังนั้นกลุ่มระดับการศึกษามีความแปรปรวนเท่ากันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test ดังตาราง 22

ตาราง 22 แสดงผลพฤติกรรมการเสพยาบ้าโดยรวมจำแนกตามระดับการศึกษา

พฤติกรรมการเสพยาบ้า	Homogeneity of Variances		ระดับการศึกษา (ความแปรปรวน)	SS	df	MS	F	Sig.
	Levene Statistic	Sig.						
ความพึงพอใจในการเสพยาบ้า	1.017	0.363	ระหว่างกลุ่ม	0.360	2	0.180	0.120	0.887
			ภายในกลุ่ม	476.637	317	1.504		
			รวม	476.997	319			
หลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาหรือไม่	0.607	0.546	ระหว่างกลุ่ม	2.348	2	1.174	1.047	0.352
			ภายในกลุ่ม	355.324	317	1.121		
			รวม	355.672	319			

จากตาราง 22 แสดงผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานจากการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : One-Way ANOVA) ในการทดสอบพบว่า สมมติฐานย่อยด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาหรือไม่ มีค่า Sig. มากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

อาชีพ

ปัจจัยด้านอาชีพของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม แตกต่างกัน

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาหรือไม่ แตกต่างกัน

สถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ในการทดสอบสมมติฐาน จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าน้อยกว่า 0.05 โดยจะทำการทดสอบความแปรปรวนจากตาราง Homogeneity of Variances

ถ้าพบความแปรปรวนเท่ากันทุกกลุ่มจะทดสอบความแตกต่างด้วย F-test และถ้าความแปรปรวนไม่เท่ากันทุกกลุ่มจะทดสอบความแตกต่างด้วย Brown-Forsythe ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อ Sig.(2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 และถ้าสมมติฐานใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน จะต้องนำไปทดสอบด้วยวิธีเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least – Significant Different (LSD) หรือ Dunnett's T3 เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่

ซึ่งผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความแปรปรวนของอาชีพ โดยใช้ Levene test พบว่า ด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพหรือไม่ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.020 และ 0.002 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ ดังนั้นกลุ่มอายุในด้านดังกล่าว มีความแปรปรวนไม่เท่ากัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ จึงทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ Brown-Forsythe ดังตาราง 23

ตาราง 23 แสดงผลพฤติกรรมการเสพยาบ้าโดยรวมจำแนกตามอาชีพโดยใช้สถิติ Brown-Forsythe

พฤติกรรมการ เสพยาบ้า	Homogeneity of Variances		อาชีพ	Statistic	df1	df2	Sig.
	Levene Statistic	Sig.					
ความพึงพอใจใน การเสพยาบ้า	3.977	0.020	พนักงาน/ ลูกจ้างบริษัทเอกชน รับจ้างทั่วไป อาชีพอื่นๆ	0.709	2	213.929	0.493
หลังถูกต้องซึ่งจะ กลับมาเสพหรือไม่	6.461	0.002	พนักงาน/ ลูกจ้างบริษัทเอกชน รับจ้างทั่วไป อาชีพอื่นๆ	2.376	2	226.409	0.095

จากตาราง 23 แสดงผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานจากการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม จำแนกตามอาชีพ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: One-Way ANOVA) ในการทดสอบพบว่า สมมติฐานย่อยในด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพหรือไม่ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.493 และ

0.095 ตามลำดับซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพยาหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (ก่อนถูกต้องขัง)

ปัจจัยด้านรายได้ของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม แตกต่างกัน

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีรายได้แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพยาหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีรายได้แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพยาหรือไม่ แตกต่างกัน

สถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ในการทดสอบสมมติฐาน จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าน้อยกว่า 0.05 โดยจะทำการทดสอบความแปรปรวนจากตาราง Homogeneity of Variances

ถ้าพบความแปรปรวนเท่ากันทุกกลุ่มจะทดสอบความแตกต่างด้วย F-test และถ้าความแปรปรวนไม่เท่ากันทุกกลุ่มจะทดสอบความแตกต่างด้วย Brown-Forsythe ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อ Sig.(2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 และถ้าสมมติฐานใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน จะต้องนำไปทดสอบด้วยวิธีเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least – Significant Different (LSD) หรือ Dunnett's T3 เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่

ซึ่งผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความแปรปรวนของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้ Levene test พบว่า ค่า Sig. ด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้าและด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพยาหรือไม่ มีค่าเท่ากับ 0.628 และ 0.106 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นกลุ่มระดับการศึกษามี

ความแปรปรวนเท่ากันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test ดังตาราง 24

ตาราง 24 แสดงผลพฤติกรรมการเสพยาบ้าโดยรวมจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

พฤติกรรมการ เสพยาบ้า	Homogeneity of Variances		รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน (ความ แปรปรวน)	SS	df	MS	F	Sig.
	Levene Statistic	Sig.						
ความพึงพอใจใน การเสพยาบ้า	0.466	0.628	ระหว่างกลุ่ม	0.087	2	0.043	0.029	0.972
			ภายในกลุ่ม	476.910	317	1.504		
			รวม	476.997	319			
หลังถูกต้องซึ่งจะ กลับมาเสพยาหรือไม่	2.256	0.106	ระหว่างกลุ่ม	3.495	2	1.748	1.564	0.211
			ภายในกลุ่ม	354.177	317	1.117		
			รวม	357.672	319			

จากตาราง 24 แสดงผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานจากการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : One-Way ANOVA) ในการทดสอบพบว่า สมมติฐานย่อย คือ ด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาหรือไม่ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.972 และ 0.211 ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ความเป็นอยู่อาศัย/ อาศัยอยู่กับใคร (ก่อนถูกต้องขัง)

ปัจจัยด้านความเป็นอยู่อาศัยของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม แตกต่างกัน

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีความเป็นอยู่อาศัยแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพยาหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีความเป็นอยู่อาศัยแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกัน

สถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ในการทดสอบสมมติฐาน จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าน้อยกว่า 0.05 โดยจะทำการทดสอบความแปรปรวนจากตาราง Homogeneity of Variances

ถ้าพบความแปรปรวนเท่ากันทุกกลุ่มจะทดสอบความแตกต่างด้วย F-test และถ้าความแปรปรวนไม่เท่ากันทุกกลุ่มจะทดสอบความแตกต่างด้วย Brown-Forsythe ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) เมื่อ Sig.(2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 และถ้าสมมติฐานใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน จะต้องนำไปทดสอบด้วยวิธีเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least – Significant Different (LSD) หรือ Dunnett's T3 เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่

ซึ่งผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความแปรปรวนของความเป็นอยู่อาศัย โดยใช้ Levene test พบว่า ค่า Sig. ด้าน ความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพหรือไม่ มีค่าเท่ากับ 0.750 และ 0.102 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า.05 ดังนั้นกลุ่มระดับการศึกษามีความแปรปรวนเท่ากันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test ดังตาราง 25

ตาราง 25 แสดงผลพฤติกรรมการเสพยาบ้าโดยรวมจำแนกตามความเป็นอยู่อาศัย

พฤติกรรมการเสพยาบ้า	Homogeneity of Variances		อาศัยอยู่กับใคร (ความแปรปรวน)	SS	df	MS	F	Sig.
	Levene Statistic	Sig.						
ความพึงพอใจในการเสพยาบ้า	0.404	0.750	ระหว่างกลุ่ม	11.189	3	3.730	2.530	0.057
			ภายในกลุ่ม	465.807	316	1.474		
			รวม	476.997	319			
หลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพหรือไม่	2.086	0.102	ระหว่างกลุ่ม	4.247	3	1.416	1.266	0.286
			ภายในกลุ่ม	353.425	316	1.118		
			รวม	357.672	319			

จากตาราง 25 แสดงผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานจากการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม จำแนกตามการเป็นอยู่อาศัย/ อยู่กับใครก่อนถูกต้องขัง โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : One-Way ANOVA) ในการทดสอบพบว่า สมมติฐานย่อย คือ ด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.057 และ 0.286 ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีความเป็นอยู่อาศัยแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 2 เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : เหตุจูงใจในการเสพยาบ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

H_1 : เหตุจูงใจในการเสพยาบ้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ใช้การหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าน้อยกว่า 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐานแต่ละข้อของพฤติกรรมการเสพยาบ้า ด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ แสดงดังตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 26 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เหตุจูงใจในการเสพยาบ้ากับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า

เหตุจูงใจในการเสพยาบ้า	พฤติกรรมการเสพยาบ้า ระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า		
	Pearson Correlation (r)	Sig. (2-tailed)	ระดับความสัมพันธ์
1. เนื่องจากคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่	0.037	0.510	ไม่มีความสัมพันธ์
2. มีปัญหาครอบครัว	0.018	0.747	ไม่มีความสัมพันธ์
3. ถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน	0.007	0.897	ไม่มีความสัมพันธ์
4. แก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต	0.142*	0.011	ต่ำมาก
5. ต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้น	0.078	0.162	ไม่มีความสัมพันธ์
ผลรวมเหตุจูงใจในการเสพยาบ้า	0.088	0.115	ไม่มีความสัมพันธ์

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุจูงใจในการเสพยาบ้ากับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม โดยใช้การทดสอบค่าสถิติสัมประสิทธิ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) มีดังนี้

ปัจจัยด้านเหตุจูงใจในการเสพยาบ้าโดยรวมกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.115 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุจูงใจในการเสพยาบ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุจูงใจเนื่องจากคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าพบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.510 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการ

การเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุฉุกเฉินเนื่องจากมีปัญหาครอบครัว กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.747 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุฉุกเฉินในการเสพยาบ้าเนื่องจากมีปัญหาครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุฉุกเฉินเนื่องจากถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.897 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุฉุกเฉินในการเสพยาบ้าเนื่องจากถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุฉุกเฉินเนื่องจากแก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าพบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.011 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุฉุกเฉินในการเสพยาบ้าเนื่องจากแก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.142 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ เหตุฉุกเฉินเนื่องจากปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิตเพิ่มขึ้นส่งผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นในระดับต่ำมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุฉุกเฉินเนื่องจากต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้น กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.162 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุฉุกเฉินในการเสพยาบ้าเนื่องจากต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้นไม่มีความสัมพันธ์กับ

พฤติกรรมกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 27 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เหตุจูงใจในการเสพยาบ้ากับพฤติกรรมกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคต

เหตุจูงใจในการเสพยาบ้า	พฤติกรรมกรรมการเสพยาบ้า		
	ระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคต		
	Pearson Correlation (r)	Sig. (2-tailed)	ระดับ ความสัมพันธ์
1. เนื่องจากคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่	0.007	0.168	ไม่มีความสัมพันธ์
2. มีปัญหาครอบครัว	0.136*	0.015	ต่ำมาก
3. ถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน	0.029	0.611	ไม่มีความสัมพันธ์
4. แก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต	0.050	0.377	ไม่มีความสัมพันธ์
5. ต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้น	0.025	0.650	ไม่มีความสัมพันธ์
ผลรวมเหตุจูงใจในการเสพยาบ้า	0.098	0.081	ไม่มีความสัมพันธ์

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุจูงใจในการเสพยาบ้ากับพฤติกรรมกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม โดยใช้การทดสอบค่าสถิติสัมประสิทธิ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) มีดังนี้

ปัจจัยด้านเหตุจูงใจในการเสพยาบ้าโดยรวมกับพฤติกรรมกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคต ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.081 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุจูงใจในการเสพยาบ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุจูงใจเนื่องจากคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ กับพฤติกรรมกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตพบว่า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.168

ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่ เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุูงใจเนื่องจากมีปัญหาคอขวด กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าใน เรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคต พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.015 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากมีปัญหาคอขวด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมา เสพยาบ้าในอนาคตของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจ พิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มี ค่าเท่ากับ 0.136 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ เหตุูงใจเนื่องจาก ปัญหาคอขวด เพิ่มขึ้นมีผลต่อพฤติกรรมในการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าใน อนาคตเพิ่มขึ้นในระดับต่ำมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุูงใจเนื่องจากถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคต พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.611 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตของผู้ต้อง ขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุูงใจเนื่องจากแก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวใน ชีวิต กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตพบว่ามีค่าSig.(2-tailed) เท่ากับ 0.377 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากแก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวใน ชีวิต ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตของ ผู้ต้องขังคดียา บ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลอง เปรม ที่ระดับนัย สำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุูงใจเนื่องจากต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้น กับพฤติกรร มการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคต พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.650

ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้น ไม่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่ เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 3 ทศนคติต่อการเสพยาบ้า อันได้แก่ ผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง ผลเสียของการเสพยาบ้าต่อตนเอง ผลกระทบของการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ สังคม/ ครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ทศนคติต่อการเสพยาบ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพยาหรือไม่ ของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

H_1 : ทศนคติต่อการเสพยาบ้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพยาหรือไม่ ของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ใช้การหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าน้อยกว่า 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐานแต่ละข้อของพฤติกรรมการเสพยาบ้า แสดงดังตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 28 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้ำกับพฤติกรรมการเสพยาบ้ำในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้ำ

ทัศนคติต่อการเสพยาบ้ำ	พฤติกรรมการเสพยาบ้ำ ความพึงพอใจในการเสพยาบ้ำ		
	Pearson Correlation (r)	Sig. (2-tailed)	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ผลดีของการเสพยาบ้ำต่อตนเอง	0.326**	0.000	ต่ำ
1.1 การเสพยาบ้ำทำให้ทำงานได้นานขึ้น	0.297**	0.000	ต่ำ
1.2 การเสพยาบ้ำทำให้สนุกสนานครื้นเครง	0.314**	0.000	ต่ำ
1.3 การเสพยาบ้ำทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี	0.194**	0.000	ต่ำมาก
1.4 การเสพยาบ้ำทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก	0.168**	0.000	ต่ำมาก
1.5 การเสพยาบ้ำทำให้มีความสุข	0.260**	0.000	ต่ำ
2. ผลเสียจากการเสพยาบ้ำต่อตนเอง	0.041	0.470	ไม่มีความสัมพันธ์
2.1 การเสพยาบ้ำไม่ทำให้เกิดประสาทหลอน หวาดระแวง	-0.031	0.578	ไม่มีความสัมพันธ์
2.2 การเสพยาบ้ำไม่ทำให้หัวใจเต้นเร็ว	-0.035	0.528	ไม่มีความสัมพันธ์
2.3 การเสพยาบ้ำไม่ทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคต	0.113*	0.043	ต่ำมาก
2.4 การเสพยาบ้ำไม่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ	0.091	0.103	ไม่มีความสัมพันธ์
2.5 การเสพยาบ้ำไม่ทำให้เกิดความกล้าในการกระทำความผิด	0.002	0.966	ไม่มีความสัมพันธ์
3. ผลกระทบจากการเสพยาบ้ำต่อบุคคลอื่น/ครอบครัว/สังคม	0.118*	0.034	ต่ำมาก
3.1 การเสพยาบ้ำไม่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว อาทิเช่น ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท การลักขโมย การทำร้ายร่างกาย	0.095	0.089	ไม่มีความสัมพันธ์
3.2 การเสพยาบ้ำไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดามารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้ำ	0.130*	0.020	ต่ำมาก
3.3 การเสพยาบ้ำไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน การฆาตกรรม	0.090	0.109	ไม่มีความสัมพันธ์
3.4 การเสพยาบ้ำไม่ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ขาดพลเมืองที่ดี มีคุณภาพ เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามดูแลรักษา	0.090	0.106	ไม่มีความสัมพันธ์
3.5 การเสพยาบ้ำไม่ทำให้เป็นช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน	0.074	0.184	ไม่มีความสัมพันธ์
ผลรวมทัศนคติต่อการเสพยาบ้ำ	0.258**	0.000	ต่ำ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 28 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลรวมทัศนคติต่อการเสพยาบ้ากับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม โดยใช้การทดสอบค่าสถิติสัมประสิทธิ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) มีดังนี้

ปัจจัยทัศนคติต่อการเสพยาบ้าโดยรวมกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.258 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าโดยรวมเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง โดยรวม กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเองโดยรวม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.326 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเองโดยรวมเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้ทำงานได้นานขึ้น กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้ทำงานได้นานขึ้น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.297 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันใน

ระดับต่ำ กล่าวคือ ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้ทำงานได้นานขึ้นเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ

ความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้สนุกสนานครึ่งแครง กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้สนุกสนานครึ่งแครง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.314 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าวคือ ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้สนุกสนานครึ่งแครงเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ

ความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าพบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.194 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดีเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าพบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.168 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออกเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้มีความสุข กับ พฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าพบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้มีความสุข มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.260 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้มีความสุขเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลเสียจากการเสพยาบ้าต่อตนเอง โดยรวม กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.470 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลเสียจากการเสพยาบ้าต่อตนเองโดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดประสาทหลอน หวาดระแวง กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.578 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดประสาทหลอน หวาดระแวง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้หัวใจเต้นเร็ว กับ พฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.528 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้หัวใจเต้นเร็ว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคต กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.043 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.113 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เสียการเรียนงาน เสียอนาคต เพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นในระดับต่ำมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.103 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดความกล้าในการกระทำความผิด กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.966 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดความกล้าในการกระทำความผิด ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลกระทบจากการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/ สังคมโดยรวม กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.034 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลกระทบจากการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/ สังคมโดยรวม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

(r) มีค่าเท่ากับ 0.118 มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก ซึ่งได้มีการปรับแบบทดสอบเป็นทิศทางตรงข้าม กล่าวคือ ทศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลกระทบจากการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/ สังคมโดยรวมลดลงมีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าโดยรวมเพิ่มขึ้น เช่น กันในระดับต่ำมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.089 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดามารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้า กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.020 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิด เป็นภาระต่อบิดามารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.130 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดามารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้าเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นในระดับต่ำมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน การฆาตกรรม กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.109 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน การฆาตกรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ขาดพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามดูแลรักษา กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าพบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.106 ซึ่ง มากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ขาดพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามดูแลรักษา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เว้นจากกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าพบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.184 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เว้นจากกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 29 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะคิดต่อการเสพติดกับการเสพติดใน
เรื่องระดับการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขัง

ทักษะคิดต่อการเสพติด	พฤติกรรมเสพติด การกลับมาเสพติดอีกครั้งในอนาคต		
	Pearson Correlation (r)	Sig. (2-tailed)	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ผลดีของการเสพติดตนเอง	0.305**	0.000	ต่ำ
1.1 การเสพติดทำให้ทำงานได้นานขึ้น	0.238**	0.000	ต่ำ
1.2 การเสพติดทำให้สนุกสนานครื้นเครง	0.266**	0.000	ต่ำ
1.3 การเสพติดทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี	0.184**	0.001	ต่ำมาก
1.4 การเสพติดทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก	0.206**	0.000	ต่ำ
1.5 การเสพติดทำให้มีความสุข	0.257**	0.000	ต่ำ
2. ผลเสียจากการเสพติดตนเอง	0.032	0.563	ไม่มีความสัมพันธ์
2.1 การเสพติดไม่ทำให้เกิดประสาทหลอน หวาดระแวง	-0.050	0.375	ไม่มีความสัมพันธ์
2.2 การเสพติดไม่ทำให้หัวใจเต้นเร็ว	0.012	0.836	ไม่มีความสัมพันธ์
2.3 การเสพติดไม่ทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคต	0.108	0.053	ไม่มีความสัมพันธ์
2.4 การเสพติดไม่สาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ	0.105	0.061	ไม่มีความสัมพันธ์
2.5 การเสพติดไม่ทำให้เกิดความกล้าในการ กระทำความผิด	-0.048	0.392	ไม่มีความสัมพันธ์
3. ผลกระทบจากการเสพติดต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/สังคม	0.106	0.059	ไม่มีความสัมพันธ์
3.1 การเสพติดไม่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว อาทิเช่น ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท การลักขโมย การทำร้ายร่างกาย	0.052	0.352	ไม่มีความสัมพันธ์
3.2 การเสพติดไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพ ยาบ้า	0.113*	0.044	ต่ำมาก
3.3 การเสพติดไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิ เช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน การ ฆาตกรรม	0.062	0.267	ไม่มีความสัมพันธ์
3.4 การเสพติดไม่ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคม อาทิ เช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ขาดพลเมืองที่ดี มีคุณภาพ เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามดูแล รักษา	0.084	0.133	ไม่มีความสัมพันธ์
3.5 การเสพติดไม่ทำให้เป็นช่องทางสำหรับ ยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาะบาดในสังคม ชุมชน	0.117*	0.036	ต่ำมาก
ผลรวมทักษะคิดต่อการเสพติด	0.236**	0.000	ต่ำ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลรวมทัศนคติต่อการเสพยาบ้ากับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม โดยใช้การทดสอบค่าสถิติสัมประสิทธิ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) มีดังนี้

ปัจจัยทัศนคติต่อการเสพยาบ้าโดยรวมกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.236 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าโดยรวมเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง โดยรวม กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเองโดยรวม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.305 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเองโดยรวมเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้ทำงานได้นานขึ้น กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้ทำงานได้นานขึ้น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ

เกิดความมั่นใจ กล่าวแสดงออกเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขังเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพติดว่าการเสพติดทำให้มีความสุข กับ พฤติกรรมการเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขังพบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพติดว่าการเสพติดทำให้มีความสุข มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อ การควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.257 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันใน ระดับต่ำ กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพติดว่าการเสพติดทำให้มีความสุขเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรม การกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขังเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพติดในด้านผลเสียจากการเสพติดต่อตนเอง โดยรวม กับพฤติกรรมการเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.563 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติ ฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพติดในด้านผลเสียจากการเสพติดต่อตนเอง โดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้อง ขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลาง คลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพติดว่าการเสพติดไม่ทำให้เกิดประสาทหลอน หวาดระแวง กับพฤติกรรมการเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.375 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติ ฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพติดว่าการเสพติดไม่ทำให้เกิดประสาทหลอน หวาดระแวง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลัง ถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำ กลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพติดว่าการเสพติดไม่ทำให้หัวใจเต้นเร็ว กับ พฤติกรรมการเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.836 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพติดว่าการเสพติดไม่ทำให้หัวใจเต้นเร็ว ไม่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ

สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคต กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.053 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคต ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังพบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.061 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดความกล้าในการกระทำความผิด กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.392 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดความกล้าในการกระทำความผิด ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลกระทบจากการเสพยาบ้าต่อ **บุคคลอื่น/ ครอบครัว/ สังคมโดยรวม** กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.059 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลกระทบจากการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/ สังคมโดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุม

ตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.352 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดามารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้า กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.044 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิด เป็นภาระต่อบิดามารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.113 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดามารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้าเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังเพิ่มขึ้นในระดับต่ำมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน การฆาตกรรม กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.267 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน การฆาตกรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ขาดพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปราม

ดูแลรักษา กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.133 ซึ่ง มากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ขาดพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปราม ดูแลรักษา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังพบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.036 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.117 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการไม่ทำให้เป็นช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน เพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังเพิ่มขึ้นในระดับต่ำมาก

ตาราง 30 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ในการทดสอบ	ผลการทดสอบ
1. ปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม อันได้แก่ อายุ ภูมิฐานะ สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน และความเป็นอยู่อาศัย ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม แตกต่างกัน		
อายุ - ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าของ ด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกัน	F-test	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ภูมิฐานะ - ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีภูมิฐานะแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่อง ความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกัน	t-test	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
สถานภาพ - ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องวิธีได้ยาบ้า นำเงินจากไหนในการซื้อยาบ้า ความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกัน	t-test	เป็นไปตามสมมติฐาน
ศาสนา - ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีศาสนาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่อง ความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกัน	t-test	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ระดับการศึกษา - ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าเสพ แตกต่างกัน	F-test	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
อาชีพ - ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพหรือไม่แตกต่างกัน	F-test	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
รายได้ - ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีรายได้แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกัน	F-test	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ความเป็นอยู่อาศัย - ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีความเป็นอยู่อาศัยแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า แตกต่างกัน	F-test	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ในการทดสอบ	ผลการทดสอบ
2. เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม	Correlation	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
เหตุจูงใจเนื่องจาก - เนื่องจากคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ - มีปัญหาครอบครัว - ถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน - แก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต - ต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า	Correlation	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เป็นไปตามสมมติฐาน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
เหตุจูงใจเนื่องจาก - เนื่องจากคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ - มีปัญหาครอบครัว - ถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน - แก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต - ต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้า ในด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่	Correlation	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เป็นไปตามสมมติฐาน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
3. ทศนคติต่อการเสพยาบ้า อันได้แก่ ผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง ผลเสียของการเสพยาบ้าต่อตนเอง ผลกระทบของการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ สังคม/ ครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ ของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม	Correlation	เป็นไปตามสมมติฐาน
ทศนคติต่อผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่	Correlation	เป็นไปตามสมมติฐาน
ทศนคติต่อผลเสียของการเสพยาบ้าต่อตนเองโดยรวมและรายชื่อ คือ การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดประสาทหลอน หวาดระแวง, การเสพยาบ้าไม่ทำให้หัวใจเต้นเร็ว, การเสพยาบ้าไม่เกิดอุบัติเหตุ, การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดความกล้าในการกระทำความผิด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า ทศนคติต่อผลเสียของการเสพยาบ้าต่อตนเองรายชื่อ การเสพยาบ้าไม่ทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า	Correlation	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ในการทดสอบ	ผลการทดสอบ
ทัศนคติต่อผลกระทบของการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ สังคม/ ครอบครัว รายชื่อในเรื่องการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว อาทิเช่น ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท การลักขโมย การทำร้ายร่างกาย, การเสพยาบ้าไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน ฆาตกรรม, การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ขาดพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามดูแลรักษา และการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความความพึงพอใจในการเสพยาบ้า ทัศนคติต่อผลกระทบของการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ สังคม/ ครอบครัว โดยรวมและรายชื่อเกี่ยวกับการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในความยากง่ายในเรื่องความความพึงพอใจในการเสพยาบ้า	Correlation	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
		เป็นไปตามสมมติฐาน
ทัศนคติต่อผลเสียของการเสพยาบ้าต่อตนเอง และทัศนคติต่อผลกระทบของการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ สังคม/ ครอบครัว รายชื่อเกี่ยวกับการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว อาทิเช่น ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท การลักขโมย การทำร้ายร่างกาย, การเสพยาบ้าไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน ฆาตกรรม, การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ขาดพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามดูแลรักษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าต่อการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขัง ทัศนคติต่อผลกระทบของการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ สังคม/ ครอบครัว รายชื่อเกี่ยวกับการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้า และการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าต่อการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขัง	Correlation	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
		เป็นไปตามสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยด้านเหตุฉุกเฉินและทัศนคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทั้งในด้านข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องขัง เหตุฉุกเฉินในการเสพยาบ้า และทัศนคติต่อการเสพยาบ้าเพื่อทำความเข้าใจผู้ติดยาเสพติดอย่างละเอียดลึกซึ้ง อันจะเป็นการเสริมให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบได้แนวทางในการดำเนินการจัดทำแนวทางการควบคุมป้องกัน และกำหนดแนวนโยบายที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นองค์ความรู้เพิ่มเติมในการพัฒนาองค์กรให้ปลอดจากยาเสพติด เพื่อปรับปรุงสังคมของเราให้น่าอยู่ และส่งผลต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นที่น่าเชื่อถือเจริญรุ่งเรืองสืบต่อไป

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ เพื่อวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ อันได้แก่ อายุ ภูมิลำเนา สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพก่อนถูกต้องขัง รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือนก่อนถูกต้องขัง และขนาดครอบครัว ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุฉุกเฉินในการเสพยาบ้ากับพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้ากับพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษางานวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

1. ใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเสพติดให้โทษ
2. ใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาแนวทางการวางแผน เพื่อป้องกันการข้องเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในกลุ่มบุคคลทั่วไป
3. ใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า
4. ใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยในหัวข้อเรื่องยาเสพติด ประเภทยาบ้าให้กว้างขวางสืบต่อไป

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม อันได้แก่ อายุ ภูมิภาค อาชีพ รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน และขนาดครอบครัว ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมแตกต่างกัน
2. เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม
3. ทศนคติต่อการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม อันได้แก่ ผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง ผลเสียของการเสพยาบ้าต่อตนเอง ผลกระทบของการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ สังคม/ ครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ทำในการศึกษาค้นคว้าสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม จำนวนทั้งสิ้น 1,064 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 23 ตุลาคม 2551)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม จำนวนทั้งสิ้น 1,064 คน เนื่องจากทราบจำนวน

ประชากรจึงทำการกำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 320 คน โดยใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1979: 1088)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างโดยต้องการให้เกิดความผิดพลาดจากความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 หรือ 0.05 กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (แทนค่าในสูตร)

$$n = \frac{1,064}{1 + 1,064 (0.05)^2}$$

= 291 คน

จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 291 คน เพิ่มสำรองกรณีเก็บแบบสอบถามไม่ครบและแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 10% ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน โดยเลือกใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แหล่งที่มาของข้อมูลประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงต่างๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อมาสร้างแบบสอบถาม
2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามซึ่งมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือตามลำดับต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารวิชาการ ตำรา งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเสพยาบ้า เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาออกแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้
 - ส่วนที่ 1 ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ส่วนที่ 2 เหตุจูงใจในการเสพยาบ้า
 - ส่วนที่ 3 ทศนคติต่อยาบ้า
 - ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการเสพยาบ้า
 - ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น
3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและรับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งให้สมบูรณ์ก่อนนำทดลอง (Try out)
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2546: 49)

$$Cronbach's Alpha = \frac{\overline{kcov\ ariance} / \overline{var\ iance}}{1 + (k - 1)\overline{cov\ ariance} / \overline{var\ iance}}$$

เมื่อ α = สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k = จำนวนข้อคำถาม

$\overline{cov\ arince}$ = ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนร่วมระหว่างคำถามต่างๆ

$\overline{var\ iance}$ = ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนของคำถาม

พบว่า เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าโดยรวมผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัว และสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.536

ทัศนคติต่อยาบ้าโดยรวมผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.770 โดยแบ่งออกเป็นรายด้าน ได้แก่ ผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง ผลเสียจากการเสพยาบ้าต่อตนเอง และผลกระทบจากการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/สังคม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.792, 0.770 และ 0.848 ตามลำดับ ซึ่ง

ค่าแอลฟาที่ได้จะแสดงระดับของความคงที่ของแบบสอบถามโดยจะมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ค่าที่ใกล้เคียง 1 มาก แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งเนื้อหาของแบบสอบถามเป็น 4 ตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะส่วนบุคคลของผู้ต้องขัง ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ได้แก่ อายุ ภูมิฐานะสถานภาพสมรส ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และการเป็นอยู่อาศัย จำนวน 8 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-end response questions)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการเสพยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขัง ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มี 5 ข้อ เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด แบบ Likert scale และใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval scale) มี 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขัง ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มี 3 ด้าน จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด แบบ Likert scale และใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval scale) มี 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเสพยาบ้า ของผู้ต้องขัง ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ซึ่งเป็นแบบปลายปิด (Close-end) แบบมีให้เลือกหลายคำตอบ (Multiple Choices) มีจำนวน 6 ข้อ แบบปลายเปิด (Open-end) มีจำนวน 2 ข้อ และแบบ Semantic Differential Scales และใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval scale) มีจำนวน 2 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ต้องขัง ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ โดยดำเนินงานตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

2. ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนผู้ต้องขัง ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ในการแจกแบบสอบถามให้กับผู้ต้องขังทั้งหมดตามจำนวนตัวอย่างที่กำหนด จำนวน 320 คน

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม โดยเจ้าหน้าที่ได้ทำการแจกแบบสอบถามที่ได้เตรียมไว้แก่ผู้ต้องขังคดียาบ้า ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน

4. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามทุกฉบับ

5. คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามคืนแล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2. การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้วมาลงรหัสตามกำหนดไว้ล่วงหน้า

3. การประมวลผลข้อมูลที่ลงรหัสแล้ว นำมาบันทึกโดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์เพื่อการประมวลผลข้อมูลซึ่งใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for the Social Sciences หรือ SPSS)

4. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามทุกฉบับ

5. คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ดังนี้

1.1 หาค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ ภูมิลำเนาสถานภาพสมรส ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และขนาดครอบครัว และส่วนที่ 4 ข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 8 ได้แก่ ได้ยาบ้ามาโดยวิธีใด สถานที่ที่ท่านทำการซื้อขายยาบ้า ราคาต่อเม็ดที่ท่านซื้อ ลักษณะบรรจุภัณฑ์ของยาบ้า การแสวงหายาบ้ามาเสพหายากหรือไม่ นำเงินจากไหนมาหาซื้อยาบ้า ท่านเสพยาบ้าวันละกี่เม็ด และเสพยาบ้าโดยวิธีใด มีความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่กับการเสพยาบ้า และแนวโน้มในกลับไปเสพยาบ้าหลังจากการต้องขัง

1.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า ส่วนที่ 3 ทักษะการติดต่อยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า และส่วนที่ 4 พฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขัง ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ข้อที่ 9 ความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่กับการเสพยาบ้า และข้อที่ 10 แนวโน้มในกลับไปเสพยาบ้าหลังจากการต้องขัง

1.3 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า ส่วนที่ 3 ทักษะการติดต่อยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า และส่วนที่ 4 พฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขัง ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ในข้อที่ 9 ความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่กับการเสพยาบ้า และข้อที่ 10 แนวโน้มในกลับไปเสพยาบ้าหลังจากการต้องขัง

2. วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานดังนี้

2.1 สถิติวิเคราะห์แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of variance) ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ด้านอายุ ภูมิภาค เนาสถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน และขนาดครอบครัว

2.2 สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวที่เป็นอิสระต่อกัน เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 และ 3

การวิเคราะห์ข้อมูล สมมติฐานข้อที่ 1

ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเสพยาบ้าเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพยาหรือไม่ แตกต่างกัน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ คือ One-Way ANOVA

ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีภูมิภาคแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเสพยาบ้าเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพยาหรือไม่ แตกต่างกัน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ คือ t-test

ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเสพยาบ้าเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกันค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ คือ t-test

ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีศาสนาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเสพยาบ้าเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกัน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ คือ t-test

ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเสพยาบ้าเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกัน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ คือ One-Way ANOVA

ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเสพยาบ้าเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกัน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ คือ One-Way ANOVA

ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีรายได้แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเสพยาบ้าเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกัน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ คือ One-Way ANOVA

ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีความเป็นอยู่อาศัยแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเสพยาบ้าเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกัน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ คือ One-Way ANOVA

สมมติฐานข้อที่ 2

เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ คือ Correlation

สมมติฐานข้อที่ 3

ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม อันได้แก่ ผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง ผลเสียของการ

สุขภาพตัวเอง ผลกระทบของการสุขภาพตัวเองบุคคลอื่น/ สังคม/ ครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพ ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ คือ Correlation

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้า เหตุจูงใจ และทัศนคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม สรุปผลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ลักษณะของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

ผลจากการศึกษาวิจัย พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุ 21-25 ปี มีจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 รองลงมา คือ ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีอายุ 26-30 ปี มีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 ผู้ต้องขังคดียาบ้า 31 ปีขึ้นไป มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 และผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3

มีภูมิลำเนาจากภาคกลาง มีจำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 72.2 รองลงมา คือ ผู้ต้องขังคดียาบ้าที่มีภูมิลำเนาในภาคภาคเหนือ/ ภาคใต้/ ภาคตะวันออก/ ภาคตะวันตก/ ตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8

มีสถานภาพโสดมีจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5 รองลงมาคือ สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน/ หม้าย / หย่าร้าง/ แยกกันอยู่ มีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5

นับถือศาสนาพุทธ มีจำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 83.8 รองลงมาคือ ศาสนาอิสลาม/ คริสต์และศาสนาอื่น ๆ เช่น ไม่นับถือศาสนา มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2

มีระดับการศึกษา ไม่ได้ศึกษา-ประถมศึกษามีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 42.8 รองลงมา ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)หรือเทียบเท่าขึ้นไป มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8

มีอาชีพรับจ้างทั่วไปจำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 รองลงมาค้าขาย, ไม่ได้ประกอบอาชีพ/ว่างงาน, นักเรียน/ นักศึกษา, เกษตรกรรม ,รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และอาชีพอื่นๆ เช่น เปิดร้านขายของ ช่วยพ่อแม่ขายของ เปิดร้านขายก๋วยเตี๋ยว ช่วยงานที่บ้าน จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9 และมีอาชีพพนักงาน/ ลูกจ้างบริษัทเอกชนจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2

มีรายได้ก่อนถูกต้องขัง 5,001-10,000 บาท จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 รองลงมา รายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 และมีระดับรายได้ 10,001 บาทขึ้นไป จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9

อาศัยอยู่กับมารดาหรือญาติหรือคนเดียวหรือบิดาหรือบุตรหรือพี่น้องหรือคนอื่น ๆ อาทิเช่น นายจ้าง จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมาอาศัยอยู่กับคู่สมรส/ คู่รัก จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 อาศัยอยู่กับบิดา-มารดา มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 และอาศัยอยู่กับเพื่อน มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0

2. การวิเคราะห์ เหตุจูงใจในการเสพยาบ้า ทศนคติต่อการเสพยาบ้า และพฤติกรรม การเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจ พิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มีระดับเหตุจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86

ผู้ต้องขังคดียาบ้ามีระดับเหตุจูงใจในการเสพยาบ้าในระดับปานกลาง คือ เนื่องจากความคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ ถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน แก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต และต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05, 2.90, 2.98, และ 3.00 ตามลำดับ

ผู้ต้องขังคดียาบ้ามีระดับเหตุจูงใจในการเสพยาบ้าในระดับน้อย คือ มีปัญหาครอบครัว โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33

ทัศนคติต่อการเสพยาบ้า พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มีทัศนคติต่อการเสพยาบ้าโดยรวมอยู่ในระดับไม่ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.35

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้ามีทัศนคติด้านผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเองของการเสพยาบ้าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นในระดับปานกลางทุกข้อ คือ การเสพยาบ้าทำให้ทำงานได้นานขึ้น การเสพยาบ้าทำให้สนุกสนานครื้นเครง การเสพยาบ้าทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี การเสพยาบ้าทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก และการเสพยาบ้าทำให้มีความสุข โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15, 3.11, 2.54, 2.73 และ 2.64 ตามลำดับ

ผู้ต้องขังคดียาบ้ามีทัศนคติด้านผลเสียของการเสพยาบ้าต่อตนเองของการเสพยาบ้าโดยรวมอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.17 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นในระดับไม่ดีทุกข้อ คือ การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดความกล้าในการกระทำความผิด การเสพยาบ้าไม่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดประสาทหลอน หวาดระแวง การเสพยาบ้าไม่ทำให้หัวใจเต้นเร็ว

และการเสพยาบ้าไม่ทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคต โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48, 2.38, 2.09, 1.95 และ 1.93 ตามลำดับ

ผู้ต้องขังคดียาบ้ามีทัศนคติด้านผลกระทบจากการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/ สังคมโดยรวมอยู่ในระดับไม่ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.05 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นในระดับไม่ดีทุกข้อ คือ การเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว อาทิเช่น ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท การลักขโมย การทำร้ายร่างกาย การเสพยาบ้าไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน การฆาตกรรม การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดา มารดา ผู้ปกครองในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้า และการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ขาดพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามดูแลรักษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.12, 2.10, 2.10, 2.01 และ 1.93 ตามลำดับ

พฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม พบว่า ส่วนใหญ่เพื่อนติดต่อซื้อขายยาบ้าให้มีจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 63.1 รองลงมา คือ ติดต่อด้วยตนเอง มีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 มีนายหน้ามาติดต่อและอื่นๆ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ตามลำดับ

ทำการซื้อขายยาบ้าที่บ้านผู้ขายมีจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมา คือ ร้านค้าบ้านตนเอง ที่ทำงาน วัด และโรงเรียน/ สถานศึกษา มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 ปัมน้ำมันมีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 สถานที่อื่นๆ อาทิเช่น ชุมชนแออัด มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 สวนสาธารณะมีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 และสถานรื่นรมย์ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ตามลำดับ

ส่วนใหญ่ยาบ้าถูกบรรจุใส่หลอดกาแฟมีจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 รองลงมา คือ ห่อด้วยกระดาษฟลอย มีจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 และอื่นๆ อาทิเช่น ไม่ห่อด้วยอะไรเลย ใส่ถุงพลาสติก เป็นต้น มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 ตามลำดับ

การแสวงหายาบ้ามาเสพยาหากหรือไม่ พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นปานกลางในการแสวงหายาบ้า มีจำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมา คือ ง่ายต่อการหายาบ้ามาเสพมีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2 และ ยาก มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 ตามลำดับ

ส่วนใหญ่นำเงินจากการทำงาน/ จากรายได้ของตัวเองมีจำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 81.6 รองลงมา คือ ขอบิดา-มารดา/ ผู้ปกครอง, ค้ายาบ้า, ขโมยเงินจากบิดา-มารดา/ ผู้ปกครอง, ลักขโมย/ ปล้นและอื่นๆ เช่น พี่ น้อง มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 และเพื่อนมีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ตามลำดับ

ด้านเสพยาบ้าโดยวิธีใด พบว่า ส่วนใหญ่เสพยาบ้าโดยใส่ฟลอยร่นไฟแล้วเสพ, ใส่ซองบุหรี่
เสพ ฉีดเข้าตัว มีจำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 72.8 รองลงมา คือ ผสมกับเครื่องดื่ม/ อาหารมีจำนวน
31 คิดเป็นร้อยละ 9.7 ฉีดใส่ในบุหรี่มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 และรับประทานเหมือนยา
มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4 ตามลำดับ

ราคาต่อเม็ดประมาณ 200 บาท โดยราคายาบ้าต่ำสุดที่ทำการซื้อคือ ราคาต่ำกว่าหรือ
เท่ากับ 100 บาทต่อเม็ด และราคาสูงสุด คือ ราคา 301 บาทขึ้นไปต่อเม็ด

ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำ
กลางคลองเปรม มีค่าเฉลี่ยเสพยาบ้าประมาณ 2 เม็ดต่อวัน โดยจำนวนที่เสพยาบ้าต่อวันต่ำสุด อยู่ที่
จำนวน 1/2 - 1 เม็ดต่อวัน และจำนวนสูงสุดในการเสพต่อวัน คือ 8 เม็ด ขึ้นไป

ความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังอยู่ในระดับต่ำ คือ ผู้เสพมีความไม่พอใจกับการ
เสพยาบ้า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60

และมีระดับแนวโน้มต่ำมากในการกลับมาเสพอีกครั้ง คือ ผู้ต้องขังมีระดับแนวโน้มจะไม่กลับ
มาเสพยาบ้าอีก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.64

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่
เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม อันได้แก่ อายุ ภูมิภาค
สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน และขนาดครอบครัว ที่แตก
ต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือน
จำกลางคลองเปรม แตกต่างกัน

อายุ ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์เรือน
จำกลางคลองเปรมที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเสพ
ยาบ้า และหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า สมมติฐานรายข้อด้าน ความพึงพอใจในการเสพยาบ้า
หลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.335 และ 0.273 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับ
สมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_a) หมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่
เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีอายุแตกต่างกันมี
พฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้าและหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่
ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ภูมิลำเนา ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพยาหรือไม่ แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า พฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.909 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) ซึ่งหมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

พฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพยาบ้าอีกหรือไม่ มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.482 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) ซึ่งหมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพยาบ้าอีกหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สถานภาพสมรส ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า พบว่า สมมติฐานย่อยด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.019 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ซึ่งหมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ผู้ต้องขังที่มีสถานภาพโสดมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าในด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้ามากกว่าสถานภาพสมรส/ อยู่ด้วยกัน/ หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้ง

พฤติกรรมการเสพยาบ้า ด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพยาบ้าอีกหรือไม่ มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.045 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ซึ่งหมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ผู้ต้องขังที่มีสถานภาพโสดมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าในด้านการกลับ

มาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังต้องขังมากกว่าสถาน ภาพสมรส/ อยู่ด้วยกัน/ หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่ ซึ่ง สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ศาสนา ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีศาสนาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า สมมติฐานย่อยด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.172 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) ซึ่งหมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจ พิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีศาสนาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจใน การเสพยาบ้าไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้ง ไว้

พฤติกรรมการเสพยาบ้า ด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพยาบ้าอีกหรือไม่มีค่าSig.(2-tailed) เท่ากับ 0.155 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) ซึ่ง หมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือน จำกลางคลองเปรม ที่มีศาสนาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพ ยาบ้าอีกหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ ตั้งไว้

ระดับการศึกษา ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจ พิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า สมมติฐานย่อยด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และ ด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ มีค่า Sig. มากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและ สถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการ เสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ ไม่ แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อาชีพ ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือน จำกลางคลองเปรมที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า สมมติฐานย่อยในด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.493 และ 0.095 ตามลำดับซึ่งมาก กว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ผู้ต้องขัง คดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มี

อาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้าและด้านหลังถูกต้องซังจะกลับมาเสพหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (ก่อนถูกต้องซัง) ผู้ต้องซังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีรายได้แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า แตกต่าง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า สมมติฐานย่อย คือ ด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซังจะกลับมาเสพหรือไม่ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.972 และ 0.211 ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ผู้ต้องซังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซังจะกลับมาเสพหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความเป็นอยู่อาศัย/ อาศัยอยู่กับใคร (ก่อนถูกต้องซัง) ผู้ต้องซังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมที่มีความเป็นอยู่อาศัยแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้า แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า สมมติฐานย่อยด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซังจะกลับมาเสพหรือไม่ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.057 และ 0.286 ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ผู้ต้องซังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีความเป็นอยู่อาศัยแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซังจะกลับมาเสพหรือไม่ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 เหตุจูงใจในการเสพยาบ้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้า ด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องซังจะกลับมาเสพหรือไม่ ของผู้ต้องซังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า

ระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า - ปัจจัยด้านเหตุจูงใจในการเสพยาบ้าโดยรวมกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.115 ซึ่งมาก

กว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุจูงใจในการเสพยาบ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุจูงใจเนื่องจากคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าพบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.510 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุจูงใจเนื่องจากมีปัญหาครอบครัว กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.747 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากมีปัญหาครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุจูงใจเนื่องจากถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.897 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุจูงใจเนื่องจากแก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.011 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากแก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้อง

ซังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.142 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ เหตุูงใจเนื่องจากปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิตเพิ่มขึ้นส่งผลต่อพฤติกรรมในการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นในระดับต่ำมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุูงใจเนื่องจากต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้น กับพฤติกรรม การเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.162 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้นไม่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องซังคดียาบ้าของผู้ต้องซัง คดียาบ้าของผู้ต้องซังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำ กลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การกลับมาเสพยาบ้าในอนาคต - ปัจจัยด้านเหตุูงใจในการเสพยาบ้าโดยรวมกับ พฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคต ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัว และสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.081 ซึ่ง มากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุูงใจในการเสพยาบ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตของผู้ต้องซังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อ พิจารณารายข้อพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุูงใจเนื่องจากคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ กับพฤติกรรม การเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตพบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.168 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตของผู้ต้องซังคดียาบ้า ณ สถานที่ เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุูงใจเนื่องจากมีปัญหาคบครัว กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าใน เรื่อง ระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคต พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.015 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุูงใจในการเสพยา

ยาบ้าเนื่องจากมีปัญหาครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.136 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ เหตุูงใจเนื่องจากปัญหาครอบครัวเพิ่มขึ้นมีผลต่อพฤติกรรมในการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตเพิ่มขึ้นในระดับต่ำมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุูงใจเนื่องจากถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคต พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.611 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุูงใจเนื่องจากแก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตพบว่ามีค่าSig.(2-tailed) เท่ากับ 0.377 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากแก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตของผู้ต้องขังคดียา บ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัย สำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุูงใจเนื่องจากต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้น กับพฤติกรรม การเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคต พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.650 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เหตุูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้น ไม่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับการกลับมาเสพยาบ้าในอนาคตของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่ เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 3 ทศนคติต่อการเสพยาบ้า อันได้แก่ ผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง ผลเสียของการเสพยาบ้าต่อตนเอง ผลกระทบของการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ สังคม/ ครอบครัว มีความ

สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า

ปัจจัยทัศนคติต่อการเสพยาบ้าโดยรวมกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.258 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าโดยรวมเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง โดยรวม กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเองโดยรวม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.326 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเองโดยรวมเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้ทำงานได้นานขึ้น กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้ทำงานได้นานขึ้นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.297 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าว

คือ ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้ทำงานได้นานขึ้นเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้สนุกสนานครึ่งโครง กับ พฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้สนุกสนานครึ่งโครง มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.314 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าว คือ ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้สนุกสนานครึ่งโครงเพิ่มขึ้น มีผลต่อ พฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี กับ พฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าพบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.194 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดีเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออกกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.168 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออกเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาว่า การเสพยาทำให้มีความสุขกับพฤติกรรม การเสพยาในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาพบว่า มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาว่า การเสพยาทำให้มีความสุข มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.260 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาว่า การเสพยาทำให้มีความสุขเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาในด้านผลเสียจากการเสพยาต่อตนเอง โดยรวม กับพฤติกรรมการเสพยาในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยา พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.470 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาในด้านผลเสียจากการเสพยาต่อตนเองโดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาว่า การเสพยาไม่ทำให้เกิดประสาทหลอน หวาดระแวง กับพฤติกรรมการเสพยาในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยา พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.578 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาว่า การเสพยาไม่ทำให้เกิดประสาทหลอน หวาดระแวง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาว่า การเสพยาไม่ทำให้หัวใจเต้นเร็ว กับพฤติกรรมการเสพยาในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยา พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.528 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาว่า การเสพยาไม่ทำให้หัวใจเต้นเร็ว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคต กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.043 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.113 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคตเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นในระดับต่ำมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.103 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดความกล้าในการกระทำความผิด กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.966 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดความกล้าในการกระทำความผิด ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลกระทบจากการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/ สังคมโดยรวม กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.034 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลกระทบจากการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/ สังคมโดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการ

ตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.118 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ ทศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลกระทบจากการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/ สังคมโดยรวมเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าโดยรวมเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.089 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้า กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.020 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.130 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดา มารดา ผู้ปกครองในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้าเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมความพึงพอใจในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้นในระดับต่ำมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน การฆาตกรรม กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.109 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน การฆาตกรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้

ต้องซังคดียา บ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัย สำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ขาดพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามดูแลรักษา กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่ามีค่า Sig.

(2-tailed) เท่ากับ 0.106 ซึ่ง มากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ขาดพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามดูแลรักษา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ ต้องซังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัย สำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นช่องทางสำหรับ ยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าพบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.184 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าของผู้ต้องซังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัจจัยทัศนคติต่อการเสพยาบ้าโดยรวมกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องซังของผู้ต้องซังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องซังของผู้ต้องซังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.236 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าโดยรวมเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องซังเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง โดยรวม กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเองโดยรวม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.305 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเองโดยรวมเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้ทำงานได้นานขึ้น กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้ทำงานได้นานขึ้น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.238 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้ทำงานได้นานขึ้นเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้สนุกสนานครึ่งแครง กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้สนุกสนานครึ่งแครง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.266 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้สนุกสนานครึ่งแครงเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี กับ พฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังพบว่ามีความ Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.184 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี เพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เกิดความมั่นใจ กล้า แสดงออก กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีความ Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียา บ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.206 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออกเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้มีความสุขกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังพบว่ามีความ Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้มีความสุข มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.257 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าทำให้มีความสุขเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังเพิ่มขึ้นเช่นกันในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลเสียจากการเสพยาบ้าต่อตนเอง โดยรวม กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.563 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในด้านผลเสียจากการเสพยาบ้าต่อตนเอง โดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดประสาทหลอน หวาดระแวง กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.375 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดประสาทหลอน หวาดระแวง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้หัวใจเต้นเร็วกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.836 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้หัวใจเต้นเร็ว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคต กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.053 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคต ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพติดว่าการเสพติดไม่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ กับพฤติกรรมการเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.061 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพติดว่าการเสพติดไม่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพติดว่าการเสพติดไม่ทำให้เกิดความกล้าในการกระทำความผิด กับพฤติกรรมการเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.392 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพติดว่าการเสพติดไม่ทำให้เกิดความกล้าในการกระทำความผิด ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพติดในด้านผลกระทบจากการเสพติดต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/ สังคมโดยรวม กับพฤติกรรมการเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.059 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพติดในด้านผลกระทบจากการเสพติดต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/ สังคมโดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพติดว่าการเสพติดไม่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว กับพฤติกรรมการเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.352 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพติดว่าการเสพติดไม่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้า กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.044 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิด เป็นภาระต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.113 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้าเพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังเพิ่มขึ้นในระดับต่ำมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน การฆาตกรรม กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.267 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน การฆาตกรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ขาดพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามดูแลรักษา กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขัง พบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.133 ซึ่ง มากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และ ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ขาดพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามดูแลรักษา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้งหลังถูกต้องขังของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเสพยาบ้าว่าการเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็นช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องการกลับมา

เสพติดอีกครึ่งหลังถูกต้องซึ่งพบว่ามีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.036 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทศนคติต่อการเสพติดว่า การเสพติดไม่ทำให้เป็นช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพติดในเรื่องการกลับมาเสพติดอีกครึ่งหลังถูกต้องซึ่งของผู้ต้อง ขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ 0.117 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก กล่าวคือ ทศนคติต่อการเสพติดว่าไม่ทำให้เป็นช่องทาง สำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน เพิ่มขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมการกลับมาเสพติด อีกครึ่งหลังถูกต้องซึ่งเพิ่มขึ้นในระดับต่ำมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาค้นคว้า เหตุจูงใจ และทศนคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพติดของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัว และสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม อันได้แก่ อายุ ภูมิสำเนา สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน และขนาดครอบครัว ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรม การเสพติด ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม แตกต่างกัน

ผลจากการศึกษาค้นคว้าด้านลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อก ควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม อันได้แก่ อายุ ภูมิสำเนา ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน และขนาดครอบครัว ที่แตกต่างกันมี พฤติกรรมการเสพติดด้านความพึงพอใจในการเสพติด และด้านหลังถูกต้องซึ่งจะกลับมาเสพติดหรือไม่ ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ไม่แตกต่าง กัน ปัจจัยประชากรศาสตร์เหล่านี้ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการการเสพติดของผู้ต้องขังด้านความพึงพอใจในการเสพติด และด้านการกลับมาเสพติดอีกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ (2546: 192) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม การซื้อและการบริโภคของผู้บริโภคเพื่อ ทราบถึงลักษณะความต้องการและพฤติกรรม การซื้อและการบริโภคของผู้บริโภค โดยเฉพาะพฤติกรรม ภายหลังการซื้อ ซึ่งเป็นความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจหลังจากได้เสพติดแล้ว ความรู้สึกนี้ขึ้นอยู่กับ คุณสมบัติของตัวยาบ้าและความคาดหวังของผู้เสพ ถ้ายาบ้ามีคุณสมบัติตามที่ผู้เสพคาดหวัง ก็เกิด

ผลในทางบวก คือ ผู้เสพมีความพึงพอใจ มีแนวโน้มที่จะเสพซ้ำและบอกต่อเกี่ยวกับตัวยาบ้าในแง่บวก แก่ผู้อื่น แต่ถ้ายาบ้าไม่ตรงตามความต้องการ หรือต่ำกว่าที่ผู้เสพยาคาดหวัง ย่อมเกิดผลในทางลบ คือ ผู้เสพไม่พอใจ มีแนวโน้มที่จะไม่เสพซ้ำสูง และบอกต่อเกี่ยวกับยาบ้าในแง่ลบแก่ผู้อื่น

ส่วนลักษณะประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพสมรส ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมี พฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้าและหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ แตกต่างกัน คือ ผู้ต้องขังที่มีสถานภาพโสดมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าในด้านความพึงพอใจและหลังถูก ต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ มีความแตกต่างมากกว่าสถานภาพสมรส/ อยู่ด้วยกัน/ หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประชากรศาสตร์และประชากรวิทยา. (2541: 195) ว่า สถานภาพสมรส มีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจของบุคคล คนโสดจะมีอิสระทางความคิดมากกว่าคนที่ แต่งงานแล้ว การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ จะใช้เวลาน้อยกว่าคนที่แต่งงานแล้ว เนื่องจากไม่มีภาระผูกพัน หรือคนที่ต้องอยู่ในความรับผิดชอบมากเท่ากับคนที่แต่งงานแล้ว

2. เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ มีปัญหา ครอบครัว ถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน แก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต และเนื่องจากต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้น มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้า และด้านหลังถูกต้องขังจะกลับมาเสพหรือไม่ ของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลาง คลองเปรม

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่าเหตุ จูงใจในการเสพยาบ้าโดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องระดับความพึงพอ ใจในการเสพยาบ้าและด้านแนวโน้มในการกลับมาเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการ ควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม จากผลการวิเคราะห์ในข้างต้นจะ พบว่าผู้ต้องขังมีความพึงพอใจในการเสพยาบ้าในระดับต่ำ คือ ผู้เสพมีความไม่พอใจกับการเสพยาบ้า และเป็นผลให้ในอนาคตหลังจากต้องขัง ผู้ต้องขังมีระดับแนวโน้มต่ำมากในการกลับมาเสพอีกครั้ง คือ ผู้ต้องขังมีระดับแนวโน้มจะไม่กลับมาเสพยาบ้าอีกอย่างแน่นอน ซึ่งเห็นได้ชัดว่าเหตุจูงใจไม่มีความ สัมพันธ์กับการเสพยาบ้าในด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้าและแนวโน้มในการกลับมาเสพยาบ้า อีก

และเมื่อวิเคราะห์ในรายชื่อของเหตุจูงใจที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้าน ความพึงพอใจในการเสพยาบ้า พบว่า เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากแก้ปัญหาความเหงา ความ เครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการ

เสพยาบ้า สอดคล้องกับงานวิจัยของธวัชชัย ไชยเขียว (2526) ศึกษาถึงสาเหตุของการเสพยาบ้าในวัยเรียน ในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมตัวอยู่ที่กองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนและสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง จำนวน 116 คน ก็ได้แสดงให้เห็นว่า เด็กเยาวชนเกิดความเครียดมาก และในขณะที่เกิดความเครียด เด็กและเยาวชนก็ขาดแรงสนับสนุนทางสังคม ขาดผู้ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหา จึงทำให้เด็กและเยาวชนหันไปใช้ยาเสพติดในการแก้ปัญหาแทน และเมื่อได้เสพยาบ้าทำให้เกิดความพึงพอใจในการเสพ

และรายชื่อของเหตุจูงใจที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านแนวโน้มในการกลับมาเสพยาบ้า พบว่า เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าเนื่องจากปัญหาคบครองมีความสัมพันธ์กันกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กิ่งแก้ว เกษโกวิท และคณะ (2531) พบว่า ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวของผู้ต้องโทษชายที่มีประวัติเสพยาเสพติดจากทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น จำนวน 160 คน ผู้วิจัยรายงานว่า ผู้ต้องโทษที่ศึกษาเกือบทุกรายตอบว่ามีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่ดี เช่น บิดามารดาทะเลาะกันเป็นประจำจนต้องแยกทางกัน จึงเป็นแนวโน้มในการกลับมาเสพยาบ้าอีกครั้ง ซึ่งคุณสมบัติของครอบครัวที่มีคุณภาพมีลักษณะ 6 ประการ (โสภา ชูพิกุลชัย ชปิลมันน์. 2534: 24-26) ได้แก่ การชื่นชมคุณค่าของคนในครอบครัว การมีเวลาอยู่ร่วมกัน การมีพันธะต่อความสุขและสวัสดิภาพของครอบครัวร่วมกัน การติดต่อสื่อสารระหว่างกันเป็นอย่างดีการมีศรัทธาต่อศาสนาอย่างแรงกล้า การมีสมรรถนะจัดการกับวิกฤตการณ์ในครอบครัวได้อย่างดี ปัจจัยเหล่านี้สามารถป้องกันปัญหาสังคมที่จะเกิดขึ้นได้

3. ทศนคติต่อการเสพยาบ้า อันได้แก่ ผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเอง ผลเสียของการเสพยาบ้าต่อตนเอง ผลกระทบของการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ สังคม/ ครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน พบว่า ทศนคติต่อการเสพยาบ้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพยาบ้าและแนวโน้มในการกลับมาเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของสำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2530) ได้ทำการศึกษาวิจัยพฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของคนหนุ่มสาวไทย ในผู้ติดยาเสพติดจากทัณฑสถานบำบัดพิเศษและสถานบำบัดรักษายาเสพติดที่มีอายุระหว่าง 15-40 ปี จำนวน 1,033 ราย พบว่ามาจากสาเหตุ 2 ประการ คือ สาเหตุด้านบุคลิกภาพ ซึ่งเป็นความอ่อนแออ่อนไหวทางด้านจิตใจและอารมณ์ของผู้ติดยาเสพติด และสาเหตุทาง

ด้านสังคม โดยเฉพาะจากความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ไม่ราบรื่น ซึ่งสาเหตุหลังจะพบมากในเพศหญิง

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง เหตุฉุกเฉิน และ ทักษะชีวิต ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม ข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรมส่วนมากมีอายุในช่วงระหว่าง 21-25 ปี มีภูมิลำเนาจากภาคกลาง โสภณ นัถธิ์ ศาสนาพุทธ มีระดับการศึกษาในชั้นไม่ได้ศึกษา-ประถมศึกษา อาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้ 5,001-10,000 บาท อาศัยอยู่กับมารดาหรือญาติหรือคนเดียวหรือบิดาหรือบุตรหรือพี่น้องหรือคนอื่น ๆ อาทิ เช่น นายจ้าง ดังนั้น ทางผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้องควรมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับกลุ่มนี้ เพื่อปรับปรุง แนวโน้ม ทำความเข้าใจ ในโทษของการเสพยาเสพติดให้โทษ

2. เหตุฉุกเฉินในการเสพยาบ้า ของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม พบว่า ระดับเหตุฉุกเฉินโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เหตุฉุกเฉินเนื่องจากความเครียด อยากรทดลองสิ่งแปลกใหม่ ถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน แก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต และต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้นมีผลอยู่ในระดับปานกลางในการเสพยาบ้า และเหตุฉุกเฉินเนื่องจากมีปัญหาคอรัวอยู่ในระดับน้อย นับเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการดำเนินการวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า

3. ภาพรวมของทัศนคติต่อการเสพยาบ้า พบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม มีทัศนคติต่อการเสพยาบ้าโดยรวมอยู่ในระดับไม่ดี

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้ต้องขังคดียาบ้ามีทัศนคติด้านผลดีของการเสพยาบ้าต่อตนเองของการเสพยาบ้าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นในระดับปานกลางทุกข้อ คือ การเสพยาบ้าทำให้ทำงานได้นานขึ้น การเสพยาบ้าทำให้สนุกสนาน ครื้นเครง การเสพยาบ้าทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก การเสพยาบ้าทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี และการเสพยาบ้าทำให้มีความสุข

ด้านผลเสียของการเสพยาบ้าต่อตนเองของการเสพยาบ้าโดยรวมอยู่ในระดับไม่ดี เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นในระดับไม่ดีทุกข้อ คือ การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดความ

กล้าในการกระทำความผิด การเสพยาบ้าไม่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิด
ประสาทหลอน หวาดระแวง การเสพยาบ้าไม่ทำให้หัวใจเต้นเร็ว และการเสพยาบ้าไม่ทำให้เสียการ
เรียน งาน เสียอนาคต

ด้านผลกระทบจากการเสพยาบ้าต่อบุคคลอื่น/ ครอบครัว/สังคมโดยรวมอยู่ในระดับไม่ดี
เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นในระดับไม่ดีทุกข้อ คือ การเสพยาบ้าไม่ทำให้เป็น
ช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคม ชุมชน การเสพยาบ้าไม่ทำให้เกิดปัญหา
ในครอบครัว อาทิเช่น ไม่ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท ไม่ลักขโมย ไม่ทำร้ายร่างกาย การเสพยาบ้าไม่
ก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน การฆาตกรรม การเสพยาบ้า
ไม่ทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาบ้า และการเสพ
ยาบ้าไม่ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ชาดพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ
เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามดูแลรักษา

ซึ่งทัศนคติเหล่านี้เป็นปัจจัยอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ที่สามารถนำมาเป็นแนวทางวิเคราะห์
สาเหตุถึงพฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อ
การตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม

4. พฤติกรรมการเสพยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่
เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลองเปรม พบว่า ส่วนใหญ่เพื่อนติดต่อซื้อขายยาบ้าให้ ทำการซื้อขาย
ที่บ้านผู้ขาย ยาบ้าถูกบรรจุใส่หลอดกาแฟ การแสวงหายาบ้ามาเสพยาหรือไม่ พบว่า ส่วนใหญ่มี
ความคิดเห็นปานกลางในการแสวงหายาบ้า นำเงินจากการทำงาน/ จากรายได้ของตัวเองมาซื้อขายยา
เสพยาบ้าโดยใส่ฟลอรินไฟแล้วเสพ, ใส่ซองบุหรี่ยาเสพ ซิดเข้าตัว ราคาต่อเม็ดที่ทำการซื้อประมาณ 183
บาท เสพยาบ้าประมาณวันละ 2 เม็ด ส่วนใหญ่ผู้เสพมีความไม่พอใจกับการเสพยาบ้า และมีระดับ
แนวโน้มต่ำมากในการกลับมาเสพอีกครั้ง คือ ผู้ต้องขังมีระดับแนวโน้มจะไม่กลับมาเสพยาบ้าอย่าง
แน่นอน ตัวชี้พฤติกรรมเหล่านี้ใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาแนวทางการวางแผน เพื่อป้องกันการซ้ำ
เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในกลุ่มบุคคลทั่วไปสืบต่อไป

5. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพสมรส และ
พฤติกรรมการเสพยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพยาบ้าและแนวโน้มการกลับมาเสพยาบ้าของผู้
ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เรือนจำกลางคลอง
เปรม พบว่า สถานภาพสมรส มีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจของบุคคล คนโสดจะมีอิสระทางความคิด
มากกว่าคนที่แต่งงานแล้ว การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ จะใช้เวลาน้อยกว่าคนที่แต่งงานแล้ว เนื่องจากไม่
มีภาระผูกพันหรือคนที่ต้องอยู่ในความรับผิดชอบมากเท่ากับคนที่แต่งงานแล้ว ดังนั้นควรมีกิจกรรม
นันทนาการต่างๆ ในสังคมให้มากยิ่งขึ้น อาทิเช่น การแข่งขันกีฬา เพื่อชักชวนคนโสดมาร่วมแข่งขัน

หรือมีการตั้งกรรมการหมู่บ้าน สังคม ให้กลุ่มเหล่านี้ได้มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลสังคม เพื่อไม่ให้มีเวลาว่างมากจนเกินไป ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกเหงา หรือ เครียด เป็นผลให้ต้องอาศัยสิ่งเสพติด เป็นต้น

ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุฉุกเฉินในการเสพติดยาบ้าเนื่องจากแก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต และพฤติกรรมในการเสพติดยาบ้าด้านความพึงพอใจในการเสพติดยาบ้า และเหตุฉุกเฉินในการเสพติดยาบ้าเนื่องจากปัญหาครอบครัวมีความสัมพันธ์กันกับพฤติกรรมในการเสพติดยาบ้าด้านการกลับมาเสพติดยาบ้าอีกครั้ง

ทัศนคติต่อการเสพติดยาบ้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเสพติดยาบ้าในเรื่องความพึงพอใจในการเสพติดยาบ้าและแนวโน้มในการกลับมาเสพติดยาบ้าของผู้ต้องขังคดียาบ้า ณ สถานที่เพื่อการควบคุมตัว และสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ เว้นจากกลางคลองเปรม

ปัจจัยทั้งทางด้านเหตุฉุกเฉินและทัศนคติที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเสพติดยาบ้า ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทุกฝ่าย ทุกคนต้องร่วมมือช่วยกัน เริ่มต้นจากสถาบันครอบครัวเพราะสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญที่สุด ซึ่งมีผลต่อกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมแก่เด็กและต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก เป็นแหล่งแรกที่สร้างนิสัย ความคิดความอ่าน ค่านิยม ความเชื่อมั่น และทัศนคติที่ดีให้กับเด็ก ฉะนั้น เพื่อเป็นการป้องกันมิให้บุคคลกระทำผิดในเบื้องต้น จึงควรป้องกันตั้งแต่ในวัยเด็ก โดยที่ครอบครัวจะต้องพยายามให้บุตรหลานมีโอกาสได้ใกล้ชิดบิดามารดา ครอบครัว ให้ได้ความรัก ความอบอุ่นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แม้ว่าสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบันจะบีบบังคับให้ผู้ปกครองจะต้องหาเลี้ยงชีพ แต่ต้องคำนึงว่าบุตรหลานหรือคนที่อยู่ในอุปการะมีคุณค่าสูงสุดที่ควรจะต้องเอาใจใส่อย่างยิ่ง

การให้ความรัก ความอบอุ่น ใกล้ชิดสนิทสนมกับเด็ก จะช่วยให้เด็กเติบโตขึ้นมาเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่สมบูรณ์ เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต มีความมั่นคงในอารมณ์และจิตใจ อันจะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวในตัวเด็กเองให้มีความยับยั้งชั่งใจ ไม่กล้าจะกระทำผิดซึ่งเป็นการควบคุมจากภายในตัวเด็กเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ด้วยดี รู้จักตัดสินใจหรือแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้ด้วยเหตุผล การแนะนำการคบเพื่อน

การอบรมเลี้ยงดู วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ขาดความพอดีมีส่วนทำให้เด็กกระทำผิดได้ เช่น เด็กที่มาจากครอบครัวที่ปล่อยปละละเลย หรือเข้มงวดเกินไป ล้วนมีผลต่อบุคลิกภาพของเด็กเมื่อโตขึ้นกลายเป็นเด็กที่ง่ายต่อการถูกชักจูงไปในทางที่ผิด หรือต่อต้านสังคม และมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในที่สุด

สถาบันการศึกษา การเรียนการสอนนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าหลักสูตร ครูอาจารย์ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการนี้จะเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันการกระทำผิดกฎหมายได้

โดยการจัดการเรียน การสอนให้ช่วยส่งเสริมกระบวนการขัดเกลาให้นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม นอกเหนือ ไปจากที่ครอบครัวและสถาบันอื่นๆ ได้ทำหน้าที่นี้อยู่เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำผิด ซึ่งเป็นความสำนึกเกิดขึ้นจากตัวเอง ที่สามารถทนต่อสิ่งยั่วเย้าที่จะโน้มนำให้ประพฤตินอกหล่นนอกทาง ตลอดจนเข้มงวดในเรื่องสถานที่ เนื่องจากมีการแพร่ระบาดของยาบ้า ในสถานศึกษาจำนวนมาก

สถาบันศาสนา เป็นอีกองค์กรหนึ่งทางสังคมในการที่จะช่วยป้องกันหรือช่วยชะลอการกระทำผิดหรือประกอบอาชญากรรม ศาสนามีส่วนช่วยยับยั้งด้านจิตใจของผู้กระทำผิดให้เกิดความรู้สึก ละอายต่อการที่จะทำความผิด หากบุคคลใดมีศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวที่จะกระทำผิดจะลดน้อยลง การที่บิดามารดาไม่มีโอกาสใกล้ชิดและปลูกฝังความรู้ด้านศาสนาให้แก่ลูกอย่างถูกต้อง เพื่อให้ลูกเกิด ความรู้สึกอบอุ่น เกิดศรัทธาและเป็นสุขใจนั้นจะทำให้เด็กขาดเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจ หรือขาดภูมิ ด้านทานในอันที่จะใช้เป็นเครื่องช่วยหยุดชะงักหรือชะลอการกระทำผิด ฉะนั้น ควรอย่างยิ่งที่จะ ต้องสร้างความรู้สึกศรัทธา อบอุ่นใจเป็นสุขใจและชื่นชอบในศาสนาให้เกิดขึ้นในจิตใจเด็ก เท่ากับเป็น การปลูกฝังศาสนาเพื่อไว้เป็นภูมิด้านทานในตัวเด็กนั้น การปลูกฝังภูมิด้านทานนี้ควรปลูกฝังในขณะที่ เด็กยังอยู่ในวัยเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงอายุระหว่าง 1-5 ปี ซึ่งเป็นวัยสำคัญในการสร้างความ เชื่อมมั่นสร้างความรู้สึกผิดถูกให้เกิดขึ้นในจิตใจ

สถาบันสื่อมวลชน เนื่องจากในปัจจุบันสื่อมวลชนต่างๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ฯลฯ ล้วนมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมของบุคคลในสังคมทั้งในด้านชี้นำหรือชักชวน เช่น การลงข่าวคนเสพยาบ้าแล้วทำร้ายร่างกายเด็ก ซ้ำๆ จนเกิดการเลียนแบบ ฉะนั้นสื่อมวลชนควรให้ ความรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด การร่วมรณรงค์ต่อต้าน และระมัดระวังการใช้ภาษาเกี่ยวกับการ กระทำผิด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัย โดยนำตัวแปรอื่น นอกเหนือจากตัวแปรที่ใช้ศึกษาวิจัยครั้งนี้ เช่น การอบรมเลี้ยงดู การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง เพื่อทราบว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าหรือไม่อย่างไร
2. การทำการวิจัยด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ เนื่องจากพฤติกรรมการเสพยาบ้าเป็นพฤติกรรมที่มีความคิด ความเชื่อและแบบแผนการดำเนินชีวิตมาเกี่ยวข้อง ซึ่งการวิจัยเชิงคุณภาพจะทำให้สามารถให้ภาพในระดับลึกได้เป็นอย่างดี
3. จัดการบูรณาการโครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินการอย่างเบ็ดเสร็จ ทั้งการป้องกัน ปราบปราม บำบัด ฟื้นฟู โดยมีการประสานการดำเนินการและมีระบบตรวจสอบติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กองฝึกอบรม. (2537). *สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) แอมเฟตามีน*. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2530). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนนิยมวิทยา (แผนกการพิมพ์).
- กิ่งแก้ว เกษโกวิท และคณะ. (2531). "ปัญหายาเสพติดของผู้ต้องโทษในทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น." รวบรวมผลการวิจัยทางการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- กิติ ตย์คานนท์. (2532). *นักบริหารทันสมัย*. กรุงเทพฯ : บัตเตอร์ฟลาย.
- กิตติพัฒน์ นนทปัทมดุษฎี. (2534). *พื้นฐานทฤษฎีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ขนิษฐา วิเศษสาธิต; และมุกดา ศรียงค์. (2537). *จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ*. กรุงเทพฯ: โครงการตำราคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2539) *แผนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (พ.ศ.2540-2544)*. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.
- คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. (2541). *นโยบายและแผนงานในการพัฒนาสถาบันครอบครัว*. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.
- คณะอนุกรรมการทำงานฝ่ายวิจัยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.). กระทรวงศึกษาธิการ. (2525). *การศึกษาสภาพปัญหาการใช้สารเสพติดของนักเรียนในสถานศึกษา อาชีวศึกษาและอุดมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร*. พระนคร: โรงพิมพ์สารพัดช่าง.
- คณะอนุกรรมการทำงานฝ่ายวิจัย ปปส.ศธ. (2524). "การศึกษาสภาพปัญหาการใช้สารเสพติดของนักเรียนนักศึกษาในสถานอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ." รายงานการวิจัย กระทรวงศึกษาธิการ.
- คอตเลอร์, ฟิลลิป. (2540). *Marketing management : analysis, planning, implementation and control*. ปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 9, กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- จันทร์ ชุ่มเมืองปัก. (2546). *แรงจูงใจและการจูงใจสร้างปฏิกิริยา*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

จรัส สุวรรณเวลา และคณะ. (2522). *ปัญหาการติดยาเสพติดในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: หงสไกร การพิมพ์.

จิตรา ลั่นหลาม, ร.ต.อ.(หญิง). (2541). “ประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามผู้ค้ายาบ้า ศึกษากรณีการเปลี่ยนประเภทจากวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทเป็นยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1.” *วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.

จำเริญ ภูมระสุวรรณ. (2522) *สังคมวิทยาสำหรับนางพยาบาล*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญพานิช.

เฉลิมศักดิ์ ชูราศรี และ สหกร เกื้อแสง. (2551). *ประวัติเรือนจำกลางคลองเปรม*. กรุงเทพฯ: เรือนจำกลางคลองเปรม.

ณัฐญา ลิปิพันธ์. (2522). “สำนักสงฆ์ถ้ากระบอกกับการช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดในทัศนะของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์.” *วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.

ถวิล เกื้อกุลวงศ์. (2528). *การจูงใจเพื่อผลงาน*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตสนามจันทร์.

ถวิล ธาราโกชนและศรัณย์ ดำริสุข. (2545). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.

ทิพย์อร ไชยณรงค์. (2535). “การวิเคราะห์ผลงานวิจัยด้านยาเสพติด (Research results analysis on Narcotics).” *รายงานการวิจัย กองวิเคราะห์โครงการและประเมินผล สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม*.

ทิตนา แหมมณี และคณะ. (2535). *หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย*. โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนพัฒน์ หาพิพัฒน์. (2539). “พฤติกรรมการใช้ยาของนักศึกษา: กรณีศึกษานักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมและวิทยาลัยเทคนิคในภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา.” *วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมวิทยาและมนุษยศาสตร์*.

ธวัชชัย ไชยเขียว. (2526). “การศึกษาถึงสาเหตุของการเสพยาเสพติด.” *ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล*.

นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์. (2538). *สังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นพพร พานิชสุข. (2523). “อิทธิพลของครอบครัวที่มีผลต่อการใช้ยากระตุ้นประสาทแอมเฟตามีนของวัยรุ่น.” *วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.

- นิศารัตน์ ทองอุปการ. (2538). “ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวและทัศนคติต่อเรื่องเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บฟ้าณี จิตวิวัฒนา. (2523). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- บังอร ภาวภิรมย์ขวัญ. (2526). *การวัดบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2533). “รายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของคนหนุ่มสาวไทย.” รายงานวิจัย สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- บุญลือ วันทายนต์. (2520). *ครอบครัวและวงศ์วาน (Family and Kinship)*. 2. กรุงเทพมหานคร.
- ปฐมาวดี ปัทมโรจน์. (2542). “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเป็นขอทาน.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปราณี รามสูตร. (2527). *จิตวิทยาการศึกษา : ศึกษา 122*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี.
- ปะภาศรี สุขพรรณนีย์. (2536). “ลักษณะการใช้และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปาริชาติ สุขุม. (2529). *การขัดเกลาทางสังคม*. กรุงเทพมหานคร.
- ไอลาส ชุณหวิวัฒน์กุล และ เป็รื่อง ศรีอินทร์. (2551). สถิติจำนวนผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด. กรุงเทพฯ: สถานควบคุมตัวและสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์สถานที่ เรือนจำกลางคลองเปรม.
- ฝน แสงสิงแก้ว และคณะ. (2517). *การวิจัยสำรวจนักเรียนไทยติดยา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานวิจัยการแพทย์ ส.ป.อ.
- ยุบลวรรณ ประมวลรัฐการ. (2532). “ตัวแบบสมมุติฐานการใ้ยาหรือสิ่งเสพติดในวัยรุ่น: ทดสอบเฉพาะนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ระพีพรรณ คำหอม. (2540) *ในศศิพัฒน์ ยอดเพชร บรรณาธิการ. สถาบันครอบครัว : มุมมองของนักสวัสดิการสังคม*. กรุงเทพมหานคร: J Print.
- ระพีพรรณ สุวรรณณัฐโชติ. (2530). *สังคมวิทยา*. สงขลา: โรงพิมพ์ไชน่า.
- ลาดทองใบ ภาวภิรมย์. (2530). “บทบาทของครอบครัวในการป้องกันการติดยาเสพติด.” รายงานการวิจัยสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วราคม ที่สุกะ. (2527). *สังคมวิทยาสำหรับผู้เริ่มเรียน (สังคมวิทยาเบื้องต้น)*. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

ศรีทับทิม (รัตนโกศล) พานิชพันธ์. (2529). “การสังคมสงเคราะห์กับงานด้านบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เน้นการติดตามผลผู้เลิกยาเสพติด.” เอกสารประกอบการประชุมนิเทศอาสาสมัครติดตามผลผู้ติดยาและเลิกติดยาเสพติด คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์. (2537). “ครอบครัวไทยในปัจจุบันและความต้องการความช่วยเหลือและการแทรกแซง.” เอกสารประกอบการบรรยายในการอบรมระยะสั้น คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2540). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์; และคณะ. (2546). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: บริษัท ธรรมสาร จำกัด. _____ . (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: บริษัท วีระฟิล์ม และไซเท็กซ์ จำกัด.

สนิท สมัครงการ. (2535). “มีเงินก็นับว่าน้อง มีทองก็นับว่าพี่: ระบบครอบครัวและเครือญาติของไทย.” โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สุชาติ เลขาบริพัตร. “วิกฤตการณ์การระบาดของยาบ้า และแนวทางการป้องกันและดูแลช่วยเหลือผู้ติดยา.” (อัดสำเนา)

สุพัตรา สุภาพ. “การศึกษาเกี่ยวกับครอบครัว.” *สังคมศาสตร์* 19 (มีนาคม 2525): 67-72.

สุพัตรา สุภาพ. (2535). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.

สุพัตรา สุภาพ. (2538). *สังคมและวัฒนธรรม*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชา จันทรธม. (2531). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุชา จันทรธม. (2536). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุภัททา บัณฑิตแพทย์. (2532). *จิตวิทยาทั่วไปแนวคิดและทฤษฎีขั้นมูลฐาน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนวคณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2533). *จิตวิทยาการเรียนรู้วัยผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

โสภา ชูพิกุลชัย ขปิลมันน์. (2533). “การศึกษาการแพร่ระบาดของสารเสพติดในเด็กและเยาวชนย่านชุมชนแออัด: ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตกรุงเทพมหานคร.” คณะกรรมการพัฒนาชุมชนสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานวิจัย. (2530). “พฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของคนหนุ่มสาวไทย.” รายงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.). (2550). สถิติการจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ. กรุงเทพฯ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. (2541). สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. นโยบายและแผนงานในการพัฒนาสถาบันครอบครัว. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท. (อัดสำเนา)

อารี พันธุ์ณี. (2542). จิตวิทยาการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เลิฟ แอนด์ เฟรส.

_____. (2542). จิตวิทยาการเรียนรู้การสอน. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.

Guiford, Jon S. And, David d gray. (1970). *Motivation and Modern Management*. London: Harper & Row Publishers.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถาม

โครงการวิจัยเรื่อง “เหตุจูงใจ ทักษะคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า”

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาวิจัยเหตุจูงใจ ทักษะคติที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาแอมเฟตามีน (ยาบ้า) เพื่อนำการวิจัยนี้ไปปรับปรุงพัฒนาองค์กรห่างจากยาเสพติด เป็นองค์กรที่ปลอดยาเสพติดและมีคุณภาพในสังคม การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามทุกข้อและตอบตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยและปรับปรุงองค์กรและสังคมสืบต่อไป ซึ่งคำตอบของทุกท่านผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ โดยจะไม่ส่งผลเสียหายหรือผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านที่อนุเคราะห์สละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 5 ส่วน จำนวน 6 หน้า โดยประกอบด้วยส่วนสำคัญต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ส่วนที่ 1 หน้า 2 : ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 8 ข้อ
- ส่วนที่ 2 หน้า 3 : เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า 5 ข้อ
- ส่วนที่ 3 หน้า 4 : ทักษะคติต่อยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า 3 ข้อใหญ่
- ส่วนที่ 4 หน้า 5 : พฤติกรรมการเสพยาบ้า 8 ข้อ
- ส่วนที่ 5 หน้า 6 : ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น 2 ข้อ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับท่านมากที่สุดเพียง 1 ข้อ

ส่วนที่ 1	ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
------------------	-----------------------------------

1.1 อายุ

() 1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	() 2. 21 - 25 ปี
() 3. 26 - 30 ปี	() 4. 31 - 35 ปี
() 5. 36 - 40 ปี	() 6. 41 ปี ขึ้นไป

1.2 ภูมิลำเนา

() 1. ภาคเหนือ	() 2. ภาคใต้
() 3. ภาคตะวันออก	() 4. ภาคตะวันตก
() 5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	() 6. ภาคกลาง

1.3 สถานภาพสมรส

() 1. โสด	() 2. สมรส / อยู่ด้วยกัน
() 3. หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	

1.4 ศาสนา

() 1. พุทธ	() 2. คริสต์
() 3. อิสลาม	() 4. อื่นๆ โปรดระบุ

1.5 ระดับการศึกษา

() 1. ไม่ได้ศึกษา	() 2. ประถมศึกษา
() 3. มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า	
() 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่า	
() 5. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	() 6. สูงกว่าปริญญาตรี

1.6 อาชีพ (ก่อนถูกควบคุม/ ต้องขัง)

() 1. ไม่ได้ประกอบอาชีพ/ว่างงาน	() 2. เกษตรกรรม
() 3. ค้าขาย	() 4. รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
() 5. พนักงาน/ ลูกจ้างบริษัทเอกชน	() 6. รับจ้างทั่วไป
() 7. นักเรียน/ นักศึกษา	() 8. อื่นๆ โปรดระบุ

1.7 รายได้ต่อเดือน (ก่อนถูกควบคุม/ ต้องขัง)

- () 1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท () 2. 5,001 – 10,000 บาท
() 3. 10,001 – 15,000 บาท () 4. 15,000 – 20,000 บาท
() 5. 20,001 บาท ขึ้นไป

1.8 ท่านอาศัยอยู่กับใคร (ก่อนถูกควบคุม/ ต้องขัง)

- () 1. คนเดียว () 2. บิดา - มารดา
() 3. บิดา () 4. มารดา
() 5. คู่สมรส / คู่รัก () 6. บุตร
() 7. พี่น้อง () 8. ญาติ
() 9. เพื่อน () 10. อื่นๆ โปรดระบุ

ส่วนที่ 2 เหตุจูงใจในการเสพยาบ้าที่มีผลต่อพฤติกรรมเสพยาบ้า

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านเห็นด้วย

คำถาม	ระดับเหตุจูงใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. เนื่องจากคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่					
2. มีปัญหาครอบครัว					
3. ถูกชักชวนจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน					
4. แก้ปัญหาความเหงา ความเครียด ปัญหาส่วนตัวในชีวิต					
5. ต้องการมีแรงในการทำงานให้มากขึ้น					

ส่วนที่ 3 ทศนคติต่อยาสูบที่มีผลต่อพฤติกรรมกาการเสพยาสูบ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านเห็นด้วย

คำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่มี ความ เห็น/ เฉยๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
	5	4	3	2	1
1. ผลดีของการเสพยาสูบต่อตนเอง					
1.1 การเสพยาสูบทำให้ทำงานได้นานขึ้น					
1.2 การเสพยาสูบทำให้สนุกสนานครื้นเครง					
1.3 การเสพยาสูบทำให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี					
1.4 การเสพยาสูบทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก					
1.5 การเสพยาสูบทำให้มีความสุข					
2. ผลเสียจากการเสพยาสูบต่อตนเอง					
2.1 การเสพยาสูบทำให้เกิดประสาทหลอน หวาดระแวง					
2.2 การเสพยาสูบทำให้หัวใจเต้นเร็ว					
2.3 การเสพยาสูบทำให้เสียการเรียน งาน เสียอนาคต					
2.4 การเสพยาสูบเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ					
2.5 การเสพยาสูบทำให้เกิดความกล้าในการกระทำ ความผิด					
3. ผลกระทบจากการเสพยาสูบต่อบุคคลอื่น/ครอบครัว/สังคม					
3.1 การเสพยาสูบทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว อาทิเช่น ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท การลักขโมย การทำร้ายร่างกาย					
3.2 การเสพยาสูบทำให้เกิดเป็นภาระต่อบิดามารดา ผู้ปกครอง ในการบำบัด ดูแล รักษา ผู้เสพยาสูบ					
3.3 การเสพยาสูบก่อให้เกิดอาชญากรรม อาทิเช่น การลักขโมย การข่มขู่ บังคับ การข่มขืน การฆาตกรรม					
3.4 การเสพยาสูบทำให้เป็นปัญหาต่อสังคม อาทิเช่น เป็นแบบอย่างไม่ดีต่อเยาวชน ชาติพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ เพิ่มค่าใช้จ่ายในการปราบปรามดูแลรักษา					
3.5 การเสพยาสูบทำให้เป็นช่องทางสำหรับยาเสพติดตัวอื่นในการเข้ามาระบาดในสังคมชุมชน					

ส่วนที่ 4

พฤติกรรมกาเสพติดยาบ้าก่อนถูกควบคุม/ ต้องขัง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านเห็นด้วย

1. ท่านได้ยาบ้ามาโดยวิธีใด

() 1. เพื่อนติดต่อซื้อให้	() 2. ติดต่อด้วยตนเอง
() 3. มีนายหน้ามาติดต่อ	() 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....

2. สถานที่ที่ท่านทำการซื้อขายยาบ้า (สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 1. บั้มน้ำมัน	() 2. โรงเรียน/ สถานศึกษา
() 3. ร้านค้า	() 4. วัด
() 5. สวนสาธารณะ	() 6. บ้านผู้ขาย
() 7. ร้านปะยาง	() 8. บ้านตนเอง
() 9. ที่ทำงาน	() 10. สถานเริงรมย์
() 11. อื่นๆ โปรดระบุ.....	

3. ราคาต่อเม็ดที่ท่านซื้อ.....บาท**4. ลักษณะบรรจุภัณฑ์ของยาบ้า**

() 1. ห่อด้วยกระดาษฟลอย	() 2. ใส่หลอดกาแฟ
() 3. อื่นๆ โปรดระบุ.....	

5. ท่านคิดว่าการแสวงหายาบ้ามาเสพติดยากหรือไม่

() 1. ง่าย	() 2. ปานกลาง
() 3. ยาก	

6. ท่านนำเงินจากไหนมาหาซื้อขายยาบ้า (สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 1. ทำงาน/ จากรายได้ของตัวเอง	() 2. ขอบิดา-มารดา / ผู้ปกครอง
() 3. ค้ายาบ้า	() 4. ขโมยเงินจากบิดา-มารดา / ผู้ปกครอง
() 5. เพื่อน	() 6. ลักขโมย/ ปล้น
() 7. อื่นๆ โปรดระบุ.....	

7. ท่านเสพติดยาบ้า (ก่อนถูกควบคุม/ ต้องขัง) วันละ.....เม็ด**8. ท่านเสพติดยาบ้าโดยวิธีใด**

() 1. รับประทานเหมือนยา	() 2. ผสมกับเครื่องดื่ม / อาหาร
() 3. อัดใส่ในบุหรี่	() 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....

9. ท่านมีความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่กับการเสพติดยาบ้า

พอใจสูงสุด 5 4 3 2 1 ไม่พอใจสูงสุด

10. ในอนาคตข้างหน้าหลังจากที่ท่านได้ออกจากการต้องขัง ท่านจะกลับไปเสพยาบ้าอีกหรือไม่

เสพแน่นอน 5 4 3 2 1 เลิกเสพแน่นอน

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่น

5.1 ท่านคิดว่าสาเหตุของการเสพยาบ้ามาจากสาเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

5.2 ท่านมีแนวทางในการป้องกันและแก้ไขการเสพยาบ้าอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

😊 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ 😊

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์สุพาดา สิริกุดตา	ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. รองศาสตราจารย์ศิริวรรณ เสรีรัตน์	อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล

นางสาวปิงกรร ทานีอด

วันเดือนปีเกิด

17 มีนาคม พุทธศักราช 2520

สถานที่เกิด

อินโดนีเซีย

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน จังหวัดกรุงเทพฯ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2543

บริหารธุรกิจบัณฑิต

จากมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

พ.ศ. 2552

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ